

**T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI
MİMARLIK PROGRAMI**

**İSTANBUL'DA BULUNAN MÜZELERİN TÜRLERİNE GÖRE
KARŞILAŞTIRILMASI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Şeymanur TUĞ**

**Danışman
Yrd. Doç. Dr. TUĞBA ERDİL POLAT**

İstanbul – Şubat 2018

**T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI
MİMARLIK PROGRAMI**

**İSTANBUL'DA BULUNAN MÜZELERİN TÜRLERİNE GÖRE
KARŞILAŞTIRILMASI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Şeymanur TUĞ

Danışman
Yrd. Doç. Dr. TUĞBA ERDİL POLAT

İstanbul – Şubat 2018

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Mimarlık Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Şeymanur TUĞ tarafından hazırlanan “İstanbul’da Bulunan Müzeler ve Müze Türlerine Göre Karşılaştırılması” adlı tez çalışma jürimizce Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 12.01.2018

Jüri Üyesinin Unvanı, Adı, Soyadı ve Kurumu

Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Tuğba ERDİL POLAT
: Haliç Üniv./Danışmanı

İmzası

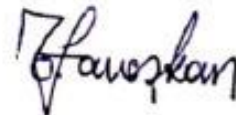
Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Eda SELÇUK
: Haliç Üniv./ Üye

Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Salih SALBACAK
: Fatih Sultan Mehmet Üniv./ Üye

Bu tez Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenen jüri üyeleri tarafından uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararıyla kabul edilmiştir.

Prof. Dr Temel SAVAŞKAN
Fen Bilimleri Enstitüsü
Vekil Müdür

Urkund Analysis Result

Analysed Document: Şeymanur karataŐ 25.12.2017 .docx (D34212665)
Submitted: 12/26/2017 6:25:00 PM
Submitted By: tugbaerdil@halic.edu.tr
Significance: 1 %

Sources included in the report:

tez_metin_esengul.pdf (D18488086)
1511333970.pdf (D32740268)
35Proje_Raporu_RAPOR_(TU_BI_TAK).pdf (D25891977)
<http://www.topkapisarayi.gov.tr/tr/sergiler>
<http://www.kulturvarliklari.gov.tr/TR,44026/istanbul-turkiye-gazeteciler-cemiyeti-basin-muzesi.html>
<https://kentvehabercilik.wordpress.com/author/hkarabey/page/2/>
<http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,165469/avrupa-kultur-baskenti-mubadele-muzesi.html>
<http://muzeyum.istanbul.edu.tr/>

Instances where selected sources appear:

9

ÖNSÖZ

Bir mimar olarak ülkemde ve yurtdışında yaptığım müze ziyaretleri, medeniyetler barındıran coğrafyamızın, tarihimizin ve kültürümüzün eserlerini sadece sergilemenin yeterli olmayacağını ve ziyaretçi ile iletişim kurabilen müze tasarımları ve mimari ile daha iyi bir müzecilik anlayışını ortaya çıkaracağını düşündürdü. Tez çalışmam bu merak ve istek üzerine ortaya çıktı.

Yüksek lisans tezimde bana yol gösteren, desteğini esirgemeyen ve teşvik eden tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Tuğba Erdil Polat'a teşekkürlerimi sunuyorum. Lisans eğitimime başladığım andan bugüne kadar değerli bilgilerini ve zamanını bana ayırdığı için çok şanslıyım. Yardımseverliği ve nezaketi tez çalışmamın sonuna kadar benim için motive edici ve yol gösteri oldu.

Teşekkürlerin en özelini hak eden, zor dönemlerimde yanımda olan, desteğini asla esirgemeyen, heyecanımı ve hevesimi paylaşan eşim Semih Tuğ; ailem olarak yanımda olduğun, en önemlisi de sonsuz anlayışın, bana olan inancını hiçbir zaman kaybetmediğin için tüm kalbimle sana teşekkür ediyorum.

Tez çalışmam sırasında gösterdikleri anlayış ve desteklerinden ötürü çok sevgili arkadaşlarıma ve sevgilerini her zaman hissettiğim aileme teşekkür ederim.

Şeymanur TUĞ

ÖNSÖZ	II
ŞEKİLLER LİSTESİ	VIII
KISALTMALAR	XVII
ÖZET	XVIII
SUMMARY	XIX
1. GİRİŞ	1
1.1. Çalışmanın Amacı	1
1.2. Çalışmanın Yöntemi.....	1
1.3. Çalışmanın Kısıtları.....	2
2. TÜRKİYEDE SERGİLEME MEKANLARININ GELİŞİMİ VE MÜZECİLİK KAVRAMI	3
2.1. Müze Düşüncesinin Ortaya Çıkışı.....	3
2.2. Osmanlı Dönemi'nde Müzeciliğin Ortaya Çıkışı.....	6
2.3. Cumhuriyet Dönemi'nde ve Günümüzde İstanbul'da Müzecilik	8
3. MÜZE TÜRLERİ	12
3.1. Koleksiyonlarına Göre Müzeler	12
3.1.1. Genel Müzeler.....	12
3.1.2. Arkeoloji Müzeleri.....	12
3.1.3. Sanat Müzeleri	13
3.1.4. Tarih Müzeleri	13
3.1.5. Etnografya Müzeleri	13
3.1.6. Doğa Tarihi ve Jeoloji Müzeleri	14
3.1.7. Bilim ve Teknoloji Müzeleri.....	14
3.1.8. Endüstri Müzeleri	14
3.1.9. Ekonomüzeler	14
3.2. Koleksiyonlarını Sergiledikleri Mekanlara Göre Müzeler	15
3.2.1. Açık Hava Müzeleri.....	15
3.2.2. Anıt Müzeler	15
3.2.3. Müze Evler.....	15
3.3. Bağlı Oldukları Kurumlara Göre Müzeler	16
3.3.1. Devlet Müzeleri	16
3.3.2. Yerel Yönetim Müzeleri	16
3.3.3. Özel Müzeler.....	16
3.3.4. Vakıf Müzeleri.....	17
3.3.5. Üniversite Müzeleri	17

3.3.6.	Askeri Müzeler	17
3.4.	Hizmet Alanlarına Göre Müzeler	17
3.4.1.	Bölge Müzeleri	17
3.4.2.	Halk Müzeleri	17
3.4.3.	Ekümüze	18
3.5.	Diğer Müzeler.....	18
3.5.1.	Uzmanlık Müzeleri	18
3.5.2.	Çocuk Sanat ve Gençlik Müzeleri	18
3.5.3.	Sanal Müzeler	19
4.	İSTANBUL MÜZELERİ	20
4.1.	500. Yıl Vakfı Türk Musevileri Müzesi.....	20
4.2.	Adalar Müzesi	21
4.3.	Adam Mickiewicz Müzesi.....	22
4.4.	Ahmet Hamdi Tanpınar Müze Kütüphanesi.....	24
4.5.	Anadolu Hisarı	26
4.6.	Askeri Müze	27
4.7.	Aşyan Müzesi	29
4.8.	Atatürk Müzesi	30
4.9.	Aya İrini Müzesi.....	32
4.10.	Ayasofya Müzesi	36
4.11.	Aynalıkavak Kasrı	48
4.12.	Ayşe Ercüment Kalmık Müzesi.....	50
4.13.	Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Müzesi	51
4.14.	Basın Müzesi.....	52
4.15.	Beşiktaş Jimnastik Kulübü Müzesi.....	54
4.16.	Beykoz Kasrı.....	55
4.17.	Beylerbeyi Sarayı.....	56
4.18.	Büyük Saray Mozaikleri Müzesi	59
4.19.	Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Müzesi	61
4.20.	Cumhuriyet Eğitim Müzesi.....	62
4.21.	Çağlar Boyu Aydınlatma ve Isıtma Koleksiyonları Müzesi.....	63
4.22.	Çatalca Mübadele Müzesi.....	65
4.23.	Çinili Köşk.....	66
4.24.	Deniz Müzesi	69
4.25.	Denizcilik ve Su Ürünleri Müzesi	70

4.26.	Doğa ve Bilim Müzesi	71
4.27.	Doğançay Müzesi	73
4.28.	Dolmabahçe Saat Müzesi.....	74
4.29.	Dolmabahçe Sarayı	75
4.30.	Eski Şark Eserleri Müzesi.....	78
4.31.	Fenerbahçe Spor Kulübü Müzesi.....	79
4.32.	Fethiye Müzesi.....	80
4.33.	Florence Nightingale Müzesi.....	83
4.34.	Florya Atatürk Deniz Köşkü.....	85
4.35.	Galata Mevlevihanesi Müzesi.....	86
4.36.	Galatasaray Müzesi.....	88
4.37.	Haluk Perk Müzesi.....	90
4.38.	Havacılık Müzesi	91
4.39.	Hilmi Nakipoğlu Fotoğraf Makineleri Müzesi	92
4.40.	Hilye-i Şerife ve Tesbih Müzesi	93
4.41.	Hisart Canlı Tarih ve Diaroma Müzesi.....	95
4.42.	Hüseyin Rahmi Gürpınar Müzesi	96
4.43.	Ihlamur Kasrı	97
4.44.	İnönü Evi Müzesi.....	98
4.45.	İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi.....	100
4.46.	İstanbul Arkeoloji Müzesi	102
4.47.	İstanbul Fotoğraf Müzesi	103
4.48.	İstanbul Grafik Sanatları Müzesi	105
4.49.	İstanbul İmrahor Anıtı	106
4.50.	İstanbul Lale Vakfı Müzesi.....	109
4.51.	İstanbul Modern Sanatlar Müzesi.....	110
4.52.	İstanbul Oyuncak Müzesi	111
4.53.	İstanbul Üniversitesi Arkeoloji ve Kültür Tarihi Müzesi	112
4.54.	İstanbul Üniversitesi Beyazıt Kulesi Anıt Müzesi.....	113
4.55.	İstanbul Üniversitesi Jeoloji Müzesi.....	115
4.56.	Jale Kuşhan Balmumu Heykel Müzesi.....	116
4.57.	Karikatür ve Mizah Müzesi	117
4.58.	Kariye Müzesi.....	120
4.59.	Kazım Karabekir Paşa Müzesi.....	123
4.60.	Kont Szechenyi İtfaiye Müzesi.....	125

4.61.	Küçüksu Kasrı.....	127
4.62.	Maslak Kasrı	128
4.63.	Masumiyet Müzesi.....	130
4.64.	Mehmet Arsay Otomobil Müzesi	131
4.65.	Milli Saraylar Resim Müzesi	132
4.66.	MSGSU Resim ve Heykel Müzesi	134
4.67.	Miniatürk	135
4.68.	Orhan Kemal Müzesi	137
4.69.	Osmanlı Bankası Müzesi	139
4.70.	Panorama 1453	140
4.71.	Pera Müzesi.....	141
4.72.	PTT Müzesi.....	143
4.73.	Rahmi Koç Müzesi	144
4.74.	Rezzan Has Müzesi.....	147
4.75.	Rumeli Hisarı.....	148
4.76.	Sabri Artam Vakfı Klasik Otomobil Müzesi	149
4.77.	Sadberk Hanım Müzesi.....	150
4.78.	Sağlık Müzesi	152
4.79.	Sait Faik Abasıyanık Müzesi	154
4.80.	Sakıp Sabancı Müzesi.....	155
4.81.	Santral İstanbul	157
4.82.	Saray Koleksiyonları Müzesi.....	158
4.83.	Sirkeci Garı TCDD Müzesi	159
4.84.	Şair Faruk Nafiz Çamlıbel Müzesi	161
4.85.	Şehir Müzesi	162
4.86.	Tekfur Sarayı	163
4.87.	Topkapı Sarayı.....	165
4.88.	Türk İnşaat ve Sanat Eserleri Müzesi	174
4.89.	Türk Vakıf Hat Sanatları Müzesi.....	175
4.90.	Türk ve İslam Eserleri Müzesi.....	177
4.91.	Türkiye İş Bankası Müzesi	179
4.92.	Türkiye Yazarlar Sendikası Edebiyat Müzesi ve Yazın Belgesi	180
4.93.	TÜRVAK Sinema ve Tiyatro Müzesi	181
4.94.	Ural Ataman Müzesi.....	182
4.95.	Vakıflar Genel Müdürlüğü Halı Müzesi.....	183

4.96.	Yahya Kemal Müzesi.....	185
4.97.	Yapı Kredi Bankası Vedat Nedim Tör Müzesi.....	186
4.98.	Yedikule Hisarı	188
4.99.	Yerebatan Sarnıcı.....	189
4.100.	Yıldız Sarayı	191
5.	SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	193
	KAYNAKLAR.....	200
	EKLER.....	206
	ÖZGEÇMİŞ.....	320

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 4-1 Neve Şalom Sinagogu (Tuğ'un Arşivinden)	20
Şekil 4-2 500. Yıl Türk Musevileri Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	21
Şekil 4-3 Adalar Müzesi Genel Görüntüsü (Tuğ'un Arşivinden)	22
Şekil 4-4 Adalar Müzesi Kapalı Sergi Alanları (Tuğ'un Arşivinden)	22
Şekil 4-5 Adam Mickiewicz Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	23
Şekil 4-6 Adam Mickiewicz'in Kabri (Tuğ'un Arşivinden)	24
Şekil 4-7 Alay Köşkü'nün Topkapı Surları Üzerindeki Görüntüsü (Tuğ'un Arşivinden)	25
Şekil 4-8 Alay Köşkü'nün Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	25
Şekil 4-9 Ahmet Hamdi Tanpınar Müze Kütüphanesi'nin Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	26
Şekil 4-10 Anadolu Hisarı Dışarıdan Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)	26
Şekil 4-11 Anadolu Hisarı İçeriden Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)	27
Şekil 4-12 Askeri Müze'nin Giriş Kapısı (Tuğ'un Arşivinden)	28
Şekil 4-13 Askeri Müze'nin Sergi Alanları (Tuğ'un Arşivinden)	28
Şekil 4-14 Aşiyan Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	29
Şekil 4-15 Aşiyan Müzesi Yan Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	30
Şekil 4-16 Atatürk Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	31
Şekil 4-17 Atatürk Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	31
Şekil 4-18 Aya İrini Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	32
Şekil 4-19 Aya İrini Müzesi Yan Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	33
Şekil 4-20 Aya İrini Müzesi Planı (Freely & Çakmak, 2005)	34
Şekil 4-21 Aya İrini Müzesi'nin Kubbesi (Tuğ'un Arşivinden)	34
Şekil 4-22 Aya İrini Müzesi'nin Apsis Mozaïği (Tuğ'un Arşivinden)	35
Şekil 4-23 Aya İrini Müzesi Osmanlı Dönemi Ekleri (Tuğ'un Arşivinden)	36
Şekil 4-24 Ayasofya Müzesi (Tuğ'un Arşivinden)	37
Şekil 4-25 Ayasofya Müzesi Bazilikal Planı (Kleinbauer, White, & Matthews, 2005)	38
Şekil 4-26 Ayasofya Müzesi Kademeli Yükselen Kubbe Planı (Kleinbauer, White, & Matthews, 2005)	39
Şekil 4-27 Ayasofya Müzesi Ana Kubbe, Payeler ve Yan Kubbeler (Tuğ'un Arşivinden)	40
Şekil 4-28 Ayasofya Müzesi Galeri Katı (Tuğ'un Arşivinden)	41
Şekil 4-29 Ayasofya Müzesi Hat Levhaları (Tuğ'un Arşivinden)	42

Şekil 4-30 Ayasofya Müzesi Destek Payandaları (Tuğ'un Arşivinden)	43
Şekil 4-31 Ayasofya Müzesi Apsis Kubbesi Mozaïği (Tuğ'un Arşivinden)	43
Şekil 4-32 Ayasofya Müzesi Kapı Üstü Mozaïği (Tuğ'un Arşivinden)	44
Şekil 4-33 Ayasofya Müzesi Sunu Mozaïği (Tuğ'un Arşivinden)	44
Şekil 4-34 Ayasofya Müzesi Sütun Başlıkları ve Demir Kapı (Tuğ'un Arşivinden)	46
Şekil 4-35 Ayasofya Müzesi Minber ve Mihrabı (Tuğ'un Arşivinden)	47
Şekil 4-36 Aynalıkavak Kasrı Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	48
Şekil 4-37 Aynalıkavak Kasrı Divanhane (Tuğ'un Arşivinden)	49
Şekil 4-38 Ayşe Ercüment Kalmık Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	50
Şekil 4-39 Ayşe Ercüment Kalmık Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	51
Şekil 4-40 Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Müzesi (Tuğ'un Arşivinden)	51
Şekil 4-41 Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	52
Şekil 4-42 Basın Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	53
Şekil 4-43 Basın Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	53
Şekil 4-44 Beşiktaş Jimlastik Kulübü Stadı (Tuğ'un Arşivinden)	54
Şekil 4-45 Beşiktaş Jimlastik Kulübü Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	54
Şekil 4-46 Beykoz Kasrı Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	55
Şekil 4-47 Beykoz Kasrı Giriş Salonu (Tuğ'un Arşivinden)	56
Şekil 4-48 Beylerbeyi Sarayı Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	57
Şekil 4-49 Beylerbeyi Sarayı Yan Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	57
Şekil 4-50 Beylerbeyi Sarayı Cephe Süsleme Detayları (Tuğ'un Arşivinden)	58
Şekil 4-51 Beylerbeyi Sarayı Köşe Odalarından Biri (Tuğ'un Arşivinden)	59
Şekil 4-52 Büyük Saray Mozaikleri Müzesi Girişi (Tuğ'un Arşivinden)	60
Şekil 4-53 Büyük Saray Mozaikleri Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	60
Şekil 4-54 Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	61
Şekil 4-55 Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Müzesi Sergi Alanları (Tuğ'un Arşivinden)	62
Şekil 4-56 Cumhuriyet Eğitim Müzesi Kubbe ve Sergi Alanları (Tuğ'un Arşivinden)	63

Şekil 4-57 Çağlar Boyu Aydınlatma ve Isıtma Koleksiyonları Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	64
Şekil 4-58 Çağlar Boyu Aydınlatma ve Isıtma Koleksiyonları Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	64
Şekil 4-59 Çatalca Mübadele Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	65
Şekil 4-60 Çatalca Mübadele Müzesi Sergi Alanı	66
Şekil 4-61 Çinili Köşk Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	67
Şekil 4-62 Çinili Köşk Arka Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	67
Şekil 4-63 Çinili Köşk Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	68
Şekil 4-64 Deniz Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	70
Şekil 4-65 Deniz Müzesi Sergi Alanları (Tuğ'un Arşivinden)	70
Şekil 4-66 Denizcilik ve Su Ürünleri Müzesi Girişi (Tuğ'un Arşivinden)	71
Şekil 4-67 Denizcilik ve Su Ürünleri Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	71
Şekil 4-68 Doğa Bilim Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	72
Şekil 69 Doğa Bilim Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	72
Şekil 4-70 Doğançay Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	73
Şekil 4-71 Doğançay Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	74
Şekil 4-72 Dolmabahçe Saat Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	74
Şekil 4-73 Dolmabahçe Saat Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	75
Şekil 4-74 Dolmabahçe Sarayı Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	76
Şekil 4-75 Dolmabahçe Sarayı İçi ve Bezemeler (Tuğ'un Arşivinden)	77
Şekil 4-76 Eski Şark Eserleri Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	78
Şekil 4-77 Eski Şark Eserleri Müzesi Koleksiyonları (Tuğ'un Arşivinden)	79
Şekil 4-78 Şükrü Saraçoğlu Stadyumu (Tuğ'un Arşivinden)	79
Şekil 4-79 Fenerbahçe Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	80
Şekil 4-80 Fethiye Müzesi Dışarıdan Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)	81
Şekil 4-81 Fethiye Müzesi Kat Planı (Esmer, 2012)	82
Şekil 4-82 Fethiye Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	83
Şekil 4-83 Selimiye Kışlası (Tuğ'un Arşivinden)	84
Şekil 4-84 Florence Nightingale Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	84
Şekil 4-85 Florya Atatürk Deniz Köşkü Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	85
Şekil 4-86 Florya Atatürk Deniz Köşkü Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	86
Şekil 4-87 Galata Mevlevihanesi Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	87
Şekil 4-88 Galata Mevlevihanesi Müzesi Semahane (Tuğ'un Arşivinden)	87
Şekil 4-89 Galata Mevlevihanesi Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	88

Şekil 4-90 Galatasaray Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	89
Şekil 4-91 Galatasaray Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	89
Şekil 4-92 Haluk Perk Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	90
Şekil 4-93 Haluk Perk Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	91
Şekil 4-94 Havacılık Müzesi Girişi (Tuğ'un Arşivinden)	91
Şekil 4-95 Havacılık Müzesi Koleksiyonlarından Olan Pervaneli Uçaklar (Tuğ'un Arşivinden)	92
Şekil 4-96 Hilmi Nakipgölu Fotoğraf Makineleri Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	93
Şekil 4-97 Hilmi Nakipoğlu Fotoğraf Makineleri Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	93
Şekil 4-98 Siyavuş Paşa Medresesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	94
Şekil 4-99 Hilye-i Şerife ve Tesbih Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	94
Şekil 4-100 Hisart Canlı Tarih ve Diaroma Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	95
Şekil 4-101 Hisart Canlı Tarih ve Diaroma Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	96
Şekil 4-102 Hüseyin Rahmi Gürpınar Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	96
Şekil 4-103 Hüseyin Rahmi Gürpınar Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	97
Şekil 4-104 Marsim Köşkü Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	97
Şekil 4-105 Merasim Köşkü Kabul Salonu (Tuğ'un Arşivinden)	98
Şekil 4-106 İnönü Evi Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	99
Şekil 4-107 İnönü Evi Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	100
Şekil 4-108 İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi Ön Cephesi ve Bahçedeki Dünya Maketi (Tuğ'un Arşivinden)	101
Şekil 4-109 İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	101
Şekil 4-110 İstanbul Arkeoloji Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	102
Şekil 4-111 İstanbul Arkeoloji Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	103
Şekil 4-112 İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde Sergilenen İskender Lahdi (Tuğ'un Arşivinden)	103
Şekil 4-113 İstanbul Fotoğraf Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	104
Şekil 4-114 İstanbul Fotoğraf Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	104
Şekil 4-115 İstanbul Grafik Sanatlar Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	105

Şekil 4-116 İstanbul Grafik Sanat Müzesi Sergi Alanları (Tuğ'un Arşivinden)	106
Şekil 4-117 Galanakis Tarafından 19. yy da Yapılan Gravür (Paspatis, 1877)	107
Şekil 4-118 İmrahor Anıtı Dış Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	108
Şekil 4-119 İmrahor Anıtı İç Kısım (Tuğ'un Arşivinden)	108
Şekil 4-120 İstanbul Lale Müzesi Yan Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	109
Şekil 4-121 İstanbul Lale Müzesi Sergi Alanları (Tuğ'un Arşivinden)	110
Şekil 4-122 İstanbul Modern Sanatlar Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	110
Şekil 4-123 İstanbul Modern Sanatlar Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	111
Şekil 4-124 İstanbul Oyuncak Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	111
Şekil 4-125 İstanbul Oyuncak Müzesi Sergi Alanları (Tuğ'un Arşivinden)	112
Şekil 4-126 İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	112
Şekil 4-127 İstanbul Üniversitesi Arkeoloji ve Kültür Tarihi Müzesi Sergi Alanı (Üniversitesi, 2017)	113
Şekil 4-128 Beyazıt Kulesi (Tuğ'un Arşivinden)	114
Şekil 4-129 Beyazıt Kulesi Kalem İşleri (Tuğ'un Arşivinden)	115
Şekil 4-130 İstanbul Üniversitesi Jeoloji Müzesi Planı (İstanbul Üniversitesi Jeoloji Müzesi, 2017)	116
Şekil 4-131 İstanbul Üniversitesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	116
Şekil 4-132 Jale Kuşhan Balmumu Heykel Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	117
Şekil 4-133 Gazanfer Ağa Külliyesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	118
Şekil 4-134 Gazanfer Ağa Külliyesi Planı (Necipoğlu, 2005)	118
Şekil 4-135 Gazanfer Ağa Külliyesi Avlusu (Tuğ'un Arşivinden)	119
Şekil 4-136 Karikatür ve Mizah Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	119
Şekil 4-137 Kariye Cami'nin Galanakis Tarafından Çizilen Resmi (Paspatis, 1877)	120
Şekil 4-138 Kariye Müzesi Kat Planı (Eyice, 2001)	121
Şekil 4-139 Kariye Müzeci Dışarıdan Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)	121
Şekil 4-140 Kariye Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	122
Şekil 4-141 Kariye Müzesi Son Yargı Sahnesi (Tuğ'un Arşivinden)	123
Şekil 4-142 Kazım Karabekir Paşa Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	124

Şekil 4-143 Kazım Karabekir Paşa Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	124
Şekil 4-144 İtfaiye Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	126
Şekil 4-145 İtfaiye Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	126
Şekil 4-146 Küçüksu Kasrı Dışarıdan Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)	127
Şekil 4-147 Küçüksu Kasrı Salonu (Tuğ'un Arşivinden)	128
Şekil 4-148 Kasr-ı Hümayun Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	129
Şekil 4-149 Kasr- Hümayun Salonu (Tuğ'un Arşivinden)	129
Şekil 4-150 Masumiyet Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	130
Şekil 4-151 Masumiyet Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	131
Şekil 4-152 Mehmet Arsay Otomobil Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	132
Şekil 4-153 Mehmet Arsay Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	132
Şekil 4-154 Milli Saraylar Resim Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	133
Şekil 4-155 Milli Saraylar Resim Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	133
Şekil 4-156 MSGSU Resim ve Heykel Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	134
Şekil 4-157 MSGSU Resim ve Heykel Müzesi Tasarımı (Architecture, 2017)	135
Şekil 4-158 MSGSU Resim ve Heykel Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	135
Şekil 4-159 Miniaturk Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	136
Şekil 4-160 Miniaturk Açık Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	136
Şekil 4-161 Miniaturk Kapalı Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	137
Şekil 4-162 Orhan Kemal Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	138
Şekil 4-163 Orhan Kemal Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	139
Şekil 4-164 Osmanlı Bankası Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	139
Şekil 4-165 Osmanlı Bankası Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	140
Şekil 4-166 Panaroma 1453 Müzesi'nin Dışarıdan Görünümü (Tuğ'un Arşivinden)	141
Şekil 4-167 Panaroma 1453 Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	141
Şekil 4-168 Pera Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	142
Şekil 4-169 Pera Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	143
Şekil 4-170 PTT Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	144
Şekil 4-171 PTT Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	144
Şekil 4-172 Rahmi Koç Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	145

Şekil 4-173 Rahmi Koç Müzesi Lengerhane Binası (Tuğ'un Arşivinden)	145
Şekil 4-174 Rahmi Koç Müzesi Lengerhane Binası Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	146
Şekil 4-175 Rahmi Koç Müzesi Klasik Otomobil Sergisi (Tuğ'un Arşivinden)	147
Şekil 4-176 Rezzan Has Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	147
Şekil 4-177 Rezzan Has Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	148
Şekil 4-178 Rumeli Hisarı Dışarıdan Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)	149
Şekil 4-179 Sabri Artam Vakfı Klasik Otomobil Müzesi Dışarıdan Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)	150
Şekil 4-180 Sabri Artam Vakfı Klasik Otomobil Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	150
Şekil 4-181 Sadberk Hanım Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	151
Şekil 4-182 Sadberk Hanım Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	152
Şekil 4-183 Sağlık Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	153
Şekil 4-184 Sağlık Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	153
Şekil 4-185 Sait Faik Abasıyanık Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	154
Şekil 4-186 Sait Faik Abasıyanık Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	155
Şekil 4-187 Sakıp Sabancı Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	156
Şekil 4-188 Sakıp Sabancı Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	156
Şekil 4-189 Santral İstanbul Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	157
Şekil 4-190 Santral İstanbul Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	158
Şekil 4-191 Saray Koleksiyonları Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	159
Şekil 4-192 Saray Koleksiyonları Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	159
Şekil 4-193 Sirkeci Garı TCDD Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	160
Şekil 4-194 Sirkeci Garı TCDD Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	161
Şekil 4-195 Kabataş Erkek Lisesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	161
Şekil 4-196 Şair Faruk Nafiz Çamlıbel Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	162
Şekil 4-197 Şehir Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	163
Şekil 4-198 Şehir Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	163
Şekil 4-199 Tekfur Sarayı Dışarıdan Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)	164
Şekil 4-200 Tekfur Sarayı İçeriden Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)	165
Şekil 4-201 Topkapı Sarayı Genel Görünümü (Tuğ'un Arşivinden)	166
Şekil 4-202 Topkapı Sarayı Bab-ı Hümayun Kapısı (Tuğ'un Arşivinden)	167

Şekil 4-203 Topkapı Sarayı Babüsselam Kapısı (Tuğ'un Arşivinden)	168
Şekil 4-204 Topkapı Sarayı Adalet Kulesi ve Kubbealtı (Tuğ'un Arşivinden)	169
Şekil 4-205 Topkapı Sarayı Babüssaade Kapısı (Tuğ'un Arşivinden)	170
Şekil 4-206 Topkapı Sarayı III. Ahmet Kütüphanesi (Tuğ'un Arşivinden)	171
Şekil 4-207 Topkapı Sarayı Has Oda ve Revakları (Tuğ'un Arşivinden)	172
Şekil 4-208 Topkapı Sarayı Bağdat Köşkü Ön Cehesi (Tuğ'un Arşivinden)	173
Şekil 4-209 Amcazade Hüseyin Paşa Külliyesi Planı (Yücel, 1966)	174
Şekil 4-210 Türk İnşaat ve Sanat Eserleri Müzesi Ön Cehesi (Tuğ'un Arşivinden)	175
Şekil 4-211 Beyazıt Medresesi Dışarıdan Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)	176
Şekil 4-212 Türk Vakıf Hat Sanatları Müzesi Koleksiyonlarından Biri (Tuğ'un Arşivinden)	176
Şekil 4-213 Türk ve İslam Eserleri Müzesi Ön Cehesi (Tuğ'un Arşivinden)	177
Şekil 4-214 Türk ve İslam Eserleri Müzesi Avlusu (Tuğ'un Arşivinden)	178
Şekil 4-215 Türk ve İslam Eserleri Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	178
Şekil 4-216 Türkiye İş Bankası Müzesi Ön Cehesi (Tuğ'un Arşivinden)	179
Şekil 4-217 Türkiye İş Bankası Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	180
Şekil 4-218 TYS Edebiyat Müzesi ve Yazın Belgesinin Bulunduğu Yıldız Sarayı (Tuğ'un Arşivinden)	180
Şekil 4-219 TYS Edebiyat Müzesi ve Yazın Belgesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	181
Şekil 4-220 TÜRVAK Sinema ve Tiyatro Müzesi Ön Cehesi (Tuğ'un Arşivinden)	181
Şekil 4-221 TÜRVAK Sinema ve Tiyatro Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	182
Şekil 4-222 Ural Ataman Müzesi Ön Cehesi (Tuğ'un Arşivinden)	183
Şekil 4-223 Ural Ataman Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	183
Şekil 4-224 Vakıflar Genel Müdürlüğü Halı Müzesi Ön Cehesi (Tuğ'un Arşivinden)	184
Şekil 4-225 Vakıflar Genel Müdürlüğü Halı Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	184
Şekil 4-226 Merzifonlu Kara Mustafa Paşa Medresesi (Tuğ'un Arşivinden)	185
Şekil 4-227 Yahya Kemal Müzesi Ön Cehesi (Tuğ'un Arşivinden)	186
Şekil 4-228 Yahya Kemal Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	186

Şekil 4-229 Yapı Kredi Kültür Merkezi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	187
Şekil 4-230 Vedat Nedim Tör Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	187
Şekil 4-231 Yedikule Hisarı Dışardan Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)	188
Şekil 4-232 Yedikule Hisarı İçeriden Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)	189
Şekil 4-233 Yerebatan Sarnıcı'nın Dışarıdan Görüntüsü (Tuğ'un Arşivinden)	190
Şekil 4-234 Yerebatan Sarnıcı'nın İçeriden Görüntüsü (Tuğ'un Arşivinden)	190
Şekil 4-235 Yıldız Sarayı Mabeyn Köşkü Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)	191
Şekil 4-236 Yıldız Sarayı Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)	192
Şekil 5-1 Müzelerin Türleri ve Bağlı Oldukları Kurumlar Listesi I	194
Şekil 5-2 Müzelerin Türleri ve Bağlı Oldukları Kurumlar Listesi II	195
Şekil 5-3 Müzelerin Türlerine Göre Dağılımı	195
Şekil 5-4 Müzelerin Bağlı Oldukları Kurumlara Göre Dağılımı	196
Şekil 5-5 Askeri Müzelerin Türlerine Göre Dağılımı	197
Şekil 5-6 Devlet Müzelerinin Türlerine Göre Dağılımı	197
Şekil 5-7 Özel Müzelerin Türlerine Göre Dağılımı	198
Şekil 5-8 Üniversite Müzelerinin Türlerine Göre Dağılımı	198
Şekil 5-9 Vakıf Müzelerinin Türlerine Göre Dağılımı	199
Şekil 5-10 Yerel Yönetim Müzelerinin Türlerine Göre Dağılımı	199

KISALTMALAR

yy. :Yüzyıl

M.Ö. :Milattan Önce

M.S. :Milattan Sonra

İBB :İstanbul Büyükşehir Belediyesi

MSGSU :Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Üniversitesi

PTT : Posta ve Telgraf Teşkilatı

TCDD :Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları

TÜRVAK :Türker İnanoğlu Vakfı

GENEL BİLGİLER

Adı ve Soyadı	: Şeymanur TUĞ
Anabilim Dalı	: Mimarlık
Program	: Mimarlık
Tez Danışmanı	: Yrd. Doç. Dr. TUĞBA ERDİL POLAT
Tez Türü ve Tarihi	: Yüksek Lisans – Ocak 2018

ÖZET

İSTANBUL'DA BULUNAN MÜZELERİN TÜRLERİNE GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI

Eski Yunan'da başlayarak günümüze kadar gelen, toplama, biriktirme ve bir araya getirme fikirlerinin birleşmesiyle oluşan müze kavramı, sürekli devam eden tarihsel bir değişim içerisinde. Günümüzdeki anlamıyla müze fikrinin ilk örneği Rönesans Dönemi'nde Avrupa'da ortaya çıkmıştır. Osmanlı İmparatorluğu İstanbul'da Türk Müzecilik tarihini başlatmış ve müzecilik anlayışı Cumhuriyet'in ilanı ile değişerek ve gelişerek günümüze kadar gelmiştir. Çağdaş müzecilik anlayışı ve müze biliminin ortaya çıkması ile sergileme mekânları ve türleri üzerine çalışmalar yapılmış, ziyaretçiler ile iletişim kurabilen müzeler tasarlanmış ve yöntemler geliştirilmiştir.

İstanbul'da bulunan müzelerin tür bilgisinin eksikliği ve sınıflandırılmadaki farklılıkların fazla olması yeni bir yöntem ihtiyacı doğurmuştur. Bu çalışmada İstanbul'da yüz müze örneği belirlenmiş ve yerinde incelenmiştir. Bu örnekler incelenirken müzelerin tarihleri, türleri, dönüşümleri sonucu almış oldukları ekler, mimari ve cephe özellikleri ile sergileme mekânları ve türleri üzerine araştırmalar yapılmıştır. Aynı zamanda her müze için bir fiş düzenlenmiş ve ek olarak sunulmuştur. Sonuç olarak İstanbul'da bulunan müzelerin genel ve mimari özellikleri detaylı incelenerek müze türlerinin dağılım oranı hesaplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müze, Müzecilik, Müze Mimarisi, Müze Türleri, İstanbul

GENERAL INFORMATION

Name and Surname : Seymanur TUĞ
Field : Architecture
Program : Architecture
Supervisor : Assist. Prof. Dr. TUĞBA ERDİL POLAT
Degree Awarded and Date : Master of Science – February 2018

SUMMARY

COMPARISON ACCORDING TO THE TYPES OF MUSEUMS IN İSTANBUL

The concept of the museum, which started from ancient Greece and merged with ideas of collecting, accumulating and bringing together, is in a constant historical change. In the present sense, the first example of museum idea emerged in Europe during the Renaissance Period. The Ottoman Empire initiated the history of Turkish museology in Istanbul and the understanding of museology changed with the declaration of the Republic and developed to daylight. Contemporary museum understanding and exhibition of museum science, the exhibition spaces and types have been studied and the museums that can communicate with the visitors have been designed and developed.

The lack of kind knowledge of the museums in Istanbul and the large differences in the classifications caused a need for a new method. In this study, a hundred museum samples were identified in Istanbul and examined on site. While examining these examples, the history, type, architectural and facade features of the museums and the places and types of exhibition were investigated. At the same time, a voucher for each museum was arranged and presented in addition. As a result, the general and architectural characteristics of the museums in Istanbul were examined in detail and the distribution ratio of museum types was calculated.

Keywords: Museum, Museology, Museum Architecture, Museum Types, Istanbul

1. GİRİŞ

Müzeler, ana amaçları incelendiğinde barındırdığı bilim ve sanat ürünlerini korunduğu ve sergilendiği mekanlar olarak bilinse de geçmiş ile gelecek arasında kültürel bir köprü vazifesi gören yapılardır. Ancak bu bağın kurulabilmesi, ziyaretçi ile iletişim kurabilen müzelerin ortaya çıkması için sergilenen koleksiyonların mekânla bütünleştiren mimari bakış açısı çok önemlidir. Dünyanın en çok ziyaretçi çeken müzeleri incelendiğinde insanları merak ettiren ve heyecanlandıran yapılar olduğu görülmektedir.

Müzelerin varoluş sebebi olan koleksiyonlar, insanlık tarihinin önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Doğru koşullarda korunan, sergilenen ve taşınan koleksiyonların ömrü daha uzun olmaktadır.

Kültür kavramı, çağımızda teknolojinin gelişmesiyle birlikte, koleksiyonların sadece toplanıp korunması ve saklanması görevini üstlenen klasik müzecilik, yerini modern müzeciliğe bırakmıştır. Modern müzecilik anlayışına uygun sergileme ve sunum yöntemlerinin gelişmesi, koleksiyonların ziyaretçi üzerindeki etkisini artırırken, kültür ve sanat zenginliğinin toplumla buluşmasını sağlamıştır.

1.1. Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı; İstanbul'da bulunan müzelerin tarihi ve mimari zenginlikleri, mekânsal ve sergileme özelliklerinin incelenerek müze türlerine göre karşılaştırılmalarıdır. Müzeciliğin Osmanlı Devleti'nden günümüze İstanbul'da gelişimi göz önüne alınarak çalışmalar yapılmıştır.

Müzelerin tarihçesi incelenirken tarihi yapıların müzeye dönüştürülmesi ve dönemin mimari etkileri araştırılarak müze türlerine etkisi incelenmiştir.

Türkiye'de müze düşüncesinin ortaya çıkışı, müzeciliğin gelişimi, sergileme şekilleri de araştırma konusuna dâhil edilmiştir.

1.2. Çalışmanın Yöntemi

'İstanbul'da Bulunan Müzelerin Türlerine Göre Karşılaştırılması' başlıklı tezde, Türkiye İstatistik Kurumu 2016 yılı verileri ve Google ziyaretçi istatistiklerine

göre İstanbul'da en çok ziyaret edilen yüz adet müze belirlenmiş, ziyaret edilmiş, incelenmiş ve belge araştırması yapılmıştır. Bu yöntem ile İstanbul'da bulunan müzelerin sergileme alanları ve mimari yapıları incelenmiştir. Yapılan kaynak araştırmalarında ülkemizdeki müzelerin kültürel değerlere sahip çıkması, sanata ve tarihe verdiği önem ve koleksiyonlardaki sergileme koşulları incelenmiştir.

Belgesel çalışmalarda ülkemizde ve farklı ülkelerde konuyla ilgili yazılmış kitaplar, tezler, makaleler, elektronik kitaplar, dijital kaynaklar incelenmiştir. İstanbul'da müzeciliğe verilen katkıların kimler tarafından ve nasıl yapıldığı konusunda araştırmalar ile ilgili elektronik dergiler taranmış ve makaleler incelenmiştir. Bu bağlamda İstanbul'da bulunan müzelerin oluşumu, yapısal farklılıkları, koleksiyonların korunması ve sergileme alanlarının ayrıntılarına yer verilmiştir.

Müze türleri ile ilgili detaylı sınıflandırma yöntemleri verilmiş ancak bu tez çalışması sırasında tek bir sınıflandırma metodu ortaya konulmuştur. Müze türleri sınıflandırılması yapılırken daha önce ortaya konulmuş olan Koleksiyonlarına Göre Müzeler, Koleksiyonların Sergilendiği Mekanlara Göre Müzeler ve Diğer Müzeler sınıflandırma yöntemleri tek başlık altında değerlendirilmiştir. Türlerine göre sınıflandırılan müzeler Bağlı Oldukları Kurumlara Göre Müzeler başlığı altında da değerlendirilmiş ve sonuç bölümünde bu türlere göre yarı niceliksel hesaplamalar yapılmıştır.

1.3. Çalışmanın Kısıtları

Bu tez çalışması, İstanbul özelinde ülkemizde müzeciliğin tarihsel gelişimi, İstanbul'daki müzelerin koleksiyon özellikleri, müze tarihçeleri, mimari özellikleri, sergileme alanları ile kısıtlıdır.

2. TÜRKİYEDE SERGİLEME MEKANLARININ GELİŞİMİ VE MÜZECİLİK KAVRAMI

2.1. Müze Düşüncesinin Ortaya Çıkışı

Aslı Yunanca'da mouseion olan müze kelimesi, Yunan mitolojisindeki Mousa denilen dokuz ilham perisinin adından türetilmiştir ve sözlük anlamı "Musalar'ın yeri / tapınağı"dır (Yücel, 2006) . Müze, sanat ve bilim yapıtlarının, tarihi niteliği olan, bir olaya ya da bir ana ışık tutabilecek olan her nevi unsurun saklandığı ve halka sergilendiği yerdir (Kaya Ş. , 1999).

Müzelerin oluşumunu sağlayan en önemli unsur eski bilim ve sanat eserlerine merakın sonucu olarak ortaya çıkan koleksiyonlardır. Koleksiyon kelimesi Latince anlamı toplamak olan 'colligere' kelimesinden türetilmiştir. Koleksiyon bir sanat terimi olarak incelendiğinde ise 'sanat eserlerinin kişisel merak nedeniyle toplanma işi' anlamında tanımlanmaktadır (Sözen M. v., 1996). Biriktirme ve toplama işlerinin geçmişi incelendiğinde ise bu faaliyetlerin başlaması insanlık tarihinin yerleşik hayata geçtiği dönemlerle beraber düşünmek mümkündür (Yaraş, 1997) .Eski ve Orta Çağ'da sanat yapıtları halka, kiliselerde ya da kent meydanlarında gösterilmektedir. Sonraları 14. ve 15. yy. dan başlayarak Antik Roma ve Rönesans İtalya'sında belirmeye başlayan "özel koleksiyoncular" sayesinde bugünkü müzelerin temeli atılmıştır. Bu kişiler Avrupa'da uluslararası bir kuruluş meydana getirerek, gerek sanatsal gerekse tabiat bilimlerine ait nesnelere sergilemekten çok, sırf toplamak amacıyla çaba göstermişlerdir. Tarih boyunca her dönemde koleksiyon faaliyetleri olsa da ilk tematik ve düzenli sanat koleksiyonculuğunun izleri 19. yy. da Avrupa'da görülmektedir.

Gücü sembolize ettiği için savaş ganimetleri ve kutsal bölgelerdeki adak eşyalarının sergilenmesi İlkçağda oldukça yaygındır. Eski Yunan'da ise koleksiyon toplamanın ve korumanın en temel nedeni dindir. Bu nedenle 'thesaurus' diye isimlendirdikleri hazine binalarını siyasi ve dini önem taşıyan şehir merkezlerine inşa edilmiş ve binalarda dini eserler toplanmıştır. Bu düşünce MÖ 5. yy.da değişerek Yunanistan'da eserler elenmiş ve sadece estetik özellikleri ön plana çıkan objeler koleksiyonların içeriğinde yer almaya başladığı görülmüştür. Yine tarihin bu dönemlerinde Atina Akropü'nün girişinde bulunan Propylon Kompleksi'nde yer alan Pinakothek'te görüleceği gibi sergi salonu amacıyla kullanılan mekanlarda da söz

edilebilir. Aynı dönemlerde, Antik Çağ'da müze kelimesinin de kaynağı olan Mouseion yaratıcılık, düşünce ve aklın birer simgesi olarak ilham perilerine adanan eserleri ifade etmektedir. İlk dönemlerinde Mouseionlar basit yapılar halinde iken bilgi birikimi fazla olan kişilerin rağbet gösterdikleri yerler haline gelmiş ve iç kısımlar farklı şekilde tasarlanarak sanat eserleri sergilenmeye başlanmıştır. MÖ 280 yılında İskenderiyye'deki sarayda bulunan Ptolemaios I. Stoter tarafından yapılmış mouseion, kütüphanesi ile diğer yerlerden ayrılan önemli bir kültür merkezi olarak anılmaktadır. Bergama Kralı I. Attalos ise Anadolu'da el yazması olarak hazırlanan yaklaşık iki yüz bin cilt eserin toplandığı bir kütüphane yaptırmıştır. Eski Yunan'da şehir meydanlarında bulunan önemli eserler sadece belirli kişilerin değil hakla ait olan koleksiyonlardır. Günümüz anlayışına uygun koleksiyonculuğun başlaması ilk olarak Roma döneminde ortaya çıkmıştır (Yaraş, 1997).

Koleksiyon yapma ve eski eserleri toplama fikri savaş ganimeti biriktiren komutanlar ile ilk olarak Romalılarda ortaya çıkmıştır. Kişisel koleksiyonların oluşması ve yayılmasıyla insanlar arasında koleksiyon sahipliği bir sosyal statü bir göstergesi olmuştur. Bununla birlikte antikacı dükkânları açılmış, sanat eserleri yatırım aracına dönüşmüş ve koleksiyon konusunda bilgin bir kesim oluşmuştur. Yine bu dönem haklın da sanat eserleriyle tanışması ilk kez gündeme gelmiştir (Yaraş, 1997).

Günümüzdeki anlamıyla müze fikrinin ortaya çıkışı Rönesans dönemi düşünürlerin etkisi ile 15. yy. a rastlamaktadır. Düşünürler, tarihe tanıklık eden eserleri önemli kabul etmiş, düzenli bir şekilde toplamış, biriktirmiş ve bu çabalar onları ortaçağ öncesi bilgiye ulaşmalarını sağlamıştır.

16. yy. da itibar amacıyla kullanılan ve önemli ressamalara ait olan resimlerden oluşturulan koleksiyonlar soylulara ait saraylarda teşhir edilmesi söz konusudur. Yıllarca İtalya'nın kültür ve sanat başkentliğini yapan ve Rönesans'ın doğum yeri olarak kabul edilen Floransa'da bulunan Uffuzi Galeri de bu tarz koleksiyonları sergilenmesi için açılan mekanlardandır. Kültür ve sanat zengini olan bu şehir yıllarca en eşsiz sanatçıları içinde barındırmış ve bu sayede birçok şehirde bulunamayacak sanat eserleri ortaya çıkmıştır. Bu eserlerin ortaya çıkardığı birikim ise Toskana ve Floransa'nın en güçlü ailesi olan Medici'ler tarafından yapılan ve 600 sene esere ev sahipliği yapacak olan Uffuzi Galerisi şehrin en önemli yapılarından biri olmuştur.

18. yy. a gelindiğinde koleksiyonların gerçekçi bir şekilde değerlendirilmesi, sunumunun yapılması ve arşivlenmesi başlamış ve ilk halk müzelerinden biri olan British Museum, İngiltere’de 1759 yılında ziyarete açılmıştır. Ancak müzeye girebilmek için ilk olarak izin almak ve daha önceden başvuru yapmış olmak gerekmektedir. Dünya tarihinde büyük bir etkiye yol açan Fransız Devrimi’nin müzeciliğe de yansımaları olmuştur. 1789 yılında devrimle ortaya çıkan ulusçuluk fikri, müzeler üzerinde etkili olmuş ve Paris’te bulunan Louvre Müzesi tarihteki ilk ulusal müze olarak Fransız ulusunun başarılarını temsil eden bir simge olmuştur (Karabıyık, 2007).

Müze koleksiyonlarında belirleyici olan sanat tarihinin gelişmesi ile 19. yy. da müzeler gün geçtikçe çoğalmış ve kendilerine has kimliklere bürünmüşlerdir. Medeniyetler Tarihi, gelişmekte olan Avrupa’da özellikle Fransa ve İngiltere’deki müzelerde koleksiyonların düzenlenmesinde belirleyici bir rol oynamıştır. İnsanlık tarihi boyunca kurulan medeniyetlerin hareketleri incelenmiştir. Mısır’da sürmekte olan tarihin izleri Mezopotamya’ya uzanırken, Roma İmparatorluğu Yunan Yarımadası ve Batı Anadolu’da hayat bulan hareketi devralmıştır. Bununla birlikte Avrupa’da bu coğrafyaya olan merak her gün artmış ve tarihi anlamlandırmak, müzelerde ziyaretçilerle paylaşmak için o bölgelerden getirilen eserler koleksiyonlara dâhil edilmiş ve sergilenmiştir (Shaw, 2004).

Diğer yandan 19. yy. da birbirinden farklı düşüncelerle ortaya çıkan müze türleri de olmuştur. Kültürlerinin yok olmaması için uluslar, Etnografya Müzeleri yapmışlardır. Aynı yüzyılda meydana gelen Endüstri Devrimi ile müzecilikle ilgili teknik yönü kuvvetli olan yeni bir bakış açısı daha ortaya çıkmış ve ilk örnek olarak Lyon Sanat ve Endüstri Müzesi 1856 yılında açılmıştır. Bu yıldan 1914 yılına kadar ise sadece sanat konusunu ana başlık haline getiren müzeler oluşmuştur. Bu müzeler ise hatırı sayılır bir geçmişi olmayan ve bu sebeple de daha çok modern sanata yönelen New York’ta yapılmış Modern Sanat Müzesi’dir.

Müzecilik tarihinde yer alan tüm gelişmeler incelendiğinde müzelerin nasıl dönemler geçirdikleri ve en nihayetinde mevcut koleksiyonlarını arttırma gayretlerinin olduğu görülmüştür. 20. yy.ın ikinci yarısından sonra sosyo-ekonomik hayatın gelişmesiyle müzeler, daha önceki amaçlarından farklı olan ve geliştirdikleri yeni

hizmet anlayışlarıyla; hakla açık eğitim yerleri, araştırma mekanları ya da bazı ailelerin hususi olarak yaptıkları kütür kurumları haline gelmiştir (Kaya, 2007)

2.2. Osmanlı Dönemi'nde Müzeciliğin Ortaya Çıkışı

Müzecilik çalışmaları, medeniyet beşiğimiz olan Anadolu'nun sahip olduğu zengin tarihe karşılık bu tarihin insanlığa bıraktığı kültürel mirasın ortaya çıkarılması ve korunarak sonraki nesillere aktarılması gayretleri gerçek anlamda 19. yy. ın ortalarından sonra başlamıştır. Ancak ülkemizde de her toplumun yaşadığı müzecilik sorunu yaşanmış ve halkın ziyaretine açılmadan evvel tarihi eseler bazı sebeplerle toplanmış ve sergilenmiştir.

Selçuklu Dönemi incelendiğinde tarihi eserlere ilginin ve ilk sergileme denemesinin olduğunu söylemek mümkündür. Özellikle Selçukluların dönemin Konya şehir merkezinde bulunan bir höyük çevresine inşa ettikleri sur duvarlarına farklı dönemlere ait olan işlenmiş taşı yerleştirmeleri kaynak gösterilebilir. Bu ayrıntıyı sadece Selçuklu döneminde değil, birçok Türk mimari eserinde daha önce o coğrafyada bulunan medeniyetlere ait parçaların sergilenir şekilde kullanılmasıyla da görmek mümkündür.

Osmanlı İmparatorluğu'nda, müzeciliğin başlangıcı olarak saydığımız Batılılaşma döneminden evvel Fatih Sultan Mehmet'in koleksiyon oluşturma girişimde bulunan ilk kişi olduğunu görmekteyiz. Sultan, bir Bizans kilisesinin bulunduğu yere yaptırdığı Fatih Camii'nin çalışmalarında çeşitli sütun ve imparator lahitleri gibi eski medeniyete ait olan tarihi eserleri toplatıp Topkapı Sarayı'nın avlusuna getirtmiş ve bu bilinçli bir koleksiyon sahibi olmak için ilk girişim sayılmıştır. Ayrıca Yavuz Sultan Selim Mısır Seferi'nden sonra çinilerin de bulunduğu önemli eserleri Yedikule Hisarı'nda muhafaza etmiş, bu eserler III. Murat tarafından saraya getirilmiştir. Sadece tarihi eserler değil dönemin koleksiyon değeri taşıyan bir diğer parçası ise bir diğer adı Fatih Albümü olan 'Osmanlı Sultan Portreleri Albümü' dür (Portakal, 1993).

Osmanlı'da tarihi eserlere olan merakın diğer örneklerinden biri de Kanuni Sultan Süleyman'ın sadrazamı ve dönemin en entelektüel kişilerinden biri olan Pargalı İbrahim Paşa'nın konağının bahçesinde 'Üç Güzeller' heykelini bulundurmasıdır. Bu dönemlerde biriktirme haricinde sergileme faaliyetleri için Enderun Hazinesi'nde

bulunan mukaddes eserlerin kutsal günlerde halka açılması örnek gösterilebilir (Atagök, 2000).

Savaşlardan sonra kullanılan değerli araç gereçler Türk gelenekleri ve törelerine göre saklanmaktaydı. İstanbul'un Türk topraklarına katılmasından sonra Fatih Sultan Mehmet de 'Hazine' denen bu geleneği sürdürmüş ve saray avlusunda yer alan Aya İrini Kilisesi'ne değerli savaş aletlerinin muhafaza edilmeye başlandığı 'Cebehane' adı verilen yerleri yaptırmıştır. Böylelikle henüz müzeler kurulmadan evvel koleksiyon toplama faaliyetleri Fatih Sultan Mehmet'ten sonra da devam eden bu gelenekler vasıtasıyla başlamıştır. Günümüzde Askeri Müze'nin taşlarını oluşturan bu cebehane olmuştur (Kaya, 2007).

1840'lı yıllarda müzecilik fikrine verilen önem Sultan tarafından illere ve buralardaki yöneticilere, buldukları yerlerde tarihi eserleri belirlemeleri, arama çalışmaları yapmaları, buldukları eserleri başkentte göndermeleri ya da şehirlerinde müzeler kurmaları hususunu bildiren yazılar gönderilmesi dikkate değer bir göstergedir. 1845 yılında Sultan Abdülmecit Yalova çevresinde çıkmış olduğu bir seyahatte İmparator Konstantin'in isminin üzerine işlenmiş olduğu taşları İstanbul'a göndertmiş ve Osmanlı Dönemi'nde kurulacak ilk müzenin adımları atılmıştır. Sultan'ın bildirisi üzerine illerden gelen eserler, kurulacak ilk müzede emeği çokça geçen Fethi Ahmet Paşa tarafından Harbiye Ambarında toplanmıştır. 1856 yılında Fethi Ahmet Paşa topladığı bu imparatorluk koleksiyonlarını, eski eserler koleksiyonu anlamına gelen Mecmua-i Asarı-ı Atika ve eski silah koleksiyonu anlamına gelen Mecmua-i Esliha-ı Atika olarak iki farklı bölümde düzenleyerek bilinçli ve özenli ilk müze sunumunu gerçekleştirmiştir. İlk zamanlarında sadece Sultan'ı ve seçkin konukları misafir eden müze, sonra hem yerli hem de yabancı ziyaretçileri ağırlamıştır (Kaya, 2007).

Sultan Abdülmecit, ilk müzecilik faaliyetinin başladığı iki koleksiyon haricinde 'Elbise-i Atika' adı verilen 1838 ve 1861 yılları arasında yeniçerilerin giydiği ve Osmanlı Devleti'nin bazı görevlilerinin kullandığı kıyafetlerin barındığı bir koleksiyon oluşturulmuştur. Koleksiyon için Aya İrini Kilisesi'nde bulunan mankenler ve onlarla birlikte bazı arkeolojik eserler getirilmiş, Sultanahmet Meydanı'nda bulunan çadır depoda sergilenmiştir (Shaw, 2004).

Batılılaşma döneminde Osmanlı Devleti medeni kurumlar ortaya çıkarması ve bu kurumlar vasıtasıyla müzecilik değerlerinin yeni fikir dünyasında yer bulması Türk Müzeciliği temellerini oluşturmuş, kültürel mirasın korunması ve bilincin şekillenmesi ihtiyacı düşüncesi 19. yy. ın ortasından sonra belirmiştir. O zamanlarda bugünün gerçekleriyle toplumu aydınlatabilecek güçte kurumlar olmasa da sonra batılılaşma düşüncesi ve Avrupa'dan alınan iyi örneklerle elimizde tuttuğumuz kültürel ve sanat değerine sahip eserler toplanarak bu konudaki hukuki altyapı da oluşturulmuştur. Osmanlı Devleti'nde bu esaslar ve örnekler göz önüne alınarak mevcut sanat eserleri ile toplumun bir kültürel bellek oluşturması ve kudreti simgeleyen kurumları yaratma gayreti söz konusudur. 1869 yılında Ahmet Paşa'nın büyük katkıları olan silah deposu olan Aya İrin Kilisesi resmi olarak müze niteliği kazanmıştır. Daha sonraki süreçte müze müdürlüğünün kurulması ve yine hukuki temellerin atılmasıyla eski eserlerin yurtdışına çıkarılmasını yasaklayan Asar-ı Atika Nizamnamesi'nin 13 Şubat 1869 tarihinde yayınlanması önemli adımlar olmuştur. Ancak bu yasayla yurtdışına çıkarılması engellenen birçok sanat eseri 1874 yılında aynı yasanın kaldırılması ile geri dönmek üzere kaçırılmıştır. 1884 yılında yasa eski haline getirilmiş ve 1906 yılında Paris'te arkeoloji resim eğitimi alan ve Müze-i Hümayun müdürlüğü yapan Osman Hamdi Bey'in yaptığı çalışmalarla yasada bazı değişiklikler yapılmıştır. Osman Hamdi Bey sadece bu hususta değil 1884 yılında yasanın eski haline getirilmesinde ve müze ihtiyaçlarına uygun bir yapı ihtiyacını belirtmiş ve bunların sonucunda İstanbul Arkeoloji Müzesi'nin yapılmasını sağlamıştır (Kaya, 2007).

2.3. Cumhuriyet Dönemi'nde ve Günümüzde İstanbul'da Müzecilik

1 Mart 1923'te Atatürk, mecliste yaptığı açılış konuşmasında hedef koyduğu çağdaş eğitim seviyesine ulaşılması için müzelerin kurulması gerektiğini belirtmiştir. Atatürk'ün müzelere verdiği önemin neticesinde Cumhuriyet'in ilanından sonra müze sayısı artmış ve ülke genelinde yaygınlaşmıştır (Atagök, 2000).

Osmanlı Devleti'nin son yıllarına doğru kurumsallaşan müzecilik, Atatürk'ün verdiği desteklerle ve hukuki düzenlemelerle gelişmiştir. Bu gayretler sonunda bugün Kültür ve Turizm Bakanlığı'na ait olan 95 adet müze bulunmakta ve bu müzelere bağlı olan 92 birimde yaklaşık 3 milyon eser bulunmaktadır. Bunun yanında Bakanlık'a bağlı olmayan kurum ve kuruluşlara ait olan müzeler de dikkate alınırsa ülkemizin bu alanda nereden nereye geldiği görülebilmektedir.

Çağdaş müzecilik şartlarına göre kendilerini yenileyen müzelerimiz içerisinde Türk ve İslam Eserleri Müzesi 1984 yılında, İstanbul Arkeoloji Müzesi 1993 yılında, Anadolu Medeniyetleri Müzesi ise 1997 yılında Avrupa Konseyi tarafından ödüle layık görülmüştür. Avrupa Parlamentosu, Türk Psikiyatri Müzesi'ni 2004 Yılı Müzesi seçmiş ve daha önce de ödüllere layık görülen köklü müzelerimizle birlikte uluslararası alanda ülkemizin başarıları arttırmıştır. Ülkemizdeki çağdaş müzeciliğin gelişmesine verilebilecek örneklerin başında son yıllarda oldukça yaygınlaşan özel müzelerin bir kültür merkezi gibi hizmet etmeleridir (Kaya, 2007).

1989-1990 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün aldığı kararla Müzecilik Yüksek Lisans programı açılmıştır. Bu gelişmelerle birlikte müzecilik bir bilim dalı olarak kabul edilmiş ve önü açılmıştır. Ancak son yıllara kadar eğitim kurumlarında yetişmiş personel ihtiyacı sanat tarihçileri ve arkeologlar ile giderilmiştir. 1993 yılında ilk müzecilik semineri Deniz Müzesi'nde düzenlenmiş daha sonra hem ulusal hem de uluslararası sahada bildiriler yayınlayabilecek seviye gelen bu faaliyet Askeri Müze'de devam etmiştir. Türkiye'nin müzecilik alanında ulaştığı saygınlığı her yıl düzenlenen 'Uluslararası Kazı, Yüzey Araştırması ve Arkeometri Sempozyumu'nda ve yayınlanan bildirisinde görmek mümkündür (Aslanapa, 2007).

Ülkemizde genel olarak olumlu bir tablo oluşan müzecilik çalışmalarının ortaya çıkardığı olumlu görüntü toplumun her kesiminde karşılık bulduğunu söylemek oldukça güçtür. Özellikle Anadolu'daki müzelerin büyük bölümü çağdaş müzecilik seviyesine ulaşamamıştır. Bu kısımda müzelerin hizmet anlayışlarının çağdaşlıkları ve bu müzelerin ziyaretçi sayılarından da görülebileceği gibi toplumumuzun gösterdiği ilgi yeterince dile getirilmemektedir.

Müze ve toplum arasındaki bağın doğru bir şekilde kurulamamasında en önemli etken, müzelerin hem tarih hem de kültür açısından toplum için önemli olduğunun aktarılamamış olmasıdır. Kültür Bakanlığı tarafından yayınlanan rapor ve bildirgeler incelendiğinde müzelere olan ziyaretçi talebinin daha çok turistlerden geldiği görülmektedir (Oruçoğlu, 1999).

Ülkemizde toplum ile bağ kurabilen müzelerin ortaya çıkması için öncelikle müzelerin önemini vurgulamak gerekmektedir. Bu konuda Atagök'ün belirttiği şekilde müzelerin topluma katkıları şunlardır (Atagök, 2000):

- İnsani değerleri geliştirir.
- İnsanların toplumlarını tanımasına yardımcı olur.
- Toplumun sanatsal ve bilimsel gelişimine katkı sağlar.
- Toplumların birbirini tanımasını sağlarken kültürlerin de yakınlık kurmasını sağlar.
- Tarihi eserleri ve değerleri toplum için korur ve topluma sunar.
- Tarafsız ve düzenli bir düzenleme sonucunda ortaya çıkan koleksiyonların sunduklarından bugüne gelmiş değerleri gösterir.
- İnsanlık tarihini ve gelişimini hakkında bilgi verir ve belgeler.
- Geçmişin bilgisini ziyaretçilerine sunar ve insanlara insanlığın yaratıcı gücünü desteklerken düşünmeye de teşvik eder.
- Geleceği yönlendirebilecek yeni toplumsal değerler oluşturur.
- Teknoloji çağında yaşayan insanlara insani taraflarını hatırlatarak, onların yalnızlıklarını giderir.

Yukarıdaki bahsi geçen tüm değerlerin topluma kazandırılması ve müze-toplum bağının kurulmasında etkili olabilecek metotlardan bazıları aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Müzelerin tanıtılması için yazılı, görsel ve işitsel medya tarafından konu düzenli olarak gündeme getirilmeli, hazırlanacak programlar muhatabına uygun şekilde hazırlanması.
- Müzelerin kültür, sanat ve toplum için son derece önemli olduğunu vurgulayan kampanyalar yapılması.
- Toplumda aldığın kararların etkisi olan tüm kurum ve kuruluşların, vakıfların ve sivil toplum örgütlerinin faaliyetleri.

Bu başlıklar müze-toplum ilişkisinin kurulabilmesi için uygulanabilecek genel yaklaşımlardır. Çağdaş müzecilik anlayışında ise asıl hedef insanların müzeye gelmelerini ve bu konuda alışkanlık kazanmalarını sağlamaktır. Yöntem olarak müzeyi canlı tutmak, sosyal etkinliklerin buluşunu geçici sergiler oluşturmak etkili yöntemlerdir. Bu perspektiften yola çıkarak ülkemizde devlet müzeleri ve özle müzelerde iletişimi canlı tutacak faaliyetlerde bulunması gerekmektedir. Hatırı sayılır sayıda geniş bir kitleye ulaşabilmek için müzelerde sergilenenlerin ve faaliyetlerin

tanıtımı, yapılan diğer çalışmalar kadar önemlidir. Bu konuda Atik'in yapmış olduğu iki sergi karşılaştırması da tespitin doğru olduğunu ortaya koymuştur. 1995 yılında 'Çağlar Boyu İstanbul' isimli ve orijinal eserlerle açılmış olan sergi İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde açılmış olan sergi tanıtım eksikliği nedeniyle düşük sayıda ziyaretçi çekerken, bir sonraki yıl sadece fotoğraf ve panolardan oluşan Dünya Kenti İstanbul sergisini Darphane'de açıldığında doğru yapılan tanıtımlar sayesinde ziyaretçi sayısını arttırmıştır (Atik, 1999). Diğer güzel örneklerden biri de Sabancı Müzesi'ne açılan ve doğru tanıtım faaliyetleriyle ziyaretçi sayısında rekora ulaşmış olan Picasso İstanbul'da sergisinin başarısıdır.

Müze-toplum ilişkisi konusunda müze eğitimi de çağdaş müzecilik açısından çok önemlidir. Ülkemizde kültür varlıklarının gelecekteki koruyucuları olacak genç nesil için müzelerin bir eğitim kurumu gibi faaliyet göstermesi ve bu hizmeti yayması gerekmektedir. Genelde ülkemizdeki eğitim kurumlarında müze bilincinin kazandırılması için gerçekleşen müze ziyaretleri yılsonu gezi faaliyeti olarak yapılmaktadır. Bu çalışmaların eğitim amacına ne derece hizmet ettiği üzerinde durulmalıdır (Kaya, 2007).

3. MÜZE TÜRLERİ

3.1. Koleksiyonlarına Göre Müzeler

Koleksiyonlarına göre sınıflandırılan müzeler; yarar sağlama ve zevk alma özelliklerini dikkate alma ve öğrenme amacıyla bir araya getirilmişlerdir.

3.1.1. Genel Müzeler

İçlerinde birçok koleksiyonu barındırabilen, birçok müze türünü aynı çatıda toplayan genel topluma hitap eden, öğretici içeriğe sahip müzelerdir.

1846 yılında Washington’da kurulmuş olan Smithsonian Enstitüsü genel müze tanımına verilebilecek en uygun örnek olarak görülebilir. Smithsonian Enstitüsü çok geniş bir alanda kurulmuştur. Bu alanda birçok farklı türde müzeyi bünyesinde barındıran çeşitli binalar bulunmaktadır. Bunların merkezinde Smithsonian Enstitüsü Merkez Binası bulunmaktadır. Kale olarak adlandırılan bina Enstitünün kurulan ilk binası olmakta ve yönetim birimlerini barındırmaktadır. Kale; aynı zamanda New York City’de bulunan Aziz Patrik Katedrali’nin de mimarı olan James Renwick, Jr. tarafından inşa edilmiştir (Smithsonian Institution, 2017). İlk olarak beyaz mermer ve sarı kumtaşları ile inşasına başlanmış sonradan Maryland, Montgomery ve Seneca’dan getirtilen kırmızı kumtaşları ile örülmüş duvarlar ile inşa ettirilmiştir. Kale ve şato yapılarında sıklıkla kullanılan karton mimarisi kale yapısında oldukça belirgin olarak görülmektedir.

3.1.2. Arkeoloji Müzeleri

Yok olmuş medeniyetlere ait eserlerin sergilendiği müzelerdir. Türkiye’de en yaygın görülen müze türü arkeoloji müzeleridir.

Kahire Müzesi Mısır’da bulunan dünyanın önde gelen arkeoloji müzelerindendir. Antik mısır eserlerinin sergilendiği müzede yaklaşık yüz yirmi bin eser gösterilmektedir. Müzenin tarihi 1835 yılına dayanmaktadır. Müze Fransız mimar Marcel Dourgnon tarafından neo-klasik mimari tarzında inşa edilmiştir (Madran, 2017).

3.1.3. Sanat Müzeleri

Sanat ve bilim bakımından ortak bir değere sahip eserlerin, tarih, sanatçı ya da belirli bir konu bakımından gruplandırılarak sergilendikleri müzelerdir.

Fransa'da bulunan Louvre Müzesi 12. yy. sonlarında kale olarak inşa edilmiştir. Sonrasında saray yapılmak için genişletilmiş ancak Fransız Devrimi'nden sonra hükümet tarafından müze olarak kullanılmasına karar verilmiştir. İçerisinde antik Yunan, Roma koleksiyonları, ünlü resamlara ait tablolar ve heykeller barındıran Louvre Müzesi, dünyanın en büyük sanat müzelerinden biri unvanını taşıyor. (Madran, 2017)

3.1.4. Tarih Müzeleri

Genel anlamda bir olguyu ya da bir toplumu her açıdan detaylı olarak inceleyen, bu kapsamdaki kronolojisinin coğrafi, siyasi ve ekonomik unsurlarını sergileyen müzelerdir. Türkiye'de bu müze türünün güzel örneklerinden biri özel bir müze olan Hisart Canlı Tarih ve Diorama Müzesi olarak verilebilir.

Tarihi yoğun bir tempoya tanıklık etmiş bulunan Kuzey Kore, Kore Merkezi Tarih Müzesi ile bu müze türünde öne çıkan bir örnek olmaktadır. 1 Aralık 1945 yılında kurulan müzede 19 sergi odası ve toplam 10.429 m² zemin alanı bulunmaktadır. Bina 1960 yılında neo-klasik mimari tarzında yeniden inşa edilmiştir. Günümüzde binada bulunan lobi tamamen mermer ile kaplanmıştır. Müzede Kore tarihi ile ilgili eserler bulunmakta, bu kapsamda çeşitli resimler, giysiler, silahlar, süs eşyaları, gemi modelleri, sikkeler ve genellikle kopya şeklindeki mektuplar olmak üzere yaklaşık 4000 eser sergilenmektedir. Bununla birlikte müzede efsanevi Kore kralı Dangun'dan kalan kalıntılar ve yaşamına dair eserler de yer alır. (Meuser, 2011)

3.1.5. Etnografya Müzeleri

Belirli bir toplumun yaşam şekillerine ilişkin örnekleri, gerek gerçek tarihi objeler ile gerekse anlatılmak istenen tarihi canlandıran sonradan yapılmış objeler ile anlatmayı hedefleyen müzelerdir.

Budapeşte'nin ünlü Neprajzi Etnografya Müzesi, Macaristan kültürüne ait 139.000, uluslararası kültürlerle ait de 53.000 parça barındırmaktadır. Avrupa'daki en

büyük etnografya müzelerinden birisidir. Daha önce Kraliyet Mahkemesine ait olan bina, parlamento binasının karşısında yer almakta ve Rönesans, Barok Dönem mimarisinin izlerini taşımaktadır (Denizci & Mirza, 2015).

3.1.6. Doğa Tarihi ve Jeoloji Müzeleri

Doğada mevcut bulunan ancak gündelik hayatta belirli insan topluluklarının her daim göremeyeceği nesnelere ya da eski dönemde varlığını yitirmiş olan canlı türlerinin fosilleri, taş ya da özel minerallerin sergilendiği müzelerdir.

Londra Doğa Tarihi Müzesi, beş farklı sergi bölümünde 80 milyondan fazla obje sergileyerek bu türde en önde gelen müzelerden birisi olmaktadır. Müze yapısı içeriğinde barındığı sergi objelerinin yanı sıra dış yüzünde de Romanesk Stili mimariyi belirgin bir şekilde göstermektedir.

3.1.7. Bilim ve Teknoloji Müzeleri

Araştırma ve sorgulama yoluyla bilime olan ilgiyi arttırmayı hedefleyen bu müze türlerinde, insanın varlığını korumak ve yaşamını kolaylaştırmak amacıyla geçmişten günümüze kadar yapmış olduğu bilimsel araçlar, bu araçların kullanım şekilleri ve işlevleri hakkında bilgiler veren müzelerdir. Bu müze türlerinde ziyaretçiler, eserlerin çalışma şekillerini aşama aşama inceleyerek ve kendileri tecrübe ederek öğrenebilmektedir.

3.1.8. Endüstri Müzeleri

İlgili buldukları bilim kollarına göre fabrikalar, madenler ve santraller gibi endüstriyel yerlerde kurulan, üretimde tarihsel ve bilimsel gelişime ışık tutacak yeniliklerin sergilendiği müzelerdir.

3.1.9. Ekonomizeler

Endüstrileşmeyle birlikte yok olmaya yüz tutmuş zanaat ve tarımsal metotların tanıtım ve uygulamaya canlı tutulmaya çalışıldığı, eserlerin yalnızca sergilenmekten ziyade ticari gelir elde etme maksadı da barındırdığı, çoğunlukla bir atölye ya da açık hava da kurulan bir tezgâhtan ibaret olan sergileme alanlarıdır. Cam üfleme ve sedef kakmacılığı gibi zanaatlar bunlara örnek gösterilebilir.

3.2. Koleksiyonlarını Sergiledikleri Mekanlara Göre Müzeler

3.2.1. Açık Hava Müzeleri

Hava koşullarının değişkenliğinden etkilenmeyecek etnografik eserlerin, evlerin, zanaatçıların zanaatlarını icra ettikleri yerler, yontu ve seramik gibi sanatla uğraşanların işlerini yaptıkları yerler gibi eserlerin üstü açık bir alanda sınırları belirli bir bölgede sergilendiği müzelerdir.

Hollanda Açık Hava Müzesi, Arnhem yakınlarında 44 hektarlık bir alana yayılan çok geniş bir açık hava müzesidir. Müze içeriğini çeşitli dönemlere ait ahşap yapılar, çiftlik evleri, tarımsal üretim yerleri ve bu civarda yaşayan halkın geçim unsuru olan işyerleri oluşturmaktadır (NOAM, 2012).

3.2.2. Anıt Müzeler

Büyük bir bölümü Bizans döneminden kalma kiliselerden oluşan Hitit Kaya Kabartmaları, Tümülüsler, August Tapınağı gibi anıtlarında yer aldığı müzelerdir. Belirli dönemlerde halkın ziyaretine açılırlar. Türkiye'deki en ünlü ve en çok ziyaret edilen Anıt Müze İstanbul'da bulunan Ayasofya Müzesidir (Anıt Müzeler, 2005).

Batı Berlin'in simgesi niteliğindeki bir protestan kilisesi olan Kaiser Wilhelm Anıt Kilisesi, Berlin'in Charlottenburg Wilmersdorf bölgesinde bulunmaktadır. 1 Eylül 1895 yılında büyük bir tören ile açılmıştır. Kilise Alman İmparatorlarından I. Wilhelm adına yapılmış bir anıt niteliğindedir. 1943 yılında bir hava saldırısı sırasında aldığı hasarlar halen bu haliyle korunmaktadır (Eiermann, 2013). Romanesk stilinde inşa edilen kilisenin, kimi 113 metreyi bulan 5 kulesi mevcut bulunmaktadır. Mimari stili Almanya'da büyük etki oluşturmuş ve çevre yapıların bu stili benimsemesi ile halen etrafını saran yapılarda bu stili görmek mümkündür.

3.2.3. Müze Evler

Tarihsel süreçlere yön vermiş önemli kişilerin evleri veya önemli olayların geçtiği mekânların müze haline getirilmesidir. Bir evin Müze ev olabilmesi için tarihsel olayların geçmesinin yanı sıra o döneme ait koleksiyon ve tarihsel niteliğe sahip bir yapıda olması ziyaretçilere vermek istediği mesajı sergileme yöntemleri ile verebiliyor olması gerekmektedir. Müze evlerde o dönem ait eşyalar, resimler, belgeler

sergilenmektedir. O dönemdeki süreçlere yön veren kişilerin heykellerinin anı ziyaretçiyeye yaşatacak sergileme yöntemlerinin kullanıldığı görülmektedir.

Müze evler içerisinde alt bir başlık olarak, Atatürk evleri, Atatürk'ün belirli bir süre ikamet ettiği evlerdir. Atatürk'ün oturduğu misafir edildiği savaş yönettiği, önemli belgelere imza attığı evler hatırasını taşıyan tüm bu evler ve değerli resimler, kullandığı eşyalar halka açık müze evler haline getirilmiştir.

3.3. Bağlı Oldukları Kurumlara Göre Müzeler

Müzeler, bağlı oldukları kurum, kuruluş ya da kişiler bakımından sınıflandırılabilirler.

3.3.1. Devlet Müzeleri

Korunması gerekli görülen eski eserleri koruma altına almak ve sergiye sunmak ya da bilimsel açıdan değerlendirmek maksadıyla devlet tarafından kurulmuş olan müzelerdir.

Petersburg'da bulunan Rus Devlet Müzesi, sanat ve tarihi eserlerin ve etnografik unsurların korunarak sergilendiği, en önemli koleksiyonlardan biridir. (Madran, 2017). Müze farklı zamanlarda yapılmış iki binanın birleşiminden oluşmaktadır. Karl İvanoviç Rossi tarafından saray olarak yaptırılmış eski Mihail Sarayı yapısı ve L.N. Benois'in çizimlerine sadık kalınarak yapılmış diğer bir yapı birleşerek müzeyi oluşturmaktadır. İki farklı zamanda yaşamış olan bu iki mimar, iki farklı tarzı tek bir yapıda yaşatmaktadır.

3.3.2. Yerel Yönetim Müzeleri

Devlet tarafından desteklenebilen ve denetlenebilen, çoğunlukla halkın ilgisini çekmek ve turistik alan oluşturmak maksadıyla kurulan müzelerdir.

3.3.3. Özel Müzeler

İçeriğinde barındırdığı eserlerin yönetimi özel kişilere ait olan müzelerdir. Devlet bu müzeleri denetleyebilir. Özel koleksiyoncuların, koleksiyonlarını sergilediği, halka mal olmuş bireylerin yaşamlarından kesitler barındıran sergi alanlarıdır.

3.3.4. Vakıf Müzeleri

Sahipleri tarafından bir kurum ya da kurulaşa bağışlanmış ve süregelen zaman içerisinde bu kurumda toplanmış olan aynı ya da benzer nitelikteki eserlerin sergilendiğı alanlardır. Eski Osmanlı'da cenazelerde tabutları örtmek maksadıyla kullanılan halıların camilere bağışlanmasıyla camilerde halı koleksiyonlarının oluşması ve bu koleksiyonların sergilenmesi buna verilebilecek bir örnektir.

3.3.5. Üniversite Müzeleri

Araştırma, eğitim ve bilimsel inceleme amacıyla kurulmuş olan, üniversite ya da diğere eğitim birimlerine bağılı olan müzelerdir.

3.3.6. Askeri Müzeler

Sanatsal ya da tarihi nitelikleri olan askeri eşyaların sergilendiğı müzelerdir. Bu müzelerde askeri araç ve gereçlerin tarihsel gelişiminin sergilendiğı de çoğunlukla görülmektedir.

3.4. Hizmet Alanlarına Göre Müzeler

Ulusal, bölgesel ve yerel olarak ayrılmış olan bu müzeler, hizmet ettikleri topluluklara ve alanlara göre sınıflandırılmışlardır.

3.4.1. Bölge Müzeleri

Şehir merkezlerinden uzakta, bulunduğu bölgenin kendi özellikleri ile ilgili koleksiyonlara sahip müzelerdir. Genel olarak açık hava müzeleri ya da ekomüzeler ile denk görülürler. (Erbay, 1992)

3.4.2. Halk Müzeleri

Belirli bir mimarisi, düzen ya da sınırı bulunmayan bu müze türleri, müze olarak betimlenmediğı halde müze olarak nitelenen bir türdür. Bir rehberle ihtiyaç duymaksızın gezilip görülebilen, genelde bir ev, çiftlik ya da bütün bir köyü kapsayan yapıdadır. Bu tür müzelerde hem yaşanan zamanı hem de yakın geçmişin izlerini anlatan obje ya da kurgular yer alır. Avrupa'da türüne sık sık rastlanan müzelerdir. Ülkemizde bu tür müzelere en güzel örnek Safranbolu evleri olarak verilebilir.

Norveç Halk Müzesi ve İskoçya’da bulunan Highland Folk Museum bu müze türü için verilebilecek diğer örnekler arasında sayılabilmektedir.

İskoç yaylalarına kurulmuş Highland Folk Museum doğal oluşumlar içerisindeki yerleşim birimleri, tarımsal araziler ve geniş yeşil alanları ile ziyaretçilere sergilenmektedir. (Highland Folk Museum, 2001)

3.4.3. Ekomüze

Ekomüzeler, klasik müze kavramında akla gelen sergileme ve toplama kavramlarının aksine durağanlık değil hareketlilik ve değişkenlik gösterirler. Bu müze türlerinde yaşayan ve yaşanan şeyler sergilenmektedir. Bir zanaatın, bir uğraşın, bir mesleğin icrası, bir hayatın süregelişi olabilmektedir burada sergilenen. Bir başka deyişle, ekomüzede klasik müzelerin aksine uzman görevliler ve ziyaretçiler, sergilenen eserler ve bunları bir arada tutan bir binadan ziyade belli bir coğrafyada yaşayan insanlar, bu insanların gelenekleri ve kültürel miraslarının bir araya gelmesi oluşturmaktadır.

1891 yılında, bir İsveç bölgesi olan Skansen’de açılan ve geleneksel açıdan İskandinav hayatını tanıtmayı amaçlayan Skansen Ekomüzesi, bu uygulamaların da ilk ve en önemli esin kaynağıdır (Pressenda & Struani, 2015).

3.5. Diğer Müzeler

3.5.1. Uzmanlık Müzeleri

Sergi objelerini belli bir konuyla sınırlandırmış, yalnızca o konu ile alakalı objeler sergileyen müzelerdir. Su Ürünleri Müzesi, Oyuncak Müzesi, Halı Müzesi, Klasik Otomobil Müzesi, Basın Müzesi uzmanlık müzelerine verilebilecek örneklerden sayılabilmektedir.

3.5.2. Çocuk Sanat ve Gençlik Müzeleri

Çocukların ve gençlerin kişisel gelişiminde yaş gruplarına uygun müzelerin önemi büyük yer teşkil etmektedir. Bu tür müzelerin belirli yaş gruplarının ilgi alanlarına göre tasarlanması ve çeşitli aktivitelerin yer alması çocukların ilgilerini çekmesi açısından çok önemlidir. Çocukların ve gençlerin sanatla tanışması hayal güçlerini, soyut düşünme yeteneğinin gelişimine destek sağlamaktadır. Çocukların ilgi

alanlarını kapsayan eserlere rahatlıkla dokuna bildikleri çocukların keşif ve aktif öğrenme yetilerini geliştirmeye yardımcı merkezlerdir.

Amerika’da bulunan Brooklyn Çocuk Müzesi, bu türde kurulan ilk müze olmaktadır. İki uzun koridorun dik bir köşe oluşturacak şekilde birleşiminden oluşan yapı modern mimarinin güzel örneklerinden biri olarak tanımlanmaktadır. İki uzun koridor ve büyük bir açık alanı bulunan müzede, çocukların dokunarak ve tecrübe ederek öğrenmesi hedeflenmiştir. Çocuk müzeleri içerisinde dokunulabilir müze olarak tanımlanmaktadır. (Limited, 2016)

3.5.3. Sanal Müzeler

1990’lı yılların başından itibaren internetin kullanımıyla başlamış teknolojinin gelişmesiyle birlikte ortaya çıkmış bir kavramdır. Müzede sergilenen eşya, resim, heykel, belge gibi buna benzer daha birçok eserlerin sanal ortamda yeniden inşa edilmesi ve dijital ortamda ziyaretçiyle buluşturulmasına olanak sağlamaktadır.

4. İSTANBUL MÜZELERİ

4.1. 500. Yıl Vakfı Türk Musevileri Müzesi

Müze, 1492 yılında İspanya'yı terk edip Türkiye'ye gelen sefarad Yahudilerin beş yüz yıllık tarihini gelişimini anlatmak, Türklerin gelen Yahudilere hoşgörüsünü dünyaya tanıtmak amacıyla kurulmuştur. Müze fikri küratörü olan Naim Güteryüz tarafından çıkmış Kamhi ailesinin finansal desteği ile ilk olarak Galata'da Zülfaris Sinagogu binasında 25 Kasım 2001 yılında açılmıştır (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010). Daha sonra Şişhane'de bulunan İstanbul'un en büyük sinagogu olan Neve Şalom Sinagogu'na taşınmış ve 14 Ocak 2016 yılında tekrar ziyarete açılmıştır.

Şekil 4-1 Neve Şalom Sinagogu (Tuğ'un Arşivinden)

Neve Şalom Sinagogu mimar Elyo Ventura ve Bernar Motola tarafından 1949 yılında Yahudi İlkokulu'nun tören salonuna dönüştürülmesiyle 25 Mart 1951 yılında ibadete açılmıştır. 14 Ocak 2016 yılında müzeye çevrilmiştir. Neo-klasik üslupta yapılmıştır. Üçgen alınlıklı giriş kapısına çift kanatlı merdivenle girilmektedir. Cephe ikinci katın orta aksında yer alan çiçek şeklinde yuvarlak pencereyle süslenmiştir (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-2 500. Yıl Türk Musevileri Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Modern müzecilik anlayışıyla yapılmış interaktif panolar ve dokunmatik ekranlarla teknolojiye faydalanılmıştır. Müzede Musevilerin günlük yaşantılarından kullandıkları eşyaları, dini objeleri, fotoğrafları ve arşiv belgeleri bulunmaktadır. Müze üç bölüme ayrılmıştır. Müze Neve Şalom Sinagogu'na bağlantıyı camdan yapılmış Midraş holüyle sağlamaktadır. Müzenin ilk bölümünde Anadolu'daki Yahudilerin kronolojik sıraya göre tarihi anlatılmaktadır. İkinci bölümünde dini objeler, ölümden yaşam döngüsünü anlatan objeler anlatılmaktadır. Son bölümde ise bayramlar, mezarlık, yemek ve dil kültürü yer almaktadır. Müzede ayrıca film gösterimleri ve süreli sergi alanları bulunmaktadır (Apaydın & Salar, 2016).

4.2. Adalar Müzesi

Adaların tarihini anlatmak amacıyla İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı'nın ekonomik desteği ve Adalar Belediyesi ile Adalar Vakfı'nın iş birliğiyle yapılmıştır. Büyükdada'da Aya Nikola Eski Helikopter Hangarı'nda 10 Eylül 2010 yılında ziyarete açılmıştır. Bir tarih müzesi olan Adalar Müzesi İstanbul'un çağdaş ilk kent müzesidir (Çeliker, 2014).

Şekil 4-3 Adalar Müzesi Genel Görüntüsü (Tuğ'un Arşivinden)

Müze açık havada bulunan Çınar Müze alanı ve kapalı Aya Nikola Hangar Müze alanından oluşmaktadır. Sürekli ve geçici sergi alanları yer almaktadır. Müzede, adalarla ilgili Osmanlı arşiv belgeleri, tarihi fotoğrafları, video klipler, belgesel film ve bağışlanan koleksiyonlar bulunmaktadır.

Şekil 4-4 Adalar Müzesi Kapalı Sergi Alanları (Tuğ'un Arşivinden)

4.3. Adam Mickiewicz Müzesi

Polonyalı ünlü şair Adam Mickiewicz 1855 yılında geldiği İstanbul'da daha önceki yıllarda Osmanlı Devleti'ne sığınan ve hizmet eden Polonyalıları incelemek ve Kırım Savaşı nedeniyle Osmanlı Devleti'nin bulunduğu saftaki yerlerini kuvvetlendirmek istemiştir. Şair savaş çadırlarında incelemeler yaparken kolera hastası olduğu düşünülmektedir. Beyoğlu'nda ikamet eden Adam Mickiewicz on gün süren hastalıkla savaşını kaybetmiş ve 26 Kasım 1855 bugünkü adıyla Beyoğlu olan Pera'da vefat etmiştir (Önder, 1999).

Şekil 4-5 Adam Mickiewicz Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Yazdığı milli şiirleriyle ve fikirleriyle dünyada büyük etki uyandıran Adam Mickiewicz'nin vefatının 100. yılında ömrünün son zamanlarını geçirdiği Beyoğlu'ndaki evi onarılmış ardından müze-ev olarak düzenlenmiştir. Binanın cephesinde bulunan hatıra levhası müzeye dönüşünün hikâyesini anımsatmaktadır. Müstakil bir evken müzeye dönüştürülen üç katlı yapıda şairin hayatı ve İstanbul'da geçirdiği zamana ait fotoğraflar ile eserleriyle ve ülkesi için vermiş olduğu özgürlük mücadelesine ait bilgi ve belgeler yer almaktadır. Ayrıca gerçek mezarı Polonya'da olsa da müzenin bodrum katında yazara ait üzerinde bir hatıra levhası olan sembolik kabir bulunmaktadır (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Şekil 4-6 Adam Mickiewicz'in Kabri (Tuğ'un Arşivinden)

4.4. Ahmet Hamdi Tanpınar Müze Kütüphanesi

Ünlü edebiyatçı Ahmet Hamdi Tanpınar'ın anısına Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 12 Kasım 2011 yılında ziyarete açılmıştır. Müze, Gülhane parkı içerisinde Topkapı Sarayı çeviren surun köşe kulesi olan Alay Köşkü'nde yer almaktadır. Padişahların sefere gidip dönen askerleri izledikleri yerler olarak kullanılmıştır. 1855 yılında telgrafhane, 1910 yılında Güzel Sanatlar Birliği'nin merkezi olarak kullanılmıştır. 19 Eylül 1929 yılında Güzel sanatlar birliği merkezinin burada yaptığı toplantıda üye olarak seçilen Ahmet Hamdi Tanpınar'ın anısına adını almıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-7 Alay Köşkü'nün Topkapı Surları Üzerindeki Görüntüsü (Tuğ'un Arşivinden)

Köşk 16. yy da yapılmış daha sonra 19. Yüzyılda yapılan tadilatlardan dolayı yıkılıp yeniden 1810 yılında II. Mahmut Döneminde yapılmıştır. Diğer surların içinde kalan kulelerden daha büyüktür. Ampir bir üslupta Taş konsol üzerine yaptırılan köşk 2 kattan oluşmaktadır. 7 cepheli etrafı 7 pencereyle çevrili büyük bir salondan oluşmaktadır. Pencereleer yayvan siyah ve beyaz kemerlidir. Köşkün üstü geniş saçaklardan oluşmaktadır. Çatısı soğan külahı örtüsüyle örtülmüştür (Eyice, 1989).

Şekil 4-8 Alay Köşkü'nün Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müzedede 1000 adedi aşkın kitabın bulunduğu kütüphane ve Ahmet Hamdi Tanpınar'ın eşyaları da dahil olmak üzere birçok yazarın eşya ve belgeleri sergilenmektedir.

Şekil 4-9 Ahmet Hamdi Tanpınar Müze Kütüphanesi'nin Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.5. Anadolu Hisarı

Anadolu Hisarı, Yıldırım Beyazıt tarafından 1395 yılında yaptırılmıştır. Fetih sırasında Bizanslılara Karadeniz'den yardım gelmesini engellemek için yapılmıştır (Eyice, 1991).

Şekil 4-10 Anadolu Hisarı Dışarıdan Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)

Hisar 7.000 m² lik bir alana kurulmuştur. İç kısmındaki kale ve dışındaki surlardan oluşmaktadır. Dış surları ise Fatih Sultan Mehmet tarafından yeniden tahkim edilmiştir. İç kale dikdörtgen planda yapılmış dört kattan oluşmaktadır. Surlar 3 m kalınlığında yontulmuş taşlar ve yer yer tuğlalarla yapılmıştır. Dış kale surlarında kemer ve üç adet kule bulunmaktadır. Dış surlar ise günümüzde yıkılmış vaziyettedir. Hisarın içine ve etrafına yerleşim yapılmıştır. 1928 yılında içindeki evler istimlak edilmiştir (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Şekil 4-11 Anadolu Hisarı İçeriden Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)

4.6. Askeri Müze

Müze İstanbul'un fethinden sonra değerli harp silahları ile araç ve gereçler Aya İrini Kilisesi'nde toplanıp "cebehane" olarak düzenlenmiştir. 1726 yılında ise "Dar-ül Eslaha" adı ile yeniden kurulmuştur. Ahmet Fethi Paşa tarafından Aya İrini'de bulunan koleksiyonların sergilenmesiyle "Müze-i Hümayun" adını alarak ilk defa müze olmuştur. Ahmet Murat Paşa koleksiyonları geliştirerek çağdaş müzecilik anlayışına uygun bir müze haline getirmiştir (Çürük, 1994). II. Dünya Savaşı ile beraber faaliyetlerini durduran müze, savaş tehlikesinin ortadan kalkmasıyla 1959 yılında Harbiye Mektebi Jimnastik Hanesi'nde sergilenerek ziyaretçilere açılmıştır. Bu yapı II. Abdülhamit tarafından okul binası olarak yaptırılmıştır. Kolordu karargâhı olarak kullanılan binanın güneyi harbiye evi olarak kullanılmıştır. 1964 yılında müze olmasına karar verilen yapı, zamanla koleksiyonlara yetersiz kalmasıyla 1966 yılında Nezih Eldem tarafından restore edilerek 10 Şubat 1993 yılında da ziyarete açılmıştır (Alus, 1994).

Şekil 4-12 Askeri Müze'nin Giriş Kapısı (Tuğ'un Arşivinden)

Müze 54.000 m^2 lik bir alan üzerine 18.600 m^2 lik kurulmuş bir yapıdır. Bina daha önceleri ampir bir cephe üslubu varken yeni yapılan yapı tamamı değiştirilerek çağdaş bürütalizm üslubuyla yapılmıştır. Yapı bütünüyle neredeyse sağı ve masif bir yapıdır. Yapıyı çıkıntılarla buna eşlik eden farklı kotlarda açıklıklar hareket kazandırmaktadır (Akin & Batur, 2015).

Şekil 4-13 Askeri Müze'nin Sergi Alanları (Tuğ'un Arşivinden)

Müzedede kütüphane, atış poligonu, kıyafethane ve sinema yer almaktadır. Dünyanın en eski bandosu olan mehterde burada bulunmaktadır. Müzedede kültür ve sanat faaliyetlerinin yer aldığı kültür sitesi bulunmaktadır. Müzedede 55.000 obje bulunmaktadır. Bunların 5.000'i sergi salonunda bulunmaktadır. Müze modern tekniklere göre dizayn edilmiş multivizyonlar, dokunmatik bilgisayarlar, İstanbul'un

Fethi ve Kurtuluş Savaşı'nı anlatan maketler bulunmaktadır. Müzede yirmi sekiz salon bulunmaktadır.

4.7. Aşiyan Müzesi

Müze, şair ve düşünür Tevfik Fikret'in kendisinin projelendirip 1906 yılında yapımı tamamlanan evidir. Aşiyan adını verdiği evi Farsça'da yuva anlamına gelmektedir. 1940 yılında Tevfik Fikret'in eşinden İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından satın alınmıştır. Müze İBB tarafından "Edebiyat-ı Cedide Müzesi" olarak 19 Ağustos 1945 tarihinde açılmıştır. Müzede Tevfik Fikret'in eşyalarının yanı sıra Abdülhak Hamit ve şair Nigar Hanım'ın eşyaları da bulunmaktadır (Batur, 1994).

Şekil 4-14 Aşiyan Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze, Avrupa'da özellikle İngiltere'de görülen kişisel tasarım ürünü olan kırsal karakteri belirgin ve ahşaptan oluşan münferit bir yapıdır. Ülkemizde bu tarzda sayabileceğimiz birkaç örnekten biridir. Konut eski Türk evleri mimarisi ile yapılmış ve en üst katta güneş ve manzaradan yararlanması için asıl yaşama alanı konumlandırılmıştır. Bahçelik alanda yapılmış evin iç mekanlarında art nouveau detaylarla düzenlenmiştir. İBB tarafından satın alındığı günden bugüne müze ev olarak hizmet vermektedir.

Şekil 4-15 Aşyan Müzesi Yan Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze üç kattan oluşmakta ve giriş katı idari işler için kullanılmaktadır. Birinci katta Abdülhak Hamit'in eşyaları ve Nigar Hanım'ın eşyaları bulunmaktadır. İkinci katta ise Tevfik Fikret'in eşyaları yer almaktadır. Bahçesinde ise Tevfik Fikret'in kabri bulunmaktadır.

4.8. Atatürk Müzesi

Mustafa Kemal Atatürk'ün milli mücadele döneminde 1918-1919 yılları arasında annesi ve kız kardeşi ile birlikte yaşadığı ev 1928 yılında İBB tarafından satın alınarak müzeye çevrilmiştir. Müze 15 Haziran 1942 yılında Atatürk İnkılabı Müzesi adıyla ziyaretçilere açılmıştır. 1962 yılında yangın tehlikesi geçiren müze aynı sene onarılıp tekrar açılmıştır. 1977 yılında daha kapsamlı restore edilen müze 19 Mayıs 1981 yılında tekrar ziyaretçilere açılmıştır. İBB tarafından 1989 yılında tekrar onarıma giren yapı 1991 yılında açılmıştır. 2013 yılında tekrar restorasyon yapılmış son olarak 9 Kasım 2014 yılında ziyaretçilere açılmıştır (Sakaoğlu, 1994).

Şekil 4-16 Atatürk Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Yapı 1908 yılında taştan yapılmış çatı katıyla beraber dört kattan oluşmaktadır. Bina girişi kemerli bir yapıdan sağlanmaktadır. Giriş kısmının sağ kapısında ise iki yuvarlak kemerli pencereler bulunmaktadır. Yapının üst katlarında pencereler dikdörtgen şeklindedir. Birinci kattan başlayan ve orta aksında bulunan çıkma çatı katında korkuluklu bir balkonla sona ermektedir. Balkonun iki yanında sekizken yıldız şeklinde pencere bulunmaktadır. Yapının cephesinde, saçaklarında ve sövelerinde süslemeler bulunmaktadır (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-17 Atatürk Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Binanın girişinde gençliğe hitabe, yemek odasında milli mücadele ilgili tablolar ve oturma odasında Atatürk'ün yaşamına ait fotoğraflar bulunmaktadır. Birinci katında Sevr Anlaşması, Atatürk'e ait Sivas Kongresi'nde giydiği jaketatay, skoç takım elbise, çamaşırları, mareşal üniforması, Nutuk'un ilk baskısı ve adına Ankara hazırlanmış nüfus kâğıdı gibi eşyalar bulunmaktadır. İkinci katında göçlerle ilgili tablolar, Atatürk'ün Selanik'te doğduğu evin maketi, yazlık giysiler, madalya ve plakeleri, cumhuriyetin ilanından sonra belediyede imzaladığı ilk defteri ve bir takım eşyaları bulunmaktadır.

4.9. Aya İrini Müzesi

Topkapı Sarayı'nın dış avlusunda yer alan yapı Bizans döneminde yapılan tek tanrılı dinin ilk kilisedir. İmparator Konstantin, inançlı bir hristiyan olan "Penelope" adına kutsal barış anlamına gelen St. Hagia Eirene, Pagan Jüpiter Tapınağı'nın üstüne yapılmıştır. Yapı ilk olarak ahşaptan yapılmış ve M.S 532 yılında çıkan Nika Ayaklanması'nda komple yanmıştır. İmparator Iustinianos kiliseyi tekrar yaptırmıştır (Mutlu 1996).

Şekil 4-18 Aya İrini Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

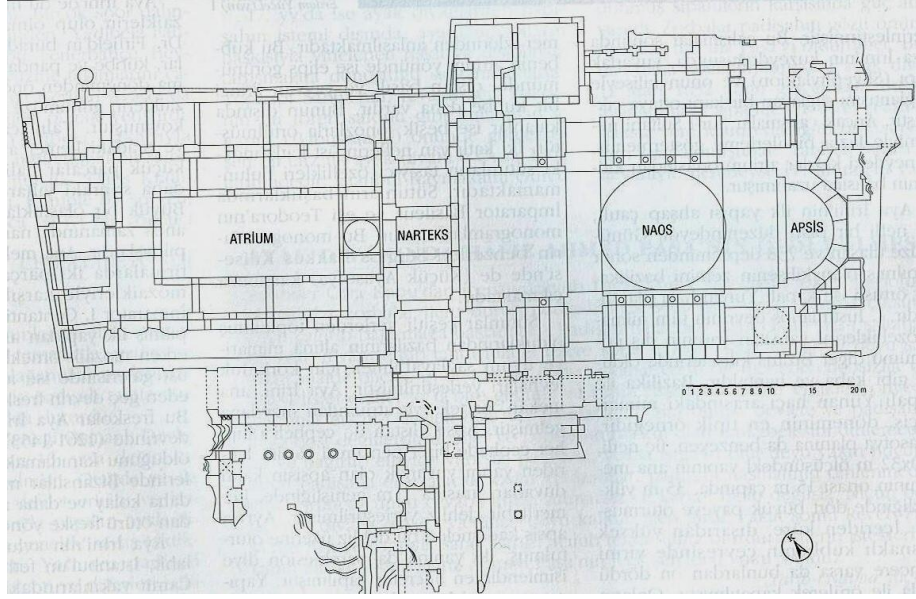
Bu yapı kubbeli geç antik dönem mimarisinin en iyi örneklerindedir. 564 yılında tekrar yanmış daha sonra onarılmıştır. 741 yılında büyük bir deprem sonucu kilisenin ortası tamamen yıkılmıştır. Kilise onarımı sırasında erken ortaçağ üslubunda genişleterek yeniden inşa edilmiştir (Tamer, 2003). Bu yüzden bina sade bir şekilde yapılmıştır.

Şekil 4-19 Aya İrini Müzesi Yan Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

1453 yılında İstanbul'un fethinden sonra burası camiye çevrilmemiş, bir süre askeri silah deposu olarak kullanılmaya başlanmıştır (Tezcan, 1989). Zamanla kullanılmayan silahlar eskimesi üzerine Sultan Abdülmecit'in emri ile 1800-1840 yılları arasında geçirdiği onarımdan sonra askeri müze olarak açılmıştır (Wiener, 2001). Osmanlı döneminden eski silahlar koleksiyonu ve eski eserler koleksiyonu olmak üzere iki bölüme ayrılmıştır. Zamanla sergi mekanları yetersiz kalmış burada bulunan arkeolojik eserler 1869 yılında çinili köşke taşınmıştır. Yeni bir askeri müze olarak 1949 yılında tekrar açılmıştır. Harbiye'deki askeri müzenin açılmasıyla zamanla buradaki eserler Harbiye'ye taşınıp, Ayasofya Müdürlüğü'ne bağlanmıştır.

Yapı İstanbul'da Bizans'tan günümüze kalmış tek atriumlu ve sythrononlu bir yapıdır. Üç nefli bazalikal planda çizilmiş naos(ana mekan), narteks(giriş), artriumdan(avlu) ve apsisten oluşmaktadır. Narteks'ten sonra yan kısımlarda iki koridor ve bir de merkezi salon bulunmaktadır.

Şekil 4-20 Aya İrini Müzesi Planı (Freely & Çakmak, 2005)

Orta nefin merkezi kubbe ile örtülü, batıya bakan yönü ise tonoz ile örtülüdür. Bazilikal planlı olan yapının ana kubbesi 35 metre yükseklikte 15 metre çapında 4 beşik tonozla taşınmaktadır. Yapının sütunlarla taşınan bir galeri katı bulunmaktadır. Dışarıdan küre içeriden yüksek kasnaklı küre 14 ü tuğla olmak üzere toplam 20 pencere bulunmaktadır. Basık ve yayvan ikinci kubbe yanında bulunmaktadır. Osmanlı döneminde atrium hem küçülmüş hem de özgünlüğü bozulmuştur (Mathews, 1971).

Şekil 4-21 Aya İrini Müzesi'nin Kubbesi (Tuğ'un Arşivinden)

Aya İrini'nin galerilerine çıkan çift kanatlı merdivenler yine bu dönemde eklenmiştir. Apsisleri ve tavanı fresk ve mozaiklerle süslenmiş fakat İkonozlama dönemi olduğu için dinle ilgili tüm tasvirler yasaklanmıştır. Sadece apsis yarım kubbe içinde geniş kollu bir haç ve hemen altında Golgota Tepesi'ni simgeleyen 4 basamaklı kürsü bulunmaktadır. Yan neflerde ve narteks kısmında yer yer freskler ve mozaik parçaları bulunmaktadır (Freely & Çakmak, 2005).

Şekil 4-22 Aya İrini Müzesi'nin Apsis Mozaïği (Tuğ'un Arşivinden)

Esere Osmanlı döneminde de bazı ekler yapılmıştır. Kuzey yönündeki günümüz girişinde onarımlar sırasında sütunlarla taşınan kubbeli bir hazırlık mekanı yapılmış ve bu kısma da kitabesi eklenmiştir. İç mekanda pek bir değişime gidilmemiştir. Sadece ana mekanın batı yönünde ahşap bir merdiven eklenmiştir. Narteks kısmında ise bir sıra revak da bu dönemde eklenmiştir.

Şekil 4-23 Aya İrini Müzesi Osmanlı Dönemi Ekleri (Tuğ'un Arşivinden)

4.10. Ayasofya Müzesi

Roma İmparatorluğu kavimler göçüyle birlikte bölünmeden önce İmparator Konstantinos (324-337) tarafından merkezini doğuya kaydırma hareketinin başlangıcı olarak antik Byzantion kentini yeniden kurmaya girişmiş ve Nova Roma kentini inşa etmiştir. Tabiki halk dilinde pek de benimsenmemiş olan bu isim zamanla imparatorun ismi ile “Konstantinopolis” adıyla anılmaya başlanmıştır. Hristyanlığın Roma’da kabul gören bir din olması ve yüksek sayılarda taraftar kazanması bir hristiyan şehri olarak baştan kurulan ilk şehir olmasına vesile olmuştur. Bunun sonucunda hristiyan olarak kabul gören İmparator şehrin en kıymetli noktasına anıtsal bir kilise inşa ettirmiş ve Büyük Kilise (Megele Ekklesia) olarak adlandırılmıştır. 5. YY da ise Hagia Sophia denilmeye başlanmıştır. Burada bahsedilen Sophia bir azize olmayıp hristiyan üçlemesinin unsurlarından Kutsal Hikmet manasına gelmektedir (Eyice, 1984).

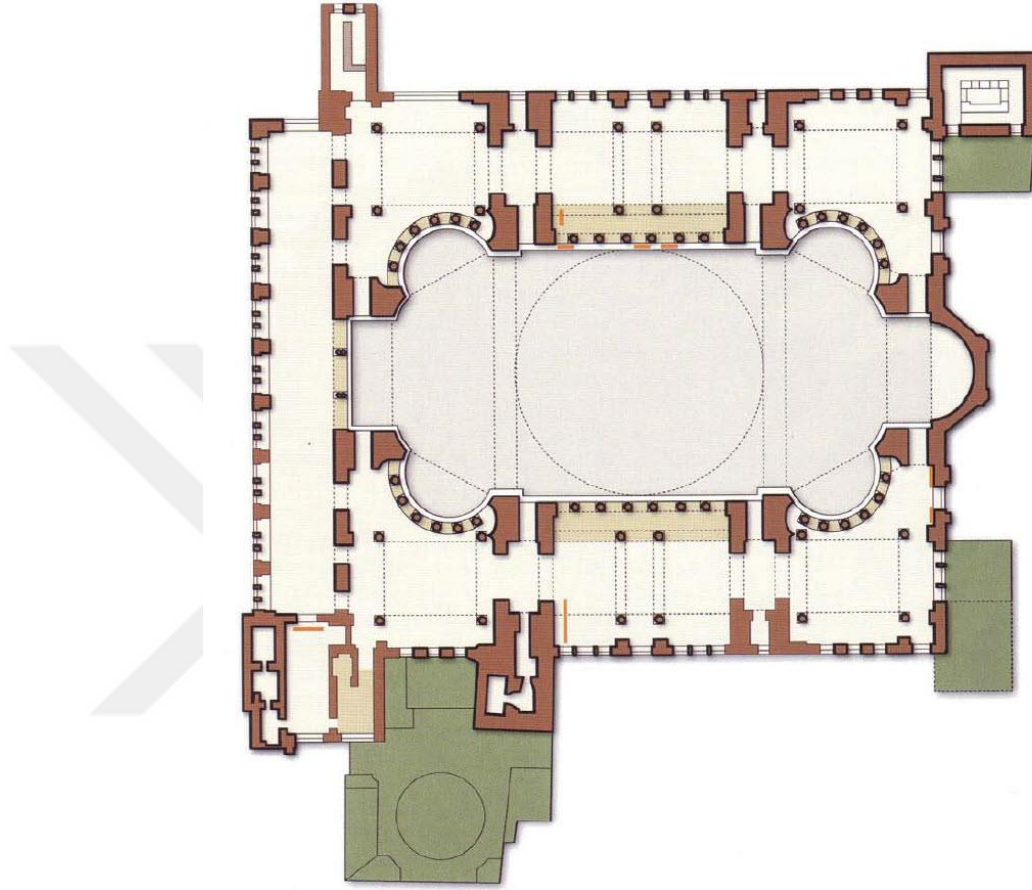
Şekil 4-24 Ayasofya Müzesi (Tuğ'un Arşivinden)

I.Konstantinos tarafından yapımına başlanan ilk kilise 15 Şubat 360 tarihinde oğlu II.Konstantinos tarafından açılmıştır. Mevcut bilgilere göre kilise 3 nefli bazilikal bir plana sahipti ve sütunların taşıdığı merkez nefi yüksek olan ahşap bir çatıya sahipti. Dikine uzanan bu yapının giriş kısmında atriumu bulunmaktaydı. Dönemin İstanbul Patriği ile kendi gümüş heykelini sütuna diktiren İmparatoriçe Eudoksia arasında başlayan anlaşmazlık bir ayaklanmaya zemin hazırlamış ve neticesinde kilise 404 yılında büyük hasar görmüştür (Eyice, 1984).

İkinci kilise 415 yılında yine aynı şemada yapılmıştır. Şuan Ayasofya'nın batı yönünde eserin abidevi girişine ait friz parçaları sergilenmektedir. Üçüncü kilise, günümüz Ayasofya'sı ise İustinianos döneminde 532 yılında Nika Ayaklanması'nda çıkan yangında da yanmış ve hemen ardından yapımına başlanmıştır (Yücel, 1986).

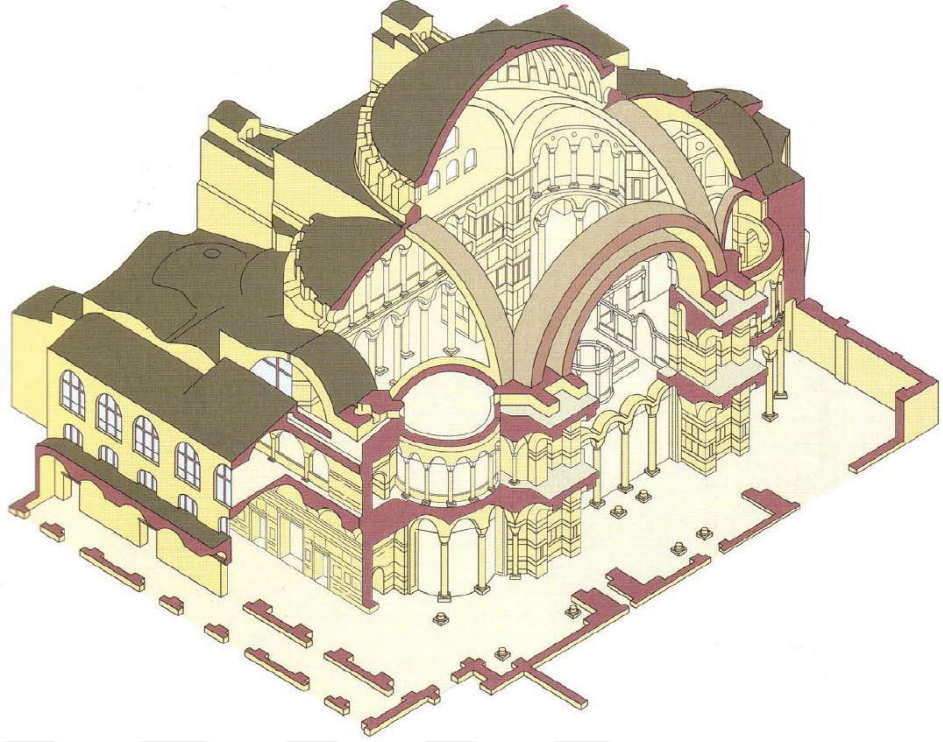
Ayasofya büyük bir imparatorluk bazilikası olmasına karşın yapım tarihi 532-537'dir. İnşa edilecek kilise için Ege bölgesinden iki mimar Miletos'lu İsidoros ve Aydın'lı Anthemios görevlendirilmiş ve İmparatorluğun bütün imkanları ve zenginlikleri seferber edilmiştir. Malzemelerin büyük bir kısmı Yunanistan, Mısır, Efes, Lübnan, Suriye gibi farklı coğrafyalardan ve mimari eserlerden getirilmiştir. Mimarlar ise o vakte kadar yapılmamış bir mabed yapmak için sıradışı fikirlere başvurmuşlar ve kilisenin bazilikal bir şemada kubbeli olarak yapılmasına karar vermişlerdir. O zamana kadar kubbeli yapılar Roma mimarisinde çok sık olmasa da kullanılmıştır. Bunlar hamamlar, rotundalar, mezar yapıları ve bazı mabedlerdir. Roma Pantheon'u bu yapılar içerisinde en geniş kubbeli olan ve mabed olarak tasarlanan en

görmekli yapıdır. Kalın cephe duvarlarına direk olarak oturan yapı yuvarlak şemada iken, Ayasofya’da plan dikine uzanan 3 nefli bazilikal yapının merkezine geniş bir kubbe oturtmak suretiyle doğu-batı ekseninde yarım kubbeler ve çeyrek kubbelerle desteklenen bir şekilde oluşturulmuştur (Eyice, 1984).

Şekil 4-25 Ayasofya Müzesi Bazilikal Planı (Kleinbauer, White, & Matthews, 2005)

Düz bir mekan yerine ruhani anlama uygun olan kademeli yükselme kubbeye kadar adım adım gerçekleşmiştir. Ayrıca bu sayede mekan tek bir kubbe altına oturmuş gibi görülmekte ve ziyaretçileri kuşatmaktadır. Merkezi kubbenin yerden yüksekliği 55,60 m, çapı ise 30m. civarındadır. 3 nefli bazilikal şemanın galeri katı ise “U” biçiminde tasarlanmış ve sütunlar üzerine oturtulmuştur. Bu sütunlardan alt kattakiler daha büyük ve az sayıda olmakla beraber üst kattakiler daha kısadır. Bu şekilde tabandan kubbeye bir destek oluşturulmuştur. Eserde kuzey-güney cephesi bu şekildeyken doğu ve batı ekseninde yarım kubbeler binanın baskısını iki yöne yaymaktadır. Bu sebeple tarih boyunca yaşanan depremlerde en büyük sıkıntı kuzey-güney yönlerinde olmuştur (Eyice, 1991).

Şekil 4-26 Ayasofya Müzesi Kademeli Yükselen Kubbe Planı (Kleinbauer, White, & Matthews, 2005)

Ana yapı daha dikkatli incelendiğinde iç ve dış olmak üzere iki narteksten oluşmaktadır. Bu hazırlık bölümlerinden dıştaki sade bir kurgudayken içteki daha özenlidir. Nartekten içeriye geçtiğimizde naos bölümüne ulaşırız. Kareye yakın şemada orta nef üzeri kubbelerle örtülüdür. 4 büyük paye yarım kubbeleri desteklerken görüntü olarak da bütünselliği bozmayacak kıvrımlara sahiptir ve yapıyla bütünleşmiştir. Payelerin arasındaki sütunlu kemerler orta nefi yan mekanlardan ayırmaktadır. Yan mekanların üzerleri tonoz örtülüdür. Doğu yönünde merkez nefinin sonunda bir bema kemeri, ardında ise apsis kısmı bulunur. Merkezdeki kare mekandan kubbeye geçiş pandantiflerle sağlanmıştır (Eyice, 1991).

Şekil 4-27 Ayasofya Müzesi Ana Kubbe, Payeler ve Yan Kubbeler (Tuğ'un Arşivinden)

Narteksten ve kuzeydoğu yönündeki rampalarla üst kata çıkılmaktadır. Bu kısımda basamak yerine taş zemin kullanılma sebebi İmparatoriçe'lerin locasına ulaşması içindir. Bu kısımda tahtirevan ile ulaşım sağlandığı bilinmektedir. Bahsolunan “U” biçimli galeri katında iki yanda koridor biçiminde uzayan yollar yine tonozlar ile örtülü olmakla beraber batı yönündeki kısmın merkezinde iki adet sütun ve zemin döşemesi ile İmparatoriçe Locası belirginleştirilmiş bir şekilde ve mekana hakim bir yerleşimdedir. Kuzey ve güney koridorları benzer olmakla birlikte güney yönündeki kısım cennet-cehennem kapısı adı verilen bir kapı ile mekandan ayrı tutulmuştur. Bu bölümde mozaik süsleme örnekleri ağırlıktadır (Eyice, 1984)

Şekil 4-28 Ayasofya Müzesi Galeri Katı (Tuğ'un Arşivinden)

Dış mekandaki yapılardan günümüze kalan Bizans eserleri Vaftizhane ve Hazine binasıdır (skeuophylakion). Vaftizhane güneydoğu yönünde ufak bir avlu ile ana yapıya bağlıdır. Hazine binası ise kubbeli yuvarlak planlı bir yapıdır. Bunun haricinde depremlerden etkilenmesini önlemek amacıyla bazı payandalar da Bizans dönemine tarihlenmektedir. Kilisenin günümüze gelmeyen kısımlarının atrium (avlu) kısmı ve çan kulesi olduğu bilinmektedir. Bazı parçaları 19.yy sonlarına kadar korunmuştur (Eyice, 1991).

1453 yılında İstanbul'un fethiyle beraber şehrin merkez katedrali olan kilise fethin sembolü olarak camiye çevrilmiştir. Bu sırada bazı kilise öğeleri kaldırılmakla beraber çoğu detay yerinde muhafaza edilmiştir. Yapılan ekler ise apsis kısmına mihrap, minber, hünkar mahfili ve müezzin mahfili eklenmiştir. Ayrıca bu kısma hat tabloları, çiniler ve revzenler de eklenmiştir. Güneydoğu kısmında ve İmparator kapısı kısmında da mihrapları bulunur. Bundan başka vaaz kürsüleri ve ahşap mahfiller de çeşitli noktalarda yer almaktadır. Galeri katı hizasında ise büyük boyutlarda hat levhaları bulunmaktadır. Güney yönünde I.Mahmud dönemine tarihlenen bir kütüphanesi de bulunmaktadır (Eyice, 1991).

Şekil 4-29 Ayasofya Müzesi Hat Levhaları (Tuğ'un Arşivinden)

Ayasofya Müzesi'nin dış mekan ekleri ise ana binaya bitişik olan 4 adet minaresi, biri güneybatı minaresine bitişik diğeri müstakil olarak I.Mahmud döneminde yapılan barok şadırvanı ve yine aynı dönem eki olan imaret yapıları, Mimar Sinan döneminde yapılmış destek payandaları, aynı dönemde aralıklarla yapılan Padişah Türbeleri, ilki Fatih döneminde yapılp yenilenmesi Abdülmecid döneminde yapılan ancak günümüze gelmeyen medrese, yine Abdülmecid dönemdeki Fossati onarımları sırasında eklenen Muvakkithanesi, Sıbyan Mektebi'dir. Osmanlı döneminde Hazine Binası imaret yapısının erzak deposu olarak, vaftizhanesi ise ilk olarak kandil yağı deposu 17. YY da ise türbeye dönüştürülmüştür (Eyice, 1984).

Şekil 4-30 Ayasofya Müzesi Destek Payandaları (Tuğ'un Arşivinden)

Eser, kısa zamanda yapıp açıldığı için ilk dönemlerde süslemeler bulunmamaktadır. İnşasından itibaren süren süsleme çalışmaları ancak 570'li yıllarda son bulmuştur. Bu dönemden kalan mozaikler iç narteks ve yan nef tonozlarındaki altın renkli geometrik, bitkisel süslemelerdir. 726-814 yılında Bizans'ta yaşanan İkonozlama döneminde daha önceden var olduğu düşünülen figürlü mozaikler kaldırılmış, dönemin bitimiyle birlikte İmparatorlukta ilk insan tasvirli mozaik olan apsis yarım kubbesindeki Meryem ve Çocuk İsa mozaiği eklenmiştir (Eyice, 1984).

Şekil 4-31 Ayasofya Müzesi Apsis Kubbesi Mozaiği (Tuğ'un Arşivinden)

Narteks kısmından iç mekana geçişteki İmparator kapısı üstündeki mozaikte VI. Leon (886-912) İsa'ya secde eder vaziyette betimlenmiştir. İmparator

evliliklerinden dolayı af dilemektedir. İsa'nın yanındaki iki madalyonda ise Meryem ve Baş melek tasviri bulunur. Mozaik 10. yy'ın başlarına tarihlendirilmektedir (Eyice, 1991).

Şekil 4-32 Ayasofya Müzesi Kapı Üstü Mozaiği (Tuğ'un Arşivinden)

Güneybatı girişindeki dehlizdeki mozaikte ise Meryem, kucağında çocuk İsa ile tasvir edilmiş, burada şehrin maketiyle İmparator Konstantinos ve kilisenin maketiyle İustinianos bulunmaktadır. 10. yy'ın sonuna (986-994) tarihlendirilmektedir. (Eyice, 1991).

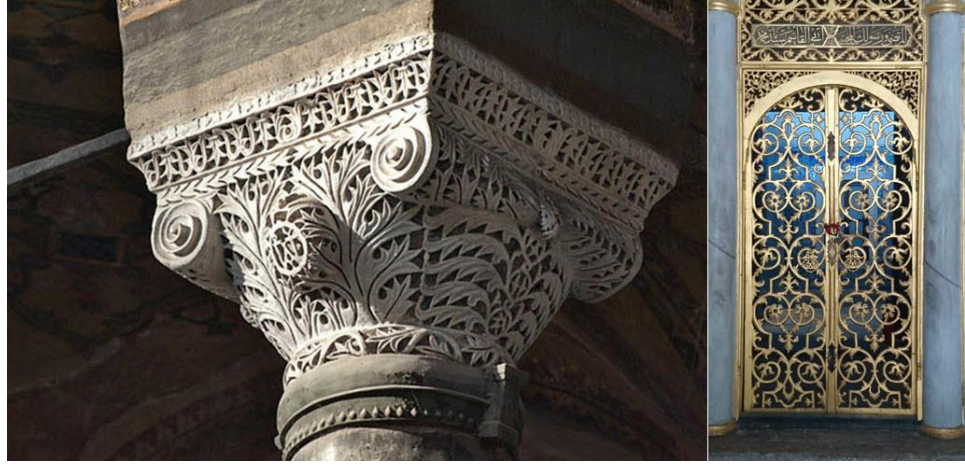

Şekil 4-33 Ayasofya Müzesi Sunu Mozaiği (Tuğ'un Arşivinden)

Galeri katının güney nefinde mozaikler daha yoğun gözükmetedir. Bunların en meşhuru Deisis olarak anılan Mahşer Günü kompozisyonudur. Bizans mozaik sanatının başyapıtlarından biri olarak kabul edilmektedir. Sahnede Meryem ve Vaftizci Yahya, İsa'dan insanlık adına yardım dilerler. Yapı içerisinde ışığı en iyi alan noktalardan biridir.

Doğu duvarında yer alan iki kompozisyondan ilki IX. Konstantinos ve Zoe tasvirli mozaiktir. Figürler kiliseye bağış yaptıklarını gösteren kese ve evrakları tutmaktadırlar. İlk tasvir zaman içinde çeşitli değişimler görmüştür. Aynı duvarda bulunan bir diğer mozaik ise II. İoannes Komnenos, Eirene ve oğulları Aleksios'un tasviridir. Burada üslup olarak gerçekçi bir anlatım bulunmaktadır. Bu Macar olan Eirene'nin ırksal özelliklerini yansıttığından ve genç yaşta ölen oğullarının hasta ifadesinden de anlaşılmaktadır. Ayasofya'da yer alan tasvirlerden biri de kuzey galeride yer alan ve yalnız olarak tasvir edilen İmparator Aleksandros mozaığıdır. Kubbe pandantiflerinde yer alan melek tasvirleri Serafim yahut Kerübin melekleri olarak bilinmektedir. İlk yapıldığında mozaik iken daha sonradan fresk olarak tamamlanmıştır. Osmanlı zamanında Fossati restorasyonuna kadar yüzlerine dahi açık iken şuan sadece bir tanesinin yüzü açık bulunmaktadır. Kuzey tympanon duvarında yer alan mozaiklerde yer alan Patrik tasvirlerinden 3 tanesi günümüzde açıktır. Bema kemerinden günümüze sadece bir Baş Melek tasviri kalmıştır. Bunlardan başka yan neflerin tonozlarında bazı figürlü tasvirlerin bulunduğu bazılarının da günümüze ulaşamadığı bilinmektedir (Eyice, 1991).

Yüksek kalitedeki monogramlı 6.yy'ın sütun başlıklarının plastik değeri yüksektir ve dönemin taş işçiliğinin kalitesini ziyaretçilere göstermektedir. Benzer örnekler halen başka bir devşirme cami olan Küçük Ayasofya'da da görülebilmektedir. Eserde metal kapılar, ahşap gergiler ve korkuluklar orijinal parçalardır. Güneybatı yönündeki bronz kapı antik bir tapınaktan gelmiş olup Ayasofya'dan yüzlerce yıl eski bir parçadır. Duvarları kaplayan farklı bölgelerden gelen yeşil mermerler ve porfirler plaka halinde simetrik olarak kesilip duvarlara yerleştirilmiştir. Zemin döşemesiyle beraber mimarisi itibariyle de bu da eserin akustik olarak bir başyapıt olmasına katkı sağlamaktadır (Eyice, 1991).

Şekil 4-34 Ayasofya Müzesi Sütun Başlıkları ve Demir Kapı (Tuğ'un Arşivinden)

Yüzyıllar boyunca Bizans'ın değişen sanatsal üsluplarını Ayasofya üzerinden takip edilebildiği gibi fetihten sonra da Osmanlı üsluplarını eser üzerinde görülebilmektedir. Türkiye'nin en kıymetli kültür hazinelerinden, taşınamaz kültür varlıklarından biri olmasının sebeplerinden birisi de budur.

Fethin ardından gelişen süreçte mevcut kaynak görseller, seyahat yazıları vesilesiyle Bizans dönemi mozaiklerinin ve figürlü diğer süslemelerin üzeri sıvanmadan varlığını 18. yy'ın ikinci yarısına kadar sürdürdüğünü bilmektedir. Hatta çoğu mozağin ziyaret eden yabancılar tarafından parça parça hatıra olarak alınması yahut şahıslar tarafından yerinden koparılıp satılması da söz konusu olmuştur. Devam eden süreçte 1847'de başlayan onarım sürecinde pandantifteki meleklerin yüzlerinin örtülmesiyle tam anlamıyla figürsüz bir hale gelmiştir. Bizans süslemeleri için vaziyet bu iken kalem işi tezyinatı değişen üsluplarla beraber Osmanlı klasik üslubu ve barok sanatı görmüştür (Eyice, 1984).

Esere galeri seviyesinde bulunan hat levhaları ilk olarak kare şekilde eklenmiştir. Günümüzdeki levhalar ise devrin Kazaskeri olan Mustafa İzzet Efendi tarafından 7.5m boyutlarında yapılmıştır. Bu boyutlarda başka bir örnek bulmak pek mümkün değildir. Bu levhalar haricinde kubbe tezyinatı da aynı kişi tarafından yapılmıştır. Bunlardan başka apsis kısmında ve kürsülerin yanlarında da 19.yy'a ait farklı sanatçılar tarafından yapılmış kaliteli hat örnekleri bulunmaktadır (Eyice, 1984).

Fethin ardından cami ihtiyacı olarak yapılan ilk ek minaredir. İlk minare Fatih Sultan Mehmet zamanında bir ağırlık kulesine ahşap olarak eklenmiş daha sonra diğer minarelerin eklenmesiyle bu minare kaldırılmıştır. Ahşap minarenin ardından eklenen

tuğla minare II. Bayezid, diğeri Kanuni, batı yönündekiler de Mimar Sinan'ın son dönemi olarak bilinmektedir (Eyice, 1991).

Fatih dönemine ve III.Murad dönemlerine atfedilen mihrap 19.YY sonlarında yenilenmiştir. Minber ve müezzin mahfili ise III. Murad dönemine aittir. Klasik dönem özellikler göstermekle birlikte kendi sanatında ihtişam ve sanat bakımından zirve örneklerindedir. Bazı detaylara inerek mihrap yanlarında bulunan kandiller Kanuni'nin Macaristan fethinden, antik su küpü III.Murat tarafından şerbet ve su ikramı için Batı Anadolu'dan getirtilmiştir. Kubbe alemi Sokullu Mehmet Paşa, nef aralarındaki mahfiller ve şu anda döşemede bulunmayan Hereke'de üretilen yekpare halı II.Abdülhamid, mihrap kısmındaki çiniler II.Selim, kütüphane I.Mahmud tarafından eklenmiştir. Her biri döneminin en özenli eserleri olmakla beraber Abdülmecid dönemindeki kapsamlı onarımla çoğu elden geçmiştir. Bu dönemde hünkar mahfili baştan yapılmış, kalem işleri yenilenmiş kısacası son eklerle beraber günümüzdeki haline gelmiştir (Eyice, 1991).

Şekil 4-35 Ayasofya Müzesi Minber ve Mihrabı (Tuğ'un Arşivinden)

Seyahatnamelerde yüzyıllarca en büyük imparatorlukların en büyük başkenti olan görkemli şehrin simgesi bu yapı daima Büyük Katedral, Ulu Cami gözüyle görülmüştür. Görüp de etkilenmeyen göz kalmamıştır. Anlatımla yahut tasvirlerle kendi memleketlerine bu mabedi dilden dile anlatmışlardır. İmparatorların taç giydiği, Padişahların büyük törenlerle katıldığı Ayasofya son dönemine kadar bu önemini korumuş ve alınan kararlar 1934'te müzeye çevrilmiş, 1935 yılında ziyarete açılmıştır. Müzeye dönüştürülürken İstanbul'da farklı noktalarda yer alan Bizans eserleri de teşhir amaçlı dış narteks ve avlu kısmına yerleştirilmiştir (Eyice, 1991).

4.11. Aynalıkavak Kasrı

Haliç'in kuzey kıyısında Fatih'ten itibaren aktifleşmeye başlayan I.Selim döneminde hayli önem kazanan Tersane bölgesinin içerisinde barındırdığı geniş koruluk bir vakit sonra Hasbahçe haline getirilmiştir. Bununla beraber yapılaşma da başlamıştır. Konum itibariyle Yarımada'ya geniş bir açıdan bakan ve coğrafi güzellikleri bulunan bölgedeki ilk kasır I. Ahmed tarafından 17.yy'ın başlarında yapılmıştır. Zamanla gelişip alana yayılan yapılar topluluğuna Tersane Sarayı adı verilmiştir. Aynalıkavak Kasrı ise Lale Devri denilen kasırların ve köşklerin niteliklerinin ve sayılarının arttığı bir dönemde yapılmıştır. 18.yy başlarına rastlayan bu dönemin minyatürlerinde de görülen kasır sünnet merasimlerine ev sahipliği yapmıştır. Bu dönemde İtalya'da büyük boyutlarda yapılan camlar Avrupa'da revaçta iken Venedik'le olan ilişkilerden dolayı mekana hediye olarak getirilip yerleştirilmiştir. Bundan dolayı ismi "Aynalı Kavak Sarayı" olarak anılmaya başlar. III. Selim döneminde ise Tersane bölgesi için bir reform hareketi başlamıştır. Bu durum saray yapılarının Aynalıkavak haricinde tamamının kaldırılmasıyla sonuçlanmıştır. Musikişinaslığıyla tanınan ve imara önem veren, barok devrin en önemli padişahlarından olan III. Selim, Aynalıkavak Kasrı'na önem verir ve yenilenmesini sağlar. 18.yy'ın ardından kasır ve saraylarda değişen üsluptan önce yapılan ve günümüze kadar gelmiş en önemli saray yapılarından biridir (Eyice, 1991).

Şekil 4-36 Aynalıkavak Kasrı Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Kasır bir yokuş üzerinde yer almaktadır. Giriş cephesi tek katlı iken deniz yönünde iki katlıdır. Geleneksel konut şemasını görmektedir. Girişindeki baldaken ince sütunlar ve bir ahşap kubbeden müteşekkil bir hazırlık mekanına sahiptir. Mekan bağdadi teknikle yapılmış, eyvanlı, deniz yönünde çatı Okmeydanı yönünde kubbelidir. İç kurgusu ise Divanhane, Arz Odası ve yanlarındaki küçük odalardan oluşur. Arz Odası görüşmelerin yapıldığı oda iken Divanhane’de müzik besteleri ve icraların yapıldığı düşünülmektedir. Yazı frizlerinde Yeserizade’nin hattı ile Enderuni Fazıl’ın kasrı öven beyitleri, Arz Odası’nda ise III. Selim ile teması olduğunu bildiğimiz Şeyh Galib’in beyitleri esere edebi bir zenginlik katmaktadır. III. Selim’in sanatçılara verdiği değeri göstermesi açısından da ayrı bir önem taşımaktadır. Altın varakları kalem işi süslemeleri, mobilyaları, yine İtalya’da özel üretilen büyük boyuttaki camları, heykel detayıyla yapılmış ahşap işçiliği, duvarlarında bulunan özel bir üslupla yapılan mermer görünümlü stuko detaylarıyla özel bir yapıdır (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-37 Aynalıkavak Kasrı Divanhane (Tuğ'un Arşivinden)

Musiki ile iç içe olan Aynalıkavak Kasrı yıllarca bakımsız kalmış ve titiz bir şekilde restorasyonu yapılarak Milli Saraylara bağlanıp sanat değeri taşıyan üst katı ve Tarihi Türk Çalgıları sergisi kurularak ziyarete açılmıştır.

4.12. Ayşe Ercüment Kalmık Müzesi

Ercüment Kalmık, 1909 ve 1971 yılları arasında yaşayan güzel sanatlar resim akademisi bölümünde okumuş, lirik ve soyut tarzdaki resimleriyle tanınan ressamdır. Birçok sergiler açmış, konferans ve dersler vermiştir. Ölümünden sonra Gümüşsuyu'nda yaşadığı ev 1993-1996 yılında restore edilmiştir.1997 yılında sanat müzesi olarak hizmet vermeye başlamıştır (Ercümen Kalmık Müzesi, 2017).

Şekil 4-38 Ayşe Ercüment Kalmık Müzesi Ön Cehesi (Tuğ'un Arşivinden)

Toplam inşaat alanı 400 m² kapalı alana sahip olan yapı, ahşaptan yapılmış olup 19. yüzyıl geç dönem mimarisinin etkilerini göstermektedir. Renkli kare vitraylarıyla işlemeli silmelerıyla ahşap kaplı cephesiyle barok tarzı izler taşımaktadır. Ev aslına uygun şekilde restore edildikten sonra arka bahçesine tonozlu iki katlı ek bina yapılmıştır. Binanın alt katında sanat atölyesi üst katı ise geçici sergi mekanı olarak düzenlenmiştir. Ek bina ana binaya camdan şeffaf hafif bir yapıyla köprü yapılmıştır (Ercümen Kalmık Müzesi, 2017).

Şekil 4-39 Ayşe Ercüment Kalmık Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.13. Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Müzesi

Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Müzesi, hastanenin başhekimi olan Dr. Bayülkem tarafından ilk adımları atılmıştır. Ruh Hastalıkları Readaptasyon Derneği ve Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi iş birliği ile 26 Haziran 2008 tarihinde hastanenin içinde bulunan eski PTT binasında müze olarak ziyarete açılmıştır (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Şekil 4-40 Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Müzesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze binası tek katlı betonarme bir yapıdır. Tek bir sergi alanı bulunmaktadır. Cephesinde 9 adet vasistas pencere bulunmaktadır. Mimari bir üslubu yoktur.

Şekil 4-41 Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müzedede hastanenin tarihini kronolojik olarak belgelerle, başhekimlerin kullandığı mesleki eşyalar, tıbbi malzemeler, fotoğraflar ve hasta dosyaları gibi eşyalar cam vitrinlerde sergilenmektedir.

4.14. Basın Müzesi

1865 yılında dönemin Maarif Nazırı tarafından neo-klasik tarzda yaptırılmıştır. Ardından İstanbul Darülfünun hizmetlerinde ve Maarif-i Umumiye Nezareti olarak kullanılmıştır. Bina Darülfünun olarak hizmet verdiği dönemde Uluslararası Resim Sergisi buraya açılmış ve daha sonraki dönemde de sansür binası olarak kullanılmıştır. Yapıldıktan 43 yıl sonra İBB'ne devredilmiştir (Önder, 1999). Belediyenin çeşitli birimlerinin kullandığı bina 1983'de Belediye ve Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'nin yaptıkları görüşme ile Basın Müzesi olarak hizmet vermesi kararlaştırılmıştır. Restorasyonu dört yıl sürdükten sonra 9 Mayıs 1988 itibariyle bina müze olarak hizmete açılmıştır. Basın Müzesi dünyadaki benzerlerinden barındırdığı farklı içeriklerle daha üstün niteliklere sahiptir (Ayvazoğlu, 2010).

Şekil 4-42 Basın Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Dört kattan oluşan müzenin zemin katında baskı makineleri bulunmaktadır. Birinci katta ise İbrahim Müteferrika'nın kurmuş olduğu matbaa maketi ile bu matbaada basılmış çeşitli gazete örneklerine yer verilmektedir. Müzenin ikinci katına çıkıldığında sanat galerisi ve sergi salonları bulunurken son katta yönetim birimleri yer almaktadır. Müze altı ayrı sergi salonundan oluşan sanat galerisi, kütüphane, arşiv ve el sanatları sergi salonunu içinde barındırmaktadır (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Şekil 4-43 Basın Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.15. Beşiktaş Jimnastik Kulübü Müzesi

Beşiktaş Jimnastik Kulübü Müzesi 11 Kasım 2001 tarihinde kulübün genel kurulu üyelerinin katkılarıyla İnönü Stadı'nda ziyarete açılmıştır. Türkiye'nin ilk spor müzesidir. Müze daha önce 9 Mayıs 1947 yılında yapılmış olan İnönü Stadyum'u içerisinde yer alırken kulübün stadı yenileme kararı almasıyla aynı yerde açılan Vodafone Park'ta yeniden ziyarete açılmıştır (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Şekil 4-44 Beşiktaş Jimnastik Kulübü Stadı (Tuğ'un Arşivinden)

Müze 1650 m² lik bir alanda iki katlı bir yapı olarak açılmıştır. Müzenin üst katında kulübün tarihçesi, kupalar ve geçici sergi salonları yer almaktadır. Alt katta ise formalar, flamalar, plaketter, fotoğraflar ve görsel filmler bulunmaktadır.

Şekil 4-45 Beşiktaş Jimnastik Kulübü Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.16. Beykoz Kasrı

Beykoz Kasrı, Sultan Adülmecid için Mısır Hidivi Kavalalı Mehmet Ali Paşa tarafından 1855 yılında yaptırılmaya başlanmış ancak yapım esnasında ölümü üzerine 1866 yılında Said Paşa tarafından mimar Stefan Kalfa'ya tamamlattırılmıştır. Kasır yapıldığı sırada tahta geçen Sultan Abdülaziz'e hediye edilmiştir. Abdülaziz bir süre kullandıktan sonra yetim yurdu, hastane ve prevantoryum olarak kullanılmıştır. 1997 yılında Milli Saraylar Müdürlüğü'ne geçerek koruma altına alınmıştır. 2005 yılında restorasyona başlanmış ve 2011 yılında tamamlanmıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-46 Beykoz Kasrı Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Kasır iki katlı kagir olarak yapılmıştır. Kare ve simetrik plana sahiptir. Neo-klasik bir üslubu vardır. Cephesinde bulunan taşlar İtalya'dan getirtilmiştir. Cephede ionyen ve korint sütunları bulunmaktadır. Kasrın dört cephesinde de verandalar bulunmaktadır (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-47 Beykoz Kasrı Giriş Salonu (Tuğ'un Arşivinden)

Kasrın ortasındaki iki katlı sofa bulunmaktadır. Sofanın orta kısmında çift kollu oval merdivenler bulunmaktadır. Sofanın köşelerinde odalar yer almaktadır. Somaki mermerle ve bezemelerle geç dönem barok özelliği görülmektedir.

4.17. Beylerbeyi Sarayı

İmparator II. Konstantinous yaptırdığı kilise ve üzerinde bulunan büyük haçtan ötürü istavroz koruluğu olarak anılmış ve Osmanlı döneminde hanedan tarafından kullanılmıştır. Sırasıyla burada ilk yapılaşma II. Selim'in kızı Cevher Sultan'ın sarayı, I.Ahmet Şevkabad kasrı, III.Ahmet Ferahabad yalısı, I.Mahmut'un annesinin Ferahfeza kasrı olmuştur. III.Murat döneminde buradaki yapılar yıktırılarak halka satışa çıkarılmıştır. Daha sonra II.Mahmut satılan yerleri halktan geri alıp 1829-1832 yıllarında mimar Krikor Amira Balyan'a ahşap bir saray yaptırmıştır . 1851 yılında çıkan yangınla bir kısmı yanan sarayı son olarak Sultan Abdülaziz Mimar Agop ve Sarkis Balyan'a yeniden yaptırmıştır. 1863 yılında inşasına başlanıp, 1865 yılında törenle açılmıştır. Abdülaziz sarayı devlet büyüklerini ağırlayıp görüşmeler yapacağı bir yer olarak yaptırmıştır. Beylerbeyi adını 16. Yüzyılda burada bulunan köşkün Beylerbeyi Mehmed Paşa'ya ait olmasından almıştır (Sözen M. , 1994).

Şekil 4-48 Beylerbeyi Sarayı Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Beylerbeyi Sarayı yazlık köşk, mermer köşk, sarı köşk, has ahır köşk, iki deniz köşkü ve set bahçelerinden oluşmaktadır. Saray, rönesans, barok, ampir, neo-klasik ve oryantalist tarzın bir arada kullanılmasıyla yapılmıştır. Eklektik bir üslubu vardır (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-49 Beylerbeyi Sarayı Yan Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Cephesi sütünlarla süslenmiş, sütün başlıkları mukarnaslı ve boyalıdır. Rönesans yapılarında bulunan kemerli yuvarlak ve dikdörtgen pencereleri bulunmaktadır. Yuvarlak kemerlerin çıkıntılı kısımlarında topuz formları, ihtişamlı merdivenleri, girişte yer alan aslan figürleri, hareketli silmeler barok mimari özelliğini yansıtmaktadır. Anıtsal ve az süslemeli bir görünüme sahip olması, korin sütün başlıkları, yuvarlak içi boş panolar, pilastrlar, simetrik düzen ise ampir ve neo-klasik özelliğini yansıtmaktadır (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-50 Beylerbeyi Sarayı Cephe Süsleme Detayları (Tuğ'un Arşivinden)

Saray kagir bir yapı olup, 2.500 m² lik bir alan üzerine bodrum katla beraber üç kattan oluşmaktadır. Dikdörtgen bir plana sahiptir. Simetrik ve aksiyal yapıda tipik Türk evi plan özelliğini taşımaktadır. Eyvanlı merkezi sofa bir plana sahiptir. Sarayda 6 salon, 24 oda, 1 hamam bulunmaktadır. Saray, mabeyn ve harem olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Mabeyn Harem'e göre daha ihtişamlı olarak yapılmıştır. Bu iki bölüm alt katta birbirinden havuz ile ayrılmıştır. Salonda yer alan havuz mermer kaplamasıyla doğu ve barok çeşmesiyle batının örneklerinin birbiriyle karışmasından oluşan özgün bir mimarisi bulunmaktadır. Zemin kata havuzlu salonun köşe kısımlarında dört oda bulunmaktadır. Üst katta ise ortada büyük bir salon bulunmaktadır. Salonu deniz ile kara cephesine bakan iki küçük salon ve etrafında odalar bulunmaktadır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-51 Beylerbeyi Sarayı Köşe Odalarından Biri (Tuğ'un Arşivinden)

Hareme giriş merdiveni daha köşeli olurken mabeyne giriş merdiveni daha oval yapılmıştır. Abdülaziz'in denizciliğe olan ilgisinden dolayı sarayın bazı odaların tavanında gemi ve deniz motifleri bulunmaktadır. Deniz kıyısında üst katında bulunan odaların duvarları Rönesans saraylarına özgü ahşapla kaplanmıştır. Alt katın duvarları ise kumaşla kaplanmıştır. Tüm oda ve salonun tasarımı bir bütün olarak tasarlanmış Hereke halıları, Sevr yapımı vazolar, ahşap oymacılığı, resim ve yazılarla süslenmiştir (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

4.18. Büyük Saray Mozaikleri Müzesi

Müze Bizans İmparatorluğu Büyük Sarayı'ndan kalma mozaiklerin sergilendiği yerdir. Sultan Ahmet Camii'nin güneyinde arasta içinde yer alan büyük sarayın tabanı mozaiklerle kaplı olan ortası açık sütunlu avlu kalıntılarının kısmen sağlam kalmış mozaiklerin içine alacak şekilde çevrilmesiyle oluşmaktadır (Yücel, 1994). 1953 yılında Arkeoloji Müzeler Müdürlüğü'ne bağlı olarak açılmış, 1979 yılında ise Ayasofya Müzeleri Müdürlüğü'ne bağlanmıştır. İstanbul ve çevresinde bulunan mozaikler de sergilenmektedir (Önder, 1999).

Şekil 4-52 Büyük Saray Mozaikleri Müzesi Girişi (Tuğ'un Arşivinden)

Helenistik ve Roma döneminden kalma mozaik sanatı Bizans döneminde de sürmüştür. Mozaiklerde mitolojik çağa ait figürler, Hristiyanlığa ait semboller, doğadan ve günlük hayattan alınmış betimlemeler bulunmaktadır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-53 Büyük Saray Mozaikleri Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Sarayda bulunan mozaiklerin sadece 180 m² lik bir bölümü ortaya çıkmıştır. Ortalama her biri 5 mm kireç taşı ve pişmiş topraktan oluşmaktadır. Müzeye 1987 yılında çelik konstrüksiyonlu bir çatı örtüsü eklenmiştir (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

4.19. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Müzesi

Tıp Tarihi ve Deontoloji Ana Bilim Dalı Başkanlığı'na atanan Prof. Dr. Nil Sarı, tıp tarihiyle ilgili malzeme ve araç gereçlerin kaybolması nedeniyle bağışlar toplanarak müze haline getirilmesini karar vermiştir. Ana bilim dalı bünyesinde yer alan toplum sağlığı dalı tarafından kullanılan bina müze için boşaltılmıştır. Çeşitli devlet hastanelerinden, diş hekimlerinden, eczanelerden, emekli tıp fakültesi hocalarından, özel hastanelerden alınan bağışlarla 20 Mayıs 1985 yılında 'Tıp ve Eczacılık Tarihi Müzesi' adıyla açılmıştır. (Cantay, 1992). Zamanla artan bağışlar nedeniyle sergileme alanları yetersiz kalmıştır. 1995 yılında dönemin rektörü Prof. Dr. Kemal Alemdaroğlu Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nin idari birimleri olarak kullanılan fakültenin en eski binasını müzeye tahsis etmiştir. 2002 yılında binanın restorasyonuna başlanmış müze olarak yeniden iç mekanları tasarlanmıştır. Müzede sergilenen dolapların fazla para tutması nedeniyle diğer bölümlerden alınan dolapların onarımıyla sergileme dolapları yapılmıştır. Müze 2004 yılında ziyaretçilere açılmıştır. 16 Şubat 2006 gününde Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Deontoloji Anabilim Dalı Müzesi adıyla özel müze olarak Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan onay almıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-54 Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Yapı zamanında Takiyyüddün Paşa Konağı iken 1893 yılında kolera salgınında hastane olarak kullanılmıştır. Ahşap yapı daha sonra gördüğü tahribat nedeniyle 1911 yılında yıkılıp, 1915 yılında kagir olarak Cerrahpaşa Belediye Hastanesi olmuştur (Döger & Kurum, 2012). Yapı Osmanlı ve Selçuklu mimarisinden izler taşımaktadır. Müze binası 2015 yılında başlayan restorasyon nedeniyle kapalıdır.

Şekil 4-55 Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Müzesi Sergi Alanları (Tuğ'un Arşivinden)

Müzedede 25 adet sergileme alanı vardır. Giriş katta koridorunda geçici sergi salonu için ayrılmış diğer 4 odasında ise müzeyle ilgili arşiv bilgileri posterler ve tıbbi araçlar bulunmaktadır. Birinci katta fotoğraflar, kitaplar, aletler yer almaktadır. İkinci katta ise hastanenin başarı rozetleri, nişanları tarihi gelişimini anlatan fotoğraflar yer almaktadır (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

4.20. Cumhuriyet Eğitim Müzesi

Eğitim Cumhuriyet döneminin köklü okullardan alınan daha önce verilen eğitim ile ilgili 150 yıllık tarihi fotoğraf, araç ve gereçlerin sergilendiği yerdir. Müze, 1998 yılında Sultan Ahmet Endüstri Meslek Lisesi'nin bahçesinde yer alan "dımışkihane" adıyla bilinen kılıçhane binasında ziyaretçilere açılmıştır. Yapı, 1454 yılında Fatih Sultan Mehmet'in vezirlerinden Gedik Ahmet Paşa tarafından kılıç imalatı için açılmıştır. 1730-1754 yılları arasında Sadrazam Yeğen Mehmet Paşa kılıç imalatını durdurmuş, yeniçeri askerlerinin elbiselerinin dikilmesi talimatını vermiştir. 1789-1807 yılları arasında III. Selim tarafından tekrar kılıçhaneye çevrilmiştir. 1868 yılına kadar kılıç imalathanesi olarak kullanılan bina Mithat Paşa'nın emri ile 4 Eylül 1868 günü kapatılarak sanayi mektebine tahsis edilmiştir. Bugün bu yapıda dövülen kılıçlar Topkapı Müzesi'nde sergilenmektedir (Acun, 2006).

Şekil 4-56 Cumhuriyet Eğitim Müzesi Kubbe ve Sergi Alanları (Tuğ'un Arşivinden)

Yapı Osmanlı mimarisinin güzel örneklerindedir. Dört kubbe ve ortada bir sütun taşıyıcıya bindirerek geniş açıklık elde edilmiştir. Yapı bu özelliğiyle İstanbul'da tektir. Yapı Suriçi'nde hizmet veren Osmanlı döneminden kalan tek yapıdır.

4.21. Çağlar Boyu Aydınlatma ve Isıtma Koleksiyonları Müzesi

Mehmet Yıldız tarafından açılmış özel müzedir. Aydınlatma araçlarına olan ilgisi 12 yaşında elinde tuttuğu kandille koleksiyon biriktirmeye başlamıştır. 18 yaşına geldiğinde müze açma fikri oluşmuştur. Hayatının 42 yılını Elâzığ'da geçirip koleksiyonlarının birçoğunu orada toplamıştır. Daha sonra İstanbul'a gelmiş 1991 yılında ilk sergisini Çamlıca Tepesi'nde açmıştır. Daha sonra yerli ve yabancı turistlerin eskisi kadar oraya ilgi duymaması üzerine müzeyi Sultanahmet'e taşımıştır. Marmara Depremi'nin ardından müze binası hasarlanınca, müze Beykoz'a taşınmıştır. (Hür, 1995).

Şekil 4-57 Çağlar Boyu Aydınlatma ve Isıtma Koleksiyonları Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müzedede meşale, kandiller, kolza yağı, çekül, su terazisi ve matkap gibi 3500 âdete yakın çeşitli obje bulunmaktadır. Mehmet Yıldız inşaat mühendisi olduğundan burada bulunan eşyaların onarımını da kendisi yapmaktadır. Koleksiyonlarında Fransa, Hollanda, İngiltere gibi Avrupa ülkelerinden alınan parçalarda bulunmaktadır.

Şekil 4-58 Çağlar Boyu Aydınlatma ve Isıtma Koleksiyonları Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müze tek katlı yakın çağda yapılmış betonarme bir yapıda yer almaktadır. İç kısmı ahşap kemerlerle sergi alanlarına geçiş sağlanmaktadır. Koleksiyonlar cam kapalı vitrin ve açık sergileme şekilleriyle sergilenmektedir.

4.22. Çatalca Mübadele Müzesi

1923 yılında yapılan mübadele sözleşmeleri sonucu Balkanlar'da yaşayan Müslümanlar zorunlu göçe sürüklenip Anadolu'ya yerleşmişlerdir. Muhacirler birleşerek 2001 yılında Lozan Mübadilleri Vakfı'nı kurmuşlardır. Geride bıraktıkları kültürel mirasın korunması adına 20 Aralık 2010 yılında müze olarak ziyarete açılmıştır. Türkiye'de bulunan ilk göç temalı müzedir (Avrupa Kültür Başkenti Mübadele Müzesi, 2017)

Şekil 4-59 Çatalca Mübadele Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Yapı 1913-1923 yılları arasında taverna binası olarak kullanılmıştır. Daha sonra hazineye devredilerek Ziraat Bankası olarak kullanılmıştır. 1961 yılında Ziraat Bankası yapıyı satmış ve burada biçki dikiş kursu verilmiştir. 1967 yılında Ölçer Ailesi satın almış, Lozan Mübadilleri Vakfı'na müze olarak kullanılmak üzere tahsis etmiştir. Yapının restorasyonunu Y. Mimar Sadettin Soylu ile Y. Mimar Nüşet Ak gerçekleştirmiştir. Yapı tek katlı betonarme bir yapı olup, cephesi taşla kaplanmıştır. Kemerli pencerelerinin etrafındaki süslemeler yapıya farklı bir hava katmaktadır. İçeride asma kat ile ayrılan mekânlarda sergi cam vitrinlerle yapılmaktadır (Çatalca Kaymakamlığı, 2016).

Şekil 4-60 Çatalca Mübadele Müzesi Sergi Alanı

Müzedede çeyizlikler, el dokuması çarşafklar, nakış işi süslemeler, masa örtüleri, mutfak eşyaları, fotoğraflar, belgeler, banknot ve Osmanlı dönemi haritaları gibi döneme ait birçok eşya bulunmaktadır.

4.23. Çinili Köşk

Topkapı Saray arazisinde yer alan köşk Sur-i Sultani sınırları içerisinde yer almaktadır. Fatih Sultan Mehmet tarafından 1472'de mimar Atik Sinan'a yaptırılmıştır. Padişahın doğu ve batı kültürlerine hükmetmesi konusuna eserin doğu kültürünü temsil ettiği düşünülmektedir (Konyalı, 1950).

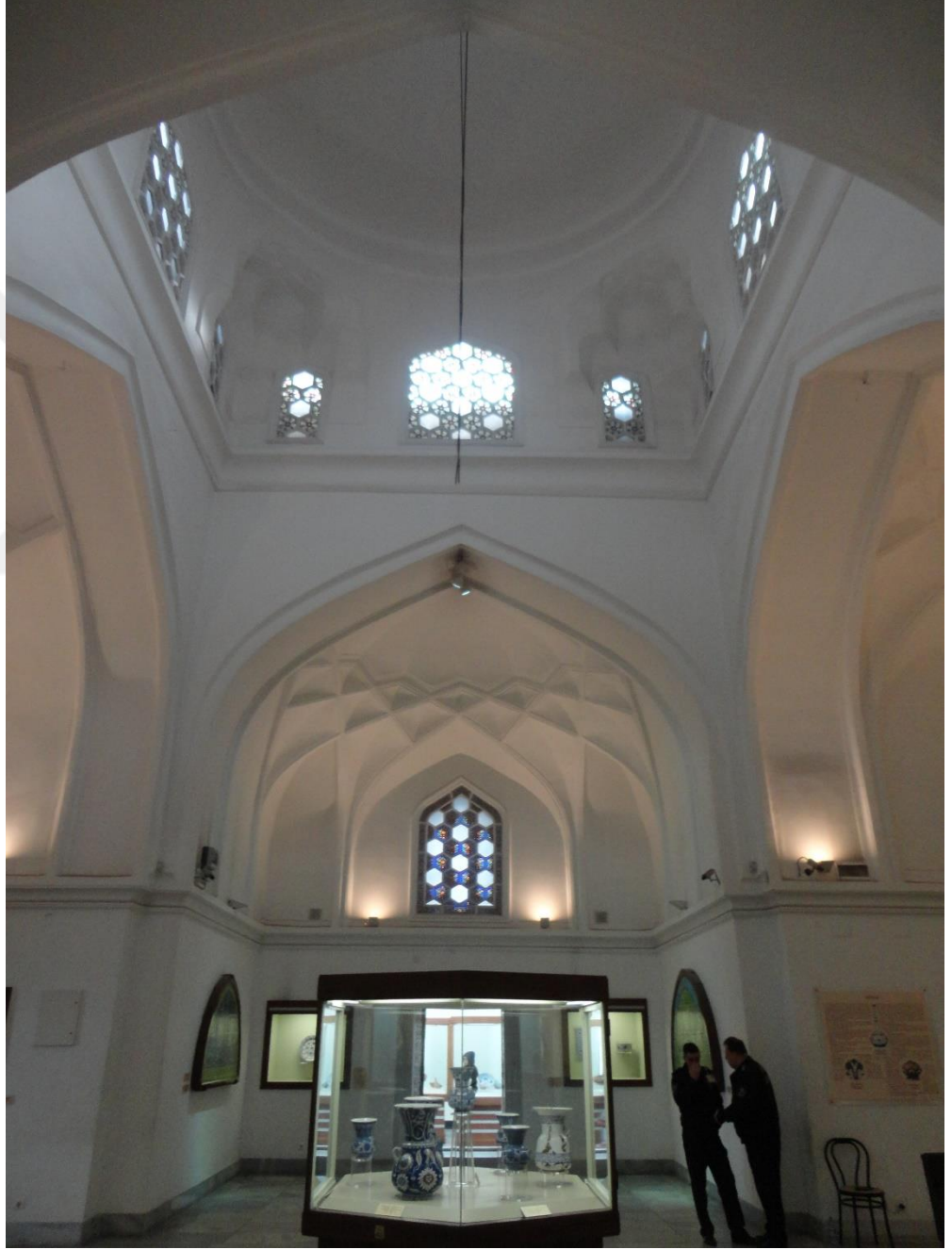
Şekil 4-61 Çinili Köşk Ön Cehesi (Tuğ'un Arşivinden)

Eyvanlı bir şemada olan Çinili Köşk'ün girişi, revaklı ve basamaklarla çıkılan bir biçime sahiptir. Diğer cehesi ise Gülhane tarafına bakarken diğer cepheye göre daha yüksektir. Basamakların ardından gelen giriş kısmı eyvanlı olmakla beraber bu kısım Selçuklu üslubunda mozaik çinilerle bezenmiştir (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-62 Çinili Köşk Arka Cehesi (Tuğ'un Arşivinden)

İç mekan haçvari bir şemada dört yönde eyvanlıdır. Merkezinde ise kasnaklı bir kubbe bulunmaktadır. Eyvanların kolları ardında kalan kısımlarda odalar yer almaktadır. Mekanlar günümüze sıvalı sade bir halde ulaşmıştır. Yalnızca bir odasında III. Murad döneminde eklenmiş olan odadaki tavus kuşu motifli selsebil çeşmesi ve duvar çinileri iç mekanından günümüze gelmiş en kıymetli alandır. Pencere revzenleri de detaylı renkli cam süslemelere sahiptir (Ogan, 1943).

Şekil 4-63 Çinili Köşk Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

18.yy'a kadar padişahlara ait bir köşk, 1880 yılında Aya İrini'den sonra İmparatorluk Müzesi haline getirilip daha sonra Arkeoloji Müzesi binasına taşınmıştır.

Arkeoloji Müzesi olarak kullanıldıktan sonra 1953 yılına kadar kullanım dışı kalmıştır. İstanbul'un fethinin 500. yılı vesilesiyle Fatih'e ait eşyalar konularak Fatih Müzesi olarak düzenlenir. Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü'ne bağlanması ile Çini Müzesi olarak düzenlenmiştir. Anadolu'dan ve İstanbul cami ve medreselerinden getirilen çini eserlerle bir sergi alanı oluşturulmuştur. İlk dönemden itibaren Osmanlı çiniciliğinin gelişim süreçleri sergilenmektedir (Apaydın & Salar, 2016).

4.24. Deniz Müzesi

Deniz Müzesi Türkiye'de kurulan ilk askeri müze olmuştur. Müze 31 Ağustos 1897 yılında Bozcaadalı Hasan Hüsnü Paşa'nın talimatı doğrultusunda Binbaşı Süleyman Nutki tarafından "müze ve kütüphane idaresi" olarak Tersane-i Amire bünyesinde kurulmuştur. Önceleri belirli bir düzeni olmayan müze sergi deposu şeklinde kullanılmıştır. Bahriye Naziri Cemal Paşa tarafından müzenin yeniden düzenlenmesi için 1914 yılında Deniz Yüzbaşı Ressay Ali Sami Boyar'ı getirmiştir. Ali Sami Boyar Türk gemilerin modelleme yapılabilmesi için "gemi model atölyesi" ve "mulaj(döküm)- manken atölyesi" kurmuştur. Müze 1933 yılında Kasımpaşa'da Nakkaşhane binasına taşınmış adı "Bahriye Müzesi Müdürlüğü" olarak değiştirilmiştir (Erdenen, 2003).

II. Dünya Savaşı'nda olabilecek hasar nedeniyle müze buradan da Ankara, İzmit ve Niğde'ye koruma amacıyla dağıtılmıştır. 1946 yılında tekrar müze açma fikri ortaya çıkmış, İstanbul'a getirilen koleksiyonlar önce Kuzey Deniz Saha Komutanlığı binasında depolanıp daha sonra Dolmabahçe Camii Hüsnü Mahfeli'ne taşınmıştır. Dolmabahçe'ye taşınan müze iki yıl sonra "Deniz Müzesi ve Arşivi Müdürlüğü" adı ile 27 Eylül 1948 tarihinde ziyarete açılmıştır. Müze son olarak 1961 yılında bugünkü yerine taşınmıştır. Bina çeşitli eklemelerle 1971 yılında "Tarihi Kayıklar Galerisi" olarak kullanılmaya başlamıştır. Müze olarak inşa edilmediği için sergileme alanlarındaki yetersizliklerden dolayı 2005 yılında yeniden tasarlanmak üzere mimari proje yarışması düzenlenmiştir. Müze 4 Ekim 2013 tarihinde şu anki binasında hizmet vermeye başlamıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-64 Deniz Müzesi Ön Cehesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze ilk çağdaş müze örneğidir. Betonarmeden yapılan yapı caddeye bakan kısmı bütün arsayı saran düz bir cepheden oluşmaktadır. Denize bakan cephesi ise parçalı olmakla beraber cam yüzeylerle saydamlaştırılmıştır.

Şekil 4-65 Deniz Müzesi Sergi Alanları (Tuğ'un Arşivinden)

Müze tarihi kayıklar galerisi, kültür sitesi ve açık sergi alanlarından oluşmaktadır. Toplam inşaat alanı 17.600 m² dir. Yapı üç kattan oluşmaktadır. Dört salon ve on yedi odası bulunmaktadır. Müzede eski kayıkların yanı sıra haritalar, gemi modelleri, kadirgalar, armalar, tablolar gibi koleksiyonlar sergilenmektedir (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

4.25. Denizcilik ve Su Ürünleri Müzesi

Müze 1983 yılında Barbaros Hayrettin Paşa Anadolu Lisesi'nde açılmış 1995 ve 2010 yılları arasında yenilenmiştir. Okula bağışlanan ders araç ve gereçleri derslerde donduruldukları balıkların sergilenmesiyle müze açma fikri ortaya çıkmıştır.

Müze lisesinin içinde yer almakta olup, betonarmeden yapılmış eğitim binasıdır.

Şekil 4-66 Denizcilik ve Su Ürünleri Müzesi Girişi (Tuğ'un Arşivinden)

Müzedede nesli tükenen yarım gagalı balık, testere balığı, kılıç balığı, cam göz kafası gibi bir sürü balık türü formalin maddesi içinde korunarak cam vitrinlerde sergilenmektedir.

Şekil 4-67 Denizcilik ve Su Ürünleri Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.26. Doğa ve Bilim Müzesi

Müze, veteriner Ahmet Hamza tarafından açılmıştır. 1973 yılında hobi olarak topladığı tahnit sanatı birikimleriyle koleksiyon haline getirdiği eserleri 1983 yılında müzeye dönüştürmüştür. Müze ilk olarak doğduğu yer olan Bulgaristan'ın Preslav

ilçesinde açılmıştır. Müze daha sonra 1989 yılında Pendik'e taşınmıştır. Pendik'te bulunan müze apartman dairesinin bodrum katına açılmıştır.

Şekil 4-68 Doğa Bilim Müzesi Ön Cehesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müzedeki içi doldurulmuş 650 adet hayvan ve 180 tür bulunmaktadır. Müze yaptığı çalışmalar sayesinde gençliğin doğa ve çevre bilincine katkı ödülünü almıştır.

Şekil 4-69 Doğa Bilim Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.27. Doğançay Müzesi

Müze, ünlü ressam Burhan Doğançay tarafından Beyoğlu'nda 150 yıllık beş katlı tarihi bir binanın restore edilmesiyle 2004 yılında açılmıştır. Türkiye'nin ilk özel modern sanat müzesidir. Burhan Doğançay, eğitimini Paris'te almış, New York'ta bulunan Guggenheim Müzesi kendisinin bir eserini kalıcı olarak müzesine almış ve bu ressamın ilk büyük başarısı olmuştur. Avrupa ve ABD'de birçok sergi açmıştır (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Şekil 4-70 Doğançay Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Yapı ikinci derece tarihi eser niteliğindedir. Üç katlı yapının dışı taş içi betonarmeden oluşmaktadır. Burhan Doğançay tarafından 1999 yılında satın alınmış, Mimar İrem Erez tarafından müze standartlarına uygun hale getirilip restore edilmiştir. Her kat üç bölümden oluşmuştur. Müze turuna üst kattan başlanmaktadır. Orta katta Adil Doğançay'ın kişisel eşyaları ve eserleri yer almaktadır. Giriş katında ise kafe bulunmaktadır (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-71 Doğançay Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müzedede, 50 yıllık sürede yaptığı resimler, aubusson duvar halıları, grafikler, erken figüratif yapıtlar, heykeller, duvar esintili yapıtlar ve fotoğraflar yer almaktadır. Babası Türk ordusunda harita subayı görevinde yer almış ünlü ressam olan 1900 doğumlu Adil Doğançay'ın eserlerine de müzenin bir katında yer vermiştir. Adil Doğançay ise deniz resimleri, empresyonist manzaralar ve natürmortlar üzerine resimler yapmıştır.

4.28. Dolmabahçe Saat Müzesi

Dolmabahçe Sarayı'nda bulunan eski iç hazine binasında 2004 yılında açılmıştır. Depolarda bulunan saatler 8 yıllık tamir sürecinden sonra sergilenmesi için buraya getirtilmiştir. 2009 yılında bakıma uğramış 2010 yılında tekrar açılmıştır. Türkiye'nin ilk saat müzesi olma özelliğine sahiptir (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-72 Dolmabahçe Saat Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze, Sultan Abdülmecit tarafından yaptırılan Dolmabahçe Sarayı'nın içinde yer almaktadır. Mimarı olan Garabed Balyan, Ohannes Serveryan ve Nikoğos Balyan tarafından yapılmıştır (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-73 Dolmabahçe Saat Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müzedede 71 adet saat bulunmaktadır. Mevlevi ustaların yanı sıra Fransız, İngiliz ustalarının da tasarladığı ihtişamlı saatler yer almaktadır. Saatler cam vitrinlerde sergilenmektedir.

4.29. Dolmabahçe Sarayı

İstanbul'un fetihden sonra Osmanlı denizcileri tarafından gemiler için uygun bir koy olan alana 16.yy'da II. Selim dönemiyle beraber doldurulmaya ve yapılaşmaya başlanmıştır. Bataklık olmaya başlayan bu alan denize kazıklar çakılması suretiyle genişletilmiş ve farklı padişahlar tarafından dinlenme alanı olarak köşkler ve kasırlar yapılarak bir hasbahçeye dönüştürülmüştür. İsmi doldurulan arazisinden almaktadır. III. Selim döneminden itibaren ise batı üslubunda eserler eklenmiştir. II. Mahmud döneminde de bu şekilde devam edilmiştir. Bu dönemlerde Topkapı Sarayı aktif kullanımdan çıkarılmış ve mütevazı ve yalın kalan saray yerine Avrupa'nın gösterişli saraylarıyla yarışabilecek bir saray yapma ihtiyacı duyulmuştur. Dolmabahçe Sarayı da bu sebeple batıya düşkünlüğüyle bilinen Abdülmecid tarafından yaptırılır. 1843'te başlayan inşaa faaliyetleri 1856 yılında son bulmuştur. Mimarı kaynaklarda Garabet Balyan ve Nağagos Balyan olarak geçmektedir (Sözen M. , 1994).

Şekil 4-74 Dolmabahçe Sarayı Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Dolmabahçe Sarayı Osmanlı'nın mali sıkıntılar içerisinde olduğu dönemde Sultan Abdülmecid tarafından yapılmakla beraber sultan tarafından yalnızca 5 yıl gibi kısa bir dönem kullanılabilmiştir. Ardından Sultan Abdülaziz'in farklı saraylarda konaklamasından dolayı çok yoğun bir kullanımı olmamıştır. II. Abdülhamid dönemine gelmemizle birlikte ise yönetim merkezinin kaydırılması ve muhtemelen güvenlik gibi sebeplerle Yıldız Sarayı yapılmıştır. II. Abdülhamid tarafından da bu sebeple çok kısa bir süre kullanılan saray daha sonraki dönemde kısa konaklamalara ve misafirlere tahsis edilmiştir. Aynı uygulama Cumhuriyet döneminde de devam etmiş yabancı ülkelerin devlet başkanları ağırlandı, Atatürk de sarayda vefat etmiştir. Daha sonraki dönemde İsmet İnönü tarafından da kullanılan saray ilerleyen zamanlarda Milli Saraylar'a bağlı bir müze-saray olarak 1984 yılında halka açılmıştır (Pala, 2011).

Şekil 4-75 Dolmabahçe Sarayı İçi ve Bezemeler (Tuğ'un Arşivinden)

Saray üslup olarak barok ağırlıklı eklektik bir yapıya sahiptir. Türk ve Alman Rokokosu, Fransız Barok'u ve neo-klasik harmanıdır. Üsküdar'ın karşısında günümüzde Kabataş ile Beşiktaş arasında kalan sahil şeridinde geniş bir alana yayılan saray kompleksi Bezmialem Valide Sultan Camii'nden Saat Kulesi, Saray Operası, Has Ahırları, Gazhanesinden Mabeyn Köşkü'ne değin uzanmaktadır. Günümüzde yol yapımlarıyla Opera, Gazhane ve avlu duvarlarının bir kısmı kesilmiş olsa da halen en görkemli Osmanlı saray yapısıdır. Avrupai tarzda yapılmış saray bahçelerinin ardından asıl yapıya anıtsal bir kapıyla girilmektedir. Üç katlı uzunlamasına ilerleyen, merkezinde muayede salonuyla simetrik bir formda kurgulanmıştır. Bu salona cadde tarafından yine anıtsal bir kapıyla ulaşılmaktadır. Duvarları kagir olan sarayın katları ve çatısı ahşap ile örtülüdür. Merkezindeki ana mekanın tezyinatı Fransız sanatçılar tarafından yapılmıştır. Malzemelerinde altın tozu dahi birçok kıymetli öge kullanılmıştır. Merkezindeki mekan içten kubbe dıştan piramidal bir çatı ile örtülüdür. Bu alan klasik ev tipindeki sofalı mekanların yerini alan bir salondur. Mekan kurgusu salona uzanan koridorlar üzerinden şekillenmiştir. Kullanılan malzemelerin bir kısmı Osmanlı coğrafyasından, bir kısmı dünyanın farklı yerlerinden gelen birbirinden kıymetli malzemelerden oluşur. Cam işçiliği, stuko sütunları, kristal avizeleri, salonu kaplayan dev boyuttaki halısı hatta halının altındaki hasırlarına kadar her detayı özel olarak seçilmiş zengin malzemelerdir. Şeması açısından eski Türk konut planından tam olarak kopulmadan batı tarzında bir saray yapılmıştır. Giriş tarafı devlet işlerinde kullanılırken diğer tarafı harem olarak kullanılmıştır. Yönetim merkezi ve Sultan'ın

ikametgahı olmasından ve deniz kıyısında bulunmasından dolayı sahil kısmında güvenlik açısından demir şebekeler de üsluba uygun olarak yüksek tutulmuştur. Kendisine ait iskelesi de bu alanda bulunmaktadır (Akın & Batur, 2015).

4.30. Eski Şark Eserleri Müzesi

Eski Şark Eserleri Müzesi, İstanbul Arkeoloji Müzeleri içinde yer alan üç müzeden bir tanesidir. 8 Eylül 2000 yılında ziyaretçilere açılmıştır. Anadolu ve Mezopotamya'nın Yunan öncesi, Mısır ve Arap Yarımadası'nın İslam öncesi eserlerinden oluşur (Önder, 1999).

Şekil 4-76 Eski Şark Eserleri Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müzenin yer aldığı yapı ilk olarak 1883 yılında Osman Hamdi Bey tarafından mimar Alexander Vallaury'ye sanayi-i nefise mektebi (Güzel Sanatlar Akademisi) olarak yaptırılmıştır. Alexander Vallaury yapıyı neo-rönesans üslupta tasarlamıştır. Osmanlının ilk açtığı güzel sanatlar akademisidir ve Mimar Sinan Üniversitesi'nin ilk temelleri burada atılmıştır. Daha sonraları akademinin taşınması üzerine yapı Müzeler Müdürlüğü'ne tahsis edilmiştir. Dönemin müze müdürü yapının eski şark eserlerine dönüşmesini istemiştir. II. Dünya Savaşı sırasında boşaltılmıştır. 1963 yılında müze sergileme alanlarında değişikliğe gidilmesi nedeniyle Prof. Nezih Eldem tarafından tasarlanıp restore edilmiş ve 1974 yılında ziyarete açılmıştır. Son olarak 1999-2000 yılları arasında tekrar bakım ve onarım yapılarak günümüze kadar gelmiştir (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-77 Eski Şark Eserleri Müzesi Koleksiyonları (Tuğ'un Arşivinden)

Müzedede; Salon 1'de İslamiyet öncesi Arabistan, 2'de Eski Mısır, 3-4-5 ve 6'da Eski Mezopotamya, 7-8 ve 9'da Eski Anadolu ve 75.000 çivi yazıları bölümlerinden oluşmaktadır. Burada sergilenen eserlerin çoğu 19. yy sonlarından I. Dünya Savaşı'na kadar bulunan arkeolojik eserlerdir.

4.31. Fenerbahçe Spor Kulübü Müzesi

Müzenin temelleri Fenerbahçe'nin 5 Haziran 1910 tarihinde ilk kupasını almasıyla atılmıştır. Koleksiyonlar ilk olarak 1913 yılında altı yol ağzındaki lokale açılmış ahşap iki katlı binada sergilenmiştir. 1932 yılında lokalde çıkan yangın sonucu bütün kupalar yanmıştır. Daha sonra alınan kupalar Fenerbahçe sosyal tesisinde bulunan vitrinlerde sergilenmektedir. Fenerbahçe Şükrü Saracoğlu Stadı'nın yeniden yapılması sırasında müze buraya taşınmış ve 19 Ekim 2005 tarihinde ziyaretçilere açılmıştır (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Şekil 4-78 Şükrü Saraçoğlu Stadyumu (Tuğ'un Arşivinden)

Müze binasının yer aldığı Şükrü Saraçoğlu Stadı yapı çelik konstrüksiyonlarla yapılmış olup, spor tesisidir. Müzedede kupaların yanı sıra, kulübün ilk toplantısını balmumu heykellerle canlandırılmış hali, formalar, kulübün tarihsel belgesellerin

sergilendiği sinema odaları, Atatürk'ün 3 Mayıs 1918 yılında kulübü ziyaret ettiği anın balmumu hali gibi bölümler yer almaktadır.

Şekil 4-79 Fenerbahçe Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

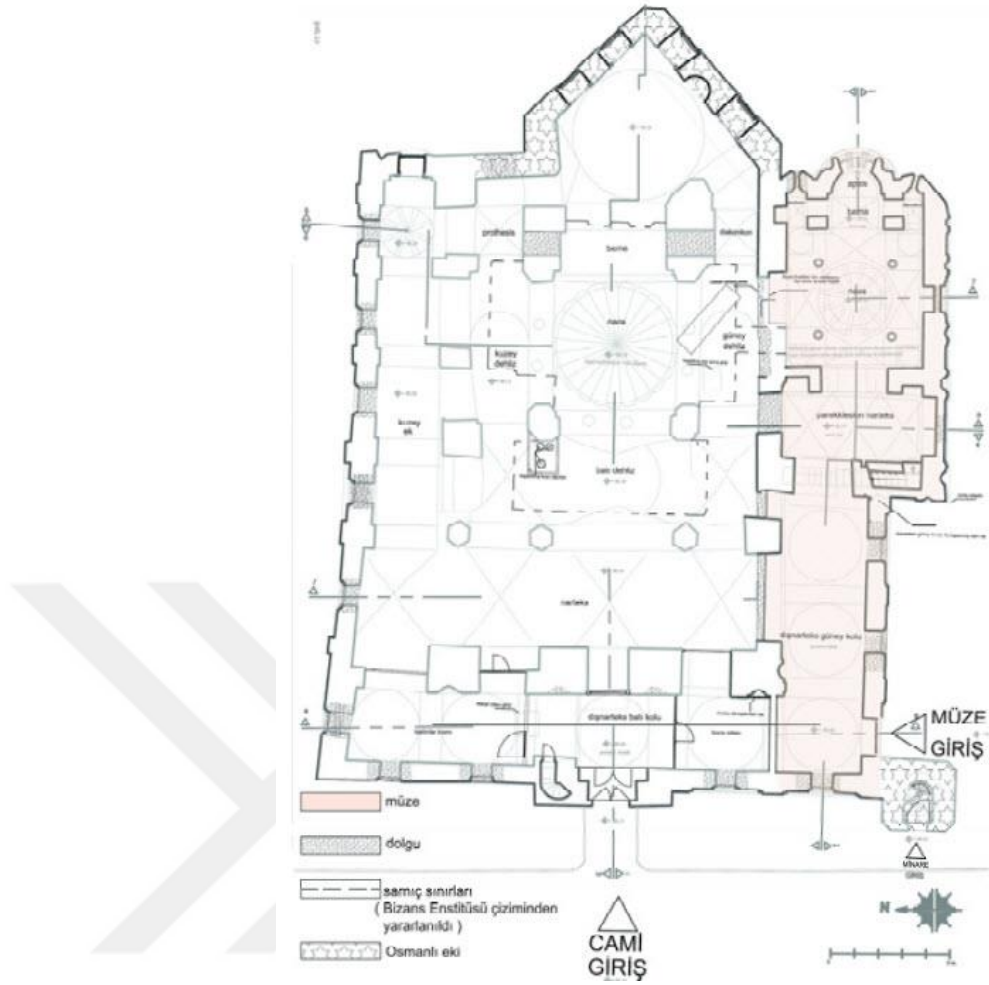
4.32. Fethiye Müzesi

Fethiye Cami olarak bilinen Pammakaristos Manastırı, günümüzde cami olarak kullanılmaktadır. Ek kilise ise 1938-1940 yılları arası restorasyon yapıldıktan sonra 2006 yılında ziyarete açılmıştır. Kilise 1261 yılında eski kilise kalıntılarının üzerine iki bina olarak yeniden inşa ettirilmiş ve kuzey bölümünde yer alan kısmı Hz. Meryem'e adanmıştır. Bizans döneminde 1292 yılında imparator VIII. Mikhael'in yeğeni prostokratos mikhael glabas Tarkhaniotes tarafından Pammakaristos (pek çok mutlu) manastırının kilisesi olarak yeniden onarılmıştır. Tarkhaniotes'in ölümünden sonra eşi maria dukaena 1310 ve 1315 yılları arasında kilisenin güney kısmında kalan tarafa paraklesion yaptırmıştır. Bu kısımda İsa'ya adanmıştır. Bu ek kısım mezar şapeli olarak kullanılmıştır. Mikhael ve Maria'nın mezarları burada bulunur. İstanbul'un fethinden sonra 1455 yılında patrikhane, II. Gennadios tarafından Havarium Kilisesi'nden buraya taşınmış ve 1586 yılına kadar kullanımda kalmıştır. Bu dönemde patrikhane çevre duvarları yenilenerek yemekhane, mutfak gibi birimler eklenerek genişletilmiştir (Eyice, 1995).

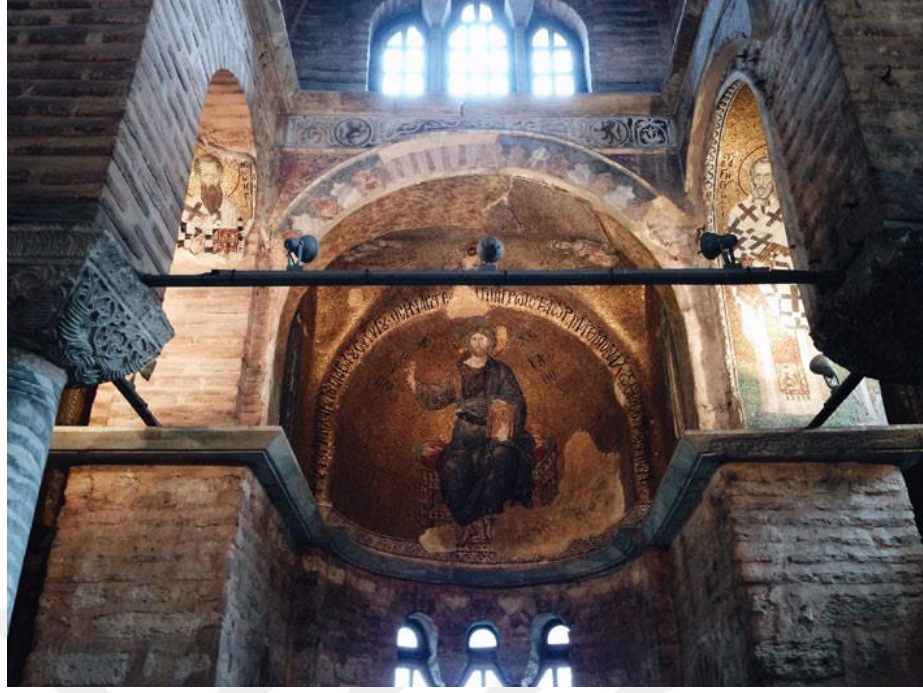
Şekil 4-80 Fethiye Müzesi Dışarıdan Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)

Sultanı III. Murad kiliseyi Gürcistan ve Azarbeycan fetihlerinin anısına Fethiye adı ile camiye çevrilmiştir. Saray mimarlarından olan Dalgıç Ahmet kilisenin apsis kısmını yıktırmıştır. İç kısmın mihrabında yer aldığı kubbeli bir mekan eklemiş ve ek binada yer alan sütunlar kaldırılarak büyük kemerler, kubbeler ve tonozlarla kuvvetlendirilmiştir. Sadrazam Sinan Paşa tarafından batı kısmına avluyu U şeklinde saran bir medrese eklenmiştir. Bu sayede 16 y.y. mimarisinin avlulu medreseli cami örneklerinden biri haline gelmiştir. 20 yy. başlarında mimar Kemalettin tarafından çizilen proje ile medresenin üstüne okul yaptırılıp, avlu duvarları kaldırılmıştır. 1955 yılında Amerikan Enstitüsü tarafından Türk döneminde yapılan kemer sökülüp eski haline benzer sütunlar yapılmış ve böylece şapel eski görünümüne kavuşmuştur. 1949 yılında naosun alt kısmında 28 sütundan oluşan sarnıç bulunmuştur (Eyice, 1995).

Şekil 4-81 Fethiye Müzesi Kat Planı (Esmer, 2012)

Kilise üç nefli bazilikal plana sahiptir. Cephesi son dönem Bizans mimarisinin örneklerindedir. Duvarları taş, tuğla ve almaşık örgülüdür. Orta mekanda bulunan kubbeli yapıyı dört büyük sütun ve dört adet pandaltif taşımaktadır. Kubbenin üzerinde 12 adet pencere bulunmaktadır. Güney kısımda yer alan ek kilisenin planı da bazilikal bir şekilde yapılmıştır. Cephesi dekoratif tuğla ile örülmüştür. Narteksin üzerinde bulunan kubbe iki pencerelidir. Orta mekanın üstünde bulunan kubbe ise sekiz pencereden oluşan yüksek kasnaklı bir yapıdır. Kubbenin iç kısmını İsa ile Tevrat peygamberlerinin tasvir edildiği mozaikler bulunmaktadır. Apsis yarım kubbenin içinde ise İsa, Meryem ve vaftizci Yahya'nın tasvir edildiği mozaikler bulunmaktadır.

Şekil 4-82 Fethiye Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.33. Florence Nightingale Müzesi

1853 yılında Osmanlı Devleti ile Rusya arasında çıkan savaşta İngiltere ve Fransa, Osmanlı Devleti'nin safında savaşa dahil olmuştur. Tarihte Kırım Savaşı olarak bilinen olayda yaralanan İngiliz askerlerine İngiltere'den Türkiye'ye 38 hemşire gönderilmiştir. Yaralanan askerler 3. Selim tarafından yaptırılan Selimiye Kışlası'nda tedavi edilmektedir. 38 hemşireden aralarında bulunan Florence Nightingale hastalara olan yardımlarıyla çalışmalarıyla adını İngiltere kamu oyuna duyurmuştur. Florence Nightingale anısına 1954 yılında Türk Hemşireler Derneği'nin girişimleri ve I. Ordu Komutanlığı'nın izni ile 1954 yılında Selimiye Kışlası'nın kuzey batı kısmında yer alan kule müzeye dönüştürülüp ziyarete açılmıştır.

Şekil 4-83 Selimiye Kışlası (Tuğ'un Arşivinden)

Selimiye Kışlası 1800 yılında III. Selim tarafından ahşap ve kagirden inşa edilmiştir. 1807 yılında çıkan Kabakçı Mustafa İsyanı sonucu kışla yakılmıştır. II. Mahmud'un emriyle 1825 yılında kagir olarak yeniden yapılmıştır. Sultan Abdülmecit döneminde çıkan yangın nedeniyle 1847 yılında mimar W.James Smith tarafından onarılmıştır. 19. yüzyıl mimarisinde yapılan yapı büyük bir avluya dikdörtgen planda yapılmıştır. Cephesinin uzunluğu plastrlarla dengelenmiştir. Dört köşesinde gözetleme kuleleri bulunmaktadır. Kuzey batı kısmında müzenin de yer aldığı kuleler yalın bir mimari üslupla yapılmıştır. 1963 te tekrar onarılarak I. Ordu Komutanlığı olarak kullanılmaya başlamıştır.

Şekil 4-84 Florence Nightingale Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müze üç katlı olup giriş katında ordunun tanıtımı, ikinci katında Florence Nightingale'nin özel eşyaları ve hemşirelikte kullandığı eşyaları da üçüncü katta ameliyathanede bulunmaktadır.

4.34. Florya Atatürk Deniz Köşkü

Florya Sahili 19. yy ve önceleri balıkçıların uğradığı bir yer olarak kullanılmıştır. Daha sonraları Atatürk'ün buraya olan ilgisi sürekli gidip dinlenmesi sebebiyle burası yazlık mekânlar olarak kullanılmaya başlanmıştır. Köşk 1935 yılında İBB tarafından Atatürk için yarışma projesiyle yaptırılmıştır. 14 Ağustos 1935 yılında açılan köşk; Atatürk'ün dinlenme yeri zaman zamanda misafirlerini ağırladığı ve devlet işlerini yönettiği yer olarak kullanılmıştır. Köşkü Atatürk son olarak 28 Mayıs 1938 yılında kullanmıştır. Daha sonraları İsmet İnönü, Celal Bayar, Cemal Gürsel, Cevdet Sunay, Fahri Korutürk ve Kenan Evren gibi cumhurbaşkanlarının yazlık konutu olarak kullanılmıştır. Köşk 16 Eylül 1988 yılında Cumhurbaşkanlığı tarafından TBMM Milli Saraylar Daire Başkanlığı'na geçmiş ve 1993 yılında restore edilip dönemin tarzını yansıtacak eşyalarla Atatürk Müzesi adıyla ziyarete açılmıştır (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Şekil 4-85 Florya Atatürk Deniz Köşkü Ön Cehesi (Tuğ'un Arşivinden)

Köşk yarışmada seçilen Mimar Seyfi Arkan tarafından yapılmıştır. Avrupa mimarisinde sık kullanılan bauhaus mimari üslubuyla yapılmıştır. Yüzen bir gemi görünümünde sadeliği ön planda modern ve özgün bir çizgiyle tasarlanmıştır. Çelik konstrüksiyonlarla deniz tabanına çakılmış olup karaya 90 metre uzaklıkta bir köprüyle bağlanmıştır. Köşk önceleri tek katlı bir ahşap yapı olarak inşa edilmiş restorasyondan sonra bir kısmı betonarme olarak değiştirilmiştir. Giriş cephesinde bulunan geometri ve estetiğiyle ön planda olan kule çağdaş mimarlık akımından yararlanılarak yapılmıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-86 Florya Atatürk Deniz Köşkü Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Köşkte L şeklinde bir plan şeması vardır. Kıyıya dik olarak personel odaları, servis, banyo ve tuvaletler, doğu koridor kısmında ise Atatürk'ün çalışma odası, yatak odası ve kabul salonu bulunmaktadır. Müzede bir salonda sürekli olarak "Atatürk İstanbul'da" konulu sergi salonu bulunmaktadır. Müzenin bir kısmında ise Atatürk'le ilgili yayınların satışı yapılmaktadır. Müzenin bahçesinde kafeterya olarak kullanılmaktadır.

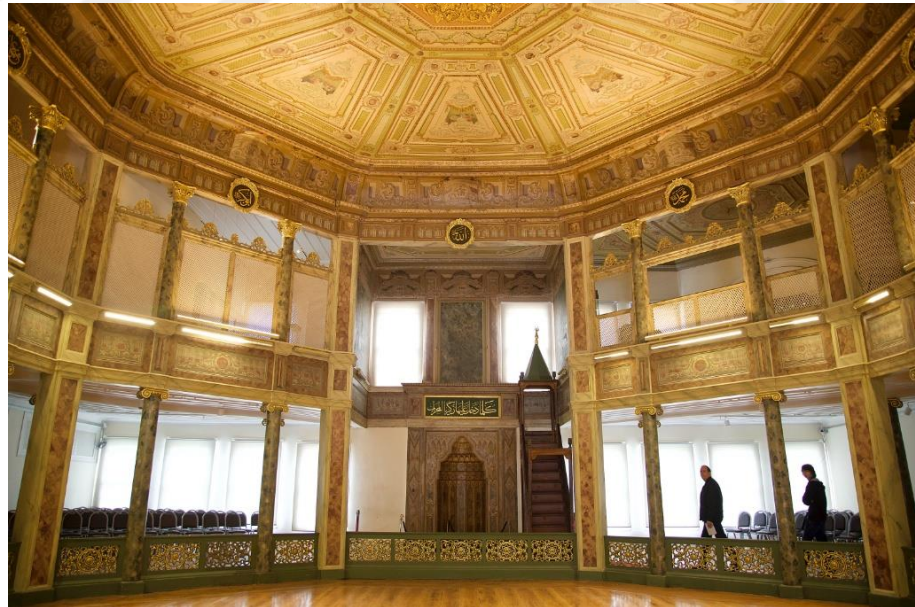
4.35. Galata Mevlevihanesi Müzesi

Galata Mevlevihane'si II. Beyazıt döneminde, İskender Paşanın Galata'da yer alan arazisi üzerine 1491 yılında yapılmış İstanbul'un ilk Mevlevihane'sidir. Mevlevihane 19. yy'da yapılan birçok onarımla günümüze ulaşmıştır. 1925 yılında tekkelerin kapatılma kanunu üzerine Mevlevihane kapatılmıştır. 2 Ekim 1946 yılında müze olması kararlaştırılmıştır. Mevlevihane'nin semahane girişindeki türbe ve derviş odaları kullanılmadığı için yıkılmıştır. 1967-1975 yılları arasında yapılan düzenlemeler sonucunda 27 Aralık 1975 tarihinde Divan Edebiyatı Müzesi olarak ziyarete açılmıştır. 2005-2011 yılları arasında yeniden restorasyona girmiş ve 21 Kasım 2011 tarihinde yeniden hizmet vermeye başlamıştır (Tanman, 1996).

Şekil 4-87 Galata Mevlevihanesi Müzesi Ön Cehesi (Tuğ'un Arşivinden)

Mevlevihane semahane, şeyh dairesi, derviş hücreleri, hünkar mahfili, kütüphane, sebil, hazire ve türbelerden oluşmaktadır. Müzede sergiler semahane binasında yapılmaktadır. Semahane üç katlı ahşap bir yapıdır. Sekizgen planlı barok üslubuyla yapılmıştır. Derviş hücreleri kâğırdan yapılmış yan yana hücrelerdir. Kütüphanesinde 3455 ciltlik kitap yer almaktadır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-88 Galata Mevlevihanesi Müzesi Semahane (Tuğ'un Arşivinden)

Müzede Mevlevi kültürüne ait eserle, divan şairlerinin divanları, Mevlevihane'de yetişmiş olan talebelerin el yazması eserleri ve tasavvufi eşyalar sergilenmektedir.

Şekil 4-89 Galata Mevlevihanesi Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.36. Galatasaray Müzesi

Galatasaray Spor Kulübünün kurucularından Ali Sami Yen tarafından 1915 yılında Kalamış'ta kulübe tahsis edilen binada kurulmuştur. 1. Dünya Savaşı'ndan sonra yapıya İngilizler tarafından el konulması üzerine Ali Sami Yen burada bulunan eşyaları, bir zabıtle dönemin okul müdürü olan Salih Arif'e korunması için teslim etmiştir. 1942 yılında lisede ayrı bir müze binası yapılmasına izin verilmiştir. 1970 yılında lisenin girişinde yer alan yeni yapı tamamlanıp müze buraya taşınmıştır. 6 Aralık 2009 yılında da müze bugünkü yeri olan Galatasaray Üniversitesi Kültür ve Sanat Merkezi'ne taşınmıştır. Türkiye'nin ilk spor müzesidir (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Şekil 4-90 Galatasaray Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Yapı yüksek tavanlı 4 kattan oluşmaktadır. Kagir bir yapı olup cephesi tümüyle mermer kaplıdır. Mermer üzerine bezemeler ustalıkla işlenmiştir. Neo-klasik üslubun ihtişamlı örneklerindedir. Zemin katında kemerli pencereler yer alırken diğer katlarda dikdörtgen pencereler bulunmaktadır. Birinci katın orta aksında çıkma yer almaktadır (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-91 Galatasaray Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Yapının ikinci katında yer alan müzede Galatasaray Spor Kulübü'nün kazandığı madalyalar, kupalar, flamlar, formalar, Metin Oktay'ın forması, Atatürk'ün kulübü ziyaretinde içtiği kahve fincanı fotoğraflar ve belgeler yer almaktadır.

4.37. Haluk Perk Müzesi

Asıl mesleği avukatlık olan Haluk Perk, arkeoloji ve sanat tarihi alana ilgi duymuş kişisel merakı üzerine bunlarla alakalı koleksiyonları toplamıştır. 1999 yılında koleksiyoncuları bir araya toplamak amacıyla Koleksiyoncular Derneği'ni kurmuştur. Koleksiyonları birçok müzede sergilenmiş, birçok kitap çıkarmış ve konferanslarda konuşmacı olarak yer almıştır. İstanbul Arkeoloji Müzeleri'ne bağlı koleksiyonculuğu hukuki sebeplerden dolayı iptal olmuş 2002 yılında kendi özel müzesini açmıştır. Müze Avcılar'da bir dairede bulunmaktadır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-92 Haluk Perk Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze, Anadolu döneminin yaşamını inancını tıp alanındaki gelişmeleri anlatmayı hedefleyen 15.000 adet Urartu, Hitit, Bizans, Selçuklu, Osmanlı dönemlerinden arkeolojik malzeme, etnografik eserler, fotoğraflar, yazmalar, kitaplar yer almaktadır.

Şekil 4-93 Haluk Perk Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.38. Havacılık Müzesi

I. Dünya Savaşı sonrasında ellerinde bulunan tayyarelerden 2 ve 3 er adet bulunması hava harp okulu tarafından müze açma fikrine neden olmuş, bunların yanında diğer ülkelerden ele geçirilen ganimet uçakla toplanmaya başlanmıştır. Kurtuluş Savaşı sırasında zarar görmemesi için Kartal Maltepe'ye götürülen uçaklar, büyük ölçüde zarar görmüş ve müze açma fikri gecikmiştir. 1960 yılında tekrar müze kurma fikri gündeme gelmiş ve 1963 yılında kullanılan uçakların birer adedinin korunması istenmiştir. Türkiye'nin ilk havacılık müzesi 15 Mayıs 1971 yılında İzmir Cumaovası sivil havaalanında açılmıştır. 1978 yılına kadar açık olan müze yapılan incelemelerde ziyaretçilerin azlığı, merkeze uzak olması sebebiyle müze hava harp okulunun yanındaki alana taşınması kararı alınmıştır. 1977 yılında inşaatı başlayan müze 1983 yılında tamamlanıp 16 Ekim 1985 yılında ziyarete açılmıştır (Sarp, 2010).

Şekil 4-94 Havacılık Müzesi Girişi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze, Türk Hava Kuvvetleri'ne ait olan 65.000 m² lik alanın 15.000 m² lik bir kısmına modern müzecilik anlayışına uygun bir şekilde inşa edilmiştir. 2.365 m² lik kapalı ve 12.000 m² lik açık sergileme alanlarından oluşmaktadır. Kapalı sergi salonunda 8 sergileme alanı bulunmaktadır. Yapının girişinde flamaların olduğu şeref salonu bulunmakta ve buradan 56 kişilik sinema salonlarına geçiş bulunmaktadır. Diğer salonlarda ise bazı savaş ve seferlerinde şehit olan pilotların kıyafetleri, eski ve yeni dönem uçuş teçhizatları, rütbe ve sınıf işaretleri üniformalar, silahlar, dünyada ve Türkiye'de havacılık tarihine ait fotoğraflar, yağlı boyalar bulunmaktadır. Açık alanda ise 43 adet pervaneli uçak, jet uçaklar, helikopterler, uçak savar ve füzeler bulunmaktadır (Gülten, 2016).

Şekil 4-95 Havacılık Müzesi Koleksiyonlarından Olan Pervaneli Uçaklar (Tuğ'un Arşivinden)

4.39. Hilmi Nakipoğlu Fotoğraf Makineleri Müzesi

Müzedede ünlü iş adamı Hilmi Nakipoğlu'nun fotoğrafçılığa olan ilgisi nedeniyle oluşturduğu koleksiyonları sergilemektedir. 1997 yılında ziyarete açılmıştır. Küçüklükten başlayan merakıyla birçok fotoğraf, çeşitli markalarda fotoğraf makinesi ve çeşitli fotoğrafçılık araç gereçleri koleksiyonunda yer almaktadır. Müze, bu alanda ülkemizde açılmış ilk müzedir (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-96 Hilmi Nakipoğlu Fotoğraf Makineleri Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze Bakırköy Nefus Nakipoğlu Zihinsel Engelliler Okulu'nun dördüncü katında hizmet vermektedir.

Şekil 4-97 Hilmi Nakipoğlu Fotoğraf Makineleri Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.40. Hilye-i Şerife ve Tesbih Müzesi

Müze, İstanbul Sanat ve Medeniyet Vakfı tarafından 02 Ocak 2016 tarihinde Eminönü'nde bulunan Siyavuş Paşa Medresesi'nde açılmıştır. Hilye-i Şerife Hz. Muhammed'in fiziki özelliklerini anlatan güzel yazıyla yazılmış levhalara denilmektedir. Müzede bulunan teşbihler özel taşlardan yapılmıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-98 Siyavuş Paşa Medresesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Medrese 1591 Yılında Sultan II. Selim'in damadı Kanijeli Siyavuş Paşa tarafından eşi Fatma Sultanın anısına Mimar Sinan'a yaptırmıştır. Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından restore edilmiş ve İstanbul Sanat ve Medeniyet Vakfına müze olması için tahsis edilmiştir. Yapının iç kısmı sekizgen planlıdır dıştan onaltıgen bir silindir görünüme sahiptir. Köşeleri yivli ve pilastrlıdır. Giriş kısmı iki sütuna oturtulmuş bir şekildedir (Akın & Batur, 2015).

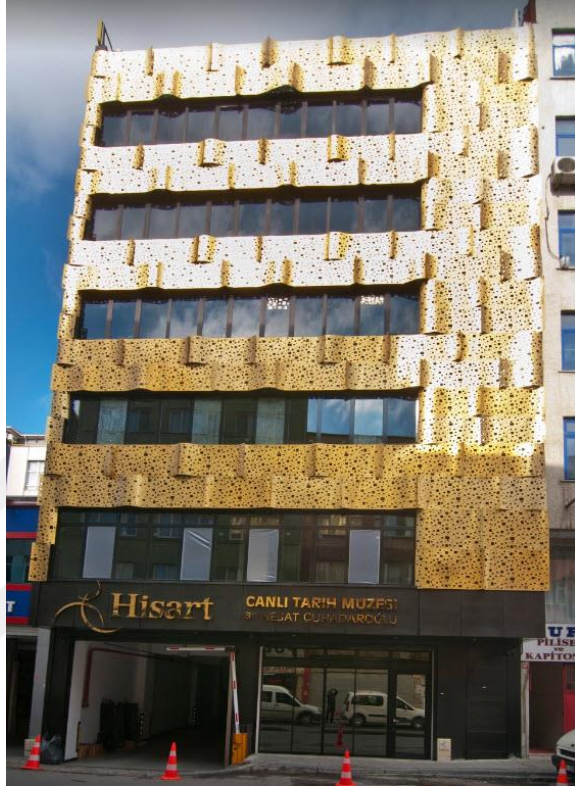

Şekil 4-99 Hilye-i Şerife ve Tesbih Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müzebe beş adet Hilye-i Şerif ve 500 adet değerli taş ile ağaçlardan yapılmış teşbih bulunmaktadır.

4.41. Hisart Canlı Tarih ve Diorama Müzesi

Hisart Canlı Tarih ve Diorama müzesi Nejat Çuhadaroğlu tarafından açılmıştır. Kurtuluş Savaşı ve Körfez Savaşı gibi büyük harplerin üç boyutlu şekilde anlatılmasından oluşmaktadır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-100 Hisart Canlı Tarih ve Diorama Müzesi Ön Cehesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze binası altı kattan ve toplam 1500 m² lik alandan oluşmaktadır. Çağdaş dönemde yapılmış modern bir yapıdır. Giriş katında, Osmanlı Devleti'nin geçirdiği sosyal, kültürel ve ekonomik değişimleri gösteren aksesuarlar sergilenmektedir. Birinci katta Osmanlı eserleri, ikinci katta Osmanlı Devleti'nin son dönemlerine ait eserler sergilenirken, üçüncü katta I. Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı ile ilgili koleksiyonlar yer almaktadır. Dördüncü katta II. Dünya Savaşı'na ait eserler yer alırken son katta kafe bulunmaktadır (Topal, 2015).

Şekil 4-101 Hisart Canlı Tarih ve Diaroa Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müzedede dioramaların yanı sıra Enver Paşanın askeri kıyafetleri, kılıçlar, en eski Fenerbahçe sancağı bulunmaktadır. Anadolu Selçuklu medeniyetine ait savaş malzemeleri ve Osmanlı Devleti'nin savaş topları sergilenmektedir.

4.42. Hüseyin Rahmi Gürpınar Müzesi

1864-1944 yılları arasından yaşayan ve dönemin önemli yazarlarından olan Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın 32 yıl boyunca yaşadığı evi, vefatı üzerine varisleri tarafından müze yapılması şartıyla İstanbul İl Özel İdaresi'ne verilmiştir. 2000 yılında İl Özel İdaresi tarafından müzeye dönüştürülen yapı, aynı yıl ziyaretçilere açılmıştır. 2013 yılında mülkiyeti İstanbul Büyükşehir Belediyesine geçmiştir. 2013 yılında restore edilmek için kapatılan müze 2016 yılında iklimlendirme sorunları nedeniyle içindeki eşyaların da restorasyonu ile birlikte çalışmalar başlatılmıştır. Müze 2018 yılında ziyarete açılması planlanmaktadır (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Şekil 4-102 Hüseyin Rahmi Gürpınar Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Heybeliada'da bulunan müze bodrum, zemin, normal kat ve çatı katından oluşan ahşaptan yapılmış münferit bir yapıdır. Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın eşyaları, kitapları ve el işleri yer almaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlıdır.

Şekil 4-103 Hüseyin Rahmi Gürpınar Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.43. Ihlamur Kasrı

Günümüzde Ihlamur Kasrı olarak bilinen binanın bulunduğu alan 18. yy'da Tersane Emiri Hacı Hüseyin Ağa'ya ait iken, kendisine verilen görev sırasında işlediği suç nedeniyle idam edilmiş ve tüm malları hazineye devredilmiştir. Sultan Abdülmecid 1849-1855 yılları arasında Ihlamur mesire alanına mimar Nikagos Balyan'a Merasim Köşkü ve Maiyet Köşkü olmak üzere iki tane köşk yaptırmıştır. Sultan, köşkleri av ve dinlenme yeri olarak yaptırmıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-104 Marsim Köşkü Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Köşkler, 24.727 m² lik bir alana kurulmuştur. Mesire alanında köşklerin yanı sıra çeşme, değerli ağaçlar, havuz ve su kuyusu bulunmaktadır. Köşkler, küfeki taşı ve mermerden 19. yy mimarisıyla, neo-barok ve eklektik tarzda yapılmıştır. Yapılar iki katlı ve dikdörtgen planlıdır. Bir salon ve etrafına dizilmiş odalarla benzer planlarda yapılmıştır. Dönemin mimari anlayışından ötürü cephesine ağırlık verilmiş, süslemeler ve iki çift taraflı çıkan merdivenlerle gösterişli hale gelmiştir. Merasim köşkünde giyotin pencereler, sütunlar üzerine oturturulmuş balkonlar, yüksek saçaklarla gizlenmeye çalışılan çatılar, pencereler arası geçen sütunlar bulunmaktadır. Ayrıca yapılar kabartmalar ve bezemelerle süslenmiştir. Merasim Köşkü'nde diğerine nazaran daha fazla bezeme bulunmaktadır. Merasim Köşkü'nün içinde ve Maiyet Köşkü'nün en üst katında Avusturya stükosu kaplamalar bulunmaktadır. Tavanları altın kaplamalı olup, yerleri mermer görünümlü şutuk işçiliği ile kaplıdır (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-105 Merasim Köşkü Kabul Salonu (Tuğ'un Arşivinden)

Merasim Köşkü ile dönemin eşyalarıyla döşenmiş müze olarak kullanılmaktadır. Maiyet Köşkü ise kafeterya olarak kullanılmaktadır.

4.44. İnönü Evi Müzesi

Dönemin Başbakanı olan İsmet İnönü geçirdiği hastalık sebebiyle ailesiyle birlikte 1924 yılında Heybeli Adası'nda bulunan eve taşınmıştır. 1934 yılında buraya olan sevgisinden dolayı kirada oturduğu evi satın almıştır. Cumhurbaşkanı olduğu

dönemde de ailesiyle beraber buradan kopamamışlardır. İsmet İnönü'nün 25 Aralık 1973 yılında vefatında sonra ailesi daha az gelmeye başlamıştır. Zamanla harap olan yapı İsmet İnönü'nün hatıralarını yaşatması adına ailesi İnönü Vakfı'na bağışlanmıştır (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Şekil 4-106 İnönü Evi Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Daha önceden yapının bulunduğu yerde Kostaki Antopulos Paşa'nın ahşap köşkü bulunmaktadır. Depremde yıkılması üzerine 1920 yılında Mavromatis tarafından yeniden bir köşk yaptırılmıştır. Üç katlı kagir bir yapıdır. Osmanlı mimarisiyle yapılmıştır. 20. yy art-deco üslubundan esinlenilmiştir. Çıkma yapan parçası, yüksek balkonu ve kırık çatısı adanın mimarisine uyum sağlamaktadır (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-107 İnönü Evi Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Köşkün birinci katında yemek odası, oturma odası ve çalışma odası bulunmaktadır. İkinci katında yatak odaları bulunmaktadır. Müzede İsmet İnönü ve ailesinin eşyaları ve Atatürk'ün hediye ettiği mobilyaları sergilenmektedir. Müzenin bahçesi zaman zaman konser ve sanat atölyeleri olarak kullanılmaktadır.

4.45. İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi

Müze, İslam bilim tarihinde icatlar yapan mucitlerin eserlerinin Prof. Dr. Fuat Sezgin tarafından birebir canlandırılmasıyla 24 Mayıs 2008 yılında Gülhane Parkı'nın içinde yer alan Has Ahırlar (İstabl-ı Hasda) kısmında ziyaretçilere açılmıştır. Müze, 9. ve 17. yy'a ait astronomi, fizik, kimya, coğrafya, tıp, geometri, mineraloji, zaman ölçümü, optik, mimari, harp tekniği, gemicilik gibi disiplinlerde alet ve cihazları bulundurmaktadır. Müzecilik tarihinde Frankfurt'tan sonra bu alanda açılmış olan ikinci örnektir (Sezgin, 2000).

Şekil 4-108 İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi Ön Cephesi ve Bahçedeki Dünya Maketi (Tuğ'un Arşivinden)

Yapı, müze olmadan önce Osmanlı döneminde padişahın ve hizmetinde bulunan kimselerin atları için kullanılmıştır. Uzun ve dikdörtgen olan yapı 3.500 m² lik bir alana yapılmış iki katlıdır. Sergi toplam 570 adet maketten oluşmaktadır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-109 İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müzenin giriş katında coğrafya, kimya, optik, mimari, matematik, geometri, fizik ve madencilik alanında maketler bulunmaktadır. Birinci katta ise astronomi, denizcilik, savaş teknolojisi ve sinevizyon salonu bulunmaktadır. Müzenin bahçe kısmında Halife el-Me'mun'un 9. yy da çizdiği dünya haritasının maketi ile İbn-i Sina'nın el- Kanun fi't Tıbb kitabında bahsedilen bitkilerden yirmi altısının yer aldığı 2013 yılında açılan botanik bahçe yer almaktadır (Metmetçik, 2014).

4.46. İstanbul Arkeoloji Müzesi

Osman Hamdi Bey Müze-i Hümayun yani imparatorluk müzesi olarak 1869 yılında mimar Alexandre Vallaury'ye yaptırılmıştır. Bir süre kaldırılan müze 1872 yılında yeniden açılmıştır. Müze Arkeoloji müzesi olarak 13 Haziran 1891 yılında ziyarete açılmıştır. Müzeye 1903 yılında kuzey kısmı, 1907 yılında ise güney kısmı ve 1969 yılında ise güneydoğu köşesi eklenmiştir. Burada sergilenen ilk eserler Aya İrini Kilisesi'nden getirilen eserlerdir. 1881 yılında Osman Hamdi Bey müzeye müdür olarak atanmıştır. Osman Hamdi Bey arkeoloji çalışmalarında çıkan eserlerle müzeyi zenginleştirmiştir. Dünyada arkeoloji müze binası olarak yapılan nadir örneklerdendir. 1993 yılında Avrupa Konseyi Müze ödülü almıştır (Ergil, 1993).

Şekil 4-110 İstanbul Arkeoloji Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Yapı neo-klasik ve neo-grek bir üslupta yapılmıştır. Ön cephesinde giriş kapısına ulaşan iki kollu merdivenler ve girişi taşıyan dörder sütun bulunmaktadır. İki kat yüksekliğindeki kolonlar fronton taşımaktadırlar. Bezeme olarak sadece lotus yapraklı başlıklar ve akroterler bulunmaktadır. Giriş üçgen bir alınlıktan sağlanmaktadır. Alınlığın üst tarafında Osmanlıca kufi üslubunda yazı bulunmaktadır. En üst kısmında ise II. Abdülhamid'e ait olan bir tuğra bulunmaktadır. Pilastr kolon modülü cephenin tüm yüzeyinde bulunmaktadır. Bu modül yapıya sade anıt görünümü vermektedir (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-111 İstanbul Arkeoloji Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müzenin giriş bulunan salonun sağ kısmında salonda Arkaik, Roma, Antik Çağ dönemi heykelleri yer almaktadır. Sol kısımda yer alan salonda ise Sidon Kralı Nekropülüden gelmiş İskender Lahdi, Tabnit Lahti ve Ağlayan Kadın Lahdi bulunmaktadır. Üst katında ise İslami sikke kabineleri, gayri İslami bölümü, hazine bölümü ve kütüphane yer almaktadır. Ek binalarda ise İstanbul, Anadolu, Bizans, Kıbrıs, Suriye ve Filistin eserleri sergilenmektedir.

Şekil 4-112 İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde Sergilenen İskender Lahdi (Tuğ'un Arşivinden)

4.47. İstanbul Fotoğraf Müzesi

İstanbul Fotoğraf Müzesi, Fatih Belediyesi ile Fotoğraf Dostları Derneği'nin ortak çalışmasıyla açılmıştır. Kadırga Kültür Merkezi müzeye dönüştürülmek üzere Fotoğraf Dostları Derneği'ne tahsis edilmiştir. 2010-2011 yılları arası tadilat geçiren müze, 19 Kasım 2011 yılında ziyarete açılmıştır. Türkiye'nin ilk fotoğraf müzesidir (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-113 İstanbul Fotoğraf Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze üç kattan oluşan betonarme bir yapıdır. Müze günümüz mimarisıyla yapılmıştır. Cephesi boyalı olup pencerelerini çevreleyen sövelerle süslenmiştir.

Şekil 4-114 İstanbul Fotoğraf Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müzedede dört adet küçük, bir adet büyük sergi salonu, kütüphane ve arşivi bulunmaktadır. Sergi salonlarının ikisi sürekli diğer üçünde süreli sergiler bulunmaktadır. Müze giriş kısmında fotoğraf tarihinin belgeleyen kronolojik sırayla fotoğraf ve metinler bulunmaktadır. Müzede sergilenen fotoğrafların ışıklandırılması profesyonel sergi aydınlatması ve ışık yoluyla sağlanmıştır.

4.48. İstanbul Grafik Sanatları Müzesi

Sanatçı ve eğitimci olan Süleyman Saim Tekcan 1974 yılında kendi üretimini için Türkiye'nin ilk baskı atölyesini kurmuştur. Burada kendi üretimini yapmayı planlarken kapılarını sanatçı arkadaşlarına da açmıştır. Baskı yapan sanatçı arkadaşları karşılık olarak yaptıkları baskılardan bir kısmını atölyeye bırakmışlardır. 1984 yılında Artess Özgün Baskı Atölyesiyle yeniden yapılmıştır. Atölyede biriken eserler ve gelişimiyle 2004 yılında yeniden inşa edilerek İstanbul Grafik Sanatlar Müzesi adıyla ziyarete açılmıştır (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Şekil 4-115 İstanbul Grafik Sanatlar Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Yapı iki bodrum, üç normal kat ve bir çatı katından oluşmaktadır. Betonarme bir yapı olup dikdörtgen plana sahiptir. Cephesi granit kaplama ile kaplanmış, iki taraflı yapı boyu devam eden pencerelerle hareketlendirilmiştir.

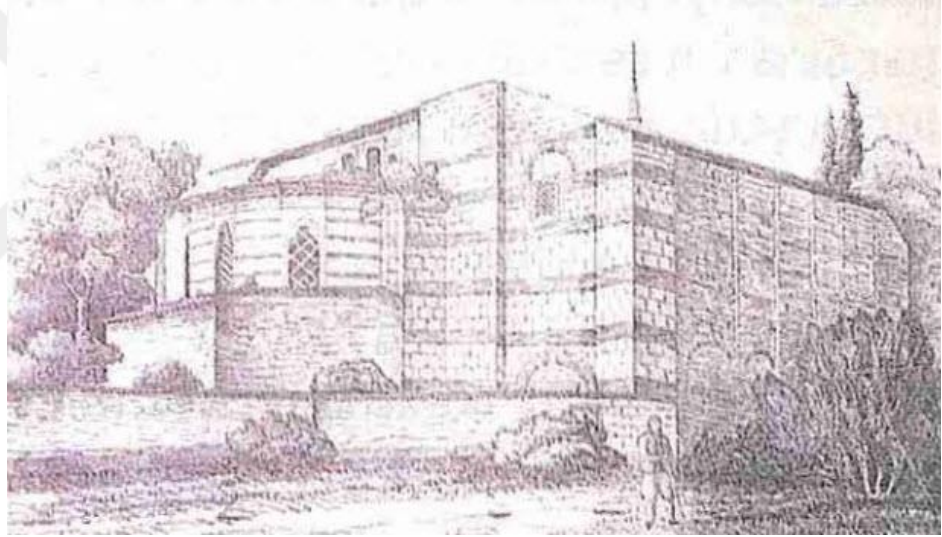
Şekil 4-116 İstanbul Grafik Sanat Müzesi Sergi Alanları (Tuğ'un Arşivinden)

Müzedede hem baskı resimler sergilenirken hem de çeşitli etkinlikler yapılmaktadır. 2000 m² kapalı mekandan oluşmaktadır. Giriş ve bodrum katlarda toplam 1100 m² lik sergi alanı yer almaktadır. Binanın birinci katında Süleyman Saim Tekcan baskı üretim çalışmalarına devam etmektedir. İkinci katında heykeltıraş olan Ali Teoman Germaner'in heykel atölyesi bulunmaktadır. Üçüncü katta çok amaçlı salon bulunmaktadır. Çatı katında ise idari ofisler, grafik tasarım ofisi ve toplantı bölümü yer almaktadır. Ayrıca müzede fotoğraf stüdyosu ve çerçeve atölyesi bulunmaktadır.

4.49. İstanbul İmrahor Anıtı

İstanbul İmrahor Anıtı (Studios Bazilika, İoannes Prodromos Klisesi) geç Roma ve erken Bizans dönemine ait en eski dini yapıdır. Anıt, Patrik Studios tarafından kendi arazisi üzerine 456-463 yılları arasında yapılan üç nefli ve galerili bazikal planlı bir kiliseyle büyük bir manastırdan oluşmaktadır. Doğu Roma döneminde büyük öneme sahiptir. Zamanın ünlü patrikleri burada eğitim almıştır. Nöbetleşerek gece gündüz ayin yapmaları nedeniyle uykusuzlar akometoi olarak anılmışlardır. Teodoros Studites'in aziz ilan edilmesiyle buraya baş keşiş olarak gelmiş ve kilisenin ünü daha çok artmıştır. Manastırda 700 kadar keşiş bulunmaktadır. Keşişler tarafından hazırlanan minyatürler, el yazmaları, ikonalar dini etkinlikleriyle ünlenmiştir. Keşişlerin ikonoklazma harekâtı için büyük mücadele vermeleri kilise tarihinde önemli bir yer edinmektedir. Bizans imparatorlarının törenle buruda bulunan altın kapıdan geçip ibadet etmeleri gelenek haline gelmiştir. Manastır 1204 yılında

latin istilasında harap olmuştur. 1293 yılında İmparator II. Andronikos Paleologos'un kardeşi Konstantinos Paleologos tarafından etrafı kalın duvarlarla çevrilmiş tekrar ihtişamlı hale getirilmiştir. Manastırın kilisesi fetihten sonra kapatılmış ve 1486 yılında İmrahor İlyas Bey tarafından cami ve zaviyeye çevrilmiştir. Yapı bu tarihten sonra İmrahor İlyas Bey olarak anılmaya başlamıştır. Zaviyesi ise İmrahor Tekkesi veya Mirahur Tekkesi olarak anılmıştır. İmrahor Cami Osmanlı döneminde ünlü hat sanatı yapanların yetiştiği yer olmuştur. 1782 yılında çıkan yangında büyük zarar gören cami III. Selim'in talimatıyla Nazıperver tarafından onarılmıştır. Yapı 1820 yılında Hassa Baş Mimarı Mehmet Rasim tarafından da onarılmıştır. Yapı tekrar 1894 yılında çıkan büyük depremde zarar görmüş ve 1908 yılında kar birikmesi sebebiyle ahşap çatısı çökmüştür. O tarihten bu yana bir daha onarım yapılmamıştır (Pekak, 2000).

Şekil 4-117 Galanakis Tarafından 19. yy da Yapılan Gravür (Paspatis, 1877)

1907 yılında Rus Arkeoloji Enstitüsü tarafından yapıda Bizans dönemine ait lahit ve mozaik parçaları çıkarılmış ve Arkeoloji Müzesi'ne sergilenmek üzere gönderilmiştir (Karakaya, 1993).

Erken Hristiyanlık bazilikalarının Helenistik tipinin örneklerindedir. Yapı taş, tuğla ve almaşık örgülü duvarlardan oluşmuş olup, günümüze sadece bazı duvarları gelebilmiştir. Bazilikal sistemde tek apsisli bir yapısı bulunmaktadır. Güney kısmında şerefeden üstü yıkılmış, tuğladan örgülü bir minare bulunmaktadır. Narteks, kuzey duvarının bir kısmı duran avluya korint başlıklarından oluşan dört adet mermer sütunlu bir revaktan geçilmektedir. Duvardaki izlerden narteksin iki yanından yukarı kata

çıkan merdiven bulunduğu anlaşılmaktadır. Narteksten naosa üç kapıdan geçiş bulunmaktadır. Nefleri ayıran yedişerli kolon dizilimleri 1766 yılında depremde yıkılmıştır. Apsis dıştan üç çıkıntılı ve üstünde kemerli pencereleri Osmanlı baroğu üslubunun örneklerindedir (Eyice, 1982).

Şekil 4-118 İmrahor Anıtı Dış Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Caminin mermer işçiliği, pencere kemerleri, sütun başlıkları ve silmeleri 5. yy örneklerindedir. Orta nefin zeminini örten mozaikler latin istilası döneminden kalmıştır.

Şekil 4-119 İmrahor Anıtı İç Kısım (Tuğ'un Arşivinden)

Kilisede yaşayan din adamlarının su ihtiyaçlarını karşılamak için manastırın yanına su sarnıcı yapılmıştır. Sarnıç 26x19 metre ebatlarındadır. 24 tane granitten yapılmış sütun bulunmaktadır. Sarnıcın üst örtüsü küçük kubbelere ve buna dayalı

pandantiflere oturmaktadır. Pencereleri tuğla kemerler ile çerçeve içerisine alınmıştır. Sarnıç önceleri plastik atölyesi olarak kullanılırken yangın çıkması sonucu harap olmuştur.

4.50. İstanbul Lale Vakfı Müzesi

Kültürümüzün önemli sembollerinden olan lale genel olarak bilinenin aksine Lale Devri'nde ilk kez tanışılan değil Orta Asya'da yaşamış Türklerin çeşitli eşyalarında da görülebilen bir figürdür. Lalenin kültürümüzdeki yerini sergilemek ve araştırmalar yapmak için Lale Vakfı ile İBB 2013 yılında Lale Müzesi'ni inşa etmiştir. Sarıyer ilçesi Emirgan Korusu içerisinde bulunan müze eski at ahırları olarak bilinen komplekste yer almaktadır. Yaklaşık 47 hektarlık alana yayılan koruda Sarı Köşk, Pembe Köşk ve Beyaz Köşk de bulunmaktadır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-120 İstanbul Lale Müzesi Yan Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Korunun içinde bulunduğu için binanın çevresi lale motifli peyzaj ile düzenlenmiştir. İki kâgir yapının arasında bulunan at ahırlarının restore edilmesi ile müzenin sergi alanları oluşturulmuştur. Birinde lale ile ilgili tarihi eserlerin bulunduğu ve diğerinde ise sanatsal etkinliklerin yapıldığı iki adet sergi salonu bulunmakta ve müze yaklaşık 1500 m² lik alana yayılmaktadır .

Şekil 4-121 İstanbul Lale Müzesi Sergi Alanları (Tuğ'un Arşivinden)

4.51. İstanbul Modern Sanatlar Müzesi

Müze, İstanbul Kültür Sanat Vakfı tarafından 11 Aralık 2004 yılında dört numaralı gümrük antreposunun müzeye çevrilmesiyle ziyarete açılmıştır. Türkiye'nin ilk sanat müzesidir. 1957 yılında mimar Sedad Hakkı Elde tarafından inşa edilmiştir. 8.000 m² lik bir alana kurulmuş yapı gemcilik ve liman işletmesi olarak kullanılmıştır. Çağdaş bir müzecilik anlayışıyla müzeye çevrilmiştir (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-122 İstanbul Modern Sanatlar Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze iki kattan oluşmaktadır. Müzede sürekli ve süreli sergi salonları, fotoğraf galerisi, kütüphane, heykel bahçesi, sinema salonu, eğitim salonu, kafe ve mağazalar yer almaktadır. Zemin katta kütüphane, film gösterim merkezi ve geçici sergi salonları bulunmaktadır. Üst katta ise fotoğraf galerileri, resim ve heykel sergileri bulunmaktadır. Mekanda bulunan sergi salonu beyaz diğer alanlar gri renktedir. Sade ve yalın bir şekilde tasarlanmıştır.

Şekil 4-123 İstanbul Modern Sanatlar Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.52. İstanbul Oyuncak Müzesi

23 Nisan 2005 yılında şair Sunay Akın tarafından ailesinden kalan köşkü müzeye çevirmesiyle açılmıştır. Şair, 20 yıl önce Almanya'da gittiği bir oyuncak müzesinden esinlenerek müzeyi kurgulamıştır. 15 yıl boyunca gezdiği antikacı ve açık artırmalardan satın aldığı koleksiyonlarla müzeyi kurmuştur. Müzedeki dekor tasarımı Ayhan Doğan tarafından yapılmıştır (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Sunay Akın sayesinde Avrupa Oyuncak ve Çocuk Birliği buluşması ilk kez Türkiye'de gerçekleşmiş olup uluslararası Oyuncak Müzeleri Birliği kurulmasına öncü olmuştur.

Şekil 4-124 İstanbul Oyuncak Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Ahşaptan oluşan yapı 19. yy son dönem Osmanlı mimariyle yapılmıştır. Yapı art-nouveau özellikleri taşımaktadır. Müze, bir bodrum kat, giriş kat, iki normal kat ve

çatı katından oluşmaktadır. Müzede kafeterya, toplantı ve gösteri salonu, atölye ve sergi alanlarından oluşmaktadır. Giriş katta kafe ve atölye ve vitrinlerle sergilenen koleksiyonlar bulunmaktadır. Birinci ve ikinci katlarda sergileme alanları bulunmaktadır. Bodrum katta konferans salonu bulunmaktadır (Bilgin, 2010).

Şekil 4-125 İstanbul Oyuncak Müzesi Sergi Alanları (Tuğ'un Arşivinden)

4.53. İstanbul Üniversitesi Arkeoloji ve Kültür Tarihi Müzesi

Müze, İstanbul Üniversitesi Arkeoloji bölümü öğretim görevlileri tarafından arkeolojik kazılarda çıkartılan kalıntıların sergilenmesi amacıyla yapılmıştır. Müze 29 Mayıs 2013 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü tarafından özel müze olarak tescillenmiştir.

Şekil 4-126 İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze İstanbul Üniversitesi Beyazıt Kampüsü'nde bulunan Edebiyat Fakültesi binasında yer almaktadır.

Şekil 4-127 İstanbul Üniversitesi Arkeoloji ve Kültür Tarihi Müzesi Sergi Alanı (Üniversitesi, 2017)

Müzedede Roma döneminden kalma eserler, çakmak taşları, volkan camları, iğneler, cam eşyalar, silahlar gibi araç ve gereçler sergilenmektedir.

4.54. İstanbul Üniversitesi Beyazıt Kulesi Anıt Müzesi

Kule, yangınları kontrol etmek gözlemlemek ve haber vermek amacıyla yapılmıştır. 1749 yılında Beyazıt'ta ahşap olarak inşa edilmiştir. 1756 yılında Cibali Yangını'nda yanan yapı 1826 yılında yeniden inşa edilmiş ve yeniçeri ayaklanmasında tekrar yanmıştır. 1828 yılında son olarak II. Mahmut döneminde Vezir Ağa Hüseyin Paşa tarafından mimar Senekerim Balyan'a yeniden inşa ettirmiştir (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-128 Beyazıt Kulesi (Tuğ'un Arşivinden)

Kulede yangınlar gündüzleri sepet sarkıtılarak akşamları ise fener yakılarak haber edilmiştir. Uzun bir süre ise dışına yansıtılan renklerle hava durumunu duyurmuştur. Mavi havanın açık, yeşil yağmurlu, sarı sisli, kırmızı ise karlı olacağını haber vermiştir. Uygulama 1955 yılında durdurulup 2010 yılında tekrar başlatılmıştır. Kültür Bakanlığı tarafından 23.07.2013 tarihinde özel müze olarak tescillenmiştir (Ayvazoğlu, 2012).

Kule, ilk yapıldığında 85 metre yükseklikte kagir ve ahşap bir külah ile yapılmıştır. Daha sonra yanan yapıya 1828 yılında sekizgen planlı yuvarlak pencereleri olan üç kat daha kagir yapı eklenerek, kule uzunluğu 118 metre olmuştur. İlk yapılan bölüm Osmanlı Osmanlı baroğu üslubunda yapılmış olup, diğer 3 katta ampir üslupla yapılmıştır. Beyazıt Meydanı'na bakan kısmında Sultan II.Mahmud tuğralı kitabe yer almaktadır.

Kule sancak katı, işaret katı, sepet katı ve nöbet katı olmak üzere 4 bölümden oluşmaktadır. Kulenin çekirdeğinde 256 basamaklı ahşap bir merdiven bulunmaktadır. Daire planlı gözetleme odası üzeri tonozla örtülü olan 50 m² lik bir galeri şeklindedir. Burada 12 yuvarlak pencere yer almaktadır. Bu katta tonozların üstüne geç dönem

Osmanlı mimarisi üslubuyla manzara, bitkisel ve hayvansal bezemelerle süslenmiştir (Akın & Batur, 2015).

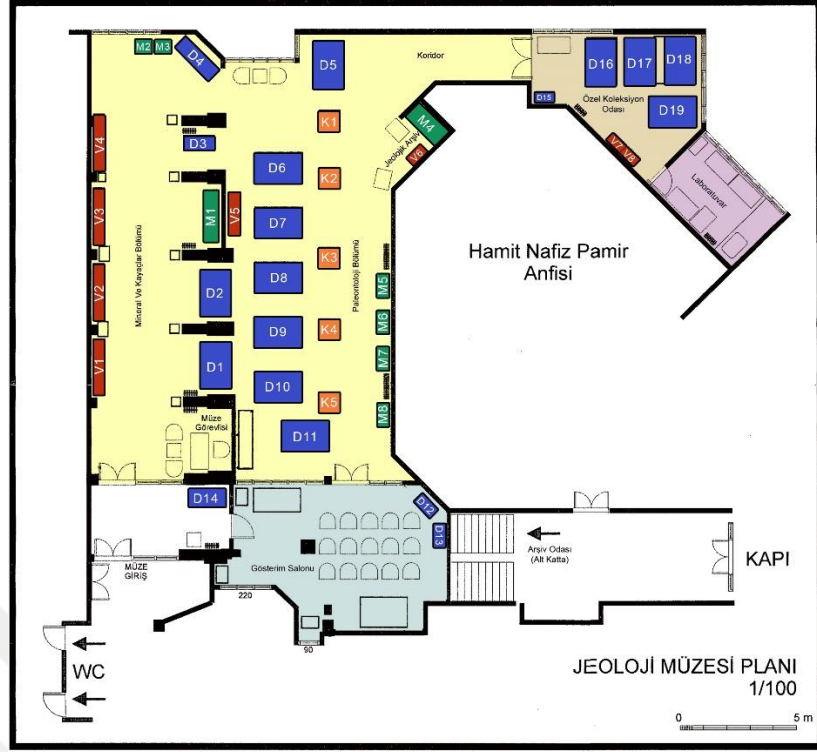

Şekil 4-129 Beyazıt Kulesi Kalem İşleri (Tuğ'un Arşivinden)

4.55. İstanbul Üniversitesi Jeoloji Müzesi

Fatih ilçesi Vefa semtinde bulunan Abdülkerim Paşa Konağı'nda 1915 yılında bir jeoloji enstitüsünün kurulmasıyla Jeoloji Müzesi koleksiyonu da oluşturulmaya başlamıştır. Özellikle enstitünün kurucusu olan Walther Penck ve Hamit Nafiz Pamir'in gayretleriyle ilk olarak Avrupa'dan gelen desteklerle bir kütüphane kurulmuş, malzeme ve çeşitli taş koleksiyonları ile laboratuvar aletleri temin edilmiştir. İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi'nde jeoloji eğitimi ile birlikte 1946 yılında müze çalışmaları da tekrar başlamıştır (Öngen, 2015).

Müze mekan olarak büyük salon, özel koleksiyon odası, laboratuvar, gösterim salonu ve arşivi içinde barındırmakta ve yaklaşık 400 m2 alana yayılmıştır.

Şekil 4-130 İstanbul Üniversitesi Jeoloji Müzesi Planı (İstanbul Üniversitesi Jeoloji Müzesi, 2017)

Müze koleksiyonunda yurt dışından satın alınan fosil-mineral, zengin mikro, bitki, kayaç ve kömür örnekleri ve diğer bilim dallarına ait posterler yer almaktadır. Bu örneklerin tematik ve sistematik olarak sergilenebilmesi için masif ahşap dolaplar yapılmıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-131 İstanbul Üniversitesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.56. Jale Kuşhan Balmumu Heykel Müzesi

Jale Kuşhan St. Petersburg'da gezdiği balmumu heykel müzesinden etkilenerek bu müzeyi açmıştır. Müzede sergilenen heykeller dönemin izlerini taşıyacak şekilde hazırlanmış ve bazı heykellere hareket özelliği verilmiştir. Dünyada bir ilk olarak sergilenen heykellere 4 boyut özelliği kazandırılmıştır. Müze ilk olarak

Sapphire Alışveriş Merkezi'ne ardından da Cevahir Alışveriş Merkezi'ne taşınmış ve 1000 m² lik bir alanda 6 ayrı sergileme salonu ihtiva edecek şekilde planlanmıştır (Balmumu Heykel Müzesi, 2017).

Şekil 4-132 Jale Kuşhan Balmumu Heykel Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müzedede ülkemize ait Mustafa Kemal Atatürk, Fatih Sultan Mehmet, Mimar Sinan gibi önemli heykellerin yanı sıra Michael Jackson, Elvis Presley gibi dünyaca ünlü müzisyenlerin de heykelleri bulunmaktadır.

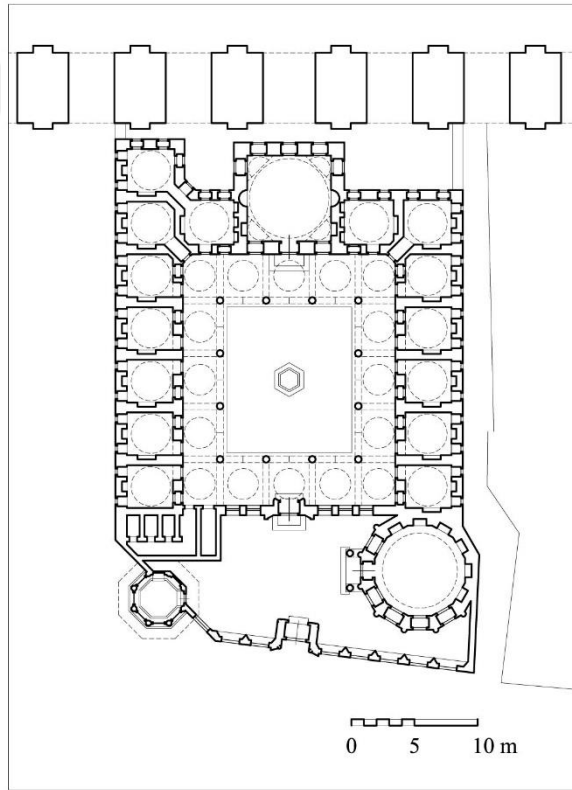
4.57. Karikatür ve Mizah Müzesi

Müze 1975 yılında İBB tarafından Karikatürcüler Derneği'nin katkılarıyla açılmış fakat 12 Eylül 1980 yılında kapatılmış ve binası yıkılmıştır. 27 Şubat 1989 yılında Gazanfer Ağa Külliyesi'nde tekrar açılmıştır. 2009 yılında külliyenin restorasyona girmesi ile müze Aziz Mahmud Hüdayi Vakfı'na devredilmiştir (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-133 Gazanfer Ağa Külliyesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Gazanfer Ağa Külliyesi 1596 yılında Külliye Hassa Baş Mimarı Davut Ağa tarafından yapılmıştır. Medrese, sebilden ve türbe oluşmaktadır. Giriş kısmında medrese hücreleri, yukarı sol kısımda türbe ve sağ arka kısımda sebil yer almaktadır (Necipoğlu, 2005).

Şekil 4-134 Gazanfer Ağa Külliyesi Planı (Necipoğlu, 2005)

Medrese 14 hücreden meydana gelmiştir. Bütün hücreler u şeklinde medreseyi sarmıştır. Kesme köfeki taşı ile yapılmış yapının taş ve tuğladan oluşan batı duvarı bulunmaktadır. 12 sütundan oluşan revaklar ve pandantiflerle geçilmiş 16 kubbe

bulunmaktadır. Kubbeler kare planlı olup geçişler pandantiflerle sağlanmaktadır (Necipoğlu, 2005).

Şekil 4-135 Gazanfer Ağa Külliyesi Avlusu (Tuğ'un Arşivinden)

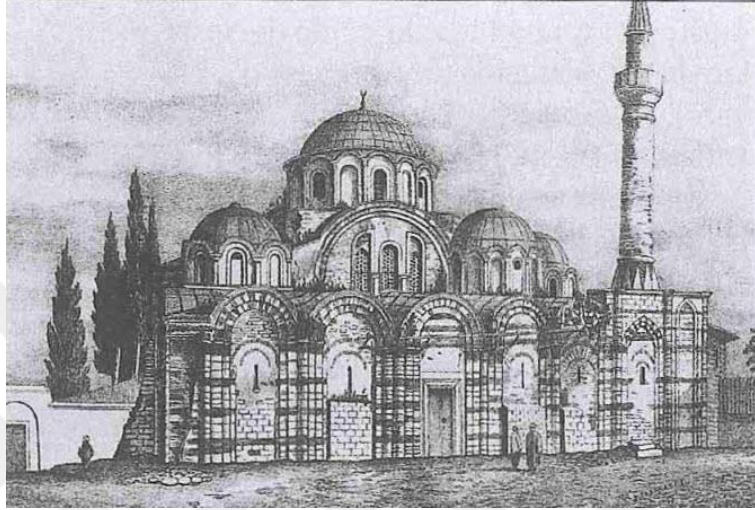
Müze geçmişten günümüze kültür birikimini ve karikatür sanatının gelişim süreçlerini sergilemektedir. Müzede konferans, video gösterileri, baskı atölyesi, mizah kitaplığı gibi etkinlik alanları yer almaktadır. Sürekli sergi ve değişken sergi olmak üzere iki tür sergileme alanından oluşmaktadır. Sürekli sergi alanında karikatür tarihimizin geçmişten günümüze belgelerle anlatıldığı bölümdür. Değişken sergi alanı ise yurt ve dünya örneklerinin tanıtıldığı bölümdür.

Şekil 4-136 Karikatür ve Mizah Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

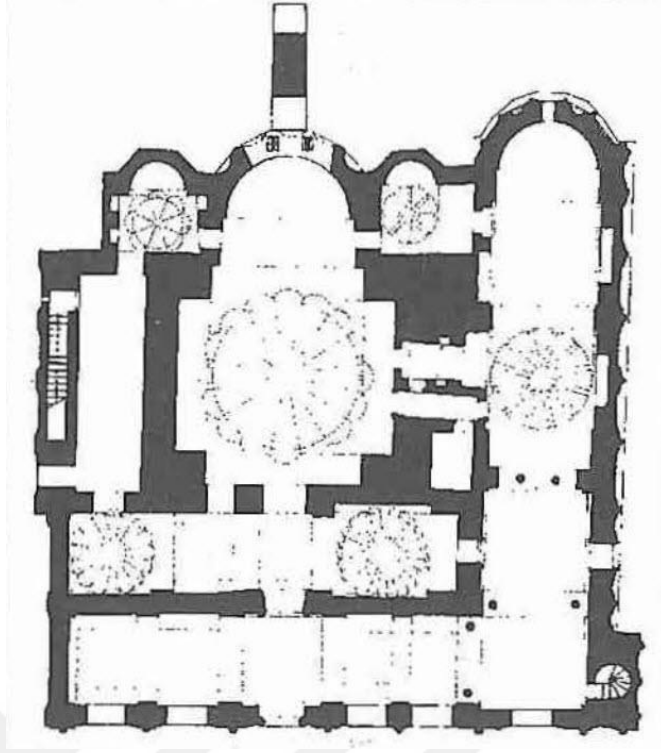
4.58. Kariye Müzesi

Kariye Kilisesi eldeki verilere göre 6.yy'da yapıldığı tahmin edilmektedir. O dönemde İstanbul'un surları dışında kaldığı için "Khora" olarak isimlendirilmiştir. Daha sonraki dönemlerde surların günümüzdeki yere kadar uzatılmasıyla içeride kalmıştır. Osmanlı döneminde de yine Kariye olarak anılan kilise Arapça "Karia" ismine bağlandığı düşünülse de bu görüş pek kabul görmemektedir (Eyice, 2001).

Şekil 4-137 Kariye Cami'nin Galanakis Tarafından Çizilen Resmi (Paspatis, 1877)

İlk yapıdan günümüze gelen tek parça apsis kısmının altındaki payanda kısmıdır. Şu anda yer seviyesinin altında bulunmaktadır. Bugüne kadar gelen kilise ise 11. yy.da inşa edilmiştir. 14.yy'daki ve Osmanlı dönemindeki eklerle bugünkü haline gelmiştir. İlk yapılan kilise büyük kubbenin olduğu kısımdır. Burası apsis çıkıntısı, bema ve kubbeden oluşmaktadır. Doğu köşelerinde iki küçük kubbe, batı yönünde ise iç narteks barınmaktadır (Eyice, 2001).

Şekil 4-138 Kariye Müzesi Kat Planı (Eyice, 2001)

1204 ve 1261 yılları arasında Haçlı işgali sırasında katolik kilisesi olarak kullanılmıştır. Sonraki dönemde Bizans'ın mali sıkıntılarının dolaylı büyük yapılar yerine eski yapıları genişletme politikası nedeniyle kiliseye 14.yy'da Fethiye ve Fenari İsa kilise-camilerinde olduğu gibi parekklesion ve dış narteks eklenmiştir. Bu kısımlarda da dilimli kubbeler bulunmakla beraber güney kısmında bir mezar alanı, doğu yönünde küçük kubbeli bir şapel bulunmaktadır. Kuzey kısmında üst katta bir kitaplığı da bulunmaktadır. Günümüze gelemeyen kısımları ise manastır yapıları ve batı yönündeki çan kulesidir (Eyice, 2001).

Şekil 4-139 Kariye Müze Dışarıdan Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)

1453 yılında Osmanlı fethi ile beraber mahallede halen hristiyan nüfus olduğu için kilise korunmuş, daha sonra 1511 yılında II.Bayezid dönemi sadrazamlarından Atik Ali Paşa tarafından camiye çevrilmiştir. Bu dönemde apsis kısmına bir mihrap yanına bir minber, güneybatı yönüne bir minare, türbe, medrese gibi yapılarla genişletilip külliye haline getirilmiştir. İç mekanda yer alan Bizans dönemi süslemeleri uzun yıllar sadece perdelerle kapatılmış, 18.yy'dan itibaren sıvayla örtülüp Osmanlı üslubunda tezyin edilmiştir. Günümüze gelen hiçbir ögesi bulunmamaktadır (Eyice, 2001).

Şekil 4-140 Kariye Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Bizans dönemi süslemeleri mozaik ağırlıklıdır. 11.yy'a tarihlenen naos ve iç narteksteki mozaikler Bizans'ın ince işçilikli yüksek testere özellikleri gösteren mozaiklerindendir. Naosta sadece iki pano mozaik kalmakla beraber bu kısımların duvarları zengin mermer kaplamalarla döşenmiştir. 14.yy'a tarihlenen dış nartekste de yine dönem özelliklerini gösteren mozaikler görülmektedir. İç kısımda Yeni Ahit'ten sahneler görülürken dış nartekste Eski Ahit'ten sahneler grülmektedir. Süsleme programı belli bir düzen içerisinde ilerlemektedir. Bu dönem figürlerin yüzlerinde uzama ve ifadelerde zenginlik vardır. Güney cephesini kaplayan parekklesion yapısında ise freskler bulunmaktadır. Rönesans'a dahi ilham verdiği düşünülen Kariye'deki resim sanatının güzel örneklerinden biri Anastasis sahnesi ve Son Yargı sahnesi dikkat çekmektedir (Eyice, 2001).

Şekil 4-141 Kariye Müzesi Son Yargı Sahnesi (Tuğ'un Arşivinden)

Depremler ve doğal afetler gören Kariye çeşitli onarımlarla günümüze kadar sağlam ulaşmış bir Bizans şaheseridir. Kubbesi Osmanlı döneminde 18.yy sonlarında depremde yıkılmış ve yeniden yapılmıştır. Minaresi de barok üslupta tekrar yapıp çeşitli değişimlerle bugüne gelmiştir (Eyice, 2001).

4.59. Kazım Karabekir Paşa Müzesi

Kazım Karabekir, komutan ve siyaset adamı olarak 1882-1948 yılları arasında yaşamıştır. Yaşamını sürdürdüğü köşkün müzeye çevrilmesi için çocukları tarafından 2002 yılında Kazım Karabekir Vakfı kurulmuştur. Ardından Paşa'nın yaşamış olduğu ev 1 Ekim 2005 yılında müze evi olarak ziyaretçilere açılmıştır (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Şekil 4-142 Kazım Karabekir Paşa Müzesi Ön Cehesi (Tuğ'un Arşivinden)

Günümüzde müze evi olarak kullanımını sürdüren köşk, 1900 li yılların başlarında Sultan 2. Abdülhamit döneminde eğitim bakanı olarak görev yapan Münif Tahir Paşa'nın talebi üzerine İtalyan mimar Rozette tarafından yapılmıştır. Köşk 1. Dünya Savaşı'nda hastane olarak, daha sonra da okul olarak kullanılmıştır. Bakımsız ve harap olan köşkü 1929 yılında Kazım Karabekir satın almıştır. Köşkün bahçesinde önceden yer almış olan zürafa heykelinden dolayı Zürafalı Köşk olarak anılmaktadır. Köşk ahşap olarak yapılmış olup son dönem Osmanlı mimarisi esintileri taşımaktadır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-143 Kazım Karabekir Paşa Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müzenin içi müze müdürü olarak görev yapan Figen Batı'nın çalışmaları ile hazırlanmıştır. Dört katlı köşkün sadece iki katı müze olarak kullanılmaktadır. Müzenin giriş katında oturma odası, çalışma odası ve kabul salonu, ikinci katında ise yatak odası, kıyafet ve fotoğrafların sergilendiği iki oda bulunmaktadır. Köşkte Kazım Karabekir'e ait savaş malzemeleri, kütüphane, aile fotoğrafları ve ailesine ait eşyalar yer almaktadır.

4.60. Kont Szechenyi İtfaiye Müzesi

İtfaiye tarihini anlatmak adına 1928 yılında İtfaiye Müdürlüğü tarafından gündeme gelmiş ve 1931 yılında İtfaiye Daire Başkanlığı binasının yanındaki ek binada itfaiye çalışanları tarafından ziyaretçilere açılmıştır. Birçok tadilat nedeniyle zaman zaman kapalı olan müze 1989 yılında açılıp 1997 yılında kapanmıştır. İtfaiye Daire Başkanlığına bağlı olan müze 1996 yılında Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü'ne geçmiştir. 23 Eylül 1998 yılında restore edilerek yeniden açılan müze "Kont Szechenyi İtfaiye Müzesi " olarak değiştirilmiştir. 2008 yılında tekrar restorasyona alınan müze Beşiktaş'ta bulunan Kılıç Ali Paşa su sarnıcı binasına taşınmış yeniden düzenlenerek 15 Mart 2013 tarihinde ziyaretçilere açılmıştır. Müzenin adının Kont Szechenyi İtfaiye Müzesi olarak değiştirilmesinin sebebi ise 1871 yılında İstanbul'da meydana gelen büyük yangından sonra itfaiye teşkilatının disiplinli çalışması ve güvenlik önlemlerinin alınmasını sağlamak için Sultan Abdulaziz, Kont Szechenyi'ı Macaristan'dan İstanbul'a davet etmiştir. Kont Odön Szechenyi dördü kara ve biri de deniz taburu kurmuş üstün başarıları sebebiyle paşa ünvanı almıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-144 İtfaiye Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze tek katlıdır ve üç bölümden oluşmaktadır. Cephesi düz sıvadan oluşmaktadır. İBB Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü'ne bağlıdır.

Şekil 4-145 İtfaiye Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Osmanlı Devletinden günümüze kadar olan itfaiyenin gelişimi müzede cam vitrinler, çeşitli maket görseller ve sesli anlatımlarla sergilenmektedir. Müzede ilk yangın söndürücü olan 1714 yılında Davud-u Hakiki'nin çardaklı tulumbası, yangın deri eldiveni, su mataraları, apoletler, flamalar, gaz maskeleri gibi 300 yıl öncesinden

günümüze kadar gelişen yangın söndürme aletleri ve itfaiye malzemeleri sergilenmektedir.

4.61. Küçüksu Kasrı

Boğaziçi'nde bulunan kasrın yerleşim alanı Bizans dönemine dayanmaktadır. Osmanlı padişahlarından I.Mahmut tarafından ahşap bir köşk yaptırılmıştır. III. Selim ve II. Mahmut zamanında onarılmıştır. 1752 yılında Sultan Adülmecit yapıyı yıktırması ve kagir olarak Nikoğos Balyan'a yeniden yaptırmıştır. Cumhuriyet döneminde de birçok devlet büyüğü yapıyı kullanmıştır. 1992 yılında geniş kapsamlı restorasyona girmiştir. 1996 yılında TBMM Milli Saraylar Daire Başkanlığı'na bağlanmış ve ziyarete açılmıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-146 Küçüksu Kasrı Dışarıdan Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)

Yapıldığı dönemde yatak yaşanma amacıyla yapılmadığı için yatak odası bulunmamaktadır. Cumhuriyet dönemi sonrası yatak odaları düzenlenmiştir. 405 m² lik bir alana kurulmuştur. Bodrum kat üzerine yapılmış iki katlı bir yapıdır. Türk evi planında yapılmıştır. Rokoko üslubunda kabartmalı süslü bir cephesi bulunmaktadır (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-147 Küçük Kaser Salonu (Tuğ'un Arşivinden)

Yapının iç kısmında orta sofalı planlı barok üsluba sahiptir. İç mekanda kalem işi süslemeli natürmort tavanlar yer almaktadır. Yapıda ayrıca İtalyan mermerleriyle yaptırılmış şömineler, Avrupa'dan getirilen mobilyalar halı ve tablolarlar bulunmaktadır.

4.62. Maslak Kaserı

Maslak Kaserı, Levent ve Ayazağa'da bulunan alanda yer almakta olup, yapım tarihi tam olarak bilinmemektedir. Yapıların II. Mahmud döneminde yapımına başlanıp büyük kısmının da Sultan Abdülaziz döneminde yapıldığı bilinmektedir. 170.000 m² lik bir ormanlık alandan oluşmaktadır. Sultan Abdülaziz burayı istirahat ve avcılık yapmak için kullanmıştır. 1924 yılında saltanatın kaldırılmasıyla saray içindekilerle birlikte TBMM ye devredilmiştir. Saray 1986 yılında ziyarete açılmıştır (Tanman, 2001).

Kaserı Kaser-ı Hümayun, Mabeyn-i Hümayun, çadır köşk, paşa dairesi ve limonluktan oluşmaktadır. Günümüzde Kaser-ı Hümayun müze olarak ziyarete açılmıştır. Mabeyn-i Hümayun, limonluk ve çadır köşk dinlenme yeri olarak halka açılmıştır.

Şekil 4-148 Kasr-ı Hümayun Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Kasr-ı Hümayun'un cephesi gotik bir üslupta yapılmıştır. 19. yy Osmanlı mimarisinin örneklerindedir. İki katlı olarak yapılan yapının birinci kata kadar taş, geri kalan üst kısmı ise ahşaptan yapılmıştır. Ana girişin üst kısmında sütunlara oturan balkon yer almaktadır. Katlar arasında bulunan saçaklar silmeli olup ahşapla kaplanmıştır. Kasr-ı Hümayun orta sofalı yapı olarak yapılmıştır. Sofaları birbirine neo-gotik bir üslupta yapılan merdiven bağlamaktadır. Tavanlar kalemişi natürmortlarla süslenmiştir. Müzede döneme ait eşyalar sergilenmektedir (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-149 Kasr-ı Hümayun Salonu (Tuğ'un Arşivinden)

4.63. Masumiyet Müzesi

Masumiyet Müzesi, Orhan Pamuk tarafından aynı adlı romanında oluşturduğu karakterlerinin gördüğü, giydiği, hayal ettiği eşyaların sergilendiği müzedir. 2003 yılında restorasyona giren yapı 28 Nisan 2012 yılında ziyaretçilere açılmıştır. Orhan Pamuk müzeyi 1990 yıllarda romanı yazmaya başladığı anda kurgulamıştır. Roman biri zengin diğeri de orta sınıf olmak üzere iki aileyi anlatmaktadır. Yazar on yıl boyunca topladığı eşyalar sonucunda müzeyi açmıştır. İstanbul'un ilk şehir müzesidir (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Şekil 4-150 Masumiyet Müzesi Ön Cehesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze çatı katı, bir bodrum kat ve üç tane 50 m² lik normal kattan oluşmaktadır. Müzenin küçüklüğü nedeniyle sergileme alanları yatayda yekpare olarak birbirine bağlanmış olup ayrılmış bölümler bulunmamaktadır. Yapı İstanbul'un apartman tipi olan 19 yy. modern mimarisiyle yapılmıştır. Bitişik nizamlı ona yapı köşede olması sebebiyle üç cephesi ışık görmektedir. Binanın dış cephesi kiremit renkli olup daha çok sergileme alanları oluşturmak için camları kapatılmıştır.

Şekil 4-151 Masumiyet Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müzedeki parçalar kutu veya vitrinlerde sergilenmektedir. Kitapta bulunan 83 adet bölüme karşı müzede de 83 adet vitrin vardır. Giriş kısmında hediyelik dükkan ve romanda bahsi geçen Füsün karakterinin içtiği 4.213 adet sigara duvarda sergilenmektedir. İki katında vitrinlerden oluşan sergileme alanı bulunmaktadır. Katlar arası cam korkuluklarda tuzluk toka gibi eşyalar sergilenmiştir.

4.64. Mehmet Arsay Otomobil Müzesi

Mehmet Arsay'ın kendi çalışma tesisinin bir bölümünü 1994 yılında sergi alanına çevirmesiyle oluşmaktadır. Türkiye'nin ilk otomobil müzesi olan müze klasik otomobil sergisidir. Mehmet Arsay 1961 model bir Jaguar almasıyla ilk müze açma girişimi başlamış, 14 yıl boyunca topladığı koleksiyonlarla müzeyi açmıştır. Almanya'da Aachen Yüksek Teknik Okulu makine mühendisliği motorlu taşıtlar üzerine öğrenim gören Mehmet Arsay, müzedeki araçların bakım, onarım ve restorasyonunu kendisi yapmıştır. Arsay 1999 yılında vefat etmiş, müzenin idaresi oğlu Cengiz Arsay'a geçmiştir (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Şekil 4-152 Mehmet Arsay Otomobil Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze 105 adet klasik araç bulunmaktadır. 1800 m² lik bir alana kurulu olan müze 2 katlı olup çelik ve betonarme konstrüksiyondan oluşmaktadır. Müzenin ilk katında 1940 yılına kadarki otomobiller bulunmaktadır. İkinci katında Amerikan ve spor tarzda otomobil modeller bulunmaktadır. Sanayi tipinde tasarlanan yapı özel müze olarak hizmet vermektedir.

Şekil 4-153 Mehmet Arsay Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.65. Milli Saraylar Resim Müzesi

Mustafa Kemal Atatürk, 1937 yılında Resim ve Heykel Müzesi açılması için talimat vermiş ve Dolmabahçe Sarayı'nda bulunan Velihaht Dairesi Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'ne tahsis edilmiştir. 2007 yılında müzenin restorasyon çalışmaları sırasında yetersiz alandan dolayı kapatılmıştır. İçinde sergilenen eserler de

Tophanede yer alan beş numaralı antrepoda yapılan yeni yapıya taşınması için götürülmüştür. Burada bulunan bazı eserler Milli Saraylar Resim Müzesi adıyla Veliht Dairesi'nde yeniden ziyarete açılmıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-154 Milli Saraylar Resim Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Milli Saraylar Resim Müzesi'nin bulunduğu Dolmabahçe Sarayı 1856 yılında Garabet Amira Balyan ve Nikoğos Balyan tarafından yapılmıştır. İçinde bulunan Veliht Dairesi de aynı zamanda yapılmıştır. Velihtların kaldığı yapı, şehzadelerin kapalı yaşamdan çıkıp dışa açıldığı yer olarak tasarlanmıştır. Mabeyn, merasim salonu ve harem salonu olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Üç katlı toplam 11.000 m² lik bir alana sahiptir. Neo-klasik, barok ve rokoko üslupları ile yapılmıştır (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-155 Milli Saraylar Resim Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müzedede 174 adet tablo Velihaht Dairesi'nde bulunan 11 farklı salonda sergilenmektedir. 3400 m² lik bir alandan oluşmaktadır.

4.66. MSGSU Resim ve Heykel Müzesi

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Resim ve Heykel Müzesi ilk olarak Mustafa Kemal Atatürk'ün emriyle Dolmabahçe Sarayı Velihaht Dairesinde 10 Eylül 1937 yılında açılmıştır. Türkiye'de açılan ilk güzel sanat müzesi olma özelliğine sahiptir. Müzenin bulunduğu yapı 1856 yılında Karabet Balyan ve Nikoğos Balyan tarafından yapılmıştır. Cephe üslubunda barok ve ampirin yanı sıra rokokoda görülmektedir. Ancak kapatılmış ve koleksiyonlar yeni bina yapılana kadar depoya taşınmıştır (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Şekil 4-156 MSGSU Resim ve Heykel Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze, Salıpazarı'nda bulunan ve mimari projesini Emre Arolat'ın yürüttüğü Antreo binasına taşınacaktır. Müze binasının yapımı devam etmekte 2018 yılında müzenin ziyaretçilere açılması hedeflenmektedir.

Şekil 4-157 MSGSU Resim ve Heykel Müzesi Tasarımı (Architecture, 2017)

Müze ilk zamanlar saraydan, bakanlıklardan alınan eserler sergilenirken günümüzde heykel, seramik, resimler ve süreli sergiler bulunmaktadır. Müzede 20 adet sergileme salonu bulunmaktadır. Ayrıca onarım atölyesiyle resim kursları da müzede yer almaktadır.

Şekil 4-158 MSGSU Resim ve Heykel Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.67. Miniatürk

İBB tarafından antik çağ, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde imar edilen ve iz bırakan eserlerin maketleri sergilenmektedir. 22 ayda tamamlanan proje 2 Mayıs 2003 tarihinde açılmıştır. Proje Osmanlı döneminde Münif Paşa tarafından “Minyatür Osmanlı Devleti Parkı” olarak İstanbul’u gezip görmeye gelen

seyyahların Osmanlıyı tanınması ve onun şanını yükseltmek düşünceyle daha önceleri düşünülüp planlanmıştır (Bilgin G. , 2010).

Şekil 4-159 Miniaturk Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Projeyi tasarlayan Murat Uluğ mekanda hafif saçaklar ve nötr cam yüzeyler kullanarak maketlerle yarışmayacak bir yapı tasarlamıştır. Modern ve çağdaş yapı olarak günümüzde yer almaktadır.

Şekil 4-160 Miniaturk Açık Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Miniaturk 60.000 m² lik bir alana kurulmuş açık sergi olarak tasarlanmıştır. Alanda biri yürüme ile gezilebilen diğeri tren yolu ile gezilebilen iki alan vardır. Alanın 15.000 m² sinde maketlerin bulunduğu açık kısım ve 3.500 m² sinde kapalı kısım bulunmaktadır. Maketlerin sergilendiği alanda 61 adeti İstanbul'dan, 59 adeti Anadolu'dan ve 12 adeti yurt dışından olmak üzere toplam 134 mimari eser sergilenmektedir. Maketler 13 adet atölyede üretilmiş açık hava şartlarına uygun olarak tasarlanmıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-161 Miniaturk Kapalı Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Alanda maketlerin yanı sıra Panorama Zafer Müzesi, Kristal İstanbul Müzesi, 500 araçlık otopark, kafe, hediyelik eşya dükkanı, 400 kişilik amfi tiyatro, süreli sergi salonu, çocuk oyun parkı, gezi treni ve simülasyon helikopter turu alanı vardır. Alanda bulunan Panorama Zafer Müzesi 25 Aralık 2003 tarihinde açılmıştır. Müzede Çanakkale ve İstiklal savaşları ezan, top ve mermi sesleri kullanılarak üç boyutlu maketlerle anlatılmaktadır. Kristal Müzesi'nde ise İstanbul'un 16 adet tarih yapının silüetleri lazer teknolojisi ile birlikte kristal cam içinde görülmektedir (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

4.68. Orhan Kemal Müzesi

Orhan Kemal Müzesi, 1914 ve 1970 yılları arasında yaşamış olan yazar Orhan Kemal'in hatıralarını yaşatmak adına Orhan Kemal Sanat Merkezi yardımıyla 2000 yılında açılmıştır (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Şekil 4-162 Orhan Kemal Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Üç katlı münferit bir yapıdan oluşan müze, tarihi ve mimari açıdan bir detay barındırmayan özel müze sınıfındadır. Müzenin giriş kısmından itibaren duvarlarda Orhan Kemal'e ait fotoğraflar sergilenmektedir. Sergileme alanlarında ise camlı vitrinlerde saklanan Orhan Kemal'in orijinal ilk basım kitapları, makaleleri, tezleri, özel eşyaları çalışma odası ve birçok eşya bulunmaktadır. Ayrıca müzede yazarın ölüm günü yüzünden alınan maske yer almaktadır. Müzenin bitiminde ise kütüphane vasfına sahip bir kafe bulunmaktadır.

Şekil 4-163 Orhan Kemal Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.69. Osmanlı Bankası Müzesi

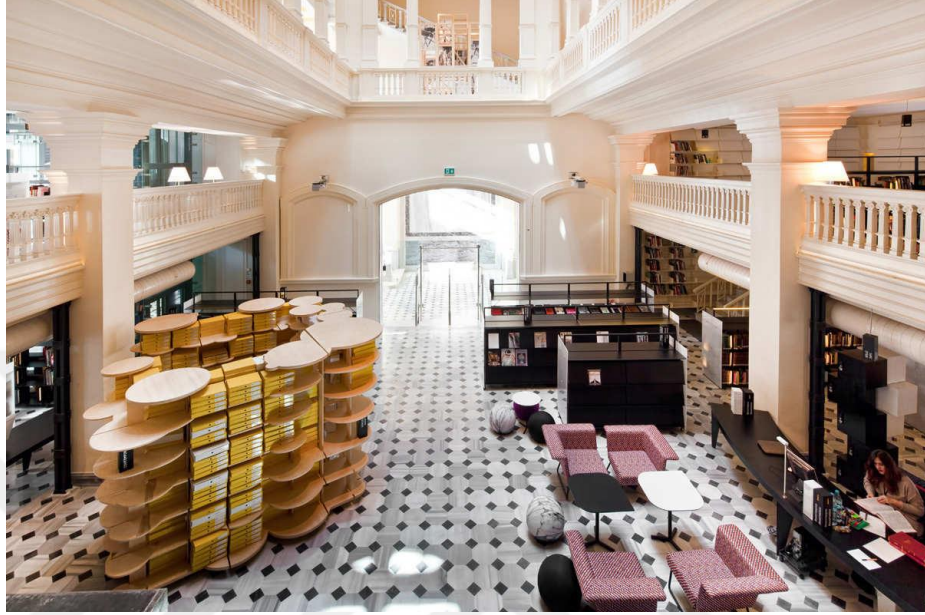
Osmanlı Bankası Müzesi, Osmanlı Bankası Arşiv ve Araştırma Merkezi tarafından tarihi Osmanlı Bankası binasında 2002 yılının Aralık ayında ziyarete açılmıştır. Tarihçi Edhem Eldem, mimar İhsan Bilgin ve tasarımcı Bülent Erkmen tarafından müzeye dönüştürülmüştür. Dünyada sayılı örneklerindedir (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-164 Osmanlı Bankası Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Banka ilk olarak 27 Mayıs 1892 yılında tütün reji merkezi ve banka idare merkezi olarak mimar Alexandre Vallaury tarafından inşa edilmiştir. Üç katlı ve dört çelik kapıdan oluşan banka kasasının üzerine planlanmış ve inşa edilmiştir. Ön ve arka cephesi arasında üslup farklılığı bulunmaktadır. Müzenin neo-klasik tarzda tasarlanmış ön cephesini, bosajlı taşlar, plasterlerle çevrelenmiş dikdörtgen formdaki

pencereler, korint başlıklı sütunlar ve bezemeler süslerken; neo-oryantalist üslupla yapılmış arka cephesinde, Osmanlı saçakları ve cumbaları bulunmaktadır. Bu farklılık doğu ile batı arasında kalan konumunu simgelemektedir. Doğu cephesinde Latince kitabe bulunurken batı cephesinde Arapça kitabe bulunmaktadır (Garo, 2009).

Şekil 4-165 Osmanlı Bankası Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müze bir bodrum, üç normal kat ve çatı arasından oluşmaktadır. İç mekanlarda kaliteli mermerlerle revaklı hole açılan koridorlar bulunmaktadır. Müzede Osmanlı bankasına ait belgeler, paralar, fotoğraflar yer almaktadır.

4.70. Panaroma 1453

İBB tarafından İstanbul'un fethinin anlatılması amacıyla 31 Ocak 2009 tarihinde Topkapı Kültür Parkında ziyarete açılmıştır. Burada açılmasının sebebi askerlerin ilk şehre girdiği nokta olmasıdır. Türkiye'nin ilk panoramik müzesi olma özelliğine sahiptir. Projenin fikri Ressam Haşim Vatandaş tarafından ortaya çıkmış ve 2003 yılında proje çalışmalarına başlanmıştır. Panoramik resimler 8 ünlü sanatçı tarafından yapılmıştır (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Şekil 4-166 Panaroma 1453 Müzesi'nin Dışarıdan Görünümü (Tuğ'un Arşivinden)

Müze daire planlı bir yapıya sahiptir. Günümüzde yapılmış çağdaş bir yapıdır. Amaca yönelik hizmet etmekte ve mimari bir üslubu bulunmamaktadır.

Şekil 4-167 Panaroma 1453 Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müzedede 38 metre çapında yarım küreler üzerine çizilmiş panoramik resimler bulunmaktadır. Kürenin iç yüzeyinde ise 2.350 m² lik resim çizilmiştir. Bu resimlerde 10.000 figür yer almaktadır. Ziyaretçi ile resim arasında 650 m² lik ziyaretçiyi kuşatan bir platform bulunmaktadır. Müzedede üç boyutlu nesnelere, mehter sesleri, yer almaktadır (Apaydın & Salar, 2016).

4.71. Pera Müzesi

Bina ilk olarak Ermeni Katolik Patrikliği tarafından 1893 yılında Rum mimar Achille Manouso'ya Bristol Oteli olarak yaptırılmıştır. Diğer etrafında açılan otellerin artması üzerine gücünü kaybeden otel, 1980 yılında Eskişehir Bankası tarafından satın alınmıştır. Yapı Esbank Genel Müdürlük binası olarak Hayzuran ve Doğan Hasal tarafından cephesi korunarak yeniden yıkılıp yapılmıştır. Suna ve İnanç

Kıraç tarafından müze yapılmak üzere alınan yapı Bristol Otel ve yanındaki 5 katlı konutun birleşmesinden oluşmaktadır. 8 Haziran 2005 yılında ziyaretçilere açılmıştır. Mimar Sinan Genim tarafından cephesi korunarak müze haline getirilmiştir (Dökmeci, Dülgeroğlu, & Akkal, 1993).

Şekil 4-168 Pera Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Yapı 19. yy sonları ve 20.yy başlarında kâgirden yapılmış geç dönem Osmanlı mimarisinin modernleşme etkilerini taşımaktadır. Aynı zamanda süslü ve sütunlardan oluşan cephesiyle neo-klasik özellikler barındırmaktadır. Cephesinde konumlandırılmış iki kat boyunca yükselen derzli yumuşak taş doku ve en üst kısmında aksı vurgulayan ikili kolonlar bulunmaktadır. Yapının girişi iyon başlıklı iki kolondan yapılmıştır. Birinci kat yatay aksında üçgen alınlıklı üçlü Fransız balkonları bulunmaktadır. Orta katında iki tane büst bulunmaktadır. Yapının arka cephesi Esbank Genel Müdürlük binasının yıkılıp korunmadığından mimari bir özelliği yoktur. Yanındaki diğer bina cephesi ise sıvayla kaplıdır (Akın, 2002).

Yapı daha önceleri beş katlı iken genel müdürlük binası yapımında iki kat daha eklenip yedi katlı olmuştur. Müze haline dönüştürülürken ilk iki katı orijinal yükseklikte bırakılıp diğer katları sergileme alanı yükseklik ihtiyacından dolayı

yükseltilmiştir. Yedi katlı görünen yapı altı katlı olarak tasarlanmıştır. Müze 475 m² taban alanından oluşmaktadır. Birinci bodrum katında oditoryum ve fuaye, ikinci bodrum katında ise teknik hacimler bulunmaktadır. İki binanın birleştiği kısım tuvalet, asansörler ve merdiveni içeren bir çekirdekten oluşmaktadır. Zemin katta hediyelik eşya satış alanı ile kafe bulunmaktadır. Diğer katlar ise 200 m² ve 100 m² lik iki salonlardan oluşmaktadır (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-169 Pera Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müzenin birinci ve ikinci katlarında sürekli sergi salonları diğer katlarında ise süreli sergi salonları bulunmakta ve çeşitli sanat eserleri sergilenmektedir. Yapının ziyaretçi girişi yol kotunda olan küçük binadan yapılırken ana girişi protokol girişi olarak kullanılmaktadır.

4.72. PTT Müzesi

PTT Müzesi, 6 Mayıs 2000 yılında büyük postane binasında açılmıştır. Türkiye'nin en büyük postane binası olması özelliğine sahiptir. Yapı 1905 yılında posta ve telgraf nezareti binası olarak mimar Vedat Tek tarafından yapılmıştır. Daha önce Eminönü'nde bulunan posta nezareti 1909 yılında buraya taşınmıştır. Toplam inşaat alanı 3200 m² ve dört katlı kagir bir yapıdır. Yapı 16. yy Birinci Ulusal Mimarlık Akımı'nın örneklerindedir. Yontma taş ve mermerden oluşan cephesi iki köşesi gotik kemerlerle öne çıkarılarak üzeri kubbe ile örtülmüştür. Giriş kapısının üstünde çini işlemleriyle Osmanlıca posta telgraf nezareti yazmaktadır. Yapının içinde üç kat boyu yükselen dikdörtgen orta mekan ve etrafında odalar bulunmaktadır. Çatı boyunca yükselen tavan turuncu ve mavi renkli camlarla kaplanmıştır (Ünal, 2005).

Şekil 4-170 PTT Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze posta, telgraf ve pul olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Müzenin telgraf bölümünde telgraf cihazları, çeşitli telefonlar, Hük telgraf cihazları, manuel ve otomatik telefon santralleri sergilenmektedir. Posta bölümünde ise posta çantaları, posta hizmetlerinde kullanılan araç ve gereçler bulunmaktadır.

Şekil 4-171 PTT Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.73. Rahmi Koç Müzesi

Müze, ünlü iş adamı Rahmi M. Koç tarafından 13 Aralık 1994 yılında Lengerhane binasında ziyarete açılmıştır. Müzede sergi alanlarının yetersiz kalması üzerine 20 Kasım 1996 yılında Lengerhane'nin hemen karşısında bulunan Hasköy

Tersanesi satın alınıp 2001 yılında müzeye çevrilmiştir. Müze, Rahmi M. Koç'un edindiği koleksiyonlar, bağışlar ve süreli sergilerden oluşmaktadır. Sanayi, ulaşım ve endüstri tarihine tanıklık eden ilk önemli müzedir. 1996 yılında Avrupa Konseyi tarafından yılın müzesi ödülünü almıştır (Apaydın & Salar, 2016).

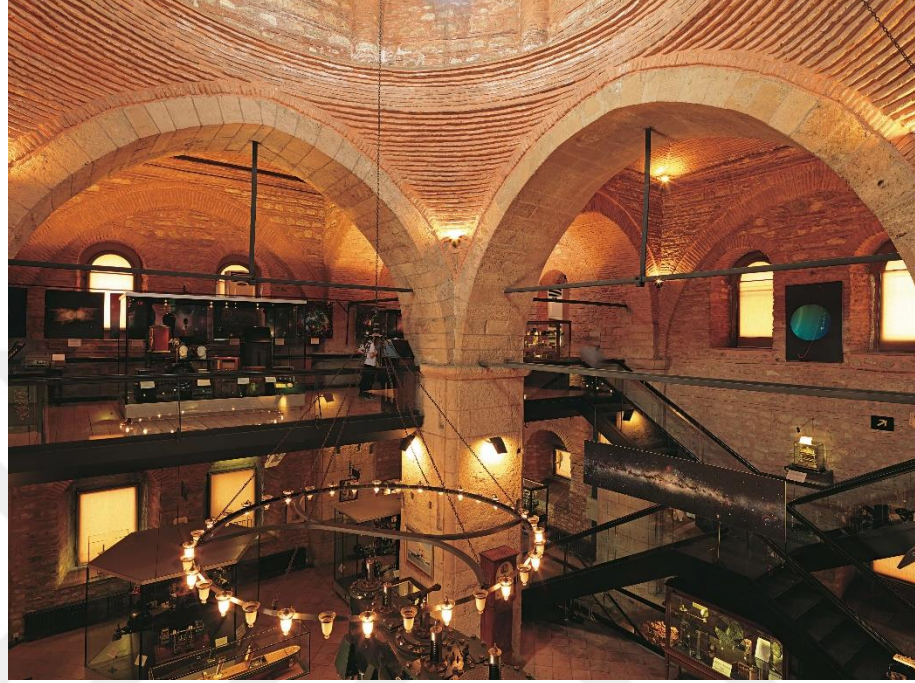
Şekil 4-172 Rahmi Koç Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Lengerhane, denize atılan gemiyi tutmaya yarayan zincir ve ucundaki çapayı yapmak amacıyla Sultan III. Ahmet tarafından 1703 ve 1730 yılların arasında yaptırılmıştır. Sultan III. Selim tarafından da restore edilmiştir. 1951 yılına kadar Maliye Bakanlığı tarafından kullanılmış, daha sonra tütün fabrikasının deposu olarak kullanılmaya başlamıştır. 1984 yılında çıkan yangın sonucu büyük zarar gören yapı kullanılamaz hale gelmiştir. 1991 yılında Rahmi M. Koç Müzecilik ve Kültür Vakfı tarafından satın alınmıştır (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-173 Rahmi Koç Müzesi Lengerhane Binası (Tuğ'un Arşivinden)

Bina kubbeli bir yapı olup ana kubbesi dört kaideye oturmaktadır. Köşelerde 4 adet küçük kubbe ve bunların arasında tonozlar yer almaktadır. Yapının duvarları bir sıra taş ve iki sıra tuğla ile örülmüştür. Kemerler kesme taştan, kubbeler, pandantifler ve tonozlar tuğladan yapılmıştır. Osmanlı mimarisi endüstriyel yapı örneklerindedir.

Şekil 4-174 Rahmi Koç Müzesi Lengerhane Binasi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müze 20.250 m² lik bir alan üzerine kurulu lengerhane, tersane ve açık alan olmak üzere üç ana bölümden oluşmaktadır. Yapı 2.100 m² lik iki katlı kare bir plan ve bir asma kattan oluşmaktadır. Restore edilen yeni yapıya camlı bir rampayla bağlantılı yeraltı galerisi eklenmiştir. Yapı girişi yol kotundan aşağıdadır ve giriş katına tünelden geçtikten sonra iki adet merdivenle çıkılmaktadır. Birinci katında sanayide kullanılmış makine modelleri yer almaktadır. Çelik konstrüksiyonlu asma katında ise geçmiş dönemlere ait bilimsel aletler, iletişim aletleri, cihazlar yer almaktadır. Koleksiyonlar korumalı vitrinler ve açık alanlarda sergilenmektedir. Yapının içerisinden Hasköy Tersanesi'ne geçiş sağlanmaktadır (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Şekil 4-175 Rahmi Koç Müzesi Klasik Otomobil Sergisi (Tuğ'un Arşivinden)

Açık hava sergileme alanı, müzenin kuzey tarafında bulunan önceden Tekel'e ait olan 6.670 m² lik mekândır. Burası teşhir alanı, otopark ve çocuk oyun alanı olarak kullanılmaktadır. Sergi alanında klasik uçaklar, gemiler ve otomobiller sergilenmektedir.

4.74. Rezzan Has Müzesi

2002 yılında Kadir Has Vakfı tarafından satın alınan Cibalı Tütün ve Sigara Fabrikası restorasyona girmiş ve Kadir Has Üniversitesi'ne çevrilmiştir. Yapının alt katında yer alan Osmanlı döneminden kalma hamam kalıntıları ve Bizans döneminden kalma su sarnıcının ortaya çıkmasıyla müzeye çevrilmiştir. 2003 yılında Avrupa Nostra En İyi Kültürel Miras Koruma Ödülü'nü almıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-176 Rezzan Has Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Yapı 1884 yılında mimar Alexandre Vallaury tarafından tasarlanmış ve mimar Hovsep Aznavuryan tarafından inşa edilmiştir. Neo-rönesans üslubuyla yapılmıştır. Yapıda tuğla, demir, cam gibi malzemelerden yapılmış endüstriyel bir yapıdır. Birbirine geçit ve avlularla bağlanmıştır. 20. yy başlarında Eugene Bottazi tarafından yapılan ek ile kat sayısı dörde çıkmıştır (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-177 Rezzan Has Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müze binası, sarnıcın olduğu kat ve Osmanlı döneminden kalma hamam kalıntılarının bulunduğu üst kata yayılmaktadır. Bizans döneminden kalma kagir bir düzende yapılmış sarnıçlar, İstanbul'un su ihtiyacını karşılamak için yapılmıştır. 11. yy dan kalma sarnıçlar 48 adet kemer ve 20 adet sütundan meydana gelmektedir. Dikdörtgen bir plan zerine kurulmuştur. Sarnıç tütün fabrikası zamanında tütün deposu olarak, I. Dünya Savaşı'nda ise erzak deposu olarak kullanılmıştır. Sarnıcın yanı sıra müzede 9.000 yıl öncesine dayanan arkeolojik eserler, tütün fabrikasına ait eşyalar, resimler, belgeler ve geçici sergiler yer almaktadır (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

4.75. Rumeli Hisarı

Rumeli Hisarı 1452 yılında Fatih Sultan tarafından yaptırılmıştır. Anadolu Hisarı'nın tam karşısına yaptırılan bu yapı boğazdan gelebilecek saldırıları engellemek için yaptırılmıştır. Bu yüzden yapımı dört ay kadar kısa bir sürede tamamlanmıştır. İstanbul fethedildikten sonra burası cephane, zindan gibi amaçlarla kullanılmıştır. 1953 yılında kale içindeki mahalle istimlak edilmiş orta kısmında bulunan mescit yerine açık hava tiyatrosu yapılmıştır. 2015 yılında ise hisarın yapısına uymadığı gerekçesiyle Tarihi Boğazkesen Mescidi yeniden yapılmıştır (Avunduk, 2008).

Şekil 4-178 Rumeli Hisarı Dışarıdan Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)

Yapı 30.000 m²lik bir alana çevreden ve Anadolu'dan getirilen taşlar ile İzmit ve Karadeniz'den getirilen kerestelerden yapılmıştır. Hisarda üçü büyük onu küçük toplam on üç kule bulunmaktadır. Üç büyük kulede görev yapan üç komutanın ismi verilmiştir. Bunlar Zağanos Paşa, Saruca Paşa ve Halil Paşa kuleleridir. Kuzey batı kulesinde ahşap katlar bulunmamaktadır. Kule kubbe ile örtülüdür. Diğer kuleler ise kurşun kaplı külahlarla örtülüdür. Dağ kapısı, dizdar kapısı, sel kapısı ve hisarpeçe olmak üzere dört kapısı bulunmaktadır. Ayrıca Rumeli Hisarı'nın bahçesinde toprak ve güller sergilenmektedir (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

4.76. Sabri Artam Vakfı Klasik Otomobil Müzesi

İş adamı Cengiz Artam tarafından satın alınan eski model otomobiller tamir edildikten sonra Çengelköy'deki yerine gönderilmiştir. İş adamı burayı 1998 yılında müze olarak açmıştır. Açtığı müzeyi de babası olan Sabri Artam'a ithaf etmiştir. Türkiye'nin ilk otomobil müzesidir (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Şekil 4-179 Sabri Artam Vakfı Klasik Otomobil Müzesi Dışarıdan Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)

Müze zemin ve dört normal kattan oluşan bir yapıdır. Zemin ve ilk katında 1960 sonrasında, ikinci katında 1950 yıllarında üretilen otomobiller yer alırken üçüncü katında antika değeri olan otomobiller, çatı katında ise otomobil maketleri sergilenmektedir. Müzede toplam 180 adet ülkesinin özelliklerini yansıtan otomobil bulunmaktadır.

Şekil 4-180 Sabri Artam Vakfı Klasik Otomobil Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.77. Sadberk Hanım Müzesi

Ünlü iş adamı Vehbi Koç, eşi Sadberk Koç'un anısına kişisel eşyalarını sergilemek üzere 1950 yılında Azaryan Yalısı'nı satın almıştır. 1978-1980 yılları arasında yalı Sedat Hakkı Eldem tarafından restore edilmiş ve yalı müzeye dönüştürülüp 14 Ekim 1980 yılında Türkiye'nin ilk özel müzesi olarak ziyaretçilere açılmıştır. 1983 yılında müze koleksiyonlarına Hüseyin Kocabaş koleksiyonlarının da satın alınması üzerine sergileme alanı yetersiz kalan müzenin yanındaki yalıda satın

alınmıştır. Bu yalı mimar İbrahim Yalçın tarafından restore edilerek müzeye dönüştürülmüş, 24 Ekim 1988 yılında “Sevgi Gönül Binası” olarak ziyarete açılmıştır. Sergileme şekli bakımından çağdaş müzecilik uygulamasına emsal olarak değerlendirilen yalı, 1988 yılında “Europa Nostra Ödülü” almıştır (Anlağan, 2001).

Şekil 4-181 Sadberk Hanım Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Azaryan Yalısı 20. yy başında Bedros Azaryan tarafından yaptırılmıştır. Avrupa halk geleneksel mimari üslubundan esinlenerek merkezi planlı merkezi çıkmalı şeklinde kâgir zemin üstüne bağdadi tarzı kullanılarak yapılmıştır. Bina cephesi karniyarık tipi konakla chalet alıntılarının karışımından oluşmuştur. Neo-gotik çapraz şekilde ahşap süsleme ile kabaralar cephesinin ayırt edilmesini sağlamaktadır. Yalı 4.280 m² lik bir alan üstünde 400 m² lik bir oturma sahne sahip olan yapı, üç tam ve bir çatı katından oluşmaktadır. Müze mekânı ampir üslubunda eklektik bir tarza yapılmıştır. Giriş katında çay salonu, hediyelik eşya dükkânı bulunmaktadır. Katlar arasındaki geçiş ahşap merdivenle sağlanmış duvarlar kalem işi boyadan oluşmaktadır. Birinci ve ikinci katlarda orta ana solandan açılan sergi salonları yer almaktadır. Çatı katında ise kitaplık ve eser depoları bulunmaktadır (Akın & Batur, 2015).

Sevgi Gönül Binası olarak adlandırılan yalı ise 20.yy başlarında inşa edilmiştir. Betonarme olarak inşa edilen yapı cephesi ahşapla kaplanmıştır. Dört kattan oluşan yapının giriş katında çok amaçlı salon ve konservasyon laboratuvarı, ara katlarda sergi

salonları kronolojik sıraya göre sıralanmış bir şekilde sergilenmektedir. Sergileme alanı 625 m² dir. Salonların gün ışığı alması engellenmiştir. Girişte bulunan salon afyon beyazı ve merdivenler ile salonlarda siyah adapazarı mermerle kaplıdır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-182 Sadberk Hanım Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müzenin Azaryan Yalısı kısmında eski Osmanlı kıyafetleri, dokumaları, tuğralı gümüş porselenleri, İslam eserleri gibi koleksiyonlar yer alırken, Sevgi Gönül Binası'nda ise Bizans dönemine kadar Anadolu'da yaşamış uygarlıkların tarihi arkeolojik kalıntıları sergilenmektedir. Müzede süreli sergi alanları ve çocukların eğitim alacağı alanlarda bulunmaktadır.

4.78. Sağlık Müzesi

Müze, 1917 yılında salgın hastalıklardan halkı bilinçlendirmek için dönemin Sıhhi Umum Müdürü Dr. Adnan Adıvar tarafından açılması planlanmış ve 23 Temmuz 1918 yılında ziyarete açılmıştır. 1989 yılına kadar Sultanahmet'te Salih Efendi Konağı'nda hizmet vermiştir. 1898 yılında sonra müze onarımına girmiş ve içinde bulunan koleksiyonlar dağıtılarak Sağlık Grup Başkanlığı ve Kuduz Merkezi olarak açılmıştır. Müze, Türkiye tarihinde önemli bir yeri olması sebebiyle 2007 yılında Sağlık Müdürlüğü tarafından yeniden kurma çalışmalarına başlanmış ve 2011 yılında restorasyona girmiştir. 2014 yılında yapıda ilk sergi yapılmıştır. Türkiye'nin ilk sağlık müze olma özelliğine sahiptir.

Müze binası 1875 yılında Defter-i Hakani Senedat Müdürü Salih Efendi tarafından yapılmıştır. I. Dünya Savaşı yıllarında Milli Müdafaa Cemiyeti burayı ordu ve halk arasındaki bağı güçlendirmek adına stüdyo kurarak belgeseller çekmek için kullanmıştır. 1911-1914 yıllarında Kondüktör Mektebi-i Alisi, 1920-1921 yıllarında Sanayi-i Nefise Mektebi olarak kullanılmıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-183 Sağlık Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Yapı barok, gotik, neo-klasik ve oryantalist mimari bir üslupla yapılmıştır. Sivil mimarinin önemli örneklerindedir.

Müze binasında yapılan ilk sergide Sağlık Müzesi'nin geçmişten günümüze değişimleri, fotoğraflar, belgeler, filmler ve nesnelere sergilenmiştir. Müze binası halen restorasyondadır.

Şekil 4-184 Sağlık Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.79. Sait Faik Abasıyanık Müzesi

Ünlü yazar Sait faik Abasıyanık'ın ölümünden sonra üzerine Burgazada'daki evi, annesi Makbule Abasıyanık tarafından 22 Ağustos 1959 yılında müze evi olarak açılmıştır. 1964 yılından müze evin idaresi Sait faik Abasıyanık'ın vasiyeti üzerine Darüşşafaka Cemiyeti'ne geçmiştir. 2009 yılında Darüşşafaka Cemiyeti tarafından restorasyon ve güçlendirme çalışmaları nedeniyle kapatılmıştır. Müze yenilenmiş haliyle 11 Mayıs 2013 tarihinde yeniden ziyaretçilere açılmıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-185 Sait Faik Abasıyanık Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze evi ahşaptan yapılmış eski Türk evi mimari özelliği göstermektedir. Müze, bir bodrum kat ve üç normal kattan oluşmaktadır. Giriş katta misafir ve yemek odası ve idari birimler, birinci katta yatak odası, kitap odası ve iki tane daha sergi odası, ikinci katta ise mektup odası bulunmaktadır. Bodrum katta ise okuma salonu ve eğitim gösterim salonu bulunmaktadır.

Şekil 4-186 Sait Faik Abasıyanık Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müze en çok ziyaret edilen müze evlerinden biridir. Müzede yazarın kişisel eşyaları, el yazmaları, not defteri, kimliği gibi parçalar sergilenmektedir.

4.80. Sakıp Sabancı Müzesi

Hacı Ömer Sabancı 1940 yılında başlamış olduğu koleksiyonculuğa, Sakıp Sabancı devam etmiş ve müze fikri sultan II. Mahmut'un yapmış olduğu bir levha satın almasıyla ortaya çıkmıştır. Koleksiyonunu yurt dışında sergilemiş ve büyük ilgi görmüştür. 1998 yılında ise kendisine ait olan Emirgan'daki atlı köşk müzeye çevrilmesi için Sakıp Sabancı Üniversitesi'ne devredilmiştir. Müze 2002 yılında ziyaretçilere açılmış, üç yıl sonra yılında yapılan düzenlemeyle genişletilerek uluslararası standartlarına uygun hale getirilmiştir (Balcıoğlu, 2002).

Köşk 1884 yıllarında bir süre Karadağ Sefareti olarak kullanılmış 1913 yılında Karadağ Kralı'ndan geri alınıp, Sultan Mehmet Reşat'ın torunu Behiye Sultan'a verilmiştir. Hıdiv İsmail Paşa'nın torunu olan Prens Mehmet Ali Hasan 1923 yılında burayı satın almış, 1927 yılında dönemin ünlü mimarı olan Edouard de Nari tarafından köşk yaptırılmıştır. 1945 yılında Prens Ali Hasan'ın ölümüyle mülkiyeti oğullarına geçen köşk 1950 yılında Hacı Ömer Sabancı tarafından satın alınmıştır. Köşkün atlı köşk olmasının sebebi Hacı Ömer Sabancı'nın müzayede satın aldığı 1864 yılında Fransız heykeltıraş Louis Daumas tarafından yapılan at heykelinin köşkün önünde bulunmasıdır (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Şekil 4-187 Sakıp Sabancı Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Köşk iki katlı kâgir olarak inşa edilmiştir. Klasik üslupta yalın ve parçalı bütünlük anlayışıyla yapılan köşkün bahçesinde barok tarzda çeşmeler ve büyük heykeller yer almaktadır.

Şekil 4-188 Sakıp Sabancı Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Köşkün girişinde Sabancı ailesinin yaşadığı dönemden kalma eşyalarıyla yemek ve kabul salonu, yönetim ofisleri, hediyelik eşya dükkanı, onarım laboratuvar bulunmaktadır. İkinci katında sürekli sergi salonları bulunmaktadır. Gömük havuz binası süreli sergi salonları için ayrılmış köşke geçişi ise galeri ile bağlanmıştır. Teraslarda açık hava sergileri yapılmaktadır. Köşkün bodrum katında 2009 yılında mimar Nevzat Sayın tarafından yapılmış konser salonu bulunmaktadır. Köşkün bahçesinde Bizans, Roma ve Osmanlı dönemlerinden kalma taş ve arkeolojik eserler sergilenmektedir.

4.81. Santral İstanbul

Müze, İstanbul Bilgi Üniversitesi'ne tahsis edilen tarihi Silahtarağa elektrik santralinde açılmıştır. Bina Türkiye'nin ilk termik santralidir. 1911 yılında İstanbul'un elektrik ihtiyacını karşılaması için Macar Ganz şirketiyle anlaşma yapılmış ve Osmanlı Anonim Elektrik Şirketi adıyla kurulmuştur. 1945 yılında İETT'ye, 1963 yılında ise Etibank'a ve 1970 yılında Türkiye Elektrik Kurumu'na devredilmiştir. Tesisin eskimesi ve soğutma suyunu aldığı Alibeyköy Deresi'nin kirlenmesiyle tesis 1983 yılında kapatılmıştır. Tesis 1 Mayıs 2004 tarihinde üniversiteye tahsis edilmiş, renovasyon çalışmaları bitirilerek Santral İstanbul adıyla 8 Eylül 2007 tarihinde açılmıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-189 Santral İstanbul Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Yapı çelik konstrüksiyonla yapılmıştır. Cephesinde geniş açıklıklara sahip dairesel kemerli ve demir çerçeveli pencereleri bulunmaktadır. Çelik taşıyıcı sistemin arasında dolgu duvarları ve çelik asma çatıları bulunmaktadır. Endüstriyel bir yapı özelliği taşımaktadır.

Şekil 4-190 Santral İstanbul Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

118.000 m² lik bir alana kurulu tesis üç makine dairesi, iki kazan dairesi, işçi lojmanları ve idari binadan oluşmaktadır. Müze 1.738 m² lik bir taban alanına sahip olan eski elektrik santralinde mimar Han Tümertekin tarafından tasarlanmıştır. Müzede iki makine dairesinde bulunan korumaya alınmış makinalar ve semtlere dağıtıldığı kontrol odası bulunmaktadır (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

4.82. Saray Koleksiyonları Müzesi

Osmanlı İmparatorluğu'nun önemli mimari eserleri cumhuriyetin ilanından sonra TBMM'ne devredilmiş ve milli saraylar olarak müzeye çevrilmiştir. Müzeye çevrilen saraylar içindeki bazı eşyalar müzede yer bulamamış ve saklanmak üzere depolara kaldırılmıştır. Dolmabahçe Sarayı'nın bodrum katı ve çatı katı arasında saklanan eşyalar zamanla iklimlendirme koşullarının yetersizliği ve modern müzecilik kriterlerine uymayışi nedeniyle meclisin 15 Aralık 2004 tarihli kararla korunmaya alınmış ve Dolmabahçe Kültür Merkezi (Dolmabahçe Sarayı Matbah-ı Amire) depo müzesi olarak tahsis edilmiştir. 2000 m² alana sahip olan yapı müzecilik anlayışıyla restore edilerek 07 Temmuz 2006 tarihinde ziyaretçilere açılmıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-191 Saray Koleksiyonları Müzesi Ön Cehesi (Tuğ'un Arşivinden)

Sergileme kapalı vitrinleri ve açık sergileme sistemleriyle yapılmaktadır. Müzenin depo kısmında bulunan 43.000 adet tarihi objeden sadece 5.000 adedi sergilenmektedir. Müzede özel eşyalar, çini sobalar, gümüş şamdanlar, bazı mutfak eşyaları, ipekli perdeler, silahlar, şehzadeler tarafından giyilmiş kıyafetler gibi objeler sergilenmektedir. Sergileme bölümünün yanı sıra depolama koşulları da ziyaretçilere sunulmaktadır. Müzenin giriş kısmında idari ofisler ve kafeterya bulunmaktadır.

Şekil 4-192 Saray Koleksiyonları Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.83. Sirkeci Garı TCDD Müzesi

Sirkeci Garı, Sultan II. Abdülhamit tarafından Alman mimar August Jasmund'a 11 Şubat 1888 yılında temelleri atılmıştır. 1890 yılında yılında inşaatı tamamlanmış 3 Kasım 1890 yılında hizmete açılmıştır. 3836 m² lik bir alana kurulmuş dikdörtgen planlı bir yapıdır. Ortasında üç katlı giriş bölümü iki tarafında tek katlı

yapılar ve kalan kısmı iki katla sonlandırılmıştır. Müze, Sirkeci Garı içerisinde 23 Eylül 2005 tarihinde ziyarete açılmıştır (Demirel, 2011).

Şekil 4-193 Sirkeci Garı TCDD Müzesi Ön Cehesi (Tuğ'un Arşivinden)

Mimar August Jasmund 19. yy. oryantalist üslubundan etkilenerek yapılmıştır. Cehesi mermerden ve Marsilya'dan getirilmiş taşlarla yapılmıştır. Cephelerinde tuğla bantlar üslubu ortaya çıkarmıştır. Ön cehesinin iki tarafında saat kulesi yer almaktadır. Yapıda çevresi basık Bursa tipi ve sivri at nalı kemerlerden oluşan yuvarlak vitraylı gül pencereler bulunmaktadır. Yapı granit kaideyle yapılmıştır. Taşıyıcı sistemi çelik karkas, döşeme sistemi ise putrelli voltadır. Yapının çatısı manastır tonozlu olup, beşik çatılı bir şekilde yapılmıştır. Çatı parapetlerinde neo-klasik bezemeler bulunmaktadır. Ana girişte yer alan yapının her kat penceresi farklı tasarlanmıştır. Mukarnas sütun başlıkları dökme demirden yapılmıştır (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-194 Sirkeci Garı TCDD Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müze 150 m² lik bir salonda yaklaşık 300 eser sergilenmektedir. Müzede, ilk elektrikli banliyö treni, demiryollarına ait araçlar, orient eksprese ait yemek takımı, resimler, biletler, rozetler, madalyalar ve demiryolu meslek lisesine ait belgeler bulunmaktadır (Apaydın & Salar, 2016).

4.84. Şair Faruk Nafiz Çamlıbel Müzesi

Müze, ünlü şair Faruk Nafiz Çamlıbel adına edebiyat öğretmenliği yaptığı Kabataş Erkek Lisesi'nde dönemin Okul Müdürü Korel Haksun tarafından 2005 yılında ziyarete açılmıştır. Müzedeki koleksiyonlar şairin oğlu İsmet Okyay ve kızı Yelis Belgin tarafından özel eşyaları bağışlanmasıyla meydana gelmiştir.

Şekil 4-195 Kabataş Erkek Lisesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müzenin bulunduğu lise yapısı neo-klasik üslupta yapılmıştır. Planı dikdörtgen ve ortası sofalı bir yapıdadır.

Şekil 4-196 Şair Faruk Nafiz Çamlıbel Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müzedede şairin kitapları, yazı masası, gözlüğü, saati, pasaportu, ödülleri ve fotoğrafları gibi eşyaları cam vitrinlerde okulun Adnan Dinçer salonunda sergilenmektedir.

4.85. Şehir Müzesi

Şehir Müzesi, ilk olarak 1939 yılında Beyazıt'ta bulunan belediye ait kütüphane binasında açılmıştır. Daha sonra 1945 yılında Gazanfer Ağa Külliyesi'ne Belediye Müzesi olarak hizmete girmiştir. Son olarak 1988 yılında Yıldız Sarayı'nın güzel sanatlar binasında şehir müzesi olarak ziyarete açılmıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-197 Şehir Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze alt ve üst katta yer alan iki salonda yer almaktadır. Müzenin olduğu yapı Sultan III. Selim tarafından yaptırılan Yıldız Sarayı'nın içinde kalmaktadır.

Şekil 4-198 Şehir Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müzedede 18. ve 19. yy a ait şehir hayatına dair koleksiyonlar sergilenmektedir. Cam eserler, hat levhaları, keramik ve çiniler, mahfazalar, resimler, takılar, buhurdanlar müzede sergilenen bazı eşyalardır.

4.86. Tekfur Sarayı

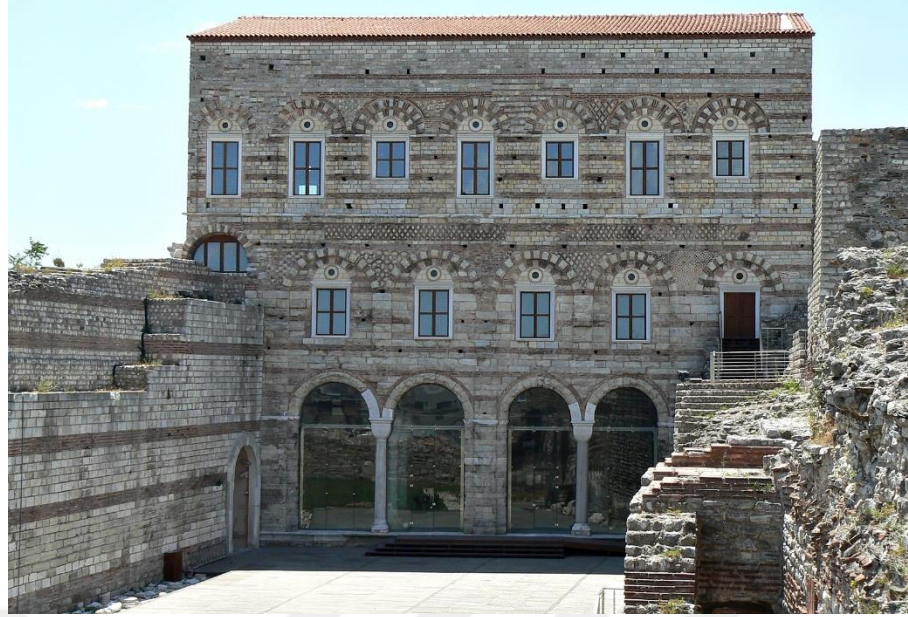
İstanbul'da Roma ve Bizans dönemlerinden Bukoleon, Blaherne ve Büyük Saray adları ile anılan ve günümüze gelebilmiş saraylardan biridir. Diğer saraylardan günümüze az bir kısmı gelmişken Tekfur Sarayı en iyi korunmuş örnektir. Tekfur Sarayı, bazı görüşlere göre Bukoleon Sarayı görevlilerinin ikamet alanı olarak düşünülürken daha kabul gören bir görüşe göre Blaherne Sarayı kompleksinin bir

parçası olmasıdır. Taş ve tuğla işçiliği incelendiğinde erken dönem olmadığı anlaşılan sarayın 11.yy. da yapıldığı düşünülmektedir. Günümüzde Sultanahmet'te bulunan Büyük Saray Osmanlı'daki Topkapı Sarayı gibi geniş bir alana yayılmış ve 1204'teki Haçlı Seferine kadar yoğun olarak kullanılmışken 1261'e kadar süren yağma ve ikametle artık kullanılamaz hale gelmiştir. Bu dönemden itibaren Tekfur Sarayı da yükselişe geçmiştir. Konum olarak Edirnekapı'da şehrin en yüksek tepelerinden birinde yer alan saray İstanbul'un en muhkem alanında olmasından hem şehrin batısını hem de Ayasofya ve Galata yönüne doğru geniş bir bakışa sahiptir. Bunda üç katlı olmasının da bir payı vardır (Köroğlu, 2006).

Şekil 4-199 Tekfur Sarayı Dışarıdan Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)

İmparatorların saraylarının bir parçası olarak yapılan pavyon simetrik bir cepheye sahiptir. Taş, tuğla malzemeli olarak yapılmıştır. Bu almaşık örgü cephede tuğlaların geometrik düzenlerde yerleştirilmesiyle daha da hareketli bir görüntü kazanmıştır. Giriş kısmı kemerlerle düzenlenmiştir. Doğu cephesinde çıkma yapan bir şapel kısmı bulunmaktadır. Kişisel bir dua mekanı olarak yapıldığı düşünülmektedir. Kubbeli olduğu düşünülen bu alan son restorasyonlarda tonozlu olarak örtülmüştür.

Şekil 4-200 Tekfur Sarayı İçeriden Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)

Bizans döneminden sonra fetihle beraber kullanımını bırakılan Tekfur Sarayı 17.yy'a kadar metruk kalmış, Bizans döneminden kalmış olan çatısı da çökmüştür. Bu dönemde bazı seyyahların anlatımlarına göre hayvanat bahçesi yapıldığı, fil ahır olarak kullanıldığına dair çeşitli rivayetler bulunmaktadır. Lale Devri'nde Osmanlı'da çiniciliğin tekrar gündeme gelmesiyle beraber 18.yy başında çini atölyesi olarak kullanılmıştır. Kısa süren bu dönemin ardından şîşhane (cam atölyesi), yahudhane (museviler için konut) 1865'te ara katlarının çökmesinde en itibaren ise tekrar metruk kalmıştır. Cumhuriyet dönemi onarımlarına kadar yapıya bitişik konutlar ve bakımsızlıktan gözden düşen eser günümüzde temizlenmiş, restore edilmiş vaziyatte hizmet vermektedir (Sakaoğlu, 2003).

4.87. Topkapı Sarayı

İstanbul'un fethinin ardından şehrin başkent olmasıyla birlikte Fatih zamanında ilk saray günümüz İstanbul Üniversitesi'nin alanı içerisindeki bölgeye 1458 yılında yapılmıştır. Adı Eski Saray (Sarayı Atik) olarak anılan bu ilk saray muhtemelen şehrin fazlaca göbeğinde kaldığından olsa gerektir ki fazla ikamet edilmeden yeni bir saray inşasına başlanmıştır. Konum olarak ise Edirnekapı ve Sultanahmet'teki Bizans sarayları mevkileri yerine yeni bir nokta seçilmiştir. Bölge yarımada'nın uç kısmı olan antik Byzantion şehrinin kurulduğu Sarayburnu alanıdır. İstanbul'u saran tarihi Bizans'ın sahil surlarından da faydalanılarak Gülhane kısmına kadar yayılan saray alanı kendi içinde bir iç kale olarak tasvir edilmiştir. İçerisindeki

çok çeşitli yapılarla beraber ise bir şehri andırmaktadır. İkametin başlamasıyla beraber 400 yıl devletin yönetim merkezi olmuştur. 15.yy'dan itibaren başlayan yapılaşma süreci ihtiyaçlara ve zamana bağlı olarak Sarayburnu yönüne doğru genişlerken kendi içinde de 19.yy'a kadar genişlemesini sürdürmüştür. Farklı mimarların katkıları olmuştur. Avrupa saraylarındaki simetriklik burada bulunmamaktadır. Kendine has bir hattı vardır. İçerisinde Balkanlar ve doğu imparatorluklarının bazı çizgileri görülebilmektedir. Saray padişahın haremi, devlet yönetim mekanizmasını ve enderunu protokole uygun bir şekilde İslam anlayışı ve yaşantısıyla harmanlanmıştır. Eski Saray kadar halk kitlesinin içinde kalmasa da dışında da bulunmamaktadır. Halkı doyuran devlet imajını matbah-ı amire bacalarıyla, adaletini Adalet Kulesi ile göstermektedir. Halkın dilekçelerini devlet erkanına yansıtması mümkündür. Cülus, Cuma selamlığı, sünnet törenleri gibi çok sayıda merasimlerle de devlet ile halk Avrupa'daki gibi kopmaz ve irtibat içerisinde bulunmaktadır (Tarım Ertuğ, 2012).

Şekil 4-201 Topkapı Sarayı Genel Görünümü (Tuğ'un Arşivinden)

Seramonileri, iktidar sembolü olması, sultanın şahsi ikametgahı olması ve içine kapalı bir yapısı olması sebebiyle oldukça merak edilen ve üzerine çok fazla yazılan bir saray olmuştur. Yeni Saray olarak adlandırılan bu kompleks plan olarak dört avlu ve harem olarak ayrılmaktadır.

Şekil 4-202 Topkapı Sarayı Bab-ı Hümayun Kapısı (Tuğ'un Arşivinden)

Bab-ı Hümayun kapısıyla Ayasofya yönünden girişi bulunmaktadır. Kapının üzerinde Fatih'e ait olan bir köşk bulunmaktayken günümüze kadar gelememiştir. Selçuklu ve Fatih döneminin anıtsal portallerini hatırlatmaktadır. İlk avlu sarayın bir çeşit hazırlık mekanı ve en geniş avlusudur. Sarayda halkın girebileceği tek alan olmuştur. Yabancılar ve kabul bekleyenlerin atlarının beklemesi için de kullanılmıştır. Bu haliyle törenler açısından yoğun kullanılan bir nokta değildir. Yalnızca seferlerde ve cuma selamlığı merasiminde padişahın geçmesi sırasında alanda tören hali oluşmuştur. İçerisindeki yapılar, günümüzde müze olarak geçmişte ise eski silah deposu olarak kullanılan Bizans döneminden kalma Aya İrini Kilisesi, Darphane, Çinili Köşk ve Arkeoloji Müzesini de içine almaktadır. Bunun haricindeki Enderun Hastanesi, Has Fırın, dilekçeler için Deavi Köşkü günümüze gelememiştir (Aydın, 2012).

Şekil 4-203 Topkapı Sarayı Babüselam Kapısı (Tuğ'un Arşivinden)

Bab- Hümayun'un ardından saraydaki ikinci anıtsal kapı Babüselam kapısıdır. Yine Fatih döneminde yapılmasına karşın Kanuni döneminde Mimar Sinan tarafından onarılmış ve yenilenmiştir. Osmanlı klasik üslubunu göstermektedir. Romanya'daki Corvin Şatosu ve Avrupa'daki diğer örneklere benzeyen iki kuleyle tamamlanmıştır. Saray'ın ahırlarına açılan kapıyla beraber tek girişi olması sebebiyle askeri bir duruşa sahiptir. Günümüzde müze girişi bu kapıdan yapılmaktadır. Üçüncü avluya açılan yönünde geniş bir revakı bulunmaktadır. Barok dönemdeki onarımlarda eklenmiştir. Kapının sağ yönünde saray mutfakları olan Matbah-ı Amire yapıları önünde uzun bir revak sırasıyla ve bacalarıyla bizleri karşılar. İçerisinde helvahane, mescidi, yağhane şerbethane, kiler ve koğuşları barındırır. Sarayın yemek ihtiyacını karşılar. Kapının sol yönünde ise Has Ahırlar, Beşir Ağa Camii ve Hamamı küçük bir avlu bulunur. Ahırlar birbirine bağlı odalar ve kubbeli bir odayla tamamlanır. Cami, hamam ve ahırlar 18.yy'da yenilenmiştir. Kagir yapılardır. Cami barok dönemi başlarındaki birçok özelliği göstermekle beraber çatıyla örtülüdür. Cumba şeklindeki minaresi alışılmışın dışında bir yapıdadır. Avlunun devamında Zülüflü Baltacılar Ocağı bulunmaktadır. Babüselam'ın solunda yer alan yapılar topluluğunda ise ilk olarak Adalet Kulesi yer almaktadır. Saraydaki en yüksek yapıdır. Benzeri Edirne'de de bulunan kule, Fatih döneminden sonra III. Selim saltanatında yenilenmiştir. Kulenin altında ise Osmanlı yönetim mekanizmasının merkezi olan Divan-ı Hümayun (Kubbealtı) yer almaktadır. İki kubbeden oluşan yapı günümüzde barok özellikler sergilemektedir. Kule yönünde sultanların Kubbealtı toplantılarını takip ettiği bir

pencere bulunmaktadır. Devletin önemli kararları haftanın dört günü divanın toplanması ile alınmıştır. Divan'ın bitişinde Dış Hazine yer almaktadır. Yapı olarak bedesten görünümünde olan yapı korunaklı olması açısından yüksek duvarlarla örölmüş ve sekiz kubbe ile örtölmüştür (Aydın, 2012).

şekil 4-204 Topkapı Sarayı Adalet Kulesi ve Kubbealtı (Tuğ'un Arşivinden)

Enderun Avlu'su olarak da anılan üçüncü avluya geçiş Babüssaade Kapısı'ndan yapılmaktadır. Babüssaade Kapısı revaklı bir cephenin merkezinde sarayın ilk halinde de mevcut iken daha sonra I.Abdülhamid döneminde sütunlar üzerinde yükselen ahşap bir kubbeden ibaret olarak yapılmış ve III. Selim döneminde manzara resimleriyle donatılmıştır. Günümüze sadece bir kısmı gelmekle beraber örtü sistemi ahşap olan bu bölüm saray protokolü açısından çok önemli bir noktadır (Tarım Ertuğ, 2012).

Şekil 4-205 Topkapı Sarayı Babüssaade Kapısı (Tuğ'un Arşivinden)

Kapının hemen ardında giriş kısmındaki çinilerinden de anlaşılabilceği gibi 15.yy yapısı olan Arz Odası bulunmaktadır. Mekanda taht odası ve abdesthane de bulunmaktadır. Taht mekanı tonoz şeklinde bir baldaken yapısıdır. Bu kıymetli mekânın süslemesinde bitkisel bezemeyle beraber anka kuşu ile ejder mücadelesi de görülmektedir. Oda saraydaki yönetim hususundaki en önemli noktadır. Elçi kabulleri, sefere gönderilen komutanların teslim törenleri de burada yapılmıştır. Avlunun merkezinde daha öncesinde Havuzlu Köşk bulunurken daha sonra yıkılıp yerine 1719 yılında III. Ahmet Kütüphanesi yapılmıştır. Eser müstakil kütüphanelerin önemli örneklerinden birisidir. Tamamen mermer ile kaplıdır. Revaklı bir girişi üç yönde üstü tonozlarla örtülü eyvanlarıyla merkezi kubbeli bir mekandır. Basamaklarla yükselen girişin altında ve merdivenlerin kesişimindeki iki farklı dönem çeşmesi de dikkat çeken parçalarıdır (Aydın, 2012).

Şekil 4-206 Topkapı Sarayı III. Ahmet Kütüphanesi (Tuğ'un Arşivinden)

Avlunun merkezindeki kütüphanenin üç yönünü “U” biçiminde revak kemerleri çevirmektedir. Sol tarafta Ağalar Camii ilk olarak Fatih döneminde yapılp çeşitli onarımlarla günümüze gelmiştir. Harem tarafıyla da bağlantısı bulunurken hanımlar kısmı pencerelerle ayrılmaktadır. Ağaların ve padişahın ibadetine ayrılmıştır. Daha sonraki dönemde depo ve kütüphane olarak kullanılmıştır. Ardından Has Oda Koğuşu (Padişah Portreleri Sergi Alanı) ve ardından Has Oda bulunmaktadır. Kubbeli odalardan oluşan birbirine bağlı, cephesi revaklıdır. Günümüze III. Ahmed dönemi değişiklikleriyle gelmiştir. Has olarak anılma sebebi padişahın şahsi alanı olmasıdır. İçerisinde Arzhane ve Taht Odası bulunmaktadır. I. Selim'in Mısır seferinin akabinde seferle birlikte getirilen Kutsal Emanetler, saraya getirilip bu dönemden itibaren muhafazası için tekrar düzenlenmiştir. Emanetlere verilen kıymetten dolayı her padişah tarafından hürmet görmüş en geniş çini ve tezyinat alanı olmuştur. Günümüzde halen Kutsal Emanetler sergi alanıdır. Saray içerisindeki en yüksek kubbeli mekanlardandır (Aydın, 2012).

Şekil 4-207 Topkapı Sarayı Has Oda ve Revakları (Tuğ'un Arşivinden)

Babüssaade'nin tam karşısında Hazine Koğuşu bu hattı devam ettirir. Fatih döneminde yapılan koğuşu Fatih devrinden itibaren kullanılan 19.yy'daki Enderun yangınından sonra son şeklini alan revaklı bir yapıdır. Hazine Koğuşu'nun yanında Kilerli Koğuşu bulunmaktadır. Görevlisi olan Kiler Kethüda'sı Saray Mutfakları'nın da sorumlusu olarak görev yapmıştır. Kilerli Koğuşu bir iç mutfak görevi görmüştür. Günümüzde Saray'ın müze müdürlüğü olarak kullanılmaktadır. Avlunun sağ tarafında Fatih Köşkü bulunmaktadır. Fatih döneminde yapılan özel bir yapıdır. İyon başlıklı revaklarıyla farklılık göstermektedir. Seyir köşkü olarak yapılan eserin bu sebeple Marmara yönünde geniş bir manzaraya bakan bir terası bulunmaktadır. Zamanla hazine alanı haline gelmiş, gerekli ihtiyaçlara göre eklenen yapılarla yeniden düzenlenmiş, daha sonra ise eski haline getirilmiştir. Babüssaade'nin hemen sağındaki ilk yapı olan Seferli Koğuşu beşik tonozlu koridora sahip revaklı bir yapıdır. Çamaşırcıların koğuşudur. Son halini V. Mehmed döneminde 20.yy başında almıştır. Avlunun bitişik koğuşların ortasındaki Akağalar Koğuşu, sağındaki Büyük Oda Koğuşu solundaki ise Küçük Oda Koğuşları'dır. Dördüncü avlunun Has Oda ve Hazine Koğuşu taşlıklardan geçitleri bulunmaktadır. Has Oda'ya yaslanan çift sıra revaklarla üstü örtülü bir sofa oluşturulmuştur. Buraya Sofa-i Hümayun adı verilmektedir. Yokuş bir alanda düz bir zemin için teraslarla oluşturulmuş ortasında mermer bir havuzu bulunan ferah bir mekandır. Farklı tarihlere ait köşklere ev

sahipliği yapmaktadır. En eski yapısı olan Sünnet Köşk'ü 16.yy ilk çeyreğine aittir. Duvarlarında ve içerisinde Osmanlı çiniciliğinin çok kıymetli parçalarını barındırmaktadır (Aydın, 2012).

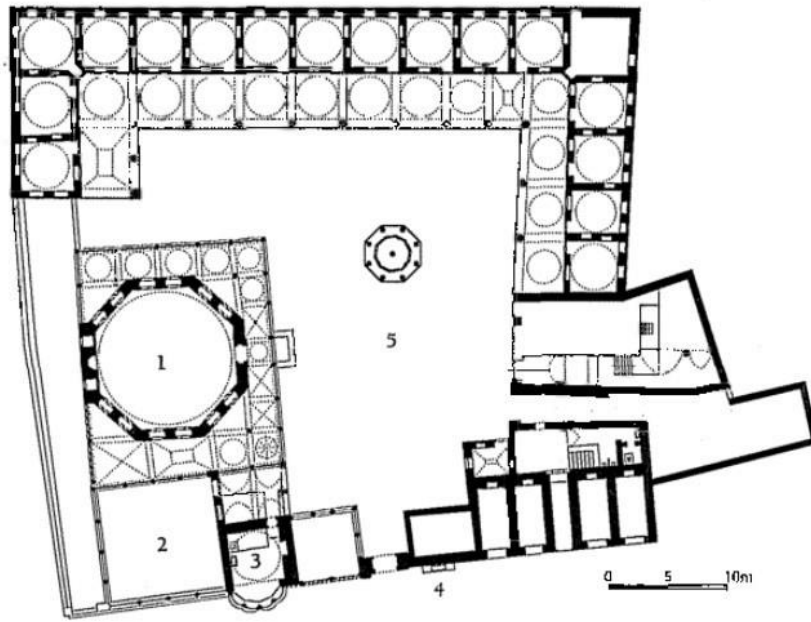
Şekil 4-208 Topkapı Sarayı Bağdat Köşkü Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Bu dönemde yapılmış iki yapı olan Bağdat ve Revan Köşkeri IV. Murad'ın doğu seferlerinin hatırası olarak yaptırılmıştır. 17.yy'dan günümüze kadar en iyi korunmuş eserlerdir. Bağdat Köşkü kot farkının en yüksek olduğu, sarayın Haliç yönünde en ucunda kalan yapıdır. Mavi-beyaz çinileri, İran etkili tezyinatıyla dönemini yansıtmaktadır. Has Oda'nın revaklarının ardında kalan Revan Köşkü'nde üç eyvanlı planlıdır. Havuzlu sofanın alanının biraz küçültülmesi, yokuşa doğru da desteklenmesi ile alan kazanılıp yapılmıştır. Süsleme olarak Bağdat Köşkü ile benzerlik göstermektedir. Sofanın Haliç ucunda mehtaplık olarak da geçen kameriye bulunmaktadır. Marmara yönünde ise alçakta kalan lale bahçesi kısmı yer almaktadır. Avlunun bu kısmında ahşap olarak yapılmış olan Kara Mustafa Paşa Köşkü (Sofa Köşkü) bulunmaktadır. Spor müsabakaları ve toplantı alanı olarak kullanılan köşk ilk olarak 18.yy'da yapılip daha sonra I.Mahmud döneminde barok olarak yeniden yapılmıştır. Ardında eczane ve hastane görevi gören Hekimbaşı Kulesi bulunmaktadır. Güney kısımda Silahdarağa Köşkü adı verilen köşk yıkılıp yerine yapılmış olan Sofa Camii bulunmaktadır. 19.yy'ın başında yapılmıştır. Saray'ın muhtemelen en az kullanılan en geç tarihli ekleri olan Mecidiye Köşkü ve Esvap Odası, Sultan Abdülmecid döneminde yapılmıştır. Aynı tarihlerde yeni yaptırılan Dolmabahçe'ye

geçilirken Topkapı'ya bırakılan batı tarzı bir köşktür. Hırka-i Saadet törenleri için yapılan ziyaretlerde Mecidiye Köşkü'nü kullandıkları bilinmektedir. Tonozlu, ampir üslupta yüksek pencereci bir yapıdır. Hemen yanında aynı tarihte yapılan Esvap odası Sultan'ın kıyafetlerinin muhafaza edildiği odadır (Aydın, 2012).

4.88. Türk İnşaat ve Sanat Eserleri Müzesi

Türk İnşaat ve Sanat Eserleri Müzesi Şehzadebaşı'nda bulunan Amcazade Hüseyin Paşa Külliyesi'nde 1966 yılında açılmıştır. Külliye, Sultan 2. Mustafa devrinde Sadrazam Amcazade Hüseyin Paşa tarafından İbrahim Ağa'nın mimarbaşılığında 1700 yılında yaptırılmıştır. Külliye'nin medrese odaları, kütüphane, sıbyan mektebi, sebil ve derşane-mescit bölümleri bulunmaktadır (Sülüngür, 2012).

Yerleşim planı: 1. Derşane, 2. Hazire, 3. Sebil, 4. Çeşme, 5. Avlu

Şekil 4-209 Amcazade Hüseyin Paşa Külliyesi Planı (Yücel, 1966)

Medrese klasik U planından farklı olarak serbest planlıdır. Farklı uzunluklu kolları medresenin sınırlarını belirler. Medresenin üç tarafı revaklarla çevrilmiş olup, revak örtüleri kubbe veya tonozdandır.

Şekil 4-210 Türk İnşaat ve Sanat Eserleri Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müzedeki koleksiyonlar külliye'nin kütüphane ile sıbyan mektebi arasında ve bahçe ile dersane arasında kalan yerde açık havada sergilenmektedir. Kitabeler, tuğralar, mezar taşları, sütun başlıkları, minare külahı, çiniler, çeşme aynaları, rahleler, şamdanlar, ölçme aletleri, deve kuşu yumurtaları gibi toplam 1529 adet eser bulunmaktadır. Müze restorasyon nedeniyle kapalıdır.

4.89. Türk Vakıf Hat Sanatları Müzesi

Müze, ilk olarak 1968 yılında Sultan Selim Medresesi'nde açılmıştır. 1979 yılına kadar burada bulunan müze daha sonra Bayezid Medresesi'ne taşınmıştır. 28 Ekim 1984 yılında Türk Vakıf Hat Sanatları Müzesi olarak ziyarete açılmıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-211 Beyazıt Medresesi Dışarıdan Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)

Medrese II.Beyazıt tarafından 1508 yılında yaptırılmıştır. Medrese merkezi bir dershanenin U şekline çevrelemiş 19 adet odadan meydana gelmektedir. Yapı kesme taştan yapılmıştır. Ortada bulunan derslane ise bir sıra taş ve bir sıra tuğladan yapılmıştır. Etrafındaki odalar kare planlıdır. Köşe odalar ise daha büyük pfflanlıdır. Kubbe ve tonozlu bir yapıya sahiptir. 16. yy. Osmanlı mimarisinin klasik örneklerindedir (Akın & Batur, 2015).

Şekil 4-212 Türk Vakıf Hat Sanatları Müzesi Koleksiyonlarından Biri (Tuğ'un Arşivinden)

Müzedede ünlü hattatların eserleri, 12. yy.' yazılan risaleler, Hint yazıları, Kufi Kur'anı Kerim, şecereler, belgeler, sultan II. Abdülmecit'in gül ve ceviz ağacından yaptığı rahle olmak üzere 3638 adet eser bulunmaktadır.

4.90. Türk ve İslam Eserleri Müzesi

Müze ilk olarak 1914 yılında Evkaf-ı İslamiye Müzesi (İslam Vakıfları Müzesi) adı ile Süleymaniye Külliyesi'nin içinde yer alan imaret binasında ziyaretçilere açılmıştır. II. Dünya Savaşı'nda burada ve Topkapı Sarayı'nda yer alan eserler korunmak üzere Niğde'ye gönderilmiştir. Daha sonra 22 Mayıs 1938 yılında ise Sultan Ahmet meydanında yer alan İbrahim Paşa Sarayı'nda müze yeniden ziyaretçilere açılmıştır. 1926 yılında müzenin idaresi Milli Eğitim Bakanlığı'na geçmiş ve müzenin adı Türk ve İslam Eserleri Müzesi olarak değişmiştir. Türk ve İslam sanatı eserlerinin bulunduğu ilk müzedir. Osmanlı İmparatorluğu döneminde açılmış olan son müze olma özelliğine sahiptir (Yücel, 1980).

Şekil 4-213 Türk ve İslam Eserleri Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

İbrahim Paşa Sarayı, dönemin sultanı olan Kanuni Sultan Süleyman tarafından Sadrazam İbrahim Paşa'ya 1520 yılında hediye edilmiştir. Yapıyı kim tarafından ve ne zaman yapıldığı bilinmemektedir. Tarihi Roma dönemi hipodromunun kademeleri üzerine kesme taşlardan inşa edilmiştir. Kemerli yapı geleneksel Osmanlı sarayları sivil mimarisi örneklerindedir. Saray İbrahim Paşa'nın ölümünden sonra cezaevi, askerlik şubesi, mehterhane, dikimevi, elçilik sarayı gibi birçok işlevde kullanılmıştır. Yapıldığı dönemde dört avludan oluşmaktadır. 1908 yılında yan tarafına tapu kadastro

binası, 1937 yılında arkasına adliye binası yapılırken sarayın bazı bölümleri yıkılmıştır (Eyice, 2000).

Şekil 4-214 Türk ve İslam Eserleri Müzesi Avlusu (Tuğ'un Arşivinden)

Sarayın müze olarak kullanılan bölümü merasim salonu ve ikinci avlusudur. Büyük merasim salonu Osmanlı minyatürlerinde ve gravürlerde yer almaktadır. İkinci avludaki mekanlar tonoz ve kubbelerle örtülüdür. Avluda revaklı odalar bulunmaktadır. Müzede ahşap eserler bölümü, cam ve seramik bölümü, halı bölümü, hat sanatları bölümü, etnografya bölümü, taş sanatı bölümü ve maden sanat bölümü yer almaktadır (Ergil, 1993).

Şekil 4-215 Türk ve İslam Eserleri Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.91. Türkiye İş Bankası Müzesi

Türkiye İş Bankası Atatürk'ün talimatı ile kurulan ilk bankadır. Yapı 1890 yılında yapımına başlanılıp 1892 yılında postane binası olarak hizmet vermeye başlamıştır. 14 Kasım 2007 tarihinde ise İstanbul postane binası olarak kullanılan yapı müzeye dönüştürülerek ziyaretçilere açılmıştır. Banka adını Celal Bayar'ın Atatürk'e önerdiği isimle 26 Ağustos 1924 tarihinde hizmete açılmıştır. Daha sonraki yıllarda kuruluşundan günümüze kadar gelişimini, toplumsal açıdan ülkemize katkısını kültürel ve ekonomik anlamda faaliyetlerini sergilemek amacı ile ilk olarak 2006 yılında "Cumhuriyete doğru, 1919-1923: Özgürlük ve Bağımsızlık yolu" sergisi ile müze temellerini atmıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-216 Türkiye İş Bankası Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze giriş katı birinci kat ve bir bodrum kattan oluşmaktadır. Müzede para sayma makinaları, gaz lambaları, eski arşiv belgeleri, fotoğraflar ve bankacılıkta kullanılan birçok araç ve gereç sergilenmektedir. Müzenin giriş katında iki sürekli sergi salonu ve bir süreli sergi salonu bulunmaktadır. Birinci katında sergi salonları ve idari ofisler bulunmaktadır. Bodrum katında ise ana kasa ve kiralık kasa dairesi bulunmaktadır.

Şekil 4-217 Türkiye İş Bankası Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.92. Türkiye Yazarlar Sendikası Edebiyat Müzesi ve Yazın Belgesi

Türkiye Yazarlar Sendikası tarafından 2002 yılında Yıldız Sarayı Arabacılar Dairesi'nde ziyarete açılmıştır. Ünlü yazarlara ait eşyalar sergilenmektedir (Kılıçkaya & Yazıcı, 2010).

Şekil 4-218 TYS Edebiyat Müzesi ve Yazın Belgesinin Bulunduğu Yıldız Sarayı (Tuğ'un Arşivinden)

Yıldız Sarayı 1805 yılında III. Selim tarafından yaptırılmıştır. Neo-klasik üslupta bir yapıdır.

Şekil 4-219 TYS Edebiyat Müzesi ve Yazın Belgesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müze belgelik ve kitaplık olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Belgelik bölümünde ünlü yazarlara ait mektuplar, fotoğraflar ve yapıtlar bulunmaktadır. Kitaplık bölümünde ise tezler, ansiklopediler, dergiler ve denemeler bulunmaktadır.

4.93. TÜRVAK Sinema ve Tiyatro Müzesi

Eski sinema ve televizyoncu olan Türker İnanoğlu 1997 yılında kurduğu TÜRVAK Türker İnanoğlu Vakfı tarafından 2001 yılında Kavacık'ta açılmıştır. Türkiye'nin ilk sinema müzesidir. Müze 2010 yılında taksimde bulunan yeni yerine taşınmış ve 2011 yılında ziyaretçilere açılmıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-220 TÜRVAK Sinema ve Tiyatro Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze zemin kat ve beş kattan oluşan modern bir yapıdır. Zemin katı kesme taşlarla kaplıyken diğer katlar sıvalıdır.

Şekil 4-221 TÜRVAK Sinema ve Tiyatro Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Giriş katında kafe ve sergi salonları bulunmaktadır. sergi salonunda Türkiye'ye ilk gelen projeksiyon aleti, film gösterim cihazları, stüdyo pikabı bulunmaktadır. Birinci, ikinci ve üçüncü katlarında geçmişe ait sinema biletleri, film çekimlerinde kullanılan kamera vb. eşyalar bulunmaktadır. Dördüncü katında 60.000 ciltlik kütüphanesi bulunmaktadır. Son katta kafe bulunmaktadır. Katlar arası merdivenlerde ise sinema ve tiyatro sanatçılarının resimleri bulunmaktadır .

4.94. Ural Ataman Müzesi

Ural Ataman Müzesi'nde, 1920-1970 yılları arasında kullanılan klasik araçlar sergilenmektedir. Müze 2000 yılında açılmıştır ve özel müzeler sınıfında yer almaktadır. Yapı 2000 m² lik bir alan üzerine çelik ve betonarme konstrüksiyonla yapılmıştır. Müzenin iç mekanı klasik ve modern üslubu beraber yansıtmaktadır. Neon dev reklam panoları, jant kapakları iç mekanın detaylarındandır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-222 Ural Ataman Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze iki ayrı blok şeklinde tasarlanmıştır. A blokta maket otomobillerin yanı sıra o dönemin Amerika’ında meşhur olan dinner fast food restoranı dizayn edilmiştir. B blokta Avrupa otomobilleri sergilenmektedir A bloğun üst katında konseptte uygun İngiliz barı dizayn edilmiş olup kütüphane, piyano ve klasik otomobil sürüş pisti yer almaktadır. Müzede hediyelik eşya alanı da bulunmaktadır.

Şekil 4-223 Ural Ataman Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müzede 60 adet’in üzerinde otomobil, dönemine ait aksesuarla sergilenmektedir. Müzede bulunan tüm klasik araçların arkasında araba ile ilgili belgeler ve bilgiler yer almaktadır.

4.95. Vakıflar Genel Müdürlüğü Halı Müzesi

Müze, Türkiye’nin tek halı müzesi olarak Sultan Ahmet Cami’nin Hünkâr Kasrı’nda 13 Nisan 1979 tarihinde ziyaretçilere açılmıştır. Vakıflar Genel

Müdürlüğü'nün müzeleri yeniden yapılandırma projesiyle müze 2006 yılında kapatılmış, Ayasofya İmaretinde 2013 yılında Vakıflar Halı Müzesi olarak tekrar ziyaretçilere açılmıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-224 Vakıflar Genel Müdürlüğü Halı Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

İmarethane, halkın günlük yemek ihtiyacını karşılamak için padişah I.Mahmut tarafından 1743 yılında Ayasofya Cami'sinde tamir ve ek binalar yapımı sırasında yaptırılmıştır. Yapı hazine, fodlahane ve aşhanenin olduğu üç bölümden oluşan kubbeli bir yapıdır. Giriş kapısı barok üslubuyla yapılmıştır. Hazine binası yuvarlak Bizans döneminden kalmadır. Aşhane yemek yenilen mekândır ve burası ince uzun taş ve tuğladan oluşmuştur. Bu bölüm girişinde sütunlara oturan üç bölümlü revaktan oluşmaktadır (Eyice, 1998).

Şekil 4-225 Vakıflar Genel Müdürlüğü Halı Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Müze cami ve mescitlerden toplanan veya bağışlanan halılar arasında sanat değeri olanlarının sergilenmesiyle oluşmuştur. Çeşitli yöresel dokuma halılar, İran halıları, Kafkas halıları gibi birçok halı kronolojik sıraya göre müzenin içine yerleştirilmiştir. Üç bölümden oluşan müzenin ilk bölümde erken dönem, klasik dönem ve betlik dönemi Anadolu halıları, ikinci bölümde Osmanlı dönemi halıları ve Doğu Anadolu halıları son bölümünde ise Osmanlı dönemi büyük boyutlu Uşak halıları ve saf halı seccadeler bulunmaktadır.

4.96. Yahya Kemal Müzesi

İstanbul Fetih Cemiyeti tarafından Yahya Kemal Enstitüsü kurulmuş ve enstitü tarafından Divanyolu üzerinde bulunan Merzifonlu Kara Mustafa Paşa Medresesi'nin içinde Yahya Kemal Müzesi açılmıştır. Medrese İstanbul Fetih Cemiyeti, Kubbealtı Akademisi ve Yahya Kemal Beyatlı Enstitüsü tarafından kullanılmaktadır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-226 Merzifonlu Kara Mustafa Paşa Medresesi (Tuğ'un Arşivinden)

Medrese sıbyan mektebi, dükkân, sebil, su deposu ve hazireden meydana gelmiştir. Müze ise sıbyan mektebi bölümünde yer almaktadır. Medrese Merzifonlu Kara Mustafa Paşa tarafından yapımına başlanmış fakat kendisi Viyana Kuşatması'nda idam edildiği için yapı, oğlu Ali Bey tarafından Mimar Hamdi'ye 1690 yılında tamamlattırılmıştır. Sebil 5 cepheden oluşmakta ve üzeri sekizgen kasnaklı bir kubbe ile örtülmüştür. 17. yy özgün bir mimariyle yapılmıştır (Erünsal, 2004)

Şekil 4-227 Yahya Kemal Müzesi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

İki katlı taş yapıda giriş katında pasaportları, İstanbul Fetih Cemiyeti tarafından basılan kitaplar, al yazısı eserleri, kartpostalları, ödülleri, plaketleri, fotoğrafları ve kişisel eşyaları yer almaktadır. Üst katında ise güneş gözlükleri, makası, annesinin Kur'anı, kalemleri ve valizleri yer almaktadır. Eserler cam vitrinlerde sergilenmektedir.

Şekil 4-228 Yahya Kemal Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.97. Yapı Kredi Bankası Vedat Nedim Tör Müzesi

Vedat Nedim Tör Yapı Kredi Bankası'nın kuruluşundan 1977 yılına kadar bankanın kültür ve sanat gibi etkinliklerini düzenlemiştir. 1992 yılında Banka bünyesinde kurulan müze adını emeklerinden dolayı Yapı Kredi Bankası Vadet Nedim Tör Müzesi olarak açmıştır. Müzede bankanın 1950 yılından itibaren kendi bünyesinde

oluşturulan etnografik koleksiyonlar, sikke işleme, tesbih gibi birçok koleksiyonu bulundurmaktadır (Tör, 2010).

Şekil 4-229 Yapı Kredi Kùltür Merkezi Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Müze sanat tarihi arkeoloji alanında dünya çapında çalışma yapan birçok araştırmacıya referans olmaktadır. Müzede sikke koleksiyonu, etnografik eser koleksiyonu, özel Atatürk bölümleri haricinde süreli sergi salonları da bulunmaktadır. Müze Beyoğlu İstiklal Caddesi'nde bulunan Yapı Kredi Kùltür Merkezi'nin içerisinde yer almaktadır.

Şekil 4-230 Vedat Nedim Tör Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

4.98. Yedikule Hisarı

Bizans Kralı II. Teodosios tarafından kralları karşılamak için yapılmıştır. İstanbul'un fethinden sonra II. Mehmet tarafından ek olarak Altın kapının arkasına üç kale yaptırılmıştır. Yapı Bizans ve Osmanlı döneminde zindan olarak kullanılmıştır. Daha sonraları sanat evi, hayvanat bahçesi ve darphane olarak kullanılmıştır. 1968 yılında Hisarlar Müze Müdürlüğü'ne bağlanmıştır. Hisar adını surların üzerinde bulunan yedi kuleden almıştır (Eyice, 2009).

Şekil 4-231 Yedikule Hisarı Dışardan Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)

Beş köşesi bulunan yıldız plana sahiptir. Cephanelik kulesi, bayrak kulesi, top kulesi, hazine kulesi, Genç Osman kulesi, zindan kulesi ve III. Ahmet kulesi olmak üzere yedi kuleden oluşmaktadır. Cephanelik kulesi, cephanelik olarak kullanıldığı için bu ismi almıştır. Bayrak kulesi; Bizans döneminde altın kapı olarak bilinen kule kralların girdiği kapının üstünde yer almaktadır. Yeniçerinin nöbet tutması nedeniyle bu ismi almıştır. Top kulesi; hapishane olarak kullanılmıştır. Hazine kulesi; Osmanlı İmparatorluğu'nun hazineleri bir dönem burada saklanmıştır. Genç Osman kulesi; Genç Osman'ın öldürüldüğü yerdir. Zindan kulesi; zindan olarak kullanılmıştır. III. Ahmet kulesi; III. Ahmet yaptırdığı için bu ismi almış fakat deprem nedeniyle yıkılmıştır (Apaydın & Salar, 2016).

Şekil 4-232 Yedikule Hisarı İçeriden Görünüm (Tuğ'un Arşivinden)

Yedikule'nin bahçe kısmında mermer sütun başlığı, sütun parçaları ve taş top güllesi gibi 17 adet eser sergilenmektedir.

4.99. Yerebatan Sarnıcı

Bizans İmparatoru I. Justinianus tarafından 532 yılında büyük sarayın su ihtiyacını karşılamak için yaptırılmıştır. Ayasofya'nın güney batısında stoa bazilikasının altında yer almaktadır. İstanbul'da bulunan en büyük sarnıçtır. Fetihden sonra 100 yıl boyunca fark edilmeyen sarnıç sepet sarkıtıp balık tutan insanların varlığıyla keşfedilmiştir. Sütunların sayısının fazla olması nedeniyle halk arasında Yerebatan Sarayı olarak bilinmektedir. Çeşitli onarımlar gören sarnıç, Osmanlı döneminde 1723 yılında mimar Kayserili Mehmet Ağa tarafından, ardından 1876, 1987 ve son olarak da 1994 yıllarında temizlenip, batı ucuna kadar devam eden bir iskele eklenmiştir (De Amicis, 2006).

Şekil 4-233 Yerebatan Sarnıcı'nın Dışarıdan Görüntüsü (Tuğ'un Arşivinden)

Sarnıç 138 metre uzunluğunda ve 64,5 metre genişliğinde bir dikdörtgen alandan oluşmaktadır. 9.800 m² lik alanla 100.000 ton su depolama kapasitesi bulunmaktadır. Sarnıca 52 basamaktan oluşan taş bir merdivenle inilmektedir. Sarnıç 4.80 metre kalınlığında horasan harcından sıvanmış su geçirmez duvarları ve tuğla döşeli tabanı bulunmaktadır. Korint sütun başlıklarından oluşan sarnıçta eğrisel örtüler kullanılmıştır (Von Hammer, 2011).

Şekil 4-234 Yerebatan Sarnıcı'nın İçeriden Görüntüsü (Tuğ'un Arşivinden)

Sarnıçta 9 metre yükseklikte 336 adet sütun bulunmaktadır. Birbirlerine 4.80 metre aralıklarla yapılmıştır ve her 12 sırada 28 adet sütun bulunmaktadır. Sütunlar Bizans korent ve iyon üslubuyla yapılmıştır. Sarnıçta bulunan 8 adet sütun 1955 yılında yapılan bir inşaatta zarar görmesi nedeniyle beton kalıp içine alınmış ve eski özelliğini kaybetmiştir. Silindir şeklinde olan sütunların bir kaçı köşeli veya yivlidir. Sütunlar oyma ve kabartmalarla süslenmiştir (Apaydın & Salar, 2016).

4.100. Yıldız Sarayı

Türk Osmanlı mimarisinin en son örneklerinden biri olma özelliğine sahiptir. Sarayın bulunduğu koruluk daha önceleri Hazine-i Hassa olarak bilinmiş ve padişahların av için kullandığı bir yer olmuştur. Sultan I. Ahmet buraya ilk kasrı yaptırmıştır. 1807 yılında Sultan III. Selim'in annesi Mihrişah Sultan bu araziye başka bir kasır daha yaptırmış ve yıldız ismini vermiştir. Sultan Selimde bahçesine çeşme yaptırmıştır. 1834-1835 yılları arasında Sultan II. Mahmut'ta buraya bir köşk yaptırıp bahçesini de düzenlemiştir. 1842 yılında Sultan Abdülmecit burada bulunan köşklere yıktırarak annesi için Kasr-ı Dilkuşa adıyla bir köşk yaptırmıştır. Daha sonra 1866 yılında Sultan Abdülaziz buraya Mabeyn, Malta ve Çadır köşkünün yaptırmıştır. Sultan Abdülaziz'in tahtan indirilmesinin ardından Sultan V. Murat, Sultan II. Abdülhamit burada yaşamıştır. Sultan Abdülaziz dışarıda bulunan yıldız parkı adı verilen bahçeyi de satın alıp bu alana eklemiştir. Sarayda köşklerin dışında sultan ve şehzadeler için hamam, eczane, marangoz, demirhane, kilit hane, mescit, hayvanat bahçesi ve tamirhane bulunmaktadır. Saray daha sonraları Harp Akademisi olarak kullanılmıştır. 1978 yılında Kültür Bakanlığına devredilmiş ve 8 Nisan 1994 yılında müze olarak ziyarete açılmıştır (Ağın, 1965).

Şekil 4-235 Yıldız Sarayı Mabeyn Köşkü Ön Cephesi (Tuğ'un Arşivinden)

Saray 500.000 m² lik bir arazide Mabeyn Köşkü, Malta Köşkü, Çadır Kasrı ve Çit Kasrı'ndan oluşmaktadır. Mabeyn Köşkü, cephesi kompozit başlıklı, sütunlardan oluşan ihtişamlı bir yapıdır. Dilimli arşitravlarla bezenmiştir. İç planı ise dikdörtgen

biçiminde klasik orta sofalı Osmanlı mimarisi hakimdir. Kristal trabzanlı merdiven ve havuzlu divanhanesi bulunmaktadır.

Şekil 4-236 Yıldız Sarayı Müzesi Sergi Alanı (Tuğ'un Arşivinden)

Yıldız Sarayı Müzesi Sultan Abdülhamid'in sarayın mobilyaları için yaptırılan marangozhane binası da bulunmaktadır. 90 metre uzunluğunda bir galeriden oluşmaktadır. Müzede Sultan II. Abdülhamid'in eşyaları, yıldız porselen fabrikası ürünleri ve saraya ait eserler sergilenmektedir.

5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

İstanbul'da en çok ziyaret edilen yüz adet müzenin belirlenerek müzelerin sergileme alanları ve mimari yapıları incelenmiştir. Yapılan kaynak araştırmalarında ülkemizdeki müzelerin kültürel değerlere sahip çıkması, sanata ve tarihe verdiği önem ve koleksiyonlardaki sergileme koşulları ortaya konulmuştur. İstanbul'da bulunan müzelerin tarihi ve mimari zenginlikleri, mekânsal ve sergileme özelliklerinin incelenmiştir. Türkiye'de müze düşüncesinin ortaya çıkışı, müzeciliğin gelişimi, sergileme şekilleri de araştırma konusuna dâhil edilmiştir. Müzeciliğin Osmanlı Devleti'nden günümüze İstanbul'da gelişimi göz önüne alınarak çalışmalar yapılmıştır.

Müzelerin tarihçesi incelenirken tarihi yapıların müzeye dönüştürülmesi ve dönemin mimari etkileri araştırılmış, müze türlerine etkisi incelenmiştir. Müzelerin mekânsal ve cephe özellikleri adlarına açılan başlıkta belirtilmiş ve her müze için hazırlanarak ekte sunulan fişlerde yer almıştır.

Sınıflandırılma yapılırken daha önce ortaya konulmuş olan 'Koleksiyonlarına Göre Müzeler', 'Koleksiyonların Sergilendiği Mekanlara Göre Müzeler' ve 'Diğer Müzeler' sınıflandırma yöntemleri birleştirilerek tek başlık altında değerlendirilmiştir. Türlerine göre sınıflandırılan müzeler bağlı oldukları kurumlar açısından da ayrılmıştır.

Müze türü olarak ifade edilen başlığın kapsadığı türler şu şekildedir; Açık Hava Müzesi, Anıt Müze, Arkeoloji Müzesi, Bilim ve Teknoloji Müzesi, Askeri Müze, Doğa Tarihi ve Jeoloji Müzesi, Endüstri Müzesi, Ekonomüze, Etnografya Müzesi, Genel Müze, Müze Ev, Sanal Müze, Sanat Müzesi, Tarih Müzesi ve Uzmanlık Müzesi'dir.

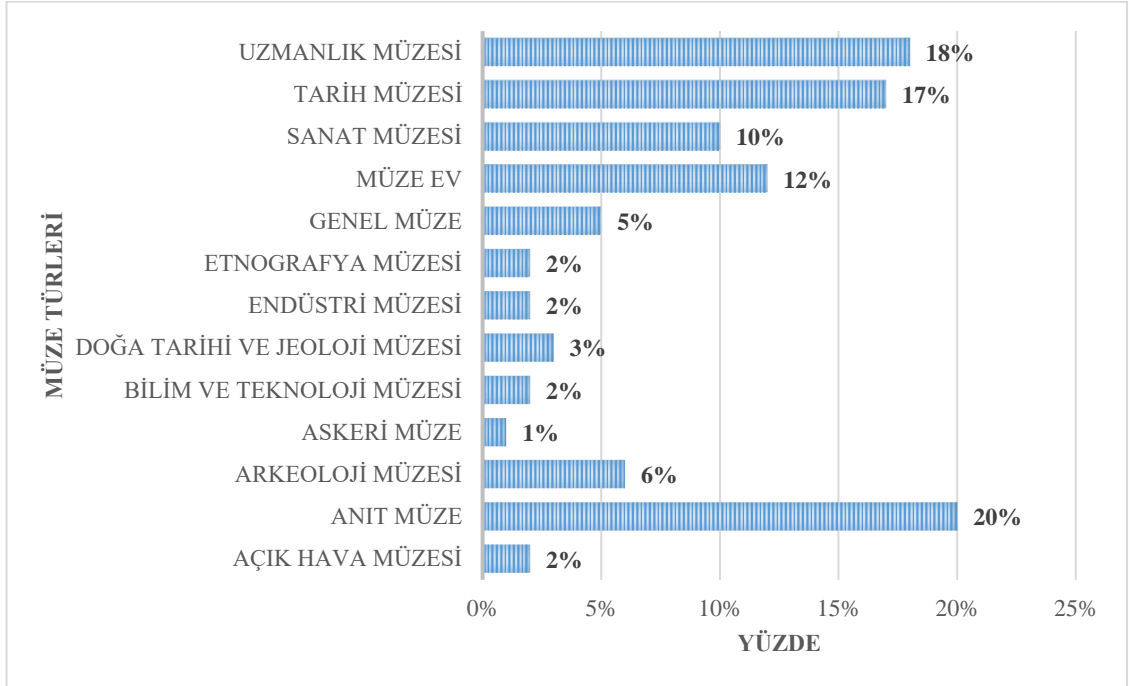
Bağlı olduğu kurumlara göre yapılan sınıflandırmada ortaya çıkan türler şu şekildedir; Askeri Müze, Devlet Müzesi, Özel Müze, Üniversite Müzesi, Vakıf Müzesi ve Yerel Yönetim Müzesi'dir.

Yapılan araştırma çalışması sonucunda yüz müzenin türü ve bağlı olduğu kurum listesi hazırlanmıştır. Liste Şekil 5-1 ve Şekil 5-2'de detaylı olarak gösterilmektedir.

SIRA	MÜZE ADI	MÜZE TÜRÜ	BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ
71	PERA MÜZESİ	SANAT MÜZESİ	ÖZEL MÜZE
72	PTT MÜZESİ	TARİH MÜZESİ	ÖZEL MÜZE
73	RAHMİ KOÇ MÜZESİ	ENDÜSTRİ MÜZESİ	ÖZEL MÜZE
74	REZZAN HAS MÜZESİ	GENEL MÜZE	ÖZEL MÜZE
75	RUMELİ HİSARI	ANIT MÜZE	DEVLET MÜZESİ
76	SABRİ ARTAM VAKFI KLASİK OTOMOBİL MÜZESİ	UZMANLIK MÜZESİ	ÖZEL MÜZE
77	SADBERK HANIM MÜZESİ	GENEL MÜZE	ÖZEL MÜZE
78	SAĞLIK MÜZESİ	TARİH MÜZESİ	ÖZEL MÜZE
79	SAİT FAİK ABASIYANIK MÜZESİ	MÜZE EV	ÖZEL MÜZE
80	SAKIP SABANCI MÜZESİ	GENEL MÜZE	ÖZEL MÜZE
81	SANTRAL İSTANBUL	ENDÜSTRİ MÜZESİ	ÖZEL MÜZE
82	SARAY KOLEKSİYONLARI MÜZESİ	SANAT MÜZESİ	DEVLET MÜZESİ
83	SİRKEÇİ GARI TCDD MÜZESİ	TARİH MÜZESİ	ÖZEL MÜZE
84	ŞAİR FARUK NAFİZ ÇAMLİBEL MÜZESİ	MÜZE EV	ÖZEL MÜZE
85	ŞEHİR MÜZESİ	SANAT MÜZESİ	YEREL YÖNETİM MÜZESİ
86	TEKFUR SARAYI	ANIT MÜZE	YEREL YÖNETİM MÜZESİ
87	TOPKAPI SARAYI	ANIT MÜZE	DEVLET MÜZESİ
88	TÜRK İNŞAAT VE SANAT ESERLERİ MÜZESİ	BİLİM VE TEKNOLOJİ MÜZESİ	VAKIF MÜZELERİ
89	TÜRK VAKIF HAT SANATLARI MÜZESİ	SANAT MÜZESİ	VAKIF MÜZELERİ
90	TÜRK VE İSLAM ESERLERİ MÜZESİ	GENEL MÜZE	DEVLET MÜZESİ
91	TÜRKİYE İŞ BANKASI MÜZESİ	TARİH MÜZESİ	ÖZEL MÜZE
92	TÜRKİYE YAZARLAR SENDİKASI EDEBİYAT MÜZESİ VE	UZMANLIK MÜZESİ	ÖZEL MÜZE
93	TÜRVAK SİNEMA VE TİYATRO MÜZESİ	UZMANLIK MÜZESİ	ÖZEL MÜZE
94	URAL ATAMAN MÜZESİ	UZMANLIK MÜZESİ	ÖZEL MÜZE
95	VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HALI MÜZESİ	UZMANLIK MÜZESİ	VAKIF MÜZELERİ
96	YAHYA KEMAL MÜZESİ	MÜZE EV	ÖZEL MÜZE
97	YAPI KREDİ BANKASI VEDAT NEDİM TÖR MÜZESİ	GENEL MÜZE	ÖZEL MÜZE
98	YEDİKULE HİSARI	ANIT MÜZE	DEVLET MÜZESİ
99	YEREBATAN SARNICI	ANIT MÜZE	YEREL YÖNETİM MÜZESİ
100	YILDIZ SARAYI	ANIT MÜZE	DEVLET MÜZESİ

Şekil 5-2 Müzelerin Türleri ve Bağlı Oldukları Kurumlar Listesi II

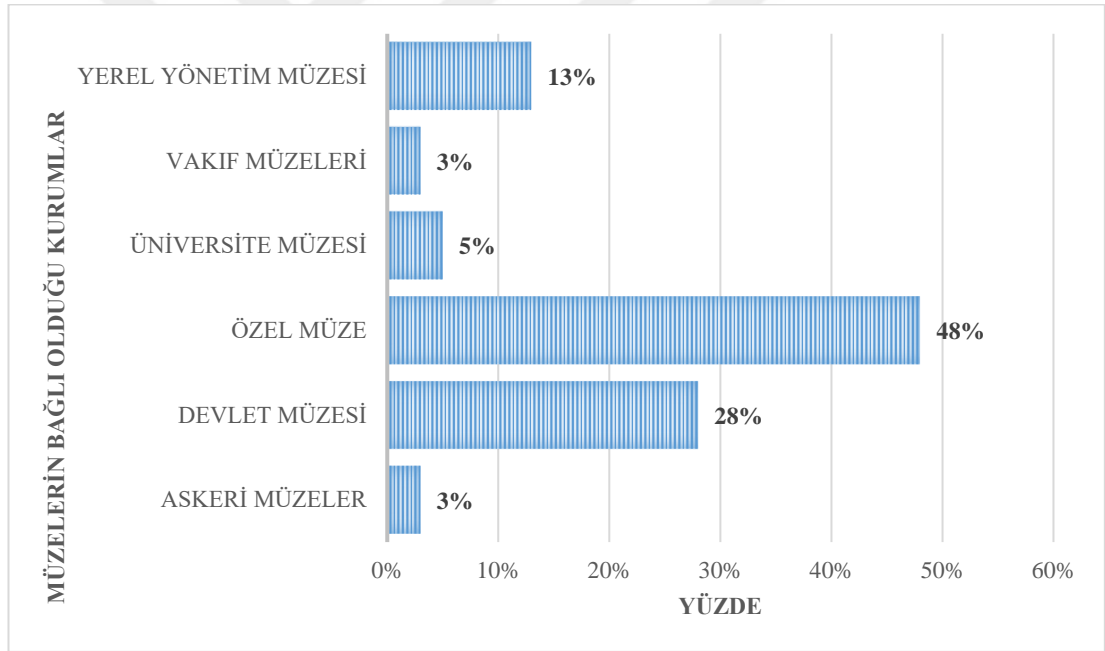
Yapılan çalışma sonucu ortaya çıkan liste ile İstanbul'daki yüz müzenin bağlı olduğu kurum ve müze türü üzerinden ayrıca değerlendirilmiştir. Müzelerin türleri üzerinde yapılan çalışmanın detayı Şekil 5-3'te dağılım grafiği olarak verilmiştir.

Şekil 5-3 Müzelerin Türlerine Göre Dağılımı

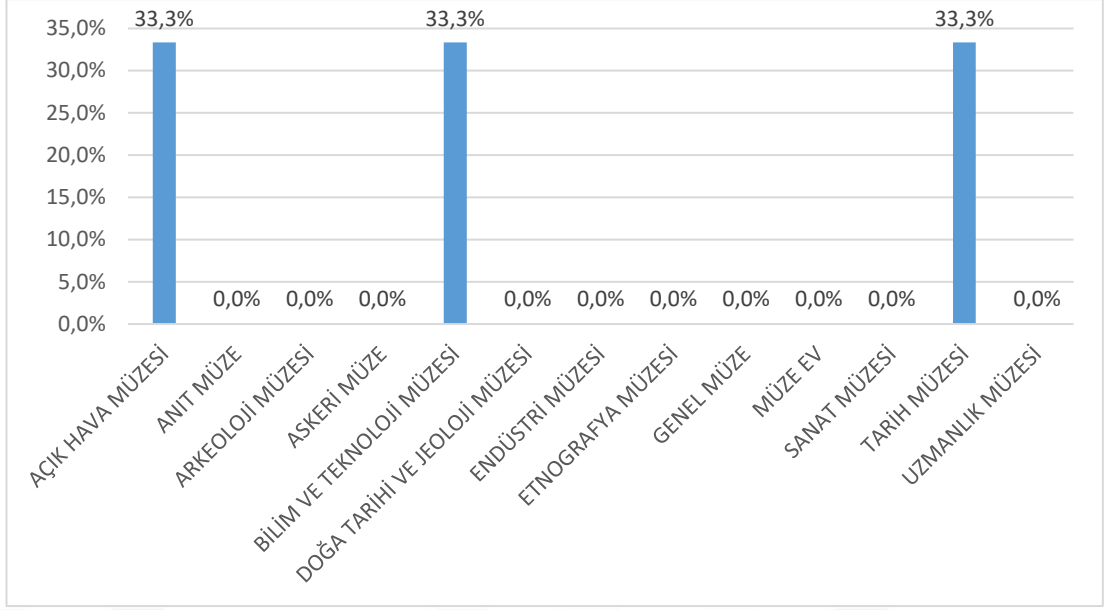
Müzelerin türlere göre dağılımı incelendiğinde İstanbul'daki müzelerin genel olarak anıt müze, uzmanlık müzesi ve tarih müzesi olduğu ortaya çıkmaktadır. Zengin bir tarihe sahip olan İstanbul'un hem Bizans İmparatorluğu hem de Osmanlı İmparatorluğu dönemlerinden kalma anıtların yoğunluğu göz batmaktadır. Ayrıca bu eserler üzerinde neo-grek, neo-klasik, neo-barok, neo-gotik, neo-rönesans, neo-oryantalist, ampir, rokoko ve modern mimari üslubun izlerini görmek mümkündür. Uzmanlık ve tarih müzeleri bakımından da son derece zengin olan İstanbul'da çok sayıda müze ev bulunmaktadır. Yüzyıllardır önemli insanlara ev sahipliği yapan şehirde, bu isimler adına açılmış olan müze evlerde art-nouveau ve art-deco üslubu ağırlıktadır.

Müzeler için bağlı oldukları kurumlar üzerinden de bir değerlendirilmiştir. Şekil 5-4'te müzelerin bağlı oldukları kuruma göre dağılımı verilmektedir.

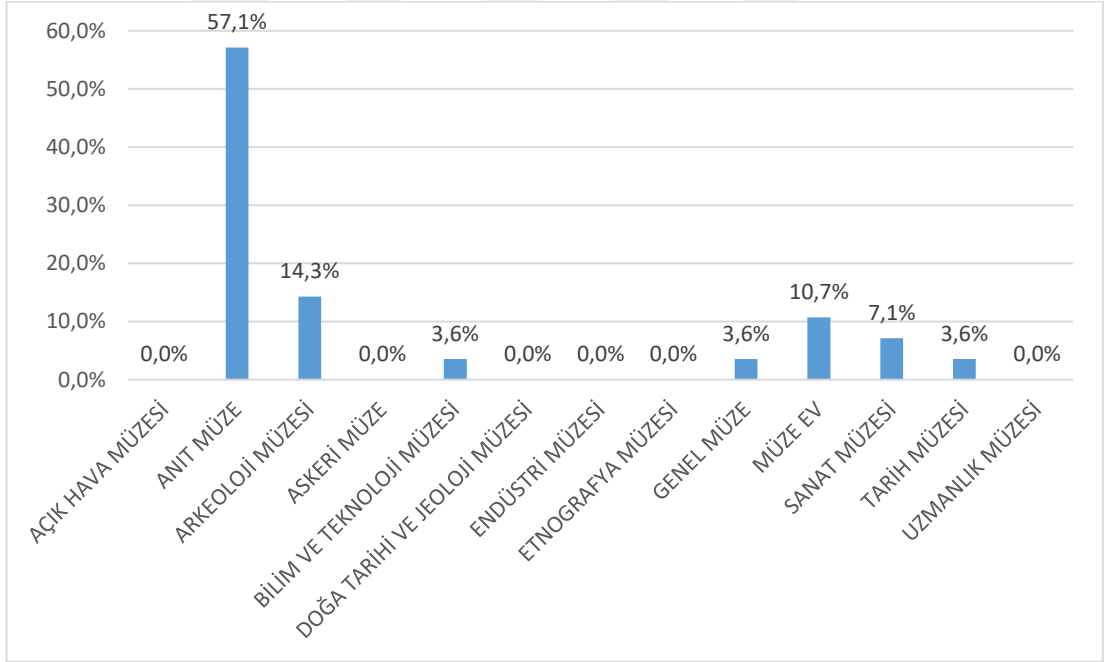
Şekil 5-4 Müzelerin Bağlı Oldukları Kurumlara Göre Dağılımı

Şekil 5-4 incelendiğinde İstanbul'daki müzelerin yarısına yakının özel müzedir. Kalan kısım ise yoğunluk olarak önce devlete bağlı olan müzeler sonrasında da belediyelere bağlı müzelerdir. Üniversite müzeleri arasında ise İstanbul Üniversitesi barındırdığı müze sayısı bakımından göze batmaktadır.

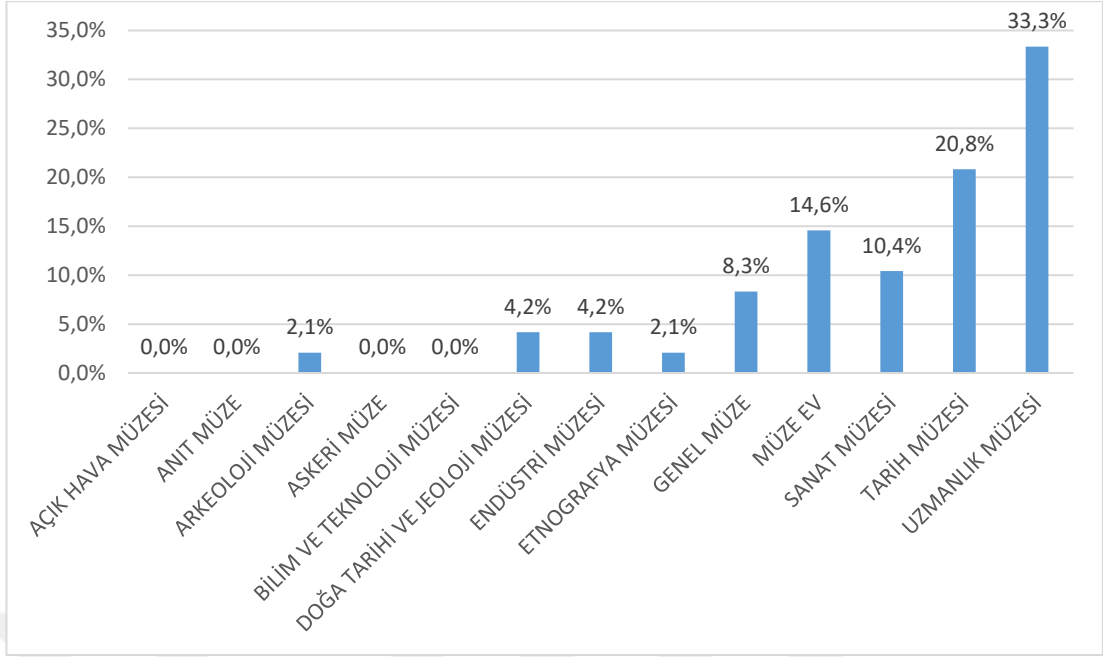
Şekil 5-5 Askeri Müzelerin Türlerine Göre Dağılımı

Bağlı oldukları kurum açısından askeriyeyle bağlı olan müzeler içerisinde üç türlü müze bulunmaktadır.

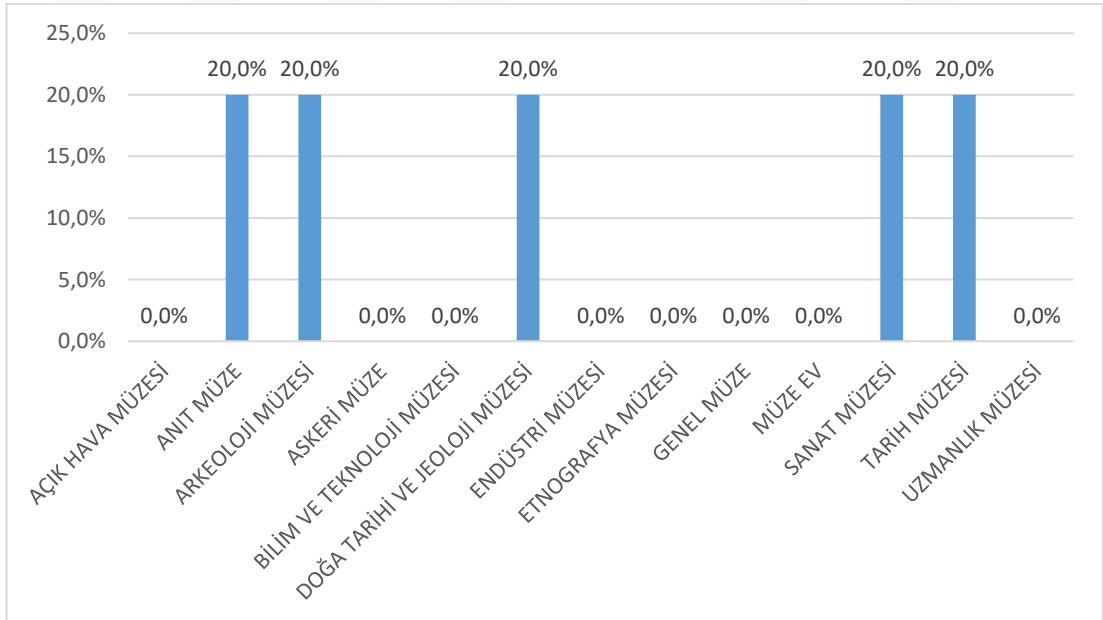
Şekil 5-6 Devlet Müzelerinin Türlerine Göre Dağılımı

İstanbul'da bulunan devlet müzeleri değerlendirildiğinde bu müzelerin yarısından fazlasının anıt müze olduğu görülmektedir. Ardından arkeoloji müzeleri ve müze evler gelmektedir. Sanat müzeleri oran olarak dördüncü sırada yer almaktadır.

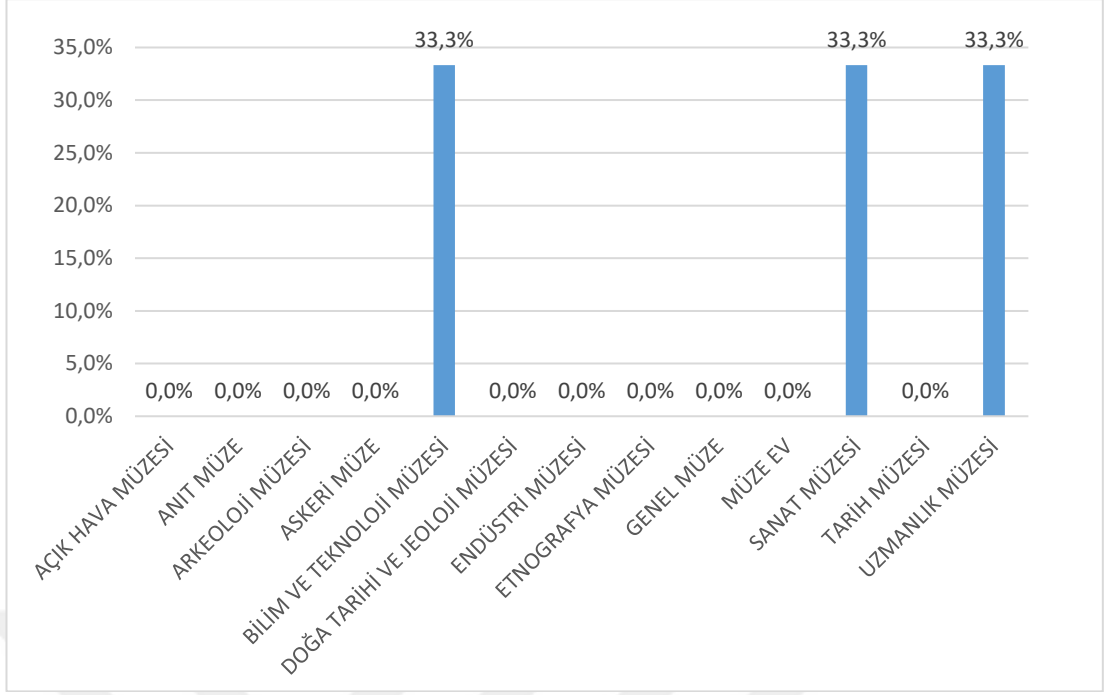
Şekil 5-7 Özel Müzelerin Türlerine Göre Dağılımı

Özel müzeler incelendiğinde üçte birinin müze türü açısından uzmanlık müzesi olduğu göstermektedir. Ayrıca devlet müzelerinde yer almayan uzmanlık müzelerinin büyük bölümü özeldir. Özel müzeler arasında tarih, müze ev ve sanat türü oldukça fazladır.

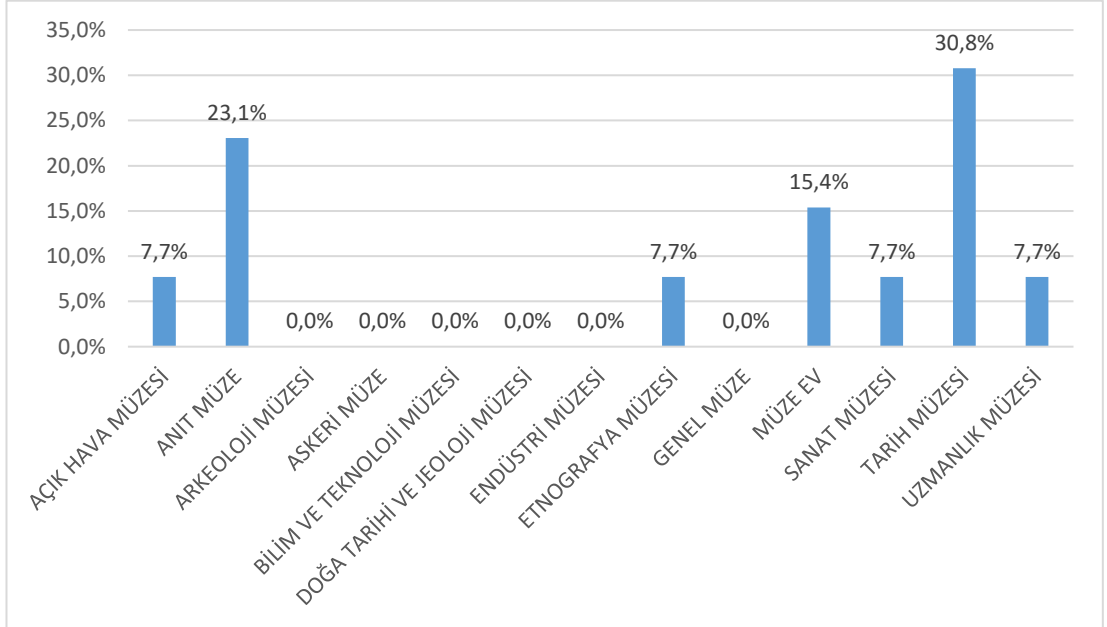
Şekil 5-8 Üniversite Müzelerinin Türlerine Göre Dağılımı

Genel olarak İstanbul Üniversitesi'ne ait olan müzeler içerisinde sadece beş müze türü alanında faaliyet göstermektedir.

Şekil 5-9 Vakıf Müzelerinin Türlerine Göre Dağılımı

İstanbul’da bulunan ve vakıflara ait olan müzeler arasında sadece üç farklı türde birer farklı müze bulunmaktadır. Vakıf müzeleri için özellikle dikkat çeken herhangi bir durum söz konusu değildir.

Şekil 5-10 Yerel Yönetim Müzelerinin Türlerine Göre Dağılımı

İstanbul’da belirlenen yüz müze içerisinde yer alan ve sorumluluğu yerel yönetimlere ait olan müzelerin üçte birine yakını tarih müzesidir. Ayrıca devlet müzelerinde olduğu gibi burada da anıt müze sayısı oldukça fazladır.

KAYNAKLAR

- Acun, F. (2006). Cumhuriyet'in İlk Yıllarında Eğitimin Hedefi. *Eğitim Atatürk Özel Sayısı*, 27-32.
- Ağın, A. (1965). *Yıldız Sarayı ve Çırağan Sarayı*. İstanbul.
- Akın, N. (2002). *19. yüzyılın ikinci yarısında Galata ve Pera*. İstanbul.
- Akın, N., & Batur, A. (2015). *İstanbul Mimarlık Rehberi*. İstanbul: Mimarlar Odası Yayınları.
- Alus, S. M. (1994). Askeri Müze. S. M. Alus içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 1112-1115). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Anıt Müzeler*. (2005, Ağustos). *Kültür Turizm*: <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/TR,80162/anit-muzeler.html> adresinden alındı
- Anlağan, Ç. (2001). Sadberk Hanım Müzesi. Ç. Anlağan içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 390). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Apaydın, A., & Salar, Ö. F. (2016). *İstanbul'un 100 Müzesi*. İstanbul: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş. Yayınları.
- Architecture, E. A. (2017, Aralık 7). *Emre Arolat Architecture*. Emre Arolat Architecture: <http://www.emrearolat.com/gallery/antrepo-5-msgsu-museum-of-painting-and-sculpture/> adresinden alındı
- Aslanapa, O. (2007). *Türk Sanatı*. İstanbul: Remzi Kitabevi A.Ş.
- Atagök, T. (2000). *Türkiye'de Müzecilik, Cumhuriyet'in Renk ve Biçimleri*. İstanbul: Türkiye İş Bankası-Tarih Vakfı Yayınları.
- Atik, Ş. (1999). *Yeniden Müzeciliği Düşünmek*. İstanbul.
- Avunduk, A. M. (2008). Rumelihisarı. A. M. Avunduk içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 237-240). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Aydın, H. (2012). Topkapı Sarayı Müzesi. H. Aydın içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 261-263). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Ayvazoğlu, B. (2010). *Divanyolu*. İstanbul: Kapı Yayınları.
- Ayvazoğlu, B. (2012). *Üçüncü Tepede Hayat*. İstanbul.
- Balcıoğlu, E. M. (2002). *Bir Kuruluşun Öyküsü*. İstanbul: Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi Yayınları.

- Batur, A. (1994). Aşiyân. A. Batur içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 372-373). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Belediyesi, B. (2017, Kasım 16). *Ercümen Kalmık Müzesi*. Beyoğlu Belediyesi: <http://www.beyoglu.bel.tr/beyoglu-belediyesi/detay/Ercument-Kalmik-Vakfi-Muzesi/181/1072/0> adresinden alındı
- Bilgin, A. G. (2010). *İstanbul Müzeleri*. İstanbul: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş. Yayınları.
- Bilgin, G. (2010). *İstanbul Müzeleri*. İstanbul: İBB Kültür AŞ Yayınları.
- Cantay, G. (1992). *Anadolu Selçukluları ve Osmanlı Darüşşifaları*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayını.
- Çeliker, D. K. (2014). *Adalar Müzesi*. İstanbul: Adalı Yayınları.
- Çürük, C. (1994). Askeri Müze. C. Çürük içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 492-493). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- De Amicis, E. (2006). *İstanbul*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- Demirel, F. (2011). *Sultan II. Abdühamit'in Mirası İstanbul Kamu Binaları*. İstanbul: İTO Yayınları.
- Denizci, A., & Mirza, H. (2015). Dünyadaki Önemli Müzeler. *Müze Eğitimi* (s. 34). içinde Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Döger, F. K., & Kurum, M. (2012). Tıp Tarihi Müzeleri. *Tıp Fakültesi Dergisi*, 13.
- Dökmeci, V., Dülgeroğlu, Y., & Akkal, L. B. (1993). *İstanbul Şehir Merkezi Transformasyonu ve Büro Binaları*. İstanbul.
- Eiermann, E. (2013). *General information about the church*. Kaiser Wilhelm Gedachtnis: <http://www.gedaechtniskirche-berlin.de/facts-about-church> adresinden alındı
- Erbay, M. (1992). The Investigation Of Turkish Art Policy In The Republican Period. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi.
- Erdenen, O. (2003). *Adım Adım İstanbul*. İstanbul.
- Ergil, T. (1993). *İstanbul Müzeleri*. İstanbul.
- Erünsal, İ. E. (2004). Merzifonlu Koca Mustafa Paşa Kütüphanesi. İ. E. Erünsal içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 254). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Esmer, M. (2012). *İstanbul'daki Orta Bizans Dönemi Kiliseleri ve Çevrelerinin Korunması için Öneriler*. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi.

- Eyice, S. (1982). İstanbul'un En Eski Bizans Kilisesi: İmrahor İlyas Bey Camii. *İlgi*, 28-32.
- Eyice, S. (1984). *Ayasofya*. İstanbul: Yapı Kredi Kültür ve Sanat Yayınları.
- Eyice, S. (1989). Alay Köşkü. S. Eyice içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 349-350). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Eyice, S. (1991). Anadolu Hisarı. S. Eyice içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 147-149). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Eyice, S. (1991). Ayasofya Müzesi. S. Eyice içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 211). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Eyice, S. (1991). Aynalıkavak Sarayı. S. Eyice içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 264-266). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Eyice, S. (1995). Fethiye Camii. S. Eyice içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 459-460). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Eyice, S. (1998). Ayasofya İmarati. S. Eyice içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 212). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Eyice, S. (2000). İbrahim Paşa Sarayı. S. Eyice içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 345-347). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Eyice, S. (2001). Kariye Camii. S. Eyice içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 495-498). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Eyice, S. (2009). *Eski İstanbul'dan Notlar*. İstanbul: Küre Yayıncılık.
- Freely, J., & Çakmak, A. S. (2005). *İstanbul'un Bizans Anıtları*. İstanbul.
- Garo, A. (2009). *Osmanlı Bankası*. İstanbul: Belge Yayınları.
- Gülten, Z. (2016). *İstanbul Havacılık Müzesi*. İstanbul : İstanbul Havacılık Müzesi.
- Highland Folk Museum*. (2001). <https://www.highlifehighland.com/about/> adresinden alındı
- Hür, A. (1995). Aydınlatma ve Isıtma Müzesi. A. Hür içinde, *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi*. İstanbul: Kültür Bakanlığı-Tarih Vakfı Ortak Yayını.
- İstanbul, İ. K. (2017, Kasım 20). *Avrupa Kültür Başkenti Mübadele Müzesi*. Avrupa Kültür Başkenti Mübadele Müzesi: <http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,165469/avrupa-kultur-baskenti-mubadele-muzesi.html> adresinden alındı

- Karabıyık, A. (2007). *Çağdaş Sanat Müzeciliği Kapsamında Türkiye'deki Müzecilik Hareketlerine Bir Bakış*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karakaya, E. (1993). İntanbul'un En Yaşlı Kilisesi-Studios. *Türkiyemiz*, 69.
- Kaya, Ş. (1999). Müze. A. A. Metin Sözen içinde, *Tarihin Tanığı Anadolu'da Kurulan Cumhuriyet* (s. 461-463). İstanbul: Creative Yayıncılık.
- Kaya, Ş. v. (2007). *Türkiye'de Müzecilik: 100 Müze 1000 Eser*. İstanbul: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- Kaymakamlığı, Ç. (2016, Ekim 26). *Çatalca Kaymakamlığı*. Çatalca Kaymakamlığı: <http://www.catalca.gov.tr/mubadele-muzesi> adresinden alındı
- Kılıçkaya, A., & Yazıcı, N. (2010). *İstanbul Müzeleri ve Yakın Çevre Müzeleri*. İstanbul: Uranus Fotoğraf Ajansı ve Yayıncılık.
- Kleinbauer, W. E., White, A., & Matthews, H. (2005). *Ayasofya*. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- Konyalı, İ. H. (1950). Çinili Köşk. *Tarih Dünyası*, 607.
- Köroğlu, G. (2006). *İstanbul'daki Bizans İmparatorluk Sarayları*. İstanbul: Osöamlı Bankası Arşiv ve Araştırma Merkezi.
- Limited, K. (2016, Şubat 1). *Çocuk Müzelerine Neden İhtiyaç Var?* Kültür Limited: <https://kulturlimited.com/2016/02/01/cocuk-muzelerine-neden-ihtiyac-var/> adresinden alındı
- Madran, B. (2017). Mimaride Müzeler. *Türkiye İmsad Dergisi*, 52.
- Mathews, T. F. (1971). *The Early Churches of Constantinople*. Londra.
- Metmetçik, Y. (2014). Gülhane İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi. *Yedikıta Dergisi*, 34.
- Meuser, P. (2011). *The Architecture Guide*. Berlin: Braun.
- Müzesi, B. H. (2017, Kasım 19). *Balmumu Heykel Müzesi*. Balmumu Heykel Müzesi: <http://www.balmumuheykelmuzesi.net/hakkimizda> adresinden alındı
- Necipoğlu, G. (2005). *The Age of Sinan: Architectural Culture in the Ottoman Empire*. Londra: Reaction Books.
- NOAM. (2012, Ağustos). Netherlands Open Air Museum: <http://www.openairmuseum.nl/about-us/documentation/> adresinden alındı
- Ogan, A. (1943). Çinili Köşkün Önemi. *Tarih Dünyası*, 19.

- Oruçoğlu, Z. (1999). *Müzelerde Meslek İçi Eğitim Çalışmaları İle Toplam Kalite Yönetiminin Uygulanması*. İstanbul: 4. Müzecilik Semineri Bildiriler.
- Önder, M. (1999). *Türkiye Müzeleri*. Ankara: Türkiye İş Bankası Yayınları.
- Öngen, İ. Ö. (2015). *İstanbul Üniversite Jeoloji Müzesi*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları.
- Pala, İ. (2011). *Boğaziçi'ndeki Mücevher Dolmabahçe Sarayı*. İstanbul: Kapı Yayınları.
- Paspatis, A. G. (1877). Byzantinai Meletai. *İstanbul*, 343-358.
- Paspatis, A. G. (1877). *Byzantinai Meletai*. İstanbul: 327.
- Pekak, S. (2000). İstanbul'da Studios Manastırı, H. Ioannes Prodromos Kilisesi. *Ege Üniversitesi Fakültesi Sanat Tarihi Dergisi*, 101-121.
- Portakal, R. (1993). *Özel Koleksiyonculuk, Müzeler için Düş Bilançosu*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Pressenda, P., & Struani, M. L. (2015). As Tools For Landscape Management: Some Italian Experience, European Landscapes and Lifestyles. *Smithsonian Center for Education and* (s. 1-15). içinde *The Mediterranean And Beyond*.
- Sakaoğlu, N. (1994). Atatürk ve İnkılap. N. Sakaoğlu içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 388-396). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Sakaoğlu, N. (2003). Tekfur Sarayı Byzantine Palace of Prince. *SkyLife*, 160.
- Sarp, İ. (2010). *Türk Hava Kuvvetlerinin Doğuş Yılları*. İstanbul: Pozitif Yayınları.
- Sezgin, F. (2000). *İstanbul İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi*. İstanbul: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş. Yayınları.
- Shaw, W. (2004). *Osmanlı Müzeciliği*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Smithsonian Institution*. (2017, Mayıs 5). Histories of the Smithsonian Institution's Museums and Research Centers: <https://siarchives.si.edu/history> adresinden alındı
- Sözen, M. (1994). Beylerbeyi Sarayı. M. Sözen içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 77-78). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Sözen, M. (1994). Dolmabahçe Sarayı. M. Sözen içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 503-507). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Sözen, M. v. (1996). *Sanat Kavram ve Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Remzi Kitapevi.

- Sülüngür, E. T. (2012). Türk İnşaat ve Sanat Eserleri Müzesi. E. T. Sülüngür içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 541-543). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Tamer, C. (2003). *İstanbul Bizans Anıtları ve Onarımları*. İstanbul: TTOK Yayınları.
- Tanman, M. B. (1996). Galata Mevlevihanesi. M. B. Tanman içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 317-321). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Tanman, M. B. (2001). Kasr-ı Hümayun. M. B. Tanman içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 573-575). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Tarım Ertuğ, Z. (2012). Topkapı Sarayı. Z. Tarım Ertuğ içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 256-261). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Tezcan, H. (1989). *Topkapı Sarayı ve Çevresinin Bizans Devri Arkeolojisi*. İstanbul.
- Topal, R. (2015). Tarih Bu Müzede Canlanıyor. *Borsa Aktüel*, 24-27.
- Tör, V. N. (2010). *Yıllar Böyle Geçti*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ünal, E. (2005). PTT Müzesi. *Skylife*, 94-102.
- Üniversitesi, İ. (2017, Kasım 21). *İstanbul Üniversitesi Jeoloji Müzesi*. İstanbul Üniversitesi Mühendislik Fakültesi: <http://muhendislik.istanbul.edu.tr/jeolojimumesi> adresinden alındı
- Üniversitesi, İ. (2017, Kasım 24). *İstanbul Üniversitesi Müze ve Kültür Miraslarının Yönetimi Uygulama ve Araştırma Merkezi*. Arkeoloji ve Kültür Tarihi Müzesi: <http://muzeyum.istanbul.edu.tr/> adresinden alındı
- Von Hammer, J. (2011). *İstanbul ve Boğaziçi*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- Wiener, W. M. (2001). *İstanbul'un Tarihsel Topoğrafyası*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Yaraş, A. (1997). *Çağdaş Müzecilik Yolunda Devlet Müzelerinde Çalışan Müzecilerin Sorunları'' Kuruluşun 150'nci Yılında Türk Müzeciliği Sempozyumu III Bildirileri*. İstanbul.
- Yücel, E. (1966). Amcazade Hüseyin Paşa Külliyesi. *Arkitekt*, 324.
- Yücel, E. (1980). Türk-İslam Eserleri Müzesi. *Sanat Dünyamız*, 25-31.
- Yücel, E. (1986). *Ayasofya Müzesi*. İstanbul: Akbank Yayınları.
- Yücel, E. (1994). Mozaik Müzesi. E. Yücel içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 491-492). İstanbul: 1994.
- Yücel, E. (2006). Müze. E. Yücel içinde, *İslam Ansiklopedisi* (s. 240-243). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

EKLER

Ek 1: 500. Yıl Museviler Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	500. Yıl Museviler Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	1
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DİŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Elyo Ventura ve Bernar Motola	
TARİHÇE Müze, 1492 yılında İspanya'yı terk edip Türkiye'ye gelen sefarad Yahudilerin beş yüz yıllık tarihini gelişimini anlatmak, Türklerin gelen Yahudilere hoşgörüsünü dünyaya tanıtmak amacıyla kurulmuştur. Müze fikri küratörü olan Naim Güleriyüz tarafından çıkmış Kamhi ailesinin finansal desteği ile ilk olarak Galata'da Zülfaris Sinagogu binasında 25 Kasım 2001 yılında açılmıştır. Daha sonra Şişhane'de bulunan İstanbul'un en büyük sinagogu olan Neve Şalom Sinagogu'na taşınmış ve 14 Ocak 2016 yılında tekrar ziyarete açılmıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Müzedeki Musevilerin günlük yaşantılarından kullandıkları eşyaları, dini objeleri, fotoğrafları ve arşiv belgeleri bulunmaktadır. Müze üç bölümden oluşmaktadır. Müze Neve Şalom Sinagogu'na bağlantıyı camdan yapılmış Midraş holüyle sağlanmaktadır. Müzenin ilk bölümünde Anadolu'daki Yahudilerin kronolojik sıraya göre tarihi anlatılmaktadır. İkinci bölümünde dini objeler, ölümden yaşam döngüsünü anlatan objeler anlatılmaktadır. Son bölümde ise bayramlar, mezarlık, yemek ve dil kültürü yer almaktadır. Müzede ayrıca film gösterimleri ve süreli sergi alanları bulunmaktadır	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Neve Şalom Sinagogu mimar Elyo Ventura ve Bernar Motola tarafından 1949 yılında Yahudi İlkokulu'nun tören salonuna dönüştürülmesiyle 25 Mart 1951 yılında ibadete açılmıştır. 14 Ocak 2016 yılında müzeye çevrilmiştir. Neo-klasik üslupta yapılmıştır. Üçgen alınlıklı giriş kapısına çift kanatlı merdivenle girilmektedir. Cephe ikinci katın orta aksında yer alan çiçek şeklinde yuvarlak pencereyle süslenmiştir	
MÜZE TÜRÜ Etnografya Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Özel Müze	
MÜZE ADRESİ Bereketzade Mh., Büyük Hendek Cd No:39, 34421 Beyoğlu/İstanbul	

Ek 2: Adalar Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Adalar Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	2
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR -	
TARİHÇE Adaların tarihini anlatmak amacıyla İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı'nın ekonomik desteği ve Adalar Belediyesi ile Adalar Vakfı'nın iş birliğiyle yapılmıştır. Büyükkada'da Aya Nikola Eski Helikopter Hangar'ında 10 Eylül 2010 yılında ziyarete açılmıştır. Bir tarih müzesi olan Adalar Müzesi İstanbul'un çağdaş ilk kent müzesidir	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Müze açık havada bulunan Çınar Müze alanı ve kapalı Aya Nikola Hangar Müze alanından oluşmaktadır. Sürekli ve geçici sergi alanları yer almaktadır. Müzede, adalarla ilgili Osmanlı arşiv belgeleri, tarihi fotoğrafları, video klipler, belgesel film ve başlıanan koleksiyonlar bulunmaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Çelik konstrüksiyondan oluşan tek katlı sağır bir yapıdır.	
MÜZE TÜRÜ Etnografya Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Yerel Yönetim Müzesi	
MÜZE ADRESİ Aya Nikola Mevkii, Büyükkada, 34970 Adalar/İstanbul	

Ek 3: Adam Mickiewicz Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Adam Mickiewicz Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	3
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Bay Jan Gorczynski	
TARİHÇE 1855 yılında Osmanlı Devleti'ne sığınan Polonyalıları incelemek amacıyla İstanbul'a gelen ünlü şair Adam Mickiewicz, savaş çadırlarını incelerken yakalandığı hastalıktan dolayı 26 Kasım 1855 yılında hayatını kaybetmiştir. Yazdığı milli şiirler ile dünyada büyük yankı getiren Mickiewicz'in vefatının 100. yılında Beyoğlu'ndaki evi, 1955'te Polonya Yardımlaşma ve Hayırseverlik Derneği ve Krakow Üniversitesi'nin çabalarıyla onarılarak müzeye çevrilmiştir.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Müze içerisinde Adam Mickiewicz'in İstanbul'da geçirdiği zamana ait fotoğraflar, eserleri ve ülkesi için vermiş olduğu özgürlük mücadelesine ait bilgi ve belgeler bulunmaktadır. Gerçek mezarı ise Polonya'da bulunsa da müzenin bodrum katında yazara ait üzerinde bir hatıra levhası olan sembolik kabir bulunmaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Adam Mickiewicz'in müzesi, üç katlı müstakil bir yapıya sahiptir. Kagir olarak inşa edilmiştir. Binanın dış cephesinde müzeye çevrilisinin hikayesini anlatan hatıra levhası bulunmaktadır. 19. yy ikinci yarısına ait konut mimari özelliklerini yansıtmaktadır.	
MÜZE TÜRÜ Müze ev	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ Sakız ağacı Caddesi Tarlabası / Beyoğlu	

Ek 4: Ahmet Hamdi Tanpınar Müze Kütüphanesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Ahmet Hamdi Tanpınar Müze Kütüphanesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	4
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Kirkor Amira Balyan	
TARİHÇE Ünlü edebiyatçı Ahmet Hamdi Tanpınar'ın anısına Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 12 Kasım 2011 yılında ziyarete açılmıştır. Müze, Gülhane parkı içerisinde Topkapı Sarayı çeviren surun köşe kulesi olan Alay Köşkü'nde yer almaktadır. Padişahların sefere gidip dönen askerleri izledikleri yerler olarak kullanılmıştır. 1855 yılında telgrafhane, 1910 yılında Güzel Sanatlar Birliği'nin merkezi olarak kullanılmıştır. 19 Eylül 1929 yılında Güzel sanatlar birliği merkezinin burada yaptığı toplantıda üye olarak seçilen Ahmet Hamdi Tanpınar'ın anısına adını almıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Müze 1000 adedi aşkın kitabın bulunduğu kütüphane ve Ahmet Hamdi Tanpınar'ın eşyaları da dahil olmak üzere birçok yazarın eşya ve belgeleri sergilenmektedir.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Köşk 16. yy da yapılmış daha sonra 19. Yüzyılda yapılan tadilatlardan dolayı yıkılıp yeniden 1810 yılında II. Mahmut Döneminde yapılmıştır. Diğer surların içinde kalan kulelerden daha büyüktür. Ampir bir üslupta Taş konsol üzerine yaptırılan köşk 2 kattan oluşmaktadır. 7 cepheli etrafı 7 pencereyle çevrili büyük bir salondan oluşmaktadır. Pencere yayvan siyah ve beyaz kemerlidir. Köşkün üstü geniş saçaklardan oluşmaktadır. Çatsısı soğan külahı örtüsüyle örtülmüştür.	
MÜZE TÜRÜ Müze Ev	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ Alemdar Mah., Alemdar Cad. Alay Köşkü, 34122 Fatih/İstanbul	

Ek 5: Anadolu Hisarı

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Anadolu Hisarı
ARAŞTIRMA NUMARASI	5
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
Anadolu Hisarı, Yıldırım Beyazıt tarafından 1395 yılında yaptırılmıştır. Fetih sırasında Bizanslılara Karadeniz'den yardım gelmesini engellemek için yapılmıştır	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
Hisar 7.000 m2 lik bir alana kurulmuştur. İç kısmındaki kale ve dışındaki surlardan oluşmaktadır. Dış surları ise Fatih Sultan Mehmet tarafından yeniden tahkim edilmiştir. İç kale dikdörtgen planda yapılmış dört kattan oluşmaktadır. Dış kale surlarında kemer ve üç adet kule bulunmaktadır. Dış surlar ise günümüzde yıkılmış vaziyettedir. Hisarın içine ve etrafına yerleşim yapılmıştır. 1928 yılında içindeki evler istimlak edilmiştir	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
Surlar 3 m kalınlığında yontulmuş taşlar ve yer yer tuğlalarla yapılmıştır.	
MÜZE TÜRÜ	
Anıt Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ	
Anadolu Hisarı Mh., 34810 Beykoz/İstanbul	

Ek 6: Askeri Müze

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Askeri Müze
ARAŞTIRMA NUMARASI	6
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Nezih Eldem	
TARİHÇE İstanbul'un fethinden sonra değerli harp silahı araç ve gereçler Aya İrini Kilisesi'nde toplanarak "cebehane" olarak düzenlenmiştir. 1726 yılında yeni bir düzen ile "Dar-ül Eslîha" adı ile yeniden kurulmuştur. Ahmet Fethi Paşa'nın çabalarıyla "müze-i Hümayun" adını alarak ilk defa müze olmuştur. Dünya savaşıyla beraber faaliyetlerini durduran müze, savaş tehlikesinin ortadan kalkmasıyla 1959 yılında Harbiye Mektebi Jimnastik hanesinde yeniden sergilenmeye başlamıştır. Bu yapı II. Abdülhamit tarafından okul binası olarak yaptırılmıştır. Kolordu karargâhı olarak kullanılan binanın güneyi harbiye evi olarak kullanılmıştır. 1964 yılında müze olmasına karar verilen yapı, zamanla koleksiyonlara yetersiz kalmasıyla 1966 yılında Nezih Eldem tarafından restore edilerek 10 Şubat 1993 yılında da ziyarete açılmıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Müze 54.000 m2 lik bir alan üzerine 18.600 m2 lik kurulmuş bir yapıdır. Askeri müzede kütüphane, atış poligonu, kıyafethane ve sinema da yer almaktadır. Dünyanın en eski bandosu olan mehter ve modern tekniklere göre dizayn edilmiş multivizyonlar, dokunmatik bilgisayarlar, İstanbul'un fethi ve kurtuluş savaşını anlatan maketler de bu müzededir. Ayrıca kültür ve sanat faaliyetlerinin yer aldığı kültür sitesi bulunmaktadır. Müzenin içerisinde 55.000 objeye sahip olmakla beraber bunların 5.000 'i sergi salonundadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Müzenin daha önce ampir bir cephe üslubu varken yeni yapılan yapı tamamı değiştirilerek çağdaş bürütalizm üslubuyla yapılmıştır. Bina bütünüyle neredeyse sağır ve masif bir yapıdır. Eser çıkımlarla buna eşlik eden farklı kotlarda açıklıklar hareket kazandırmaktadır.	
MÜZE TÜRÜ Askeri Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Askeri Müzeler	
MÜZE ADRESİ Valikonagi Caddesi, Harbiye, Şişli 34298 İstanbul	

Ek 7: Aşiyan Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Aşiyan Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	7
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Tevfik Fikret	
TARİHÇE Aşiyan Müzesi, ünlü şair Tevfik Fikret'in kendisinin projelendirip 1906 yılında yapımı tamamlanan evidir. Aşiyan adını verdiği evi Farsçada yuva anlamına gelmektedir. 1940 yılında Tevfik Fikret'in eşi tarafından İstanbul Büyükşehir Belediyesi satınmıştır. Belediye tarafından "Edebiyat-ı Cedide Müzesi" olarak 19 Ağustos 1945 tarihinde ziyaretçilere açılmıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Aşiyan Müzesi'nin giriş katı idari işler için kullanılmaktadır. İçerisinde Tevfik Fikret'in eşyalarının yanı sıra Abdülhak Hamit ve şair Nigar Hanım'ın eşyaları bulunmaktadır. Birinci katta Abdülhak Hamit'in eşyaları ve Şair Nigar Hanım'ın eşyaları bulunmaktadır. İkinci katta ise Tevfik Fikret'in eşyaları yer almaktadır. Bahçesinde ise Tevfik Fikret'in na'şısı bulunmaktadır. İç mekan büyük oranda art nouveau detaylara sahiptir.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Müze ahşaptan oluşan münferit bir yapıdır. Yapı, Avrupa'da sıkça rastlanan kişisel tasarım türünü olan kırsal karakteri belirgin küçük konut yapımının Türkiye'de bilinen birkaç örneğinden biridir.	
MÜZE TÜRÜ Müze ev	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Yerel Yönetim Müzesi	
MÜZE ADRESİ Aşiyan Yokuşu Aşiyan Müzesi Bebek Sarıyer/İstanbul	

Ek 8: Atatürk Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Atatürk Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	8
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Mustafa Kemal Atatürk, I. Dünya savaşımdan sonra İstanbul'a gelerek Osep Kasabyan'ın evini kiralamıştır. Annesi ve kız kardeşiyle yaşadığı bu ev, 1928 yılında İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından satın alınarak müzeye çevrilmiştir. Müze 15 Haziran 1942 yılında Atatürk İnkılabı Müzesi adıyla ziyaretçilere açılmıştır. 1962 yılında yangın tehlikesi geçiren müze aynı sene onarıp tekrar hizmet vermeye başlamıştır. 1977 yılında daha kapsamlı restore edilen müze 19 Mayıs 1981 yılında tekrar ziyaretçilere açılmıştır. İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından 1989 yılında tekrar onarıma giren yapı 1991 yılında tekrar açılmıştır. 2013 yılında tekrar restorasyon görmüş son olarak 9 Kasım 2014 yılında ziyaretçilere açılmıştır. Bu arada Şişli'de, bugünkü Halâskârgazi Caddesi'nde Osep Kasabyan'ın 1908 yapımı üç katlı evini kiralamıştır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Binanın girişinde gençliğe hitabe, yemek odasında milli mücadele ilgili tablolar ve oturma odasında Atatürk'ün yaşamına ait fotoğraflar yer almaktadır. Birinci katında Sevr Antlaşması, Atatürk'e ait Sivas kongresinde giydiği jaketatay, skoç takım elbise, çamaşlırları, mareşal üniforması, Nutuk'un ilk baskısı adına Ankara hazırlanmış nüfus kâğıdı gibi eşyalar bulunmaktadır. İkinci katında göçlerle ilgili tablolar, Atatürk'ün Selanik'te doğduğu evin maketi, yazlık giysiler, madalya ve plaketeri, Cumhuriyetin ilanından sonra belediyede inzaladığı ilk defteri ve bir takım eşyaları bulunmaktadır.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Yapı, 1908 yılında taştan yapılmış çatı katıyla beraber 4 kattan oluşmaktadır. Giriş kısmının sağ kapısında ise iki yuvarlak kemerli pencereler bulunmaktadır. Yapının üst katlarında pencereler dikdörtgen şeklindedir. Yapının 1. katından başlayan orta aksında bulunan çıkma çatı katında korkuluklu bir balkonla sona ermektedir. Balkonun iki yanında sekizgen yıldız şeklinde pencere bulunmaktadır. Yapının cephesinde, saçaklarında ve sövelerinde süslemeler yapılmıştır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Müze Ev	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Yerel Yönetim Müzesi	
MÜZE ADRESİ	
Meşrutiyet Mahallesi, Halaskargazi Cd. No:140, 34363 Şişli/İstanbul	

Ek 9: Aya İrini Müzesi

MÜZE ADI	Aya İrini Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	9
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>İmparator Konstantin, inanca bir hristiyan olan "Penelope" adına kutsal barış anlamına gelen St. Hagia Eirene, Pagan Jüpiter Tapınağı'nın üstüne yapılmıştır. Yapı M.S 532 yılında komple yanmıştır. İmparator Iustinianos kiliseyi tekrar yaptırılmıştır. 564 yılında tekrar yanmış daha sonra onarılmıştır. 741 yılında deprem sonucu kilisenin ortası tamamen yıkılmıştır. Kilise onarımı sırasında genişleterek yeniden inşa edilmiştir. 1453 yılında bir süre askeri silah deposu olarak kullanılmaya başlanmıştır. Zamanla kullanılmayan silahlar eskimesi üzerine Sultan Abdülmecit'in emri ile askeri müze olarak açılmıştır. Zamanla sergi mekanları yetersiz kalmış burada bulunan arkeolojik eserler 1869 yılında çinili köşke taşınmış ve askeri müze olarak 1949 yılında tekrar açılmıştır. Harbiye'deki askeri müzenin açılması buradaki eserler Harbiye'ye taşınmıştır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Yapının sütunlarla taşınan bir galeri katı bulunmaktadır. Dışardan küre içeriden yüksek kasnaklı küre 14 ü tuğla olmak üzere toplam 20 pencere bulunmaktadır. Basık ve yayvan ikinci kubbe yanında bulunmaktadır. Osmanlı döneminde artrium hem küçülmüş hem de özgünlüğü bozulmuştur. Galerilerine çıkan çift kanatlı merdivenler bulunmaktadır. Apsisleri ve tavanı fresk ve mozaiklerle süslenmiş fakat İkonozlama dönemi olduğu için dinle ilgili tüm tasvirler yasaklanmıştır. Sadece apsis yarım kubbe içinde geniş kollu bir haç ve hemen altında Golgota Tepesi'ni simgeleyen 4 basamaklı kürsü bulunmaktadır. Yan neflerde ve narteks kısmında yer yer freskler ve mozaik parçaları bulunmaktadır</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Yapı İstanbul'da Bizans'tan günümüze kalmış tek atriumlu ve sythrononlu bir yapıdır. Üç nefli bazilikal planda çizilmiş naos(ana mekan), narteks(giriş), artriumdan(avlu) ve apsisten oluşmaktadır. Narteks'ten sonra yan kısımlarda iki koridor ve bir de merkezi salon bulunmaktadır. Orta nefin merkezi kubbe ile örtülü, batıya bakan yönü ise tonoz ile örtülüdür. Bazilikal planlı olan yapının ana kubbesi 35 metre yükseklikte 15 metre çapında 4 beşik tonozla taşınmaktadır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Anıt Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ	
Cankurtaran Mh., Topkapı Sarayı 1. Avlu, 34122 Fatih/İstanbul	

Ek 10: Ayasofya Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Ayasofya Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	10
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
İsidoros ve Anthemios	
TARİHÇE	
<p>Hristiyanlığın Roma'da kabul gören bir din olması bir hristiyan şehri olarak baştan kurulan ilk şehir olmasına vesile olmuştur. Bunun sonucunda hristiyan olarak kabul gören İmparator şehrin en kıymetli noktasına anıtsal bir kilise inşa ettirmiş ve Büyük Kilise (Megele Ekklesia) olarak adlandırılmıştır. 5. YY da ise Hagia Sophia denilmeye başlanmıştır. I.Konstantinos tarafından yapımına başlanan ilk kilise 15 Şubat 360 tarihinde oğlu II.Konstantinos tarafından açılmıştır. kilise 404 yılında büyük hasar görmüştür İkinci kilise 415 yılında yine aynı şemada yapılmıştır. Üçüncü kilise, günümüz Ayasofya'sı ise İustinianos döneminde 532 yılında yanmış ve mimar Miletos'lu İsidoros ve Aydın'lı Anthemios tarafından yeniden yapılmıştır. 1204 yılında Haçlılar Ayasofyayı ele geçirmiş 1261 yılında kurtarılmıştır. 1453 te cami olarak ibadethe açılmıştır. 1934'te müzeye çevrilmiş, 1935 yılında ziyarete açılmıştır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Kalın cephe duvarlarına direk olarak oturan yapı yuvarlak şemada iken, Ayasofya'da plan dikine uzanan 3 nefli bazilikal yapının merkezine geniş bir kubbe oturtmak suretiyle doğu-batı ekseninde yarım kubbeler ve çeyrek kubbelerden oluşmuştur. 3 nefli bazilikal şemanın galeri katı ise "U" biçiminde tasarlanmış ve sütunlar üzerine oturtulmuştur. Galeri katı hizasında ise büyük boyutlarda hat levhaları bulunmaktadır. iç narteks ve yan nef tonozlarındaki altın renkli geometrik, bitkisel süslemeler bulunmaktadır.Apsis yarım kubbesindeki Meryem ve Çocuk İsa mozaği eklenmiştir. Kubbe pandantiflerde melek tasvirleri bulunmaktadır.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>iç ve dış olmak üzere iki narteksten oluşmaktadır. Nartekten içeriye geçtiğimizde naos bölümüne ulaşılmaktadır. Kareye yakın şemada orta nef üzeri kubbelerle örtülüdür. 4 büyük paye yarım kubbeleri desteklerken görüntü olarak da bütünselliği bozmayacak kıvrımlara sahiptir ve yapıyla bütünleşmiştir. Payelerin arasındaki sütunlu kemerler orta nefi yan mekanlardan ayırmaktadır. Yan mekanların üzerleri tonoz örtülüdür. Doğu yönünde merkez nefinin sonunda bir bema kemeri, ardında ise apsis kısmı bulunur. Merkezdeki kare mekandan kubbeye geçiş pandantiflerle sağlanmıştır</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Anıt Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ	
Sultan Ahmet Mahallesi, Ayasofya Meydanı, 34122 Fatih/İstanbul	

Ek 11: Aynalıkavak Kasrı

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Aynalıkavak Kasrı
ARAŞTIRMA NUMARASI	11
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>I.Selim döneminde hayli önem kazanan Tersane bölgesinin içerisinde barındırdığı geniş koruluk bir vakit sonra Hasbahçe haline getirilmiştir. Bölgedeki ilk kasır I. Ahmed tarafından 17.yy'ın başlarında yapılmıştır. 18.yy başlarında kasır sünnet merasimlerine ev sahipliği yapmıştır.Bundan dolayı ismi "Aynalı Kavak Sarayı" olarak anılmaya başlar. III. Selim döneminde ise Tersane bölgesi için bir reform hareketi başlamıştır. Bu durum saray yapılarının Aynalıkavak haricinde tamamının kaldırılmasıyla sonuçlanmıştır. III. Selim, Aynalıkavak Kasrı'na önem verir ve yenilenmesini sağlar. Musiki ile iç içe olan Aynalıkavak Kasrı yıllarca bakımsız kalmış ve titiz bir şekilde restorasyonu yapılarak Milli Saraylar'a bağlanıp sanat değeri taşıyan üst katı ve Tarihi Türk Çalgıları sergisi kurularak ziyarete açılmıştır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>İç kurgusu ise Divanhane, Arz Odası ve yanlarındaki küçük odalardan oluşur. Arz Odası görüşmelerin yapıldığı oda iken Divanhane'de müzik besteler ve icralar yapılmıştır.. Yazı frizlerinde Yeserizade'nin hattı ile Enderuni Fazıl'ın kasrı öven beyitleri, Arz Odası'nda ise III. Selim ileŞeyh Galib'in beyitleri bulunmaktadır. Altın varakları kalemişi süslemeleri, mobilyaları, yine İtalya'da özel üretilen büyük boyuttaki camları, heykel detayıyla yapılmış ahşap işçliği, duvarlarında bulunan özel bir üslupla yapılan mermer görünümlü stuko detaylarıyla özel bir yapıdır</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Kasır bir yokuş üzerinde yer almaktadır. Giriş cephesi tek katlı iken deniz yönünde iki katlıdır. Geleneksel konut şemasını görmektedir. Girişindeki baldaken ince sütunlar ve bir ahşap kubbeden müteşekkil bir hazırlık mekanına sahiptir. Mekan bağdadi teknikte yapılmış, eyvanlı, deniz yönünde çatı Okmeydanı yönünde kubbelidir.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Anıt Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ	
Aynalıkavak Kasrı Aynalıkavak Cad., Hasköy, 34445 Beyoğlu/İstanbul	

Ek 12: Ayşe Ercüment Kalmık Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Ayşe Ercüment Kalmık Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	12
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR -	
TARİHÇE Ercüment kalmık (1909-1971) güzel sanatlar resim akademisi bölümünde okumuş, lirik ve soyut tarzdaki resimleriyle tanınan ressamdır. Bir çok sergiler açmış, konfeans ve dersler vermiştir. Ölümünden sonra Gümüşsuyudaki yaşadığı ev 1993-1996 yılında restore edilmiştir.1997 yılında müzeye dönüştürülmüştür. Şuanda restorasyonda olduğu için ziyarete kapalıdır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Toplam inşaat alanı 400 m2 dir arsa alanı 328 m2 dir. Binanın alt katında sanat atölyesi üst katı ise geçici sergi mekanı olarak düzenlenmiştir.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Yapı ahşaptan yapılmış 19. yüzyıl geç dönem mimarisinin etkilerini göstermektedir. Renki kare vitraylarıyla işlemeli siltmeleriyle ahşap kaplı cephesiyle barok tarzı izler taşımaktadır. Ev aslına uygun şekilde restore edildikten sonra arka bahçesine tonozlu 2 katlı ek bina yapılmıştır. Ek bina ana binaya camdan şeffaf hafif bir yapıyla köprü yapılmıştır.	
MÜZE TÜRÜ Müze Ev	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Özel Müze	
MÜZE ADRESİ Sarayarkası Sokak No: 35 - 37 Gümüşsuyu	

Ek 13: Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	13
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOGRAF	İÇ FOTOGRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR -	
TARİHÇE Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Müzesi, hastanenin başhekimini olan Dr. Bayülkem tarafından ilk adımları atılmıştır. Ruh Hastalıkları Readaptasyon Derneği ve Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi iş birliği ile 26 Haziran 2008 tarihinde hastanenin içinde bulunan eski PTT binasında müze olarak ziyarete açılmıştır	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Tek bir sergi alanı bulunmaktadır. Müzede hastanenin tarihini kronolojik olarak belgelerle, başhekimlerin kullandığı mesleki eşyalar, tıbbi malzemeler, fotoğraflar ve hasta dosyaları gibi eşyalar cam vitrinlerde sergilenmektedir.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Müze binası tek katlı betonarme bir yapıdır. Cephesinde 9 adet vasistas pencere bulunmaktadır. Mimari bir üslubu yoktur.	
MÜZE TÜRÜ Tarih müzesi	
BAğLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ �zel Müze	
MÜZE ADRESİ Zuhuratbaba Mahallesi, Akıl Hastanesi Cd 25/2, 34147 Bakırköy/İstanbul	

Ek 14: Basın Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Basın Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	14
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Maarif Nazırı	
TARİHÇE İstanbul Darülfünun hizmetlerinde ve Maarif-i Umumiye Nezareti olarak kullanılmıştır. Bina Darülfünun olarak hizmet verdiği dönemde Uluslararası Resim Sergisi buraya açılmış ve daha sonraki dönemde de sansür binası olarak kullanılmıştır. Yapıldıktan 43 yıl sonra İstanbul Belediyesi'ne devredilmiştir. Belediyenin çeşitli birimlerinin kullandığı bina 1983'de Belediye ve Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'nin yaptıkları görüşme ile Basın Müzesi olarak hizmet vermesi kararlaştırılmıştır. Restorasyonu 4 yıl sürdükten sonra 9 Mayıs 1988 itibarıyla bina müze olarak hizmete açılmıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Basın Müzesi dünyadaki benzerlerinden barındırdığı farklı içeriklerle daha üstün niteliklere sahiptir. Dört kattan oluşan müzenin zemin katında baskı makineleri bulunmaktadır. Birinci katta ise İbrahim Müteferrika'nın kurmuş olduğu matbaa maketi ile bu matbaada basılmış çeşitli gazete örneklerine yer verilmektedir. Müzenin ikinci katına çıkıldığında sanat galerisi ve sergi salonları bulunurken son katta yönetim birimleri yer almaktadır. Müze altı ayrı sergi salonundan oluşan sanat galerisi, kütüphane, arşiv ve el sanatları sergi salonunu içinde barındırmaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Bina Neo-klasik tarzda bir kamu binasıdır. Neo-klasik üslupta dış cephe hareketlendirilmiştir.	
MÜZE TÜRÜ Tarih Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMLARA GÖRE MÜZE TÜRÜ Özel Müze	
MÜZE ADRESİ Divanyolu Cad. No:84 Çemberlitaş Fatih İstanbul	

Ek 15: Beşiktaş Jimnastik Kulübü Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Beşiktaş Jimnastik Kulübü Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	15
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Beşiktaş Jimnastik Kulübü Müzesi 11 Kasım 2001 tarihinde kulübün genel kurulu üyelerinin katkılarıyla İnönü Stadı'nda ziyarete açılmıştır. Türkiye'nin ilk spor müzesidir. Müze daha önce 9 Mayıs 1947 yılında yapılmış olan İnönü Stadyum'u içerisinde yer alırken kulübün stadi yenileme kararı alınmasıyla aynı yerde açılan Vodafone Park'ta yeniden ziyarete açılmıştır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze 1650 m2'lik bir alanda iki katlı bir yapı olarak açılmıştır. Müzenin üst katında kulübün tarihçesi, kupalar ve geçici sergi salonları yer almaktadır. Alt katta ise formalar, flamlar, plaketter, fotoğraflar ve görsel filmler bulunmaktadır.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Çelik konstrüksiyonla yapılmış futbol sahasının içinde yer almaktadır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Uzmanlık Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
Vişnezade Mah., Dolmabahçe Cad., 34357 Beşiktaş/İstanbul	

Ek 15: Beykoz Kasrı

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Beykoz Kasrı
ARAŞTIRMA NUMARASI	16
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	Stefan Kalfa
TARİHÇE	Beykoz Kasrı, Sultan Adülmecid için Mısır Hidivi Kavalalı Mehmet Ali Paşa tarafından 1855 yılında yaptırılmaya başlanmış ancak yapım esnasında ölümü üzerine 1866 yılında Said Paşa tarafından mimar Stefan Kalfa'ya tamamlattırılmıştır. Kasır yapıldığı sırada tahta geçen Sultan Abdülaziz'e hediye edilmiştir. Abdülaziz bir süre kullandıktan sonra yetim yurdu, hastane ve prevantoryum olarak kullanılmıştır. 1997 yılında Millî Saraylar Müdürlüğü'ne geçerek koruma altına alınmıştır. 2005 yılında restorasyona başlanmış ve 2011 yılında tamamlanmıştır
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	Kasrın ortasındaki iki katlı sofa bulunmaktadır. Sofanın orta kısmında çift kollu oval merdivenler bulunmaktadır. Sofanın köşelerinde odalar yer almaktadır. Somaki mermerle ve bezemelerle geç dönem barok özelliği görülmektedir.
CEPHE ÖZELLİKLERİ	Kasır iki katlı kagir olarak yapılmıştır. Kare ve simetrik plana sahiptir. Neo-klasik bir üslubu vardır. Cephesinde bulunan taşlar İtalya'dan getirtilmiştir. Cepheye ionyen ve korint sütunları bulunmaktadır. Kasrın dört cephesinde de verandalar bulunmaktadır
MÜZE TÜRÜ	Ant Müze
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	Devlet Müzesi
MÜZE ADRESİ	Göksu Mahallesi, Küçükku Cd., 34815 Beykoz/İstanbul

Ek 17: Beylerbeyi Sarayı

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Beylerbeyi Sarayı
ARAŞTIRMA NUMARASI	17
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	Sarkis Balyan
TARİHÇE	<p>Sarayın tarihi Bizans dönemine dayanmaktadır. İmparator II. Konstantinos yaptırdığı kilise ve üzerinde bulunan büyük haçtan ötürü istavroz koruluğu olarak anılmıştır. Osmanlı döneminde hanedanlar kullanmıştır. Sırasıyla burada ilk yapılaşma II. Selimin kızı Cevher Sultan'ın Sarayı, I.Ahmet Şevkabad Kasrı, III.Ahmet Ferahabad Yalısı, I.Mahmut'un annesinin Ferahfeza Kasrı olmuştur. III.Murat döneminde buradaki yapılar yıktırılarak satışa çıkarılmıştır. Daha sonra II.Mahmut satılan yerleri halktan geri alıp 1829-1832 yıllarında mimar Krikor Amira Balyan'a ahşap bir saray yaptırmıştır. 1851 yılında çıkan yangınla bir kısmı yanan sarayı son olarak Sultan Abdülaziz mimar Agop ve Sarkis Balyan'a yeniden yaptırmıştır. 1863 yılında inşasına başlanıp, 1865 yılında törenle açılmıştır. Abdülaziz sarayı devlet büyüklerini ağırlayıp görüşmeler yapacağı bir yer olarak yaptırmıştır. Beylerbeyi adını 16. Yüzyılda burada bulunan köşkün beylerbeyi Mehmed Paşa'ya ait olmasından almıştır.</p>
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	<p>Saray kagir bir yapı olup, 2.500 m2 lik bir alan üzerine bodrum katla beraber 3 kattan oluşmaktadır. Dikdörtgen bir plana sahiptir. Simetrik ve aksiyal yapıda tipik türk evi plan özelliğini taşımaktadır. Eyvanlı Merkezi sofa bir plana sahiptir. Sarayda 6 salon, 24 oda, 1 hamam bulunmaktadır. Saray, Mabeyn ve harem olmak üzere 2 bölümden oluşmaktadır. Bu iki bölüm alt katta birbirinden havuz ile ayrılmıştır. Zemin kata havuzlu salonun köşe kısımlarında 4 oda bulunmaktadır. Üst katta ise ortada büyük bir salon bulunmaktadır. Tüm oda ve salonun tasarımı bir bütün olarak tasarlanmış hereke halıları, sevr yapımı vazolar, ahşap oymacılığı, resim ve yazılarla süslenmiştir.</p>
CEPHE ÖZELLİKLERİ	<p>Eklektik bir uslubu vardır. Cephesi sütunlarla süslenmiş, sütun başlıkları mukarnaslı ve boyalıdır. Rönesans yapılarında bulunan kemerli yuvarlak ve dikdörtgen pencereleri bulunmaktadır. Yuvarlak kemerlerin çıkıntılı kısımlarında topuz formları, ihtişamlı merdivenleri, girişte yer alan aslan figürleri, hareketli silmeler barok mimari özelliğini yansıtmaktadır. Antısal ve az süslemeli bir görünüme sahip olması neo klasik özelliğini yansıtmaktadır.</p>
MÜZE TÜRÜ	Ant müze
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	Devlet Müzesi
MÜZE ADRESİ	Beylerbeyi Mah, Abdullah Ağa Caddesi Beylerbeyi Sarayı, 34676 Üsküdar/İstanbul

Ek 18: Büyük Saray Mozaikleri Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Büyük Saray Mozaikleri Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	18
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Müze, Bizans İmparatorluğu Büyük Sarayı'ndan kalma mozaiklerin sergilendiği yerdir. 1953 yılında arkeoloji müzeler müdürlüğüne bağlı olarak açılmış, 1979 yılında ise Ayasofya Müzeleri Müdürlüğüne bağlanmıştır. İstanbul ve çevresinde bulunan mozaiklerde sergide sergilenmektedir.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Sarayda bulunan mozaiklerin sadece 180 m²'lik bir bölümü ortaya çıkmıştır. Mozaiklerde mitolojik çağa ait figürler, Hristiyanlığa ait semboller, doğadan ve günlük hayattan alınmış betimlemeler bulunmaktadır.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Sultan Ahmet Camii'nin güneyinde; arasta içinde yer alan Büyük Sarayın tabanı mozaiklerle kaplı olan, ortası açık, sütunlu avlu kalıntılarının kısmen sağlam kalmış mozaiklerin içine alacak şekilde çevrilmesiyle oluşmaktadır. Ortalama her biri 5mm kireç taşı ve pişmiş topraktan oluşmaktadır. Müzeye 1987 yılında demir konstrüksiyonlu bir çatı örtüsü eklenmiştir.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Arkeoloji Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMLARA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ	
Kabasakal Cad. Torun Arasta Çarşısı Sok. No:103, Sultanahmet Fatih İstanbul	

Ek 19: Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	19
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Tıp tarihi Deontoloji Ana Bilim Dalı başkanlığına atanan Prof. Dr. Nil sarı tıp tarihiyle ilgili malzeme araç gereçlerin kaybolmaya başladığına ve bununla ilgili bağışlar toplanarak müze haline getirilmesini karar vermiştir. Ana bilim dalı bünyesinde yer alan toplum sağlığı dalı tarafından kullanılan bina müze için boşaltılmasını sağlamıştır. Çeşitli devlet hastanelerinden, diş hekimlerinden, eczanelerden, emekli tıp hocalarından, özel hastanelerden alınan bağışlarla 20 Mayıs 1985 yılında "Tıp Ve Eczacılık Tarihi Müzesi" adıyla açılmıştır. Zamanla artan bağışlar nedeniyle sergileme alanları yetersiz kalmıştır. 1995 yılında dönemin rektörü Prof. Dr. Kemal Alemdaroğlu Cerrah Paşa Tıp Fakültesi'nin idari birimleri olarak kullanılan fakültenin en eski binasını müzeye tahsis etmiştir. 2002 yılında binanın restorasyonuna başlanmış müze olarak yeniden iç mekanları tasarlanmıştır. Müze 2004 yılında ziyaretçilere açılmıştır. 16.02.2006 yılında Cerrah Paşa Tıp Fakültesi, tıp tarihi ve deontoloji anabilim dalı müzesi adıyla özel müze olarak Kültür Ve Turizm Bakanlığından onay almıştır. Müze binası 2015 yılında başlayan restorasyon nedeniyle kapalıdır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müzedede 25 sergileme alanı vardır. Giriş katta koridorunda geçici sergi salonu için ayrılmış diğer 4 odasında ise müzeyle ilgili arşiv bilgileri posterler ve tıbbi araçlar bulunmaktadır. 1. Katta fotoğraflar, kitaplar, aletler yer almaktadır. 2. Katta ise hastanenin başarı rozetleri, nişanları tarihi gelişimini anlatan fotoğrafları yer almaktadır.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Yapı zamanında Takiyüddün Paşa Konağı iken 1893 yılında kolera salgınında hastane olarak kullanılmıştır. Ahşap yapı daha sonra gördüğü tahribat nedeniyle 1911 yılında yıkılıp, 1915 yılında kagir olarak cerrah paşa belediye hastanesi olmuştur. Yapı Osmanlı ve Selçuklu mimarisinden izler taşımaktadır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Tarih Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMLARA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Üniversite Müzesi	
MÜZE ADRESİ	
Kocamustafapaşa Cd. No:53 Cerrahpaşa 34098 Fatih/İstanbul	

Ek 20: Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Cumhuriyet Eğitim Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	20
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Müze, 1998 yılında Sultan Ahmet Endüstri Meslek Lisesi'nin bahçesinde yer alan "dınışkihane" adıyla bilinen kılıçhane binasında ziyaretçilere açılmıştır. Yapı, 1454 yılında Fatih Sultan Mehmet'in vezirlerinden Gedik Ahmet Paşa tarafından kılıç imalatı için açılmıştır. 1730-1754 yılları arasında Sadrazam Yeğen Mehmet Paşa kılıç imalatını durdurmuş, yeniçeri askerlerinin elbiselerinin dikilmesi talimatını vermiştir. 1789-1807 yılları arasında III. Selim tarafından tekrar kılıçhaneye çevrilmiştir. 1868 yılına kadar kılıç imalathanesi olarak kullanılan bina Mithat Paşa'nın emri ile 4 Eylül 1868 günü kapatılarak sanayi mektebine tahsis edilmiştir. Bugün bu yapıda dövülen kılıçlar Topkapı Müzesi'nde sergilenmektedir.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Eğitim Cumhuriyet döneminin köklü okullardan alınan daha önce verilen eğitim ile ilgili 150 yıllık tarihi fotoğraf, araç ve gereçlerin sergilediği yerdir.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Yapı Osmanlı mimarisinin güzel örneklerindedir. Dört kubbe ve ortada bir sütun taşıyıcıya bindirerek geniş açıklık elde edilmiştir. Yapı bu özelliğiyle İstanbul'da tektir. Yapı Suriçi'nde hizmet veren Osmanlı döneminden kalan tek yapıdır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Tarih Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
Küçük Ayasofya Mh., Şht. Mehmetpaşa Ykş. No:3, 34122 Fatih/İstanbul	

Ek 21: Çağlarboyu Aydınlatma ve Isıtma Koleksiyonları Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Çağlarboyu Aydınlatma ve Isıtma Koleksiyonları Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	21
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR -	
TARİHÇE Mehmet Yıldız tarafından açılmış özel müzedir. Aydınlatma araçlarına olan ilgisi 12 yaşında elinde tuttuğu kandille ortaya çıkmış koleksiyonlarına bu şekilde başlamıştır. 18 yaşına geldiğinde müze açma fikri oluşmuştur. Hayatının 42 yılını Elâzığ'da geçirip koleksiyonlarının birçoğunu oradan toplamıştır. Daha sonra İstanbul'a gelmiş 1991 yılında ilk sergisini Çamlıca tepesinde açmıştır. Daha sonra orada turistin eskisi kadar oraya ilgi duymaması üzerine müzeyi Sultanahmet'e taşımıştır. 1999 yılında büyük depremde müze binası hasarlanınca şuan hala açık olan Beykoz'daki yerine geçmiştir.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Müzedeki meşale, kandiller, kolza yağı, çekül, su terazisi ve matkap gibi 3.500'e yakın çeşitli obje bulunmaktadır. Koleksiyonlarında Fransa, Hollanda, İngiltere gibi Avrupa ülkelerinden alınan parçalarda bulunmaktadır. İç kısmı ahşap kemerlerle sergi alanlarına geçiş sağlanmaktadır. Koleksiyonlar cam kapalı vitrin ve açık sergileme şekilleriyle sergilenmektedir.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Müze tek katlı yakın çağda yapılmış betonarme bir yapıda yer almaktadır.	
MÜZE TÜRÜ Uzmanlık Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Özel Müze	
MÜZE ADRESİ Çengeldere M. Çengeldere Cad. No:35 Çavuşbaşı Beykoz/İstanbul	

Ek 22: Çatalca Mübadele Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Çatalca Mübadele Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	22
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Y. Mimar Sadettin Soylu ve Y. Mimar Nüşet Ak	
TARİHÇE 1923 yılında yapılan mübadele sözleşmeleri sonucu balkanlarda yaşayan Müslümanların zorunlu göçe sürüklenip Anadolu'ya yerleşmişlerdir. Muhacirler birleşerek 2001 yılında Lozan mübadilleri vakfını kurmuşlardır. Geride bıraktıkları kültürel mirasın korunması adına 20 Aralık 2010 yılında müze olarak ziyarete açılmıştır. Türkiye'de bulunan ilk göç temalı müzedir. Yapı 1913-1923 yılları arasında taverna binası olarak kullanılmıştır. Daha sonra hazineye devredilerek ziraat bankası olarak kullanılmıştır. 1961 yılında ziraat bankası yapıyı satmış ve burada biçki dikiş kursu verilmiştir. 1967 yılında ölçer ailesi satın almış, Lozan mübadilleri vakfına müze olarak kullanılmak üzere tahsis etmiştir. Yapının restorasyonunu Y. Mimar Sadettin Soylu ile Y. Mimar Nüşet Ak gerçekleştirmiştir.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ İçeride asma kat ile ayrılan mekanlarda sergi cam vitrinlerle yapılmaktadır. Müzede çeyizlikler, el dokuması çarşaf, nakış işi süslemeler, masa örtüleri, mutfak eşyaları, fotoğraflar, belgeler, banknot ve Osmanlı dönemi haritaları gibi birçok o döneme ait eşya bulunmaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Yapı tek katlı betonarme bir yapı olup, cephesi taşla kaplanmıştır. Kemerli pencerelerinin etrafındaki süslemeler yapıyı hareketlendirmektedir.	
MÜZE TÜRÜ Tarih Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Yerel Yönetim Müzesi	
MÜZE ADRESİ Kaleiçi Mah. Bahar Sok. No:4 Çatalca / İstanbul	

Ek 23: Çinili Köşk Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Çinili Köşk Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	23
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Atik Sinan	
TARİHÇE Topkapı Saray arazisinde yer alan köşk Sur-i Sultani sınırları içerisinde yer almaktadır. Fatih Sultan Mehmet tarafından 1472'de mimar Atik Sinan'a yaptırılmıştır. 18.yy'a kadar padişahlara ait bir köşk, 1880 yılında Aya İrini'den sonra İmparatorluk Müzesi haline getirilip daha sonra Arkeoloji Müzesi binasına taşınmıştır. Arkeoloji Müzesi olarak kullanıldıktan sonra 1953 yılına kadar kullanım dışı kalmıştır. İstanbul'un fethinin 500. yılı vesilesiyle Fatih'e ait eşyalar konularak Fatih Müzesi olarak düzenlenir. Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü'ne bağlanması ile Çini Müzesi olarak düzenlenmiştir. Anadolu'dan ve İstanbul cami ve medreselerinden getirilen çini eserlerle bir sergi alanı oluşturulmuştur. İlk dönemden itibaren Osmanlı çiniliğinin gelişim süreçleri sergilenmektedir.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ İç mekan haçvarı bir şemada dört yönde eyvanlıdır. Merkezinde ise kasnaklı bir kubbe bulunmaktadır. Eyvanların kolları ardında kalan kısımlarda odalar yer almaktadır. Mekanlar günümüze sıvalı sade bir halde ulaşmıştır. Yalnızca bir odasında III. Murad döneminde eklenmiş olan odadaki tavus kuşu motifli selsebil çeşmesi ve duvar çinileri iç mekandan günümüze gelmiş en kıymetli alandır. Pencere revzenleri de detaylı renkli cam süslemelere sahiptir	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Eyvanlı bir şemada olan Çinili Köşk'tün girişi, revaklı ve basamaklarla çıkılan bir biçime sahiptir. Diğer cephesi ise Gülhane tarafına bakarken diğer cepheye göre daha yüksektir. Basamakların ardından gelen giriş kısmı eyvanlı olmakla beraber bu kısım Selçuklu üslubunda mozaik çinilerle bezenmiştir	
MÜZE TÜRÜ Arkeoloji Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ Cankurtaran Mh., Osman Hamdibey Yokuşu, 34122 Fatih/İstanbul	

Ek 24: Deniz Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Deniz Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	24
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DİŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Deniz müzesi Türkiye’de kurulan ilk askeri müze olmuştur. Müze 31 Ağustos 1897 yılında Bozcaadalı Hasan Hüsnü Paşa’nın talimatıyla “müze ve kütüphane idaresi” olarak Tersane-i Amire bünyesinde kurulmuştur. Bahriye naziri Cemal Paşa, müzenin yeniden düzenlenmesi için 1914 yılında Deniz Yüzbaşı Ressam Ali Sami Boyar’ı getirmiştir. Ali Sami Boyar Türk gemilerin modelleme yapılabilmesi için “geni model atölyesi” ve “mulaj(döküm)- manken atölyesi” kurmuştur. Müze 1933 yılında Kasımpaşa’da Nakkaşhane binasına taşınmış ve adı “Bahriye Müzesi Müdürlüğü” olarak değiştirilmiştir. II. Dünya Savaşı döneminde müze koruma amacıyla dağıtılmıştır. 1946 yılında İstanbul’a getirilen koleksiyonlar önce Kuzey Deniz Saha Komutanlığı binasında depolanıp daha sonra Dolmabahçe’ye taşınmıştır. Taşınan müze “Deniz Müzesi ve Arşivi Müdürlüğü” adı ile ziyarete açılmıştır. Müze son olarak 1961 yılında bugünkü yerine taşınmıştır. Bina çeşitli eklemelerle 1971 yılında “Tarihi Kayıklar Galerisi” olarak kullanılmaya başlanmıştır. Sergileme alanlarındaki yetersizliklerden dolayı 2005 yılında yeniden tasarlanmak üzere mimari proje yarışması düzenlenmiştir.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze tarihi, kayıklar galerisi, kültür sitesi ve açık sergi alanlarından oluşmaktadır. Toplam inşaat alanı 17.600 m²’dir. Yapı 3 kattan oluşmaktadır. 4 salon ve 17 odası bulunmaktadır. Yapıda eski kayıkların yanı sıra haritalar, gemi modelleri, kadirgalar, armalar, tablolar gibi koleksiyonlar sergilenmektedir.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze ilk çağdaş müze örneğidir. Betonarmeden yapılan yapı caddeye bakan kısmı bütün arsayı saran düz bir cepheden oluşmaktadır. Denize bakan cephesi ise parçalı olmakla beraber cam yüzeylerle saydamlaştırılmıştır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Tarih Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Askeri Müze	
MÜZE ADRESİ	
Sinan Paşa Mah. Beşiktaş Cad. 6/1 Beşiktaş/İstanbul	

Ek 25: Denizcilik Ve Su Ürünleri Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Denizcilik Ve Su Ürünleri Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	25
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Müze 1983 yılında Barbaros Hayrettin Paşa Anadolu Lisesi'nde açılmış 1995 ve 2010 yılları arasında yenilenmiştir. Okula bağışlanan ders araç ve gereçleri derslerde donduruldukları balıkların sergilenmesiyle müze açma fikri ortaya çıkmıştır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müzedeki nesli tükenen yarım gagalı balık, testere balığı, kılıç balığı, cam göz kafası gibi bir sürü balık türü formalin maddesi içinde korunarak cam vitrinlerde sergilenmektedir.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze, Barbaros Hayrettin Paşa Anadolu Lisesi'nin içinde yer almakta olup, betonarmaden yapılmış eğitim binasıdır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Doğa Tarihi ve Jeoloji Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
Gümüşsuyu Mahallesi, Kelle İbrahim Cd. No:47, 34820 Beykoz/İstanbul	

Ek 26: Doğa ve Bilim Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Doğa ve Bilim Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	26
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Müze, veteriner Ahmet Hamza tarafından açılmıştır. 1973 yılında hobi olarak topladığı tahnit sanatı birikimleriyle koleksiyon haline getirdiği eserleri 1983 yılında müzeye dönüştürmüştür. Müze ilk olarak doğduğu yer olan Bulgaristan'ın Preslav ilçesinde açılmıştır. Müze daha sonra 1989 yılında Pendik'e taşınmıştır. Pendik'te bulunan müze apartman dairesinin bodrum katına açılmıştır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müzedeki içi doldurulmuş 650 adet hayvan ve 180 tür bulunmaktadır. Müzede seğilene hayvanlar kapalı cam vitrinlerde sergilenmektedir.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Betonarmeden yapılmış apartman dairesinde bulunmaktadır. Mimari bir üslubu bulunmamaktadır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Doğa Tarihi ve Jeoloji Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
Güzelyah Mahallesi, Bengü Sk. 11/A, 34903 Pendik/İstanbul	

Ek 27: Doğançay Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Doğançay Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	27
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Y. Mimar İrem Erez	
TARİHÇE Müze, Ünlü ressam olan Burhan Doğançay tarafından Beyoğlu'nda 150 yıllık 5 katlı tarihi bir binanın restore edilmesiyle 2004 yılında açılmıştır. Türkiye'nin ilk özel modern sanat müzesidir. Burhan Doğançay, eğitimini Paris'te almış ünlü ressamlardır. Networkta bulunan Guggenheim müzesi Doğançay'ın bir eserini kalıcı olarak müzesine alıştı ilk büyük başarısıdır. Avrupa ve ABD de birçok sergi açmıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Müzedeki, 50 yıllık sürede yaptığı resimler, aubusson duvar halıları, grafikler, erken figüratif yapıtlar, heykeller, duvar esintili yapıtlar ve fotoğraflar yer almaktadır. Babası Türk ordusunda harita subayı görevinde yer almış ünlü ressam olan 1900 doğumlu Adil Doğançay'ın eserlerine de müzenin bir katında yer vermiştir. Adil Doğançay ise deniz resimleri, empresyonist manzaralar ve natüromortlar üzerine resimler yapmıştır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Yapı 2. Derece tarihi eser niteliğindedir. 3 katlı yapının dışı taş içi betonarmeden oluşmaktadır. Burhan Doğançay tarafından 1999 yılında satın alınmış, Y. Mimar İrem Erez tarafından müze standartlarına uygun hale getirilip restore edilmiştir. Her kat üç bölümden oluşmuştur. Müze turuna üst kattan başlanmaktadır. Orta katta Adil Doğançay'ın kişisel eşyaları ve eserleri yer almaktadır. Giriş katında ise kafe bulunmaktadır.	
MÜZE TÜRÜ Sanat Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Özel Müze	
MÜZE ADRESİ Balo Sokak No: 42, Beyoğlu 34335 İstanbul Türkiye	

Ek 28: Dolmabahçe Saat Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Dolmabahçe Saat Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	28
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Garabed Balyan, Ohannes Serveryan ve Nikoğos Balyan	
TARİHÇE Dolmabahçe Sarayı'nda bulunan eski iç hazine binasında 2004 yılında açılmıştır. Depolarda bulunan saatler 8 yıllık tamir sürecinden sonra sergilenmesi için buraya getirilmiştir. 2009 yılında bakıma uğramış 2010 yılında tekrar açılmıştır. Türkiye'nin ilk saat müzesi olma özelliğine sahiptir	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Müze 71 adet saat bulunmaktadır. Mevlevi ustaların yanı sıra Fransız, İngiliz ustalarının da tasarladığı ihtişamlı saatler yer almaktadır. Saatler cam vitrinlerde sergilenmektedir.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ -	
MÜZE TÜRÜ Uzmanlık Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Yerel Yönetim Müzesi	
MÜZE ADRESİ Vişnezade Mahallesi, Dolmabahçe Cd., 34357 Beşiktaş/İstanbul	

Ek 29: Dolmabahçe Sarayı

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Dolmabahçe Sarayı
ARAŞTIRMA NUMARASI	29
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Garabet Balyan ve Nağagos Balyan	
TARİHÇE İstanbul'un fethinden sonra Osmanlı denizcileri tarafından gemiler için uygun bir koy olan alana 16.yy'da II. Selim dönemiyle beraber doldurulmaya ve yapılaşmaya başlanmıştır. Bataklık olmaya başlayan bu alan denize kazıklar çakılması suretiyle genişletilmiş ve farklı padişahlar tarafından dinlenme alanı olarak köşkler ve kasırlar yapılarak bir hasbahçeye dönüştürülmüştür. İsmi dolurulan arazisinden almaktadır. III. Selim döneminden itibaren ise batı üslubunda eserler eklenmiştir. II. Mahmud döneminde de bu şekilde devam edilmiştir. Bu dönemlerde Topkapı Sarayı aktif kullanımdan çıkarılmış ve mütevazı ve yalın kalan saray yerine Avrupa'nın gösterişli saraylarıyla yarışabilecek bir saray yapma ihtiyacı duyulmuştur. Dolmabahçe Sarayı da bu sebeple batıya düşkünlüğüyle bilinen Abdülmecid tarafından yaptırılır. 1843'te başlayan inşa faaliyetleri 1856 yılında son bulmuştur. Mimarı kaynaklarda Garabet Balyan ve Nağagos Balyan olarak geçmektedir.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Mekan kurgusu salona uzanan koridorlar üzerinden şekillenmiştir. Kullanılan malzemelerin bir kısmı Osmanlı coğrafyasından, bir kısmı dünyanın farklı yerlerinden gelen birbirinden kıymetli malzemelerden oluşur. Cam işçiliği, stuko sütunları, kristal avizeleri, salonu kaplayan dev boyuttaki halısı hatta halının altındaki hasırlarına kadar her detayı özel olarak seçilmiş zengin malzemelerdir. Şeması açısından eski Türk konut planından tam olarak kopulmadan batı tarzında bir saray yapılmıştır. Giriş tarafı devlet işlerinde kullanılırken diğer tarafı harem olarak kullanılmıştır. Sahil kısmında güvenlik açısından demir şebekeler de üsluba uygun olarak yüksek tutulmuştur.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Saray üslup olarak barok ağırlıklı eklektik bir yapıya sahiptir. Türk ve Alman Rokokosu, Fransız Baroku ve neo-klasik harmanıdır. Duvarları kagir olan sarayın katları ve çatısı ahşap ile örtülmüştür. Merkezindeki mekan içten kubbe dıştan piramidal bir çatı ile örtülmüştür.	
MÜZE TÜRÜ Anıt Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Yerel Yönetim Müzesi	
MÜZE ADRESİ Vişnezade Mahallesi, Dolmabahçe Cd., 34357 Beşiktaş/İstanbul	

Ek 30: Eski Şark Eserleri Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Eski Şark Eserleri Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	30
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Alexander Vallaury	
TARİHÇE Eski Şark Eserleri Müzesi, İstanbul Arkeoloji Müzeleri içinde yer alan 3 müzeden bir tanesidir. Müzenin yer aldığı yapı ilk olarak 1883 yılında Osman Hamdi Bey tarafından mimar Alexander Vallaury'ye Sanayi-i Nefise Mektebi (Güzel Sanatlar Akademisi) olarak yaptırılmıştır. Osmanlı'nın ilk açtığı Güzel Sanatlar Akademisi'dir. Mimar Sinan Üniversitesi'nin ilk temelleri burada atılmıştır. Daha sonraları akademinin taşınması üzerine Yapı Müzeler Müdürlüğüne tahsis edilmiştir. Dönemin müze müdürü yapının eski şark eserlerine dönüşmesini istemiştir. II. Dünya savaşı sırasında boşaltılmıştır. 1963 yılında müze sergileme alanlarında değişikliğe gidilmesi nedeniyle Prof. Nezih Eldem tarafından tasarlanıp restorasyona uğramış ve 1974 yılında ziyarete açılmıştır. Son olarak 1999-2000 yılları arasında tekrar bakım ve onarım yapılarak günümüze kadar gelmiştir.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Müzedeki, Anadolu ve Mezopotamya'nın Yunan öncesi, Mısır ve Arap Yarımadası'nın İslam öncesi eserlerinden oluşur. Burada sergilenen eserlerin çoğu 19. Yüzyıl sonlarından I. Dünya savaşına kadar bulunan arkeolojik eserlerdir. Müzede; salon 1'de İslamiyet öncesi Arabistan, 2'de eski Mısır, 3-4-5-6'da eski Mezopotamya, 7-8-9'da eski Anadolu ve 75.000 çivi yazıları bölümlerinden oluşmaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Alexander Vallaury yapıyı neo-rönesans üslupta tasarlamıştır.	
MÜZE TÜRÜ Arkeoloji Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ İstanbul Arkeoloji Müzeleri Alemdar Cad. Osman Hamdi Bey Yokuşu Sk, 34122, Gülhane Fatih/İstanbul	

Ek 31: Fenerbahçe Spor Klübü Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Fenerbahçe Spor Klübü Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	31
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF 	İÇ FOTOĞRAF
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	-
TARİHÇE	Müzenin temelleri Fenerbahçe'nin 5 Haziran 1910 tarihinde ilk kupasını almasıyla atılmıştır. Koleksiyonlar ilk olarak 1913 yılında altı yol ağzındaki lokale açılmış ahşap iki katlı binada sergilenmiştir. 1932 yılında lokalde çıkan yangın sonucu bütün kupalar yanmıştır. Daha sonra alınan kupalar Fenerbahçe sosyal tesisinde bulunan vitrinlerde sergilenmektedir. Fenerbahçe Şükrü Saraçoğlu Stadı'nın yeniden yapılması sırasında müze buraya taşınmış ve 19 Ekim 2005 tarihinde ziyaretçilere açılmıştır.
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	Müze kupaların yanı sıra, kulübün ilk toplantısını balmumu heykellerle canlandırılmış halı, formalar, kulübün tarihsel belgesellerin sergilendiği sinema odaları, Atatürk'ün 3 Mayıs 1918 yılında kulübü ziyaret ettiği anın balmumu halı gibi bölümler yer almaktadır.
CEPHE ÖZELLİKLERİ	Müze binasının yer aldığı Şükrü Saraçoğlu Stadı yapı çelik konstrüksiyonlarla yapılmış olup, spor tesisidir.
MÜZE TÜRÜ	Uzmanlık Müzesi
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	Özel Müze
MÜZE ADRESİ	Zühtüpaşa Mh., Bağdat Cad., Kızıl Toprak, 34724 Kadıköy/İstanbul

Ek 32: Fethiye Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Fethiye Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	32
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR -	
TARİHÇE Fethiye Cami olarak bilinen Pammakaristos Manastırı, günümüzde cami olarak kullanılmaktadır. Ek kilise ise 1938-1940 yılları arası restorasyon yapıldıktan sonra 2006 yılında ziyarete açılmıştır. Kilise 1261 yılında eski kilise kalıntılarının üzerine iki bina olarak yeniden inşa ettirilmiştir. İstanbul'un fethinden sonra 1455 yılında patrikhane, II. Gennadios tarafından Havarium Kilisesi'nden buraya taşınmış ve 1586 yılına kadar kullanımında kalmıştır. Bu dönemde patrikhane çevre duvarları yenilenerek yemekhane, mutfak gibi birimler eklenerek genişletilmiştir. Sultanı III. Murad kiliseyi Gürcistan ve Azarbecyan fetihlerinin anısına Fethiye adı ile camiye çevrilmiştir. Saray mimarlarından olan Dalgıç Ahmet kilisenin apsis kısmını yıktırılmıştır. İç kısmın mihrabında yer aldığı kubbeli bir mekan eklemiş ve ek binada yer alan sütunlar kaldırılarak büyük kemerler, kubbeler ve tonozlarla kuvvetlendirilmiştir.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Kilise üç nefli bazilikal plana sahiptir. Orta mekanda bulunan kubbeli yapıyı dört büyük sütun ve dört adet pandaltif taşımaktadır. Kubbenin üzerinde 12 adet pencere bulunmaktadır. Güney kısımda yer alan ek kilisenin planı da bazilikal bir şekilde yapılmıştır. Cephesi dekoratif tuğla ile örülmüştür. Nerteksin üzerinde bulunan kubbe iki pencerelidir. Orta mekannın üstünde bulunan kubbe ise sekiz pencereden oluşan yüksek kasnaklı bir yapıdır. Kubbenin iç kısmını İsa ile Tevrat peygamberlerinin tasvir edildiği mozaikler bulunmaktadır. Apsis yarım kubbenin içinde ise İsa, Meryem ve vaftizci Yahya'nın tasvir edildiği mozaikler bulunmaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Cephesi son dönem Bizans mimarisinin örneklerindedir. Duvarları taş, tuğla ve almasıık örgüldür. Sadrazam Sinan Paşa tarafından batı kısmına avluyu U şeklinde saran bir medrese eklenmiştir. Bu sayede 16 y.y. mimarisinin avlulu medreseli cami örneklerinden biri haline gelmiştir. 20 yy. başlarında mimar Kemalettin tarafından çizilen proje ile medresenin üstüne okul yaptırılıp, avlu duvarları kaldırılmıştır. 1955 yılında Türk döneminde yapılan kemer sökülüp eski haline benzer sütunlar yapılmış ve böylece şapel eski görünümüne kavuşmuştur.	
MÜZE TÜRÜ Anıt Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ Balat Mahallesi, 34087 Fatih/İstanbul	

Ek 33: Florence Nightingale Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Florence Nightingale Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	33
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Krikor Balyan	
TARİHÇE Kırım Savaşı'nda yaralanan İngiliz askerilerine İngiltere'den Türkiye'ye 38 hemşire gönderilmiştir. Yaralanan askerler III. Selim tarafından yaptırılan Selimiye Kışlası'nda tedavi edilmektedir. 38 hemşireden aralarında bulunan Florence Nightingale hastalara olan yardımlarıyla çalışmalarıyla adını İngiltere kamu oyununa duyurmuştur. Florence Nightingale anısına 1954 yılında Türk hemşireler derneğinin girişimleri ve I. Ordu komutanlığının izni ile 1954 yılında Selimiye Kışlasının kuzey batı kısmında yer alan kule müzeye dönüştürülüp ziyarete açılmıştır. 1807 yılında çıkan isyanı sonucu kışla yakılmıştır. II.Mahmud'un emriyle 1825 yılında kagir olarak yeniden yapılmıştır. Sultan Abdülmecit döneminde çıkan yangınla 1847 yılında mimar W.James Smith tarafından onarılmıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Müze 3 katlı olup; giriş kısmında ordunun tanıtımı, 2. katı Florence Nightingale'nin özel eşyaları ve hemşirelikte kullandığı eşyaları,3. katta ameliyathane bulunmaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Selimiye Kışlası 1800 yılında III. Selim tarafından ahşap ve kagirden inşa edilmiştir. 19.yüzyıl mimarisinde yapılan yapı büyük bir avluya dikdörtgen planda yapılmıştır. Cephesinin uzunluğu plastrlarla dengelenmiştir. Dört köşesinde gözetleme kuleleri bulunmaktadır. Cephesinin uzunluğu plastrlarla dengelenmiştir.	
MÜZE TÜRÜ Tarih Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Özel Müze	
MÜZE ADRESİ Selimiye Kışlası, Üsküdar/İstanbul	

Ek 34: Florya Atatürk Deniz Köşkü Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Florya Atatürk Deniz Köşkü Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	34
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Seyfi Arkan	
TARİHÇE Florya sahili 19.yüzyıl ve önceleri balıkçıların uğradığı bir yer olarak kullanılmıştır. Daha sonraları Atatürk'ün buraya olan ilgisi sürekli gidip dinlenmesi sebebiyle burası yazlık mekânlar olarak kullanılmaya başlanmıştır. Köşk 1935 yılında İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından Atatürk için Yarışma projesiyle seçilen mimar Seyfi Arkan tarafından yapılmıştır. 14 Ağustos 1935 yılında açılan köşk; Atatürk'ün dinlenme yeri zaman zamanda misafirlerini ağırladığı ve devlet işlerini buradan yönettiği yer olarak kullanılmıştır. Daha sonraları İsmet İnönü, Celal Bayar, Cemal Gürsel, Cevdet Sunay, Fahri Korutürk ve Kenan Evren gibi Cumhurbaşkanlarının yazlık konutu olarak kullanılmıştır. Köşk 16 Eylül 1988 yılında Cumhurbaşkanlığı tarafından TBMM Milli Saraylar Daire Başkanlığına geçmiş ve 1993 yılında restore edilip dönemin tarzını yansıttak eşyalarla Atatürk Müzesi adıyla ziyarete açılmıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Köşkte L şeklinde bir plan şeması vardır. Kıyıya dik olarak personel odaları, servis, banyo ve tuvaletler, doğu koridor kısmında ise Atatürk'ün çalışma odası, yatak odası ve kabul salonu bulunmaktadır. Müzede bir salonda sürekli olarak "Atatürk İstanbul'da" konulu sergi salonu bulunmaktadır. Müzenin bir kısmında ise Atatürk'le ilgili yayımların satışı yapılmaktadır. Müzenin bahçesinde kafeterya olarak kullanılmaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Avrupa mimarisinde sık kullanılan Bauhaus mimari üslubuyla yapılmıştır. Yüzen bir gemi görünümünde sadeliği ön planda modern ve özgün bir çizgiyle tasarlanmıştır. Çelik konstrüksiyonlarla deniz tabanına çakılmış olup karaya 90 metre uzaklıkta bir köprüyle bağlanmıştır. Köşk önceleri tek katlı bir ahşap yapı olarak inşa edilmiş restorasyondan sonra bir kısmı betonarme olarak değiştirilmiştir. Giriş cephesinde bulunan geometri ve estetiğiyle ön planda olan kule çağdaş mimarlık akımından yararlanılarak yapılmıştır.	
MÜZE TÜRÜ Müze Ev	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ İstanbul Caddesi, Florya Bakırköy/İstanbul	

Ek 35: Galata Mevlevihanesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Galata Mevlevihanesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	35
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR -	
TARİHÇE Galata Mevlevihane'si II. Beyazıt döneminde, İskender Paşanın Galata'da yer alan arazisi üzerine 1491 yılında yapılmış İstanbul'un ilk mevlevihanesidir. Mevlevihane 19. yy'da yapılan birçok onarımla günümüze ulaşmıştır. 1925 yılında tekkelerin kapatılma kanunu üzerine mevlevihane kapatılmıştır. 2 Ekim 1946 yılında müze olması kararlaştırılmıştır. Mevlevihanenin semahane girişindeki türbe ve derviş odaları kullanılmadığı için yıkılmıştır. 1967-1975 yılları arasında yapılan düzenlemeler sonucunda 27 Aralık 1975 tarihinde Divan Edebiyatı Müzesi olarak ziyarete açılmıştır. 2005-2011 yılları arasında yeniden restorasyona girilmiş ve 21 Kasım 2011 tarihinde yeniden hizmet vermeye başlamıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Mevlevihane semahane, şeyh dairesi, derviş hücreleri, hünkar mahfili, kütüphane, sebil, hazire ve türbelerden oluşmaktadır. Müzede Mevlevi kültürüne ait eserle, divan şairlerinin divanları, Mevlevihane'de yetişmiş olan talebelerin el yazması eserleri ve tasavvufi eşyalar sergilenmektedir.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Müzede sergiler semahane binasında yapılmaktadır. Semahane üç katlı ahşap bir yapıdır. Sekizgen planlı barok üslubuyla yapılmıştır. Derviş hücreleri kâğırdan yapılmış yan yana hücrelerdir.	
MÜZE TÜRÜ Tarih Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ Şahkulu Mh., Galip Dede Cd. No:15, 34420 Beyoğlu/İstanbul	

Ek 36: Galatasaray Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Galatasaray Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	36
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Galatasaray Spor Kulübü'nün kurucularından Ali Sami Yen tarafından 1915 yılında Kalamış'ta kulübe tahsis edilen binada kurulmuştur. 1. Dünya Savaşı'ndan sonra yapıya İngilizler tarafından el konulması üzerine Ali Sami Yen burada bulunan eşyaları, bir zabıtla dönemin okul müdürü olan Salih Arif'e korunması için teslim etmiştir. 1942 yılında lisede ayrı bir müze binası yapılmasına izin verilmiştir. 1970 yılında lisenin girişinde yer alan yeni yapı tamamlandı müze buraya taşınmıştır. 6 Aralık 2009 yılında da müze bugünkü yeri olan Galatasaray Üniversitesi Kültür ve Sanat Merkezi'ne taşınmıştır. Türkiye'nin ilk spor müzesidir</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Yapının ikinci katında yer alan müzede Galatasaray Spor Kulübü'nün kazandığı madalyalar, kupalar, flamlar, formalar, Metin Oktay'ın forması, Atatürk'ün kulübü ziyaretinde içtiği kahve fincanı fotoğraflar ve belgeler yer almaktadır.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Yapı yüksek tavanlı 4 kattan oluşmaktadır. Kagir bir yapı olup cephesi tümüyle mermer kaplıdır. Mermer üzerine bezemeler ustalıkla işlenmiştir. Neo-klasik üslubun ihtişamlı örneklerindedir. Zemin katında kemerli pencereler yer alırken diğer katlarda dikdörtgen pencereler bulunmaktadır. Birinci katın orta kısmında çıkma yer almaktadır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Uzmanlık Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
Hüseyinağa Mahallesi, No:, İstiklal Cd No:90, 34435 Beyoğlu/İstanbul	

Ek 37: Haluk Perk Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Haluk Perk Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	37
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR -	
TARİHÇE Asıl mesleği avukatlık olan Haluk Perk, arkeoloji ve sanat tarihi alana ilgi duymuş kişisel merakı üzerine bunlarla alakalı koleksiyonları toplamıştır. 1999 yılında koleksiyoncuları bir araya toplamak amacıyla koleksiyoncular derneği olan KOLDER'i kurmuştur. Koleksiyonları birçok müzede sergilenmiş, birçok kitap çıkarmış ve konferanslarda konuşmacı olarak yer almıştır. İstanbul Arkeoloji Müzeleri'ne bağlı koleksiyonculuğu hukuki sebeplerden dolayı iptal olmuş 2002 yılında kendi özel müzesini açmıştır. Müze Avcılar'da bir dairede bulunmaktadır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Müze, Anadolu döneminin yaşamını inancını tıp alanındaki gelişmeleri anlatmayı hedefleyen 15.000 adet Urartu, Hitit, Bizans, Selçuklu, Osmanlı dönemlerinden arkeolojik malzeme, etnografik eserler, fotoğraflar, yazmalar, kitaplar yer almaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Betonarmeden yapılmış apartman dairesinde bulunmaktadır. Mimari Bir üslubu yoktur.	
MÜZE TÜRÜ Arkeoloji Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Özel Müze	
MÜZE ADRESİ Gümüşpala Mahallesi, D-100 Kuzey Yanyolu No:186, 34320 Avcılar/İstanbul	

Ek 33: Havacılık Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Havacılık Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	38
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>I. Dünya Savaşı sonrasında ellerinde bulunan tayyarelerden 2 ve 3'er adet bulunması hava harp okulu tarafından müze açma fikrine neden olmuş, bunların yanında diğer ülkelerden ele geçirilen ganimet uçakla toplanmaya başlanmıştır. Kurtuluş Savaşı sırasında zarar görmemesi için Kartal Maltepe'ye götürülen uçaklar, büyük ölçüde zarar görmüş ve müze açma fikri gecikmiştir. 1960 yılında tekrar müze kurma fikri gündeme gelmiş ve 1963 yılında kullanılan uçakların birer adedinin korunması istenmiştir. Türkiye'nin ilk havacılık müzesi 15 Mayıs 1971 yılında İzmir Cumaovası sivil havaalanında açılmıştır. 1978 yılına kadar açık olan müze yapılan incelemelerde ziyaretçilerin azlığı, merkeze uzak olması sebebiyle müze hava harp okulunun yanındaki alana taşınması kararı alınmıştır. 1977 yılında inşaatı başlayan müze 1983 yılında tamamlanıp 16 Ekim 1985 yılında ziyarete açılmıştır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze, Türk Hava Kuvvetleri'ne ait olan 65.000 m2'lik alanın 15.000 m2'lik bir kısmına inşa edilmiştir. 2.365 m2'lik kapalı ve 12.000 m2'lik açık sergileme alanlarından oluşmaktadır. Kapalı sergi salonunda 8 sergileme alanı bulunmaktadır. Yapının girişinde flamaların olduğu şeref salonu bulunmakta ve buradan 56 kişilik sinema salonlarına geçiş bulunmaktadır. Diğer salonlarda ise bazı savaş ve seferlerinde şehit olan pilotların kıyafetleri, eski ve yeni dönem uçuş teçhizatları, rütbe ve sınıf işaretleri üniformalar, silahlar, fotoğraflar, yağlı boyalar bulunmaktadır. Açık alanda ise 43 adet pervaneli uçak, jet uçaklar, helikopterler, uçak savar ve füzeler bulunmaktadır.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Kapalı sığınin bulunduğu mekan tek katlı betonarme bir yapıdır. Sergileme alanlarından dolayı sağır yalın bir cephesi bulunmaktadır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Açık Hava Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Askeri Müze	
MÜZE ADRESİ	
Yeşilköy Mahallesi,, Eski Havaalanı Caddesi,, 34149 Bakırköy/İstanbul	

Ek 39: Hilmi Nakipoğlu Fotoğraf Makineleri Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Hilmi Nakipoğlu Fotoğraf Makineleri Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	39
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR -	
TARİHÇE Müzedeki ünlü iş adamı Hilmi Nakipoğlu'nun fotoğrafçılığa olan ilgisi nedeniyle oluşturduğu koleksiyonları sergilemektedir. 1997 yılında ziyaretçilere açılmıştır. Müze, bu alanda ülkemizde açılmış ilk müzedir.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Küçüklükten başlayan merakıyla birçok fotoğraf, çeşitli markalarda fotoğraf makinesi ve çeşitli fotoğrafçılık araç gereçleri koleksiyonunda yer almaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Müze Bakırköy Nefus Nakipoğlu Zihinsel Engelliler Okulu'nun dördüncü katında hizmet vermektedir. Betonarmeden yapılmış eğitim binasıdır.	
MÜZE TÜRÜ Uzmanlık Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Özel Müze	
MÜZE ADRESİ Nefus Nakipoğlu Zihinsel Engelliler Okulu 4. kat, Osmaniye Cad. No: 18/B Bakırköy İstanbul	

Ek 40: Hilye-i Şerif Tesbih Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Hilye-i Şerif Tesbih Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	40
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Mimar Sinan	
TARİHÇE Müze, İstanbul Sanat ve Medeniyet Vakfı tarafından 02 Ocak 2016 tarihinde Eminönü'nde bulunan Siyavuş Paşa Medresesi'nde açılmıştır. Hilye-i Şerife Hz. Muhammed'in fiziki özelliklerini anlatan güzel yazıyla yazılmış levhalara denilmektedir. Müzede bulunan teşbihler özel taşlardan yapılmıştır. Medrese 1591 Yılında Sultan II. Selim'in damadı Kanijeli Siyavuş Paşa tarafından eşi Fatma Sultanın anısına Mimar Sinan'a yaptırmıştır. Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından restore edilmiş ve İstanbul Sanat ve Medeniyet Vakfına müze olması için tahsis edilmiştir.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Müzede beş adet Hilye-i Şerif ve 500 adet değerli taş ile ağaçlardan yapılmış teşbih bulunmaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Yapının iç kısmı sekizgen planlıdır dıştan onaltıgen bir silindir görünüme sahiptir. Köşeleri yivli ve pilastrlıdır. Giriş kısmı iki sütuna oturtulmuş bir şekildedir.	
MÜZE TÜRÜ Uzmanlık Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Özel Müze	
MÜZE ADRESİ Demirtaş Mahallesi, no:, Kepenekçi Ykş. No:6, 34134 Fatih/İstanbul	

Ek 41: Hisart Canlı Tarih ve Diorama Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Hisart Canlı Tarih ve Diorama Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	41
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Hisart Canlı Tarih ve Diorama müzesi Nejat Çuhadaroğlu tarafından açılmıştır. Kurtuluş Savaşı ve Körfez Savaşı gibi büyük harplerin üç boyutlu şekilde anlatılmasından oluşmaktadır</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze binası altı kattan ve toplam 1500 m2 lik alandan oluşmaktadır. Giriş katında, Osmanlı Devleti'nin geçirdiği sosyal, kültürel ve ekonomik değişimleri gösteren aksesuarlar sergilenmektedir. Birinci katta Osmanlı eserleri, ikinci katta Osmanlı Devleti'nin son dönemlerine ait eserler sergilenirken, üçüncü katta I. Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı ile ilgili koleksiyonlar yer almaktadır. Dördüncü katta II. Dünya Savaşı'na ait eserler yer alırken son katta kafe bulunmaktadır. Müzede dioramaların yanı sıra Enver Paşanın askeri kıyafetleri, kılıçlar, en eski Fenerbahçe sancağı bulunmaktadır.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Çağdaş dönemde yapılmış modern bir yapıdır. Zemin kat artı beş kattan oluşmaktadır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Tarih Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
Hürriyet Mahallesi, Dr. Cemil Bengü Cd. No:21, 34403 Kağıthane/İstanbul	

Ek 42: Hüseyin Rahmi Gürpınar Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Hüseyin Rahmi Gürpınar Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	42
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>1864-1944 yılları arasından yaşayan ve dönemin önemli yazarlarından olan Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın 32 yıl boyunca yaşadığı evi, vefatı üzerine varisleri tarafından müze yapılması şartıyla İstanbul İl Özel İdaresi'ne verilmiştir. 2000 yılında İl Özel İdaresi tarafından müzeye dönüştürülen yapı, aynı yıl ziyaretçilere açılmıştır. 2013 yılında mülkiyeti İstanbul Büyükşehir Belediyesine geçmiştir. 2013 yılında restore edilmek için kapatılan müze 2016 yılında iklimlendirme sorunları nedeniyle içindeki eşyaların da restorasyonu ile birlikte çalışmalar başlatılmıştır. Müze 2018 yılında ziyarete açılması planlanmaktadır</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Heybeliada'da bulunan müze bodrum, zemin, normal kat ve çatı katından oluşmaktadır. Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın eşyaları, kitapları ve el işleri yer almaktadır.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Ahşaptan yapılmış münferit bir yapıdır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Müze Ev	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
Heybeliada Mahallesi, Demirtaş Sk. No:42, 34973 Adalar/İstanbul	

Ek 43: Ihlamur Kasrı

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Ihlamur Kasrı
ARAŞTIRMA NUMARASI	43
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DİŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Nikagos Balyan	
TARİHÇE Günümüzde Ihlamur Kasrı olarak bilinen binanın bulunduğu alan 18. yy'da Tersane Emiri Hacı Hüseyin Ağa'ya ait iken, kendisine verilen görev sırasında işlediği suç nedeniyle idam edilmiş ve tüm malları hazineye devredilmiştir. Sultan Abdülmecid 1849-1855 yılları arasında Ihlamur mesire alanına mimar Nikagos Balyan'a Merasim Köşkü ve Maiyet Köşkü olmak üzere iki tane köşk yaptırmıştır. Sultan, köşkleri av ve dinlenme yeri olarak yaptırmıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Köşkler, 24.727 m2 lik bir alana kurulmuştur. Yapılar iki katlı ve dikdörtgen planlıdır. Bir salon ve etrafına dizilmiş odalarla benzer planlarda yapılmıştır. Merasim Köşkü'nün içinde ve Maiyet Köşkü'nün en üst katında Avusturya stükosu kaplamalar bulunmaktadır. Tavanları altın kaplamalı olup, yerleri mermer görünümlü şutuk işçiliği ile kaplıdır. Merasim Köşkü ile dönemin eşyalarıyla döşenmiş müze olarak kullanılmaktadır. Maiyat Köşkü ise kafeterya olarak kullanılmaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Mesire alanında köşkerin yanı sıra çeşme, değerli ağaçlar, havuz ve su kuyusu bulunmaktadır. Köşkerler, küfeki taşı ve mermerden 19. yy mimarisıyla, neo-barok ve eklektik tarzda yapılmıştır. Dönemin mimari anlayışından ötürü cephesine ağırlık verilmiş, süslemeler ve iki çift taraflı çıkan merdivenlerle gösterişli hale gelmiştir. Merasim köşkünde giyotin pencereler, sütunlar üzerine oturturulmuş balkonlar, yüksek saçaklarla gizlenmeye çalışılan çatılar, pencereler arası geçen sütunlar bulunmaktadır. Merasim Köşkü'nde diğerine nazaran daha fazla bezeme bulunmaktadır.	
MÜZE TÜRÜ Anıt Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ Teşvikiye, Av. Süreyya Ağaoğlu Sk. No:80, 34365 Şişli/İstanbul	

Ek 44: İnönü Evi Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	İnönü Evi Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	44
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR -	
TARİHÇE Dönemin Başbakanı olan İsmet İnönü geçirdiği hastalık sebebiyle ailesiyle birlikte 1924 yılında Heybeli Adası'nda bulunan eve taşınmıştır. 1934 yılında buraya olan sevgisinden dolayı kirada oturduğu evi satın almıştır. Cumhurbaşkanı olduğu dönemde de ailesiyle beraber buradan kopamamışlardır. İsmet İnönü'nün 25 Aralık 1973 yılında vefatında sonra ailesi daha az gelmeye başlamıştır. Zamanla harap olan yapı İsmet İnönü'nün hatıralarını yaşatması adına ailesi İnönü Vakfı'na bağışlanmıştır. Daha önceden bu yapının yerinde Kostaki Antopulos Paşa'nın ahşap köşkü bulunmaktadır. Depremde yıkılması üzerine 1920 yılında Mavromatis tarafından yeniden bir köşk yaptırılmıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Köşkün birinci katında yemek odası, oturma odası ve çalışma odası bulunmaktadır. İkinci katında yatak odaları bulunmaktadır. Müzede İsmet İnönü ve ailesinin eşyaları ve Atatürk'ün hediye ettiği mobilyaları sergilenmektedir. Müzenin bahçesi zaman zaman konser ve sanat atölyeleri olarak kullanılmaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Üç katlı kağır bir yapıdır. Osmanlı mimarisıyla yapılmıştır. 20. yy art deco üslubundan esinlenilmiştir. Çıkma yapan parçası, yüksek balkon ve kırık çatısı adanın mimarisine uyum sağlamaktadır.	
MÜZE TÜRÜ Müze Ev	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Özel Müze	
MÜZE ADRESİ Heybeliada Mahallesi, Refâh Şehitleri Cad., 34973 Adalar/İstanbul	

Ek 45: İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	45
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
Kripel	
TARİHÇE	
<p>Müze, İslam bilim tarihinde icatlar yapan mucitlerin eserlerinin Prof. Dr. Fuat Sezgin tarafından birebir canlandırılmasıyla 24 Mayıs 2008 yılında Gülhane Parkı'nın içinde yer alan Has Ahırlar (İstabl-ı Hasda) kısmında ziyaretçilere açılmıştır. Müzecilik tarihinde Frankfurt'tan sonra bu alanda açılmış olan ikinci örnektir.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Uzun ve dikdörtgen olan yapı 3.500 m2 lik bir alana yapılmış iki katlıdır. Sergi toplam 570 adet maketten oluşmaktadır. Müzenin giriş katında coğrafya, kimya, optik, mimari, matematik, geometri, fizik ve madencilik alanında maketler bulunmaktadır. Birinci katta ise astronomi, denizcilik, savaş teknolojisi ve sinevizyon salonu bulunmaktadır. Müzenin bahçe kısmında Halife el-Me'mun'un 9. YY da çizdiği dünya haritasının maketi ile İbn-i Sina'nın el- Kanun fi't Tıbb kitabında bahsedilen bitkilerden yirmi altısının yer aldığı 2013 yılında açılan botanik bahçe yer almaktadır</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>İki katlı kagir bir yapıdır. Cephesi sıvayla kaplıdır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Bilim ve Teknoloji Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ	
Cankurtaran Mh., Taya Hatun Sk 8a, 34122 Fatih/İstanbul	

Ek 46: İstanbul Arkeoloji Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	İstanbul Arkeoloji Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	46
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	Alexandre Vallaury
TARİHÇE	Osman Hamdi Bey Müze-i Hümayun yani imparatorluk müzesi olarak 1869 yılında mimar Alexandre Vallaury'ye yaptırılmıştır. Bir süre kaldırılan müze 1872 yılında yeniden açılmıştır. Müze Arkeoloji müzesi olarak 13 Haziran 1891 yılında ziyarete açılmıştır. Müzeye 1903 yılında kuzey kısmı, 1907 yılında ise güney kısmı ve 1969 yılında ise güneydoğu köşesi eklenmiştir. Burada sergilenen ilk eserler Aya İrini Kilisesi'nden getirilen eserlerdir. 1881 yılında Osman Hamdi Bey müzeye müdür olarak atanmıştır. Osman Hamdi Bey arkeoloji çalışmalarında çıkan eserlerle müzeyi zenginleştirmiştir. Dünyada arkeoloji müze binası olarak yapılan nadir örneklerdendir. 1993 yılında Avrupa Konseyi Müze ödülü almıştır
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	Müzenin giriş bulunan salonun sağ kısmında salonda Arkaik, Roma, Antik Çağ dönemi heykelleri yer almaktadır. Sol kısmında yer alan salonda ise Sidon Kralı Nekropüliden gelmiş İskender Lahdi, Tabnit Lahti ve Ağlayan Kadın Lahdi bulunmaktadır. Üst katında ise İslami sikke kabineleri, gayri İslami bölümü, hazine bölümü ve kütüphane yer almaktadır. Ek binalarda ise İstanbul, Anadolu, Bizans, Kıbrıs, Suriye ve Filistin eserleri sergilenmektedir.
CEPHE ÖZELLİKLERİ	Yapı neo-klasik ve neo-grek bir üslupta yapılmıştır. Ön cephesinde giriş kapısına ulaşan iki kollu merdivenler ve girişi taşıyan dörder sütun bulunmaktadır. İki kat yüksekliğindeki kolonlar fronton taşımaktadırlar. Bezeme olarak sadece lotus yapraklı başlıklar ve akroterler bulunmaktadır. Giriş üçgen bir alınıktan sağlanmaktadır. Alınığın üst tarafında Osmanlıca kufi üslubunda yazı bulunmaktadır. En üst kısmında ise II. Abdülhamid'e ait olan bir tuğra bulunmaktadır. Pilastr kolon modülü cephenin tüm yüzeyinde bulunmaktadır. Bu modül yapıya sade ant görünümünü vermektedir
MÜZE TÜRÜ	Arkeoloji Müzesi
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	Devlet Müzesi
MÜZE ADRESİ	Cankurtaran Mh., 34122 Fatih/İstanbul

Ek 47: İstanbul Fotoğraf Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	İstanbul Fotoğraf Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	47
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>İstanbul Fotoğraf Müzesi, Fatih Belediyesi ile Fotoğraf Dostları Derneği'nin ortak çalışmasıyla açılmıştır. Kadırga Kültür Merkezi müzeye dönüştürülmek üzere Fotoğraf Dostları Derneği'ne tahsis edilmiştir. 2010-2011 yılları arası tadilat geçiren müze, 19 Kasım 2011 yılında ziyarete açılmıştır. Türkiye'nin ilk fotoğraf müzesidir</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze dört adet küçük, bir adet büyük sergi salonu, kütüphane ve arşivi bulunmaktadır. Sergi salonlarının ikisi sürekli diğer üçünde süreli sergiler bulunmaktadır. Müze giriş kısmında fotoğraf tarihinin belgeleyen kronolojik sırayla fotoğraf ve metinler bulunmaktadır. Müzede sergilenen fotoğrafların ışıklandırılması profesyonel sergi aydınlatması ve ışık yoluyla sağlanmıştır.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze üç kattan oluşan betonarme bir yapıdır. Müze günümüz mimarisiyle yapılmıştır. Cephesi boyalı olup pencerelerini çevreleyen sövelerle süslenmiştir.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Uzmanlık Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
Beyazıt Mh., Kadırga Limanı Cd. No:60, 34130 Fatih/İstanbul	

Ek 48: İstanbul Grafik Sanatları Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	İstanbul Grafik Sanatları Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	48
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF 	İÇ FOTOĞRAF
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	-
TARİHÇE	Sanatçı ve eğitmeni olan Süleyman Saim Tekcan 1974 yılında kendi üretimi için Türkiye'nin ilk baskı atölyesini kurmuştur. Burada kendi üretimini yapmayı planlarken kapılarını sanatçı arkadaşlarına da açmıştır. Baskı yapan sanatçı arkadaşları karşılık olarak yaptıkları baskılardan bir kısmını atölyeye bırakmışlardır. 1984 yılında Artess Özgün Baskı Atölyesiyle yeniden yapılmıştır. Atölyede biriken eserler ve gelişimiyle 2004 yılında yeniden inşa edilerek İstanbul Grafik Sanatlar Müzesi adıyla ziyarete açılmıştır.
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	Müze hem baskı resimler sergilenirken hem de çeşitli etkinlikler yapılmaktadır. 2000 m2 kapalı mekandan oluşmaktadır. Giriş ve bodrum katlarda toplam 1100 m2 lik sergi alanı yer almaktadır. Binanın birinci katında Süleyman Saim Tekcan baskı üretim çalışmalarına devam etmektedir. İkinci katında heykeltıraş olan Ali Teoman Germaner'in heykel atölyesi bulunmaktadır. Üçüncü katta çok amaçlı salon bulunmaktadır. Çatı katında ise idari ofisler, grafik tasarım ofisi ve toplantı bölümü yer almaktadır. Ayrıca müzede fotoğraf stüdyosu ve çerçeve atölyesi bulunmaktadır.
CEPHE ÖZELLİKLERİ	Yapı iki bodrum, üç normal kat ve bir çatı katından oluşmaktadır. Betonarme bir yapı olup dikdörtgen plana sahiptir. Cephesi granit kaplama ile kaplanmış, iki taraflı yapı boyu devam eden pencerelerle hareketlendirilmiştir.
MÜZE TÜRÜ	Sanat Müzesi
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	Özel Müze
MÜZE ADRESİ	Ünalın Mahallesi, Keban Cd. No:20, 34700 Üsküdar/İstanbul

Ek 49: İstanbul İmrahor Anıtı

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	İstanbul İmrahor Anıtı
ARAŞTIRMA NUMARASI	49
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Anıt, Patrik Studios tarafından kendi arazisi üzerine 456-463 yılları arasında kilise ve manastır yapılmıştır. Geç Roma ve erken Bizans dönemine ait en eski dini yapıdır. Dönemi İmparatorları buradaki altın kapıdan geçip ibadet etmişlerdir. Manastır 1204 yılında harap olmuştur. 1293 yılında İmparator II. Andronikos Paleologos'un kardeşi Konstantinos Paleologos tarafından etrafı kalın duvarlarla çevrilmiş tekrar ihtişamlı hale getirilmiştir. Manastırın kilisesi fetihten sonra kapatılmış ve 1486 yılında İmrahor İlyas Bey tarafından cami ve zaviyeye çevrilmiştir. 1782 yılında çıkan yangında büyük zarar gören cami III. Selim'in talimatıyla Nazıperver tarafından onarılmıştır. Yapı 1820 yılında Hassa Baş Mimarı Mehmet Rasim tarafından da onarılmıştır. Yapı tekrar 1894 yılında çıkan büyük depremde zarar görmüş ve 1908 yılında kar birikmesi sebebiyle ahşap çatısı çökmüş bir daha onarım yapılmamıştır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Bazilikal sistemde tek apsisli bir yapısı bulunmaktadır. Narteks, kuzey duvarının bir kısmı duran avluya korint başlıklarından oluşan dört adet mermer sütunlu bir revaktan geçilmektedir. Duvardaki izlerden narteksin iki yanından yukarı kata çıkan merdiven bulunduğu anlaşılmaktadır. Narteksten naosa üç kapıdan geçiş bulunmaktadır. Nefleri ayıran yedişerli kolon dizilimleri 1766 yılında depremde yıkılmıştır. Caminin mermer işçiliği, pencere kemerleri, sütun başlıkları ve silmeleri 5. y.y. örneklerindedir. Orta nefin zeminini örten mozaikler latin istilası döneminden kalmıştır.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Erken Hristiyanlık bazilikalarının Helenistik tipinin örneklerindedir. Yapı taş, tuğla ve almalı örgülü duvarlardan oluşmuş olup, günümüze sadece bazı duvarları gelebilmiştir. Güney kısmında şerefeden üstü yıkılmış, tuğladan örgülü bir minare bulunmaktadır. Apsis dıştan üç çıkıntılı ve üstünde kemerli pencereleri Osmanlı baroğu üslubunun örneklerindedir</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Anıt Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ	
Yedikule Mahallesi, İmam Aşir Sk. No:1, 34107 Fatih/İstanbul	

Ek 50: İstanbul Lale Vakfı Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	İstanbul Lale Vakfı Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	50
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
TARİHÇE	
<p>Kültürümüzün önemli sembollerinden olan lale genel olarak bilinenin aksine Lale Devri'nde ilk kez tanışılan değil Orta Asya'da yaşamış Türklerin çeşitli eşyalarında da görülebilen bir figürdür. Lalenin kültürümüzdeki yerini sergilemek ve araştırmalar yapmak için Lale Vakfı ile İBB 2013 yılında Lale Müzesi'ni inşa etmiştir. Sarıyer ilçesi Emirgan Korusu içerisinde bulunan müze eski at ahırları olarak bilinen komplekste yer almaktadır. Yaklaşık 47 hektarlık alana yayılan koruda Sarı Köşk, Pembe Köşk ve Beyaz Köşk de bulunmaktadır</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Korunun içinde bulunduğu için binanın çevresi lale motifli peyzaj ile düzenlenmiştir. Birinde lale ile ilgili tarihi eserlerin bulunduğu ve diğerinde ise sanatsal etkinliklerin yapıldığı iki adet sergi salonu bulunmakta ve müze yaklaşık 1500 m2 lik alana yayılmaktadır .</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>İki kâgir yapının arasında bulunan at ahırlarının restore edilmesi ile müzenin sergi alanları oluşturulmuştur. Tek katlı yapı taş örgülü duvarlarla yapılmıştır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Uzmanlık Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
Emirgan Mahallesi Koruyolu Caddesi No:1, 34467 Sarıyer/İstanbul	

Ek 51: İstanbul Modern Sanatlar Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	İstanbul Modern Sanatlar Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	51
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Müze, İstanbul Kültür Sanat Vakfı tarafından 11 Aralık 2004 yılında dört numaralı gümrük antreposunun müzeye çevrilmesiyle ziyarete açılmıştır. Türkiye'nin ilk sanat müzesidir. 1957 yılında mimar Sedad Hakkı Elde tarafından inşa edilmiştir. 8.000m² lik bir alana kurulmuş yapı gemcilik ve liman işletmesi olarak kullanılmıştır. Çağdaş bir müzecilik anlayışıyla müzeye çevrilmiştir.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze iki kattan oluşmaktadır. Müzede sürekli ve süreli sergi salonları, fotoğraf galerisi, kütüphane, heykel bahçesi, sinema salonu, eğitim salonu, kafe ve mağazalar yer almaktadır. Zemin katta kütüphane, film gösterim merkezi ve geçici sergi salonları bulunmaktadır. Üst katta ise fotoğraf galerileri, resim ve heykel sergileri bulunmaktadır. Mekanda bulunan sergi salonu beyaz diğer alanlar gri renktedir.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>İki kattan oluşan yapı sade ve yalın şekilde yapılmıştır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Sanat Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
Kııçalı Paşa Mahallesi, Meclis-i Mebusan Cad. Liman İşletmeleri Sahası Antrepo No:4, 34433 Beyoğlu/İstanbul	

Ek 52: İstanbul Oyuncak Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	İstanbul Oyuncak Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	52
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR -	
TARİHÇE 23 Nisan 2005 yılında şair Sunay Akın tarafından ailesinden kalan köşkü müzeye çevirmesiyle açılmıştır. Şair, 20 yıl önce Almanya'da gittiği bir oyuncak müzesinden esinlenerek müzeyi kurgulamıştır. 15 yıl boyunca gezdiği antikacı ve açık artırmalardan satın aldığı koleksiyonlarla müzeyi kurmuştur. Müzedeki dekor tasarımı Ayhan Doğan tarafından yapılmıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Müze, bir bodrum kat, giriş kat, iki normal kat ve çatı katından oluşmaktadır. Müzede kafeterya, toplantı ve gösteri salonu, atölye ve sergi alanlarından oluşmaktadır. Giriş katta kafe ve atölye ve vitrinlerle sergilenen koleksiyonlar bulunmaktadır. Birinci ve ikinci katlarda sergileme alanları bulunmaktadır. Bodrum katta konferans salonu bulunmaktadır	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Ahşaptan oluşan yapı 19. YY son dönem Osmanlı mimariyle yapılmıştır. Yapı art-nouveau özellikleri taşımaktadır.	
MÜZE TÜRÜ Uzmanlık Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Özel Müze	
MÜZE ADRESİ Göztepe Mahallesi, İdil Sokağı No:17, 34730 Kadıköy/İstanbul	

Ek 53: İstanbul Üniversitesi Arkeoloji ve Kültür Tarihi Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	İstanbul Üniversitesi Arkeoloji ve Kültür Tarihi Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	53
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	-
TARİHÇE	Müze, İstanbul Üniversitesi Arkeoloji bölümü öğretim görevlileri tarafından arkeolojik kazılarda çıkartılan kalıntıların sergilenmesi amacıyla yapılmıştır. Müze 29 Mayıs 2013 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü tarafından özel müze olarak tescillenmiştir.
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	Müze İstanbul Üniversitesi Beyazıt Kampüsü'nde bulunan Edebiyat Fakültesi binasının bir odasında yer almaktadır. Müzede Roma döneminden kalma eserler, çakmak taşları, volkan camları, iğneler, cam eşyalar, silahlar gibi araç ve gereçler sergilenmektedir.
CEPHE ÖZELLİKLERİ	Betonarmeden yapılmış eğitim binasıdır.
MÜZE TÜRÜ	Arkeoloji Müzesi
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	Üniversite Müzesi
MÜZE ADRESİ	Balabanağa Mahallesi, Ordu Cad. No:6, 34134 Laleli/Fatih/İstanbul

Ek 54: İstanbul Üniversitesi Beyazıt Kulesi Anıt Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	İstanbul Üniversitesi Beyazıt Kulesi Anıt Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	54
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Senekerim Balyan	
TARİHÇE Kule, yangınları kontrol etmek gözlemlemek ve haber vermek amacıyla yapılmıştır. 1749 yılında Beyazıt'ta ahşap olarak inşa edilmiştir. 1756 yılında Cibali Yangını'nda yanan yapı 1826 yılında yeniden inşa edilmiş ve yeniçeri ayaklanmasında tekrar yanmıştır. 1828 yılında son olarak II. Mahmut döneminde Vezir Ağa Hüseyin Paşa tarafından mimar Senekerim Balyan'a yeniden inşa ettirmiştir	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Kule sancak katı, işaret katı, sepet katı ve nöbet katı olmak üzere 4 bölümden oluşmaktadır. Kulenin çekirdeğinde 256 basamaklı ahşap bir merdiven bulunmaktadır. Daire planlı gözetleme odası üzeri tonozla örtülü olan 50 m2 lik bir galeri şeklindedir. Burada 12 yuvarlak pencere yer almaktadır. Bu katta tonozların üstüne geç dönem Osmanlı mimarisi üslubuyla manzara, bitkisel ve hayvansal bezemelerle süslenmiştir	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Kule, ilk yapıldığında 85 metre yükseklikte kagir ve ahşap bir külah ile yapılmıştır. Daha sonra yanan yapıya 1828 yılında sekizgen planlı yuvarlak pencereleri olan üç kat daha kagir yapı eklenerek, kule uzunluğu 118 metre olmuştur. İlk yapılan bölüm Osmanlı Osmanlı baroğu üslubunda yapılmış olup, diğer 3 katta ampir üslupla yapılmıştır. Beyazıt Meydanı'na bakan kısmında Sultan II.Mahmud tuğralı kitabe yer almaktadır.	
MÜZE TÜRÜ Anıt Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Üniversite Müzesi	
MÜZE ADRESİ Kemal Paşa Mahallesi, Yeşil Tulumba Sk. No:14, 34134 Fatih/İstanbul	

Ek 55: İstanbul Üniversitesi Jeoloji Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	İstanbul Üniversitesi Jeoloji Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	55
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Fatih ilçesi Vefa semtinde bulunan Abdülkerim Paşa Konağı'nda 1915 yılında bir jeoloji enstitüsünün kurulmasıyla Jeoloji Müzesi koleksiyonu da oluşturulmaya başlamıştır. Özellikle enstitünün kurucusu olan Walther Penck ve Hamit Nafiz Pamir'in gayretleriyle ilk olarak Avrupa'dan gelen desteklerle bir kütüphane kurulmuş, malzeme ve çeşitli taş koleksiyonları ile laboratuvar aletleri temin edilmiştir. İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi'nde jeoloji eğitimi ile birlikte 1946 yılında müze çalışmalarını da tekrar başlamıştır</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze mekan olarak büyük salon, özel koleksiyon odası, laboratuvar, gösterim salonu ve arşivi içinde barındırmakta ve yaklaşık 400 m2 alana yayılmıştır. Müze koleksiyonunda yurt dışından satın alınan fosil-mineral, zengin mikro, bitki, kayac ve kömür örnekleri ve diğer bilim dallarına ait posterler yer almaktadır. Bu örneklerin tematik ve sistematik olarak sergilenmesi için masif ahşap dolaplar yapılmıştır</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
betonarme bir yapıdır. Eğitim binasıdır.	
MÜZE TÜRÜ	
Doğa Tarihi ve Jeoloji Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Üniversite Müzesi	
MÜZE ADRESİ	
Üniversite Mahallesi, İstanbul Üniversitesi Avcılar Kampüsü, Mühendislik Fakültesi 34320 Avcılar/İstanbul	

Ek 56: Jale Kuşhan Balmumu Heykel Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Jale Kuşhan Balmumu Heykel Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	56
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
TARİHÇE	
<p>Jale Kuşhan St. Petersburg'da gezdiği balmumu heykel müzesinden etkilenecek bu müzeyi açmıştır. Müzede sergilenen heykeller dönemin izlerini taşıyacak şekilde hazırlanmış ve bazı heykellere hareket özelliği verilmiştir. Dünyada bir ilk olarak sergilenen heykellere 4 boyut özelliği kazandırılmıştır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze ilk olarak Sapphire Alışveriş Merkezi'ne ardından da Cevahir Alışveriş Merkezi'ne taşınmış ve 1000 m2 lik bir alanda 6 ayrı sergileme salonu ihtiva edecek şekilde planlanmıştır</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Alışveriş merkezinde bulunmaktadır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Uzmalık Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
19 Mayıs Mahallesi, Büyükdere Cad. Cevahir AVM 136/22, 34100 Şişli/İstanbul	

Ek 57: Karikatür ve Mizah Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Karikatür ve Mizah Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	57
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
Hassa Baş Mimarı Davut Ağa	
TARİHÇE	
<p>Müze 1975 yılında İBB tarafından Karikatürcüler Derneği'nin katkılarıyla açılmış fakat 12 Eylül 1980 yılında kapatılmış ve binası yıkılmıştır. 27 Şubat 1989 yılında Gazanfer Ağa Külliyesi'nde tekrar açılmıştır. 2009 yılında külliyenin restorasyona girmesi ile müze Aziz Mahmud Hüdayi Vakfı'na devredilmiştir. Gazanfer Ağa Külliyesi 1596 yılında Külliye Hassa Baş Mimarı Davut Ağa tarafından yapılmıştır. Medrese, sebilden ve türbe oluşmaktadır. Giriş kısmında medrese hücreleri, yukarı sol kısımda türbe ve sağ arka kısımda sebil yer almaktadır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze geçmişten günümüze kültür birikimini ve karikatür sanatının gelişim süreçlerini sergilemektedir. Müzede konferans, video gösterileri, baskı atölyesi, mizah kitaplığı gibi etkinlik alanları yer almaktadır. Sürekli sergi ve değişken sergi olmak üzere iki tür sergileme alanından oluşmaktadır. Sürekli sergi alanında karikatür tarihimizin geçmişten günümüze belgelerle anlatıldığı bölümdür. Değişken sergi alanı ise yurt ve dünya örneklerinin tanıtıldığı bölümdür.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Medrese 14 hücreden meydana gelmiştir. Bütün hücreler u şeklinde medreseyi sarmıştır. Kesme köfeki taşı ile yapılmış yapının taş ve tuğladan oluşan batı duvarı bulunmaktadır. 12 sütundan oluşan revaklar ve pandantiflerle geçilmiş 16 kubbe bulunmaktadır. Kubbeler kare planlı olup geçişler pandantiflerle sağlanmaktadır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Tarih Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Yerel Yönetim Müzesi	
MÜZE ADRESİ	
Zeyrek Mh., Kovacılar Sk. No:12, 34083 Fatih/İstanbul	

Ek 58: Kariye Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Kariye Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	58
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DİŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Kariye Kilisesi 6.yy'da yapıldığı tahmin edilmektedir. O dönemde İstanbul'un surları dışında kaldığı için "Khora" denilmiştir. Osmanlı döneminde de yine Kariye olarak anılmıştır. 1204 ve 1261 yılları arasında Haçlı işgali sırasında katolik kilisesi olarak kullanılmıştır. Sonraki dönemde . Günümüze gelemeyen kısımları ise manastır yapıları ve batı yönündeki çan kulesidir. 1453 yılında Osmanlı fethi ile beraber mahallede halen hristiyan nüfus olduğu için kilise korunmuş, daha sonra 1511 yılında II.Bayezid dönemi sadrazamlarından Atık Ali Paşa tarafından camiye çevrilmiştir. Bu dönemde apsis kısmına bir mihrap yanına bir minber, güneybatı yönüne bir minare, türbe, medrese gibi yapılarla genişletilip külliye haline getirilmiştir. İç mekanda yer alan Bizans dönemi süslemeleri uzun yıllar sadece perdelerle kapatılmış, 18.yy'dan itibaren sıvayla örtülüp Osmanlı üslubunda tezyin edilmiştir.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>11.yy'a tarihlenen naos ve iç narteksteki mozaikler Bizans'ın ince işçilikli yüksek testera özellikleri gösteren mozaiklerindendir. Naosta sadece iki pano mozaik kalmakla beraber bu kısımların duvarları zengin mermer kaplamalarla döşenmiştir.14.yy'a tarihlenen dış nartekte de yine dönem özelliklerini gösteren mozaikler görülmektedir. İç kısımda Yeni Ahit'ten sahneler görülürken dış nartekte Eski Ahit'ten sahneler görülmektedir. Güney cephesini kaplayan parekklesion yapısında ise freskler bulunmaktadır. Kariye'deki resim sanatının güzel örneklerinden biri Anastasis sahnesi ve Son Yargı sahnesi dikkat çekmektedir. Kuzey kısmında üst katta bir kitaplığı da bulunmaktadır</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Bizans kiliseyi 14.yy'da Fethiye ve Fenari İsa kilise-camilerinde olduğu gibi parekklesion ve dış narteks eklenmiştir. Bu kısımlarda da dilimli kubbeler bulunmakla beraber güney kısmında bir mezar alanı, doğu yönünde küçük kubbeli bir şapel bulunmaktadır. Kubbesi Osmanlı döneminde 18.yy sonlarında depremde yıkılmış ve yeniden yapılmıştır. Minaresi de barok üslupta tekrar yapıp çeşitli değişimlerle bugüne gelmiştir</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Anıt Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ	
Dervişali Mahallesi, Kariye Cami Sk. No:8, 34087 Fatih/İstanbul	

Ek 59: Kazım Karabekir Paşa Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Kazım Karabekir Paşa Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	59
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR İtalyan mimar Rozette	
TARİHÇE Kazım Karabekir, komutan ve siyaset adamı olarak 1882-1948 yılları arasında yaşamıştır. Yaşamını sürdürdüğü köşkün müzeye çevrilmesi için çocukları tarafından 2002 yılında Kazım Karabekir Vakfı kurulmuştur. Ardından Paşa'nın yaşamış olduğu ev 1 Ekim 2005 yılında müze evi olarak ziyaretçilere açılmıştır. Günümüzde müze evi olarak kullanımını sürdüren köşk, 1900 li yılların başlarında Sultan 2. Abdülhamit döneminde eğitim bakanı olarak görev yapan Münif Tahir Paşa'nın talebi üzerine İtalyan mimar Rozette tarafından yapılmıştır. Köşk 1. Dünya Savaşı'nda hastane olarak, daha sonra da okul olarak kullanılmıştır. Bakımsız ve harap olan köşkü 1929 yılında Kazım Karabekir satın almıştır. Köşkün bahçesinde önceden yer almış olan zürafâ heykelinden dolayı Zürafalı Köşk olarak anılmaktadır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Müzenin içi müze müdürü olarak görev yapan Figen Batı'nın çalışmaları ile hazırlanmıştır. Dört katlı köşkün sadece iki katı müze olarak kullanılmaktadır. Müzenin giriş katında oturma odası, çalışma odası ve kabul salonu, ikinci katında ise yatak odası, kıyafet ve fotoğrafların sergilendiği iki oda bulunmaktadır. Köşkte Kazım Karabekir'e ait savaş malzemeleri, kütüphane, aile fotoğrafları ve ailesine ait eşyalar yer almaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Köşk ahşap olarak yapılmış olup son dönem Osmanlı mimarisi esintileri taşımaktadır	
MÜZE TÜRÜ Müze Ev	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Özel Müze	
MÜZE ADRESİ Erenköy Mahallesi, Kazım Karabekir Sk. No:4, 34738 Kadıköy/İstanbul	

Ek 60: Kont Szechenyi İtfaiye Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Kont Szechenyi İtfaiye Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	60
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
TARİHÇE	
<p>İtfaiye tarihini anlatmak için 1931 yılında İtfaiye Daire Başkanlığı binasının yanındaki ek binada ziyaretçilere açılmıştır. Birçok tadilat nedeniyle zaman zaman kapalı olan müze 1989 yılında açılıp 1997 yılında kapanmıştır. İtfaiye Daire Başkanlığına bağlı olan müze 1996 yılında Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü'ne geçmiştir. 23 Eylül 1998 yılında restore edilerek yeniden açılan müze "Kont Szechenyi İtfaiye Müzesi" olarak değiştirilmiştir. 2008 yılında tekrar restorasyona alınan müze Beşiktaş'ta bulunan Kılıç Ali Paşa su sarnıcı binasına taşınmış yeniden düzenlenerek 15 Mart 2013 tarihinde ziyaretçilere açılmıştır. Müzenin adının Kont Szechenyi İtfaiye Müzesi olarak değiştirilmesinin sebebi ise 1871 yılında İstanbul'da meydana gelen büyük yangından sonra itfaiye teşkilatına Sultan Abdulaziz, Kont Szechenyi'yi getirmiş burada yaptığı üstün başarıları sebebiyle bu adı almıştır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze üç bölümden oluşmaktadır. Osmanlı Devletinden günümüze kadar olan itfaiyenin gelişimi müzede cam vitrinler, çeşitli maket görseller ve sesli anlatımlarla sergilenmektedir. Müzede ilk yangın söndürücü olan 1714 yılında Davud-u Hakiki'nin çardaklı tulumbası, yangın deri eldiveni, su mataraları, apoletler, flamalar, gaz maskeleri gibi 300 yıl öncesinden günümüze kadar gelişen yangın söndürme aletleri ve itfaiye malzemeleri sergilenmektedir.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze tek katlıdır ve cephesi düz sıradan oluşmaktadır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Tarih Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Yerel Yönetim Müzesi	
MÜZE ADRESİ	
Yıldız Mh., Çitlenbik Sk. No:1, 34349 Beşiktaş/İstanbul	

Ek 61: Küçüksu Kasrı

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Küçüksu Kasrı
ARAŞTIRMA NUMARASI	61
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Nikoğos Balyan	
TARİHÇE Boğaziçi'nde bulunan kasrın yerleşim alanı Bizans dönemine dayanmaktadır. Osmanlı padişahlarından I.Mahmut tarafından ahşap bir köşk yaptırılmıştır. III. Selim ve II. Mahmut zamanında onarılmıştır. 1752 yılında Sultan Adülmecit yapıyı yıktırması ve kagir olarak Nikoğos Balyan'a yeniden yaptırmıştır. Cumhuriyet döneminde de birçok devlet büyüğü yapıyı kullanmıştır. 1992 yılında geniş kapsamlı restorasyona girmiştir. 1996 yılında TBMM Milli Saraylar Daire Başkanlığı'na bağlanmış ve ziyarete açılmıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Yapıldığı dönemde yatak yaşamına amacıyla yapılmadığı için yatak odası bulunmamaktadır. Cumhuriyet dönemi sonrası yatak odaları düzenlenmiştir. 405 m2 lik bir alana kurulmuştur. Bodrum kat üzerine yapılmış iki katlı bir yapıdır. Yapının iç kısmında orta sofalı planlı barok üsluba sahiptir. İç mekanda kalem işi süslemeli natüremort tavanlar yer almaktadır. Yapıda ayrıca İtalyan mermerleriyle yaptırılmış şömineler, Avrupa'dan getirilen mobilyalar halı ve tablolarlar bulunmaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Türk evi planında yapılmıştır. Rokoko üslubunda kabartmalı stüslü bir cephesi bulunmaktadır.	
MÜZE TÜRÜ Anıt Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ Göksu Mahallesi, Küçüksu Cd., 34815 Beykoz/İstanbul	

Ek 62: Maslak Kasrı

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Maslak Kasrı
ARAŞTIRMA NUMARASI	62
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Maslak Kasrı, Levent ve Ayazağa'da bulunan alanda yer almakta olup, yapım tarihi tam olarak bilinmemektedir. Yapıların II. Mahmud döneminde yapımına başlanıp büyük kısmının da Sultan Abdülaziz döneminde yapıldığı bilinmektedir. 170.000 m2'lik bir ormanlık alandan oluşmaktadır. Sultan Abdülaziz burayı istirahat ve avcılık yapmak için kullanmıştır. 1924 yılında saltanatın kaldırılmasıyla saray içindikilerle birlikte TBMM'ye devredilmiştir. Saray 1986 yılında ziyarete açılmıştır. Kasrı Kasrı Hümayun, Mabeyn-i Hümayun, çadır köşk, paşa dairesi ve limonlukta oluşmaktadır. Günümüzde Kasrı Hümayun müze olarak ziyarete açılmıştır. Mabeyn-i Hümayun, limonluk ve çadır köşk dinlenme yeri olarak halka açılmıştır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Kasrı Hümayun orta sofalı yapı olarak yapılmıştır. Sofaları birbirine neo-gotik bir üslupta yapılan merdiven bağlamaktadır. Tavanlar kalemşi natürcemortlarla süslenmiştir. Müzede döneme ait eşyalar sergilenmektedir.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Kasrı Hümayun'un cephesi gotik bir üslupta yapılmıştır. 19. yy Osmanlı mimarisinin örneklerindedir. İki katlı olarak yapılan yapının birinci kata kadar taş, geri kalan üst kısmı ise ahşaptan yapılmıştır. Ana girişin üst kısmında sütunlara oturan balkon yer almaktadır. Katlar arasında bulunan saçaklar silmeli olup ahşapla kaplanmıştır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Anıt Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ	
Dartüşsafaka Mahallesi, Büyükdere Cd. No:196, 34457 Sarıyer/İstanbul	

Ek 63: Masumiyet Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Masumiyet Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	63
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Masumiyet Müzesi, Orhan Pamuk tarafından aynı adlı romanında oluşturduğu karakterlerinin gördüğü, giydiği, hayal ettiği eşyaların sergilendiği müzedir. 2003 yılında restorasyona giren yapı 28 Nisan 2012 yılında ziyaretçilere açılmıştır. Orhan Pamuk müzeyi 1990 yıllarda romanı yazmaya başladığı anda kurgulamıştır. Roman biri zengin diğeri de orta sınıf olmak üzere iki aileyi anlatmaktadır. Yazar on yıl boyunca topladığı eşyalar sonucunda müzeyi açmıştır. İstanbul'un ilk şehir müzesidir.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze çatı katı, bir bodrum kat ve üç tane 50 m2 lik normal kattan oluşmaktadır. Müzedeki parçalar kutu veya vitrinlerde sergilenmektedir. Kitapta bulunan 83 adet bölüme karşı müzede de 83 adet vitrin vardır. Giriş kısmında hediyelik dükkan ve romanda bahsi geçen Füsün karakterinin içtiği 4.213 adet sigara duvarda sergilenmektedir. İki katında vitrinlerden oluşan sergileme alanı bulunmaktadır. Katlar arası cam korkuluklarda tuzluk toka gibi eşyalar sergilenmiştir.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Müzenin küçüklüğü nedeniyle sergileme alanları yatayda yekpare olarak birbirine bağlanmış olup ayrılmış bölümler bulunmamaktadır. Yapı İstanbul'un apartman tipi olan 19 y.y. modern mimarisıyla yapılmıştır. Bitişik nizamlı ona yapı köşede olması sebebiyle üç cephesi ışık görmektedir. Binanın dış cephesi kiremit renkli olup daha çok sergileme alanları oluşturmak için camları kapatılmıştır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Uzmanlık Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
Firuzağa Mahallesi, Dalgıç Sk. No:2, 34425 Beyoğlu/İstanbul	

Ek 64: Mehmet Arsay Otomobil Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Mehmet Arsay Otomobil Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	64
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Mehmet Arsay'ın kendi çalışma tesisinin bir bölümünü 1994 yılında sergi alanına çevirmesiyle oluşmaktadır. Türkiye'nin ilk otomobil müzesi olan müze klasik otomobil sergisidir. Mehmet Arsay 1961 model bir Jaguar almasıyla ilk müze açma girişimi başlamış, 14 yıl boyunca topladığı koleksiyonlarla müzeyi açmıştır. Almanya'da Aachen Yüksek Teknik Okulu makine mühendisliği motorlu taşıtlar üzerine öğrenim gören Mehmet Arsay, müzedeki araçların bakım, onarım ve restorasyonunu kendisi yapmıştır. Arsay 1999 yılında vefat etmiş, müzenin idaresi oğlu Cengiz Arsay'a geçmiştir.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze 105 adet klasik araç bulunmaktadır. 1800 m2 lik bir alana kurulmuştur. Müzenin ilk katında 1940 yılına kadarki otomobiller bulunmaktadır. İkinci katında Amerikan ve spor tarzda otomobil modeller bulunmaktadır. Sanayi tipinde tasarlanan yapı özel müze olarak hizmet vermektedir.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze 2 katlı olup çelik ve betonarme konstrüksiyondan oluşmaktadır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Uzmanlık Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
Ferahevler Mahallesi, Nuri Paşa Cd. No:107, 34457 Sarıyer/İstanbul	

Ek 65: Milli Saraylar Resim Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Milli Saraylar Resim Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	65
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
Garabet Amira Balyan ve Nikoğos Balyan	
TARİHÇE	
<p>Mustafa Kemal Atatürk, 1937 yılında Resim ve Heykel Müzesi açılması için talimat vermiş ve Dolmabahçe Sarayı'nda bulunan Veliht Dairesi Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'ne tahsis edilmiştir. 2007 yılında müzenin restorasyon çalışmaları sırasında yetersiz alandan dolayı kapatılmıştır. İçinde sergilenen eserler de Tophanede yer alan beş numaralı antreпода yapılan yeni yapıya taşınması için götürülmüştür. Burada bulunan bazı eserler Milli Saraylar Resim Müzesi adıyla Veliht Dairesi'nde yeniden ziyarete açılmıştır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze de 174 adet tablo Veliht Dairesi'nde bulunan 11 farklı salonda sergilenmektedir. 3400 m2 lik bir alandan oluşmaktadır. Tavanındaki süslemeler barok üslubunun güzel örneklerindedir.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Milli Saraylar Resim Müzesi'nin bulunduğu Dolmabahçe Sarayı 1856 yılında Garabet Amira Balyan ve Nikoğos Balyan tarafından yapılmıştır. İçinde bulunan Veliht Dairesi de aynı zamanda yapılmıştır. Velihtların kaldığı yapı, şehzadelerin kapalı yaşamdan çıkıp dışa açıldığı yer olarak tasarlanmıştır. Mabeyn, merasim salonu ve harem salonu olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Üç katlı toplam 11.000 m2 lik bir alana sahiptir. Neo-klasik, barok ve rokoko üslupları ile yapılmıştır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Sanat Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ	
Vişnezade Mahallesi, Dolmabahçe Cd., 34357 Beşiktaş/İstanbul	

Ek 66: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Resim ve Heykel Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Resim ve Heykel Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	66
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Karabet Balyan ve Nikoğos Balyan	
TARİHÇE Müze ilk olarak Mustafa Kemal Atatürk'ün emriyle Dolmabahçe Sarayı Veliht Dairesinde 10 Eylül 1937 yılında açılmıştır. Ancak kapatılmış ve koleksiyonlar yeni bina yapılana kadar depoya taşınmıştır. Müze, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatıyla Salıpazarı'nda bulunan ve mimari projesini Emre Arolat'ın yürüttüğü Antreo binasına taşınacaktır. Müze binasının yapımı devam etmekte 2018 yılında müzenin ziyaretçilere açılması hedeflenmektedir. Türkiye'de açılan ilk güzel sanat müzesi olma özelliğine sahiptir.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Müzedeki ilk zamanlar saraydan, bakanlıklardan alınan eserler sergilenirken günümüzde heykel, seramik, resimler ve süreli sergiler bulunmaktadır. Müzede 20 adet sergileme salonu bulunmaktadır. Ayrıca onarım atölyesiyle resim kursları da müzede yer almaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Müzenin bulunduğu yapı 1856 yılında Karabet Balyan ve Nikoğos Balyan tarafından yapılmıştır. Cephe üslubunda barok ve ampirin yanı sıra rokoda görülmektedir.	
MÜZE TÜRÜ Sanat Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Üniversite Müzesi	
MÜZE ADRESİ -	

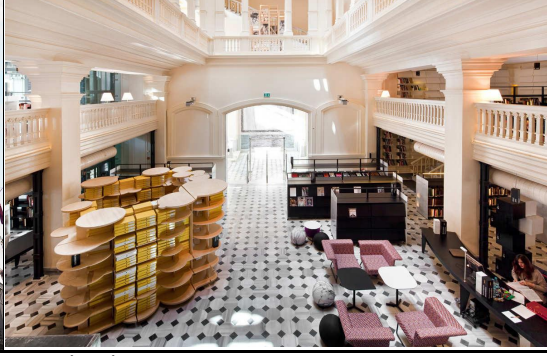
Ek 67: Miniatürk

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Miniatürk
ARAŞTIRMA NUMARASI	67
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>İBB tarafından antik çağ, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde imar edilen ve iz bırakan eserlerin maketleri sergilenmektedir. 22 ayda tamamlanan proje 2 Mayıs 2003 tarihinde açılmıştır. Proje Osmanlı döneminde Münif Paşa tarafından "Minyatür Osmanlı Devleti Parkı" olarak İstanbul'u gezip görmeye gelen seyyahların Osmanlı'yı tanıması ve onun şanını yükseltmek düşüncesiyle daha önceleri düşünülüp planlanmıştır. Alanda maketlerin yanı sıra Panorama Zafer Müzesi ve Kristal İstanbul Müzesi bulunmaktadır. Alanda bulunan Panorama Zafer Müzesi 25 Aralık 2003 tarihinde açılmıştır. Müzede Çanakkale ve İstiklal savaşları ezan, top ve mermi sesleri kullanılarak üç boyutlu maketlerle anlatılmaktadır. Kristal Müzesi'nde ise İstanbul'un 16 adet tarih yapının silüetleri lazer teknolojisi ile birlikte kristal cam içinde görülmektedir.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Miniatürk 60.000 m2'lik bir alana kurulmuş açık sergi olarak tasarlanmıştır. Alanda biri yürütme ile gezilebilen diğeri tren yolu ile gezilebilen iki alan vardır. Alanın 15.000 m2'sinde maketlerin bulunduğu açık kısım ve 3.500 m2'sinde kapalı kısım bulunmaktadır. Maketlerin sergilendiği alanda 61 adeti İstanbul'dan, 59 adeti Anadolu'dan ve 12 adeti yurt dışından olmak üzere toplam 134 mimari eser sergilenmektedir. Alanda maketlerin yanı sıra Panorama Zafer Müzesi, Kristal İstanbul Müzesi, 500 araçlık otopark, kafe, hediyelik eşya dükkanı, 400 kişilik amfi tiyatro, süreli sergi salonu, çocuk oyun parkı, gezi treni ve simülasyon helikopter turu alanı vardır.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Çoğunluğu açık hava sergileme alanından oluşan miniatürkün kapalı mekanlarını tasarlayan Murat Uluğ mekanda hafif saçaklar ve nötr cam yüzeyler kullanarak maketlerle yarışmayacak bir yapı tasarlamıştır. Modern ve çağdaş yapı olarak günümüzde yer almaktadır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Açık Hava Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Yerel Yönetim Müzesi	
MÜZE ADRESİ	
Sütlüce Mahallesi, İmrahor Cd. 7/1, 34445 Beyoğlu/İstanbul	

Ek 68: Orhan Kemal Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Orhan Kemal Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	68
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
Orhan Kemal Müzesi, 1914 ve 1970 yılları arasında yaşamış olan yazar Orhan Kemal'in hatıralarını yaşatmak adına Orhan Kemal Sanat Merkezi yardımıyla 2000 yılında açılmıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
Müzenin giriş kısmından itibaren duvarlarda Orhan Kemal'e ait fotoğraflar sergilenmektedir. Sergileme alanlarında ise camlı vitrinlerde saklanan Orhan Kemal'in orijinal ilk basım kitapları, makaleleri, tezleri, özel eşyaları çalışma odası ve birçok eşya bulunmaktadır. Ayrıca müzede yazarın ölüm günü yüzünden alınan maske yer almaktadır. Müzenin bitiminde ise kütüphane vasfına sahip bir kafe bulunmaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
Dört katlı münferit bir yapıdan oluşan müze, tarihi ve mimari açıdan bir detay barındırmayan özel müze sınıfındadır.	
MÜZE TÜRÜ	
Müze Ev	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
Halıcıoğlu Mahallesi, Akarsu Ykş. No:30, 34433 Beyoğlu/İstanbul	

Ek 69: Osmanlı Bankası Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Osmanlı Bankası Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	69
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Alexandre Vallaury	
TARİHÇE Osmanlı Bankası Müzesi, Osmanlı Bankası Arşiv ve Araştırma Merkezi tarafından tarihi Osmanlı Bankası binasında 2002 yılının Aralık ayında ziyarete açılmıştır. Tarihçi Edhem Eldem, mimar İhsan Bilgin ve tasarımcı Bülent Erkmen tarafından müzeye dönüştürülmüştür. Dünyada sayılı örneklerindedir. Banka ilk olarak 27 Mayıs 1892 yılında tütün reji merkezi ve banka idare merkezi olarak mimar Alexandre Vallaury tarafından inşa edilmiştir. Üç katlı ve dört çelik kapıdan oluşan banka kasasının üzerine planlanmış ve inşa edilmiştir.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Müze bir bodrum, üç normal kat ve çatı arasından oluşmaktadır. İç mekanlarda kaliteli mermerlerle revaklı hole açılan koridorlar bulunmaktadır. Müzede Osmanlı bankasına ait belgeler, paralar, fotoğraflar yer almaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Yapının ön ve arka cephesi arasında üslup farklılığı bulunmaktadır. Müzenin neo-klasik tarzda tasarlanmış ön cephesini, bosajlı taşlar, plasterlerle çevrelenmiş dikdörtgen formdaki pencereler, korint başlıklı sütunlar ve bezemeler süslerken; neo-oryantalist üslupla yapılmış arka cephesinde, Osmanlı saçakları ve cumbaları bulunmaktadır. Bu farklılık doğu ile batı arasında kalan konumunu simgelemektedir. Doğu cephesinde Latince kitabe bulunurken batı cephesinde Arapça kitabe bulunmaktadır.	
MÜZE TÜRÜ Tarih Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Özel Müze	
MÜZE ADRESİ Karaköy, Bankalar Cd. No:11, 34420 Beyoğlu/İstanbul	

Ek 70: Panorama 1453

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Panorama 1453
ARAŞTIRMA NUMARASI	70
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR -	
TARİHÇE İBB tarafından İstanbul'un fethinin anlatılması amacıyla 31 Ocak 2009 tarihinde Topkapı Kültür Parkında ziyarete açılmıştır. Burada açılmasının sebebi askerlerin ilk şehre girdiği nokta olmasıdır. Türkiye'nin ilk panoramik müzesi olma özelliğine sahiptir. Projenin fikri Ressam Haşim Vatandaş tarafından ortaya çıkmış ve 2003 yılında proje çalışmalarına başlanmıştır. Panoramik resimler 8 ünlü sanatçı tarafından yapılmıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Müze 38 metre çapında yarım küreler üzerine çizilmiş panoramik resimler bulunmaktadır. Kürenin iç yüzeyinde ise 2.350 m2 lik resim çizilmiştir. Bu resimlerde 10.000 figür yer almaktadır. Ziyaretçi ile resim arasında 650 m2 lik ziyaretçiyi kuşatan bir platform bulunmaktadır. Müzede üç boyutlu nesnelere, mehter sesleri, yer almaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Müze daire planlı bir yapıya sahiptir. Günümüzde yapılmış çağdaş bir yapıdır. Amaca yönelik hizmet etmekte ve mimari bir üslubu bulunmamaktadır.	
MÜZE TÜRÜ Tarih Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Yerel Yönetim Müzesi	
MÜZE ADRESİ Merkez Efendi Mahallesi, Topkapı Kültür Parkı, 34015 Zeytinburnu/İstanbul	

Ek 71: Pera Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Pera Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	71
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Achille Manoussou	
TARİHÇE Bina ilk olarak Ermeni Katolik Patrikliği tarafından 1893 yılında Rum mimar Achille Manoussou' ya Bristol Oteli olarak yaptırılmıştır. Diğer etrafında açılan otellerin artması üzerine gücünü kaybeden otel, 1980 yılında Eskişehir Bankası tarafından satın alınmıştır. Yapı Esbank Genel Müdürlük binası olarak Hayzuran ve Doğan Hasal tarafından cephesi korunarak yeniden yıkılıp yapılmıştır. Suna ve İnanç Kırac tarafından müze yapılmak üzere alınan yapı Bristol Otel ve yanındaki 5 katlı konutun birleşmesinden oluşmaktadır. 8 Haziran 2005 yılında ziyaretçilere açılmıştır. Mimar Sinan Genim tarafından cephesi korunarak müze haline getirilmiştir.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Yapı müze haline dönüştürülürken ilk iki katı orijinal yükseklikte bırakılıp diğer katları yükseltilmiştir. Yedi katlı görünen yapı altı katlı olarak tasarlanmıştır. Müze 475 m2 taban alanından oluşmaktadır. Birinci bodrum katında oditoryum ve fuaye, ikinci bodrum katında ise teknik hacimler bulunmaktadır. İki binanın birleştiği kısım tuvalet, asansörler ve merdiveni içeren bir çekirdekten oluşmaktadır. Zemin katta hediyelik eşya satış alanı ile kafe diğer katlar ise 200 m2 ve 100m2 lik iki salonlardan oluşmaktadır. Müzenin birinci ve ikinci katlarında sürekli sergi salonları diğer katlarında ise süreli sergi salonları bulunmakta ve çeşitli sanat eserleri sergilenmektedir.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Yapı 20.y.y başlarında kâgirden yapılmış geç dönem Osmanlı mimarisinin modernleşme etkilerini taşımaktadır. Aynı zamanda süslü ve sütunlardan oluşan cephesiyle neo-klasik özellikler barındırmaktadır. Cephesinde konumlandırılmış iki kat boyunca yükselen derzli yumuşak taş doku ve en üst kısmında aksı vurgulayan ikili kolonlar bulunmaktadır. Yapının girişi iyon başlıklı iki kolondan yapılmıştır. Birinci kat yatay aksında üçgen alınlıklı üçlü Fransız balkonları bulunmaktadır. Orta katında iki tane büst bulunmaktadır. Yanındaki diğer bina cephesi ise sıvayla kaplıdır.	
MÜZE TÜRÜ Sanat Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Özel Müzesi	
MÜZE ADRESİ Asmalı Mescit Mahallesi, Meşrutiyet Cd. No:65, 34430 Beyoğlu/İstanbul	

Ek 72: PTT Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	PTT Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	72
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	Vedat Tek
TARİHÇE	PTT Müzesi, 6 Mayıs 2000 yılında büyük postane binasında açılmıştır. Yapı 1905 yılında posta ve telgraf nezareti binası olarak mimar Vedat Tek tarafından yapılmıştır. Daha önce Eminönü'nde bulunan posta nezareti 1909 yılında buraya taşınmıştır. Türkiye'nin en büyük postane binası olması özelliğine sahiptir.
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	Yapının içinde üç kat boyu yükselen dikdörtgen orta mekan ve etrafında odalar bulunmaktadır. Çatı boyunca yükselen tavan turuncu ve mavi renkli camlarla kaplanmıştır. Müze posta, telgraf ve pul olmak üzere 3 bölümden oluşmaktadır. Müzenin telgraf bölümünde telgraf cihazları, çeşitli telefonlar, Hük telgraf cihazları, manuel ve otomatik telefon santralleri sergilenmektedir. Posta bölümünde ise posta çantaları, posta hizmetlerinde kullanılan araç ve gereçler bulunmaktadır.
CEPHE ÖZELLİKLERİ	Toplam inşaat alanı 3200 m2 ve dört katlı kagir bir yapıdır. Yapı 16. yy Birinci Ulusal Mimarlık Akımı'nın örneklerindedir. Yontma taş ve mermerden oluşan cephesi iki köşesi gotik kemerlerle öne çıkarılarak üzeri kubbe ile örtülmüştür. Giriş kapısının üstünde çini işlemleriyle Osmanlıca posta telgraf nezareti yazmaktadır.
MÜZE TÜRÜ	Tarih Müzesi
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	Özel Müzesi
MÜZE ADRESİ	Hobyar Mahallesi, Büyük Postane Cd. No:44, 34112 Fatih/İstanbul

Ek 73: Rahmi Koç Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Rahmi Koç Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	73
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Müze, ünlü iş adamı Rahmi M. Koç tarafından 13 Aralık 1994 yılında Lengerhane binasında ziyarete açılmıştır. Sergi alanlarının yetersiz kalması üzerine 20 Kasım 1996 yılında Lengerhane'nin hemen karşısında bulunan Hasköy Tersanesi satın alınıp 2001 yılında müzeye çevrilmiştir. Sanayi, ulaşım ve endüstri tarihine tanıklık eden ilk önemli müzedir. Lengerhane, denize atılan gemiyi tutmaya yarayan zincir ve ucundaki çapaı yapmak amacıyla Sultan III. Ahmet tarafından 1703 ve 1730 yılları arasında yaptırılmıştır. Sultan III. Selim tarafından da restore edilmiştir. 1951 yılına kadar Maliye Bakanlığı tarafından kullanılmış, daha sonra tütün fabrikasının deposu olarak kullanılmaya başlamıştır. 1984 yılında çıkan yangın sonucu büyük zarar gören yapı kullanılmaz hale gelmiştir. 1991 yılında Rahmi M. Koç Müzecilik ve Kültür Vakfı tarafından satın alınmıştır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze 20.250 m2'lik bir alan üzerine kurulu lengerhane, tersane ve açık alan olmak üzere üç ana bölüme ayrılmıştır. Restore edilen yeni yapıya camlı bir rampayla bağlantılı yeraltı galerisi eklenmiştir. Yapı girişi yol kotundan aşağıdadır ve giriş katına tünelden geçtikten sonra iki adet merdivenle çıkılmaktadır. Birinci katında sanayide kullanılan makine modelleri yer almaktadır. Çelik konstrüksiyonlu asma katında ise geçmiş dönemlere ait bilimsel aletler, iletişim aletleri, cihazlar yer almaktadır. Koleksiyonlar korumalı vitrinler ve açık alanlarda sergilenmektedir. Yapının içerisinde Hasköy Tersanesi'ne geçiş sağlanmaktadır. Açık hava sergileme alanı önceden Tekel'e ait olan 6.670 m2'lik mekandır. Burası teşhir alanı, otopark ve çocuk oyun alanı olarak kullanılmaktadır. Sergi alanında klasik uçaklar, gemiler ve otomobiller sergilenmektedir.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Bina kubbeli bir yapı olup ana kubbesi dört kaideye oturmaktadır. Köşelerde 4 adet küçük kubbe ve bunların arasında tonozlar yer almaktadır. Yapının duvarları bir sıra taş ve iki sıra tuğla ile örtülmüştür. Kemerler kesme taştan, kubbeler, pandantifler ve tonozlar tuğladan yapılmıştır. Osmanlı mimarisi endüstriyel yapı örneklerindedir.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Endüstri Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
Keçeci Piri Mahallesi, Rahmi M Koç Museum Hasköy Cad. No:5, 34445 Beyoğlu/İstanbul	

Ek 74: Rezzan Has Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Rezzan Has Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	74
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Alexandre Vallaury	
TARİHÇE 2002 yılında Kadir Has Vakfı tarafından satın alınan Cibalı Tütün ve Sigara Fabrikası restorasyona girilmiş ve Kadir Has Üniversitesi'ne çevrilmiştir. Yapının alt katında yer alan Osmanlı döneminden kalma hamam kalıntıları ve Bizans döneminden kalma su sarnıcının ortaya çıkmasıyla müzeye çevrilmiştir. 2003 yılında 'Avrupa Nostra En İyi Kültürel Miras Koruma Ödülü'nü almıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Müze binası, sarnıcın olduğu kat ve Osmanlı döneminden kalma hamam kalıntılarının bulunduğu üst kata yayılmaktadır. Bizans döneminden kalma kagir bir düzende yapılmış sarnıçlar, İstanbul'un su ihtiyacını karşılamak için yapılmıştır. 11. yy dan kalma sarnıçlar 48 adet kemer ve 20 adet sütundan meydana gelmektedir. Dikdörtgen bir plan zerine kurulmuştur. Sarnıç tütün fabrikası zamanında tütün deposu olarak, I. Dünya Savaşı'nda ise erzak deposu olarak kullanılmıştır. Sarnıcın yanı sıra müzede 9.000 yıl öncesine dayanan arkeolojik eserler, tütün fabrikasına ait eşyalar, resimler, belgeler ve geçici sergiler yer almaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Yapı 1884 yılında mimar Alexandre Vallaury tarafından tasarlanmış ve mimar Hovsep Aznavuryan tarafından inşa edilmiştir. Neo-rönesans üslubuyla yapılmıştır. Yapıda tuğla, demir, cam gibi malzemelerden yapılmış endüstriyel bir yapıdır. Birbirine geçit ve avlularla bağlanmıştır. 20. yy başlarında Eugene Bottazi tarafından yapılan ek ile kat sayısı dörde çıkmıştır.	
MÜZE TÜRÜ Genel Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Özel Müze	
MÜZE ADRESİ Cibali Mahallesi, Hisaraltı Caddesi, Kadir Has Üniversitesi,, 34083 Fatih/İstanbul	

Ek 75: Rumeli Hisarı

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Rumeli Hisarı
ARAŞTIRMA NUMARASI	75
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Rumeli Hisarı 1452 yılında Fatih Sultan tarafından yaptırılmıştır. Anadolu Hisarı'nın tam karşısına yaptırılan bu yapı boğazdan gelebilecek saldırıları engellemek için yaptırılmıştır. Bu yüzden yapımı dört ay kadar kısa bir sürede tamamlanmıştır. İstanbul fethedildikten sonra burası cephane, zindan gibi amaçlarla kullanılmıştır. 1953 yılında kale içindeki mahalle istinlak edilmiş orta kısmında bulunan mescit yerine açık hava tiyatrosu yapılmıştır. 2015 yılında ise hisarın yapısına uymadığı gerekçesiyle Tarihi Boğazkesen Mescidi yeniden yapılmıştır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Yapı 30.000 m2'lik bir alana çevreden ve Anadolu'dan getirilen taşlar ile İzmit ve Karadeniz'den getirilen kerestelerden yapılmıştır. Hisarda üçü büyük onu küçük toplam on üç kule bulunmaktadır. Rumeli Hisarı'nın bahçesinde toprak ve güller sergilenmektedir.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Taş ve tonozdan yapılmıştır. Üç büyük kulede görev yapan üç komutanın ismi verilmiştir. Bunlar Zağanos Paşa, Saruca Paşa ve Halil Paşa kuleleridir. Kuzey batı kulesinde ahşap katlar bulunmamaktadır. Kule kubbe ile örtülüdür. Diğer kuleler ise kurşun kaplı külahlarla örtülüdür. Dağ kapısı, dizdar kapısı, sel kapısı ve hisarpeçe olmak üzere dört kapısı bulunmaktadır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Anıt Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ	
Rumeli Hisarı, Yahya Kemal Cad., 34470 Sarıyer/İstanbul	

Ek 76: Sabri Artam Vakfı Klasik Otomobil Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Sabri Artam Vakfı Klasik Otomobil Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	76
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>İş adamı Cengiz Artam tarafından satın alınan eski model otomobiller tamir edildikten sonra Çengelköy'deki yerine gönderilmiştir. İş adamı burayı 1998 yılında müze olarak açmıştır. Açtığı müzeyi de babası olan Sabri Artam'a ithaf etmiştir. Türkiye'nin ilk otomobil müzesidir.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze zemin ve dört normal kattan oluşan bir yapıdır. Zemin ve ilk katında 1960 sonrasında, ikinci katında 1950 yıllarında üretilen otomobiller yer alırken üçüncü katında antika değeri olan otomobiller, çatı katında ise otomobil maketleri sergilenmektedir. Müzede toplam 180 adet ülkesinin özelliklerini yansıtan otomobil bulunmaktadır.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze binası çelik konstrüksiyon ve betonarmeden yapılmış modern bir yapı olma çelliğine sahiptir.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Uzmanlık Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
My Office Barbaros Mah. Çiğdem Apt. No:1/-2 Ataşehir	

Ek 77: Sadberk Hanım Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Sadberk Hanım Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	77
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Ünlü iş adamı Vehbi Koç, eşi Sadberk Koç'un anısına kişisel eşyalarını sergilemek üzere 1950 yılında Azaryan Yalısı'nı satın almıştır. 1978-1980 yılları arasında yalı Sedat Hakkı Eldem tarafından restore edilmiş ve yalı müzeye dönüştürülüp 14 Ekim 1980 yılında Türkiye'nin ilk özel müzesi olarak ziyaretçilere açılmıştır. 1983 yılında müze koleksiyonlarına Hüseyin Kocabaş koleksiyonlarının da satın alınması üzerine sergileme alanı yetersiz kalan müzenin yanındaki yalıda satın alınmıştır. Bu yalı mimar İbrahim Yalçın tarafından restore edilerek müzeye dönüştürülmüş, 24 Ekim 1988 yılında "Sevgi Gönül Binası" olarak ziyarete açılmıştır. Sergileme şekli bakımından çağdaş müzecilik uygulamasına emsal olarak değerlendirilen yalı, 1988 yılında "Europa Nostra Ödülü" almıştır. Azaryan Yalısı 20. yy başında Bedros Azaryan tarafından yaptırılmıştır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Yalı 4.280 m2 lik bir alan üstünde 400m2 lik bir oturma saha sahip olan yapı, üç tam ve bir çatı katından oluşmaktadır. Giriş katında çay salonu, hediyelik eşya dükkânı bulunmaktadır. Katlar arasındaki geçiş ahşap merdivenle sağlanmış duvarlar kalem işi boyadan oluşmaktadır. Birinci ve ikinci katlarda orta ana solandan açılan sergi salonları yer almaktadır. Sevgi Gönül Binasında dört kattan oluşan yapının giriş katında çok amaçlı salon ve konservasyon laboratuvarı, ara katlarda sergi salonları yer almaktadır. Sergileme alanı 625 m2 dir. Salonların gün ışığı alması engellenmiştir. Girişte bulunan salon afyon beyazı ve merdivenler ile salonlarda siyah adapazarı mermerle kaplıdır</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze mekânı ampir üslubunda eklektik bir tarza yapılmıştır. Avrupa halk geleneksel mimari üslubundan esinlenerek merkezi planlı merkezi çıkmalı şekilde kâgir zemin üstüne bağdadi tarzı kullanılarak yapılmıştır. Bina cephesi karniyark tipi konakla chalet alıntılarının karışımından oluşmuştur. Neo-gotik çapraz x şeklinde ahşap süsleme ile kabalar cephесinin ayrırt edilmesini sağlamaktadır. Sevgi Gönül Binası olarak adlandırılan yalı ise 20.yy başlarında inşa edilmiştir. Betonarme olarak inşa edilen yapı cephesi ahşapla kaplanmıştır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Genel Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
Büyükdere Piyasa Cad. No: 27- 29, 34453	

Ek 78: Sağlık Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Sağlık Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	78
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Müze, 1917 yılında salgın hastalıklardan halkı bilinçlendirmek için 23 Temmuz 1918 yılında ziyarete açılmıştır. 1989 yılına kadar Sultanahmet'te Salih Efendi Konağı'nda hizmet vermiştir. 1898 yılında sonra müze onarımına girmiş ve içinde bulunan koleksiyonlar dağıtılarak Sağlık Grup Başkanlığı ve Kuduz Merkezi olarak açılmıştır. Müze 2007 yılında Sağlık Müdürlüğü tarafından yeniden kurma çalışmalarına başlanmış ve 2011 yılında restorasyona girmiştir. 2014 yılında yapıda ilk sergi yapılmıştır. Türkiye'nin ilk sağlık müze olma özelliğine sahiptir. Müze binası 1875 yılında Defter-i Hakani Senedat Müdürü Salih Efendi tarafından yapılmıştır. I. Dünya Savaşı yıllarında Milli Müdafaa Cemiyeti burayı ordu ve halk arasındaki bağı güçlendirmek adına stüdyo kurarak belgeseller çekmek için kullanmıştır. 1911-1914 yıllarında Kondüktör Mektebi-i Alisi, 1920-1921 yıllarında Sanayi-i Nefise Mektebi olarak kullanılmıştır</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze binasında yapılan ilk sergide Sağlık Müzesi'nin geçmişten günümüze değişimleri, fotoğraflar, belgeler, filmler ve nesnel sergilenmiştir. Müze binası halen restorasyondadır.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Yapı barok, gotik, neo-klasik ve oryantalist mimari bir üslupla yapılmıştır. Sivil mimarinin önemli örneklerindedir.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Tarih Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
Alemdar Mah. Divanyolu Cad. No:46 34110 Sultanahmet/Fatih	

Ek 79: Sait Faik Abasıyanık Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Sait Faik Abasıyanık Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	79
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Ünlü yazar Sait faik Abasıyanık'ın ölümünden sonra üzerine Burgazada'daki evi, annesi Makbule Abasıyanık tarafından 22 Ağustos 1959 yılında müze evi olarak açılmıştır. 1964 yılından müze evin idaresi Sait faik Abasıyanık'ın vasiyeti üzerine Darüşşafaka Cemiyeti'ne geçmiştir. 2009 yılında Darüşşafaka Cemiyeti tarafından restorasyon ve güçlendirme çalışmaları nedeniyle kapatılmıştır. Müze yenilenmiş haliyle 11 Mayıs 2013 tarihinde yeniden ziyaretçilere açılmıştır. Müze en çok ziyaret edilen müze evlerinden biridir</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze, bir bodrum kat ve üç normal kattan oluşmaktadır. Giriş katta misafir ve yemek odası ve idari birimler, birinci katta yatak odası, kitap odası ve iki tane daha sergi odası, ikinci katta ise mektup odası bulunmaktadır. Bodrum katta ise okuma salonu ve eğitim gösterim salonu bulunmaktadır. Müzede yazarın kişisel eşyaları, el yazmaları, not defteri, kimliği gibi parçalar sergilenmektedir.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze evi ahşaptan yapılmış eski Türk evi mimari özelliği göstermektedir.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Müze Ev	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
Burgazadası Mahallesi, Burgazadası Mh., Çayır Sokak No:15, 34975 İstanbul	

Ek 80: Sakıp Sabancı Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Sakıp Sabancı Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	80
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
TARİHÇE	
<p>İş adamı Sakıp Sabancı edindiği koleksiyonları sergilemek için 1998 yılında kendisine ait olan Emirgan'daki atlı köşk müzeye çevrilmesi için Sakıp Sabancı Üniversitesi'ne devredilmiştir. Müze 2002 yılında ziyaretçilere açılmış, üç yıl sonra yapılan düzenlemeyle genişletilerek uluslararası standartlarına uygun hale getirilmiştir. Köşk 1884 yıllarında bir süre Karadağ Sefareti olarak kullanılmış 1913 yılında Karadağ Kralı'ndan geri alınıp, Sultan Mehmet Reşat'ın torunu Behiye Sultan'a verilmiştir. Hıdiv İsmail Paşa'nın torunu olan Prens Mehmet Ali Hasan 1923 yılında burayı satın almış, 1927 yılında dönemin ünlü mimarı olan Edouard de Nari tarafından köşk yaptırılmıştır. 1945 yılında Prens Ali Hasan'ın ölümüyle mülkiyeti oğullarına geçen köşk 1950 yılında Hacı Ömer Sabancı tarafından satın alınmıştır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Köşkün girişinde Sabancı ailesinin yaşadığı dönemden kalma eşyalarıyla yemek ve kabul salonu, yönetim ofisleri, hediyelik eşya dükkanı, onarım laboratuvar bulunmaktadır. İkinci katında sürekli sergi salonları bulunmaktadır. Gömük havuz binası süreli sergi salonları için ayrılmış köşke geçişi ise galeri ile bağlanmıştır. Teraslarda açık hava sergileri yapılmaktadır. Köşkün bodrum katında 2009 yılında mimar Nevzat Sayın tarafından yapılmış konser salonu bulunmaktadır. Köşkün bahçesinde Bizans, Roma ve Osmanlı dönemlerinden kalma taş ve arkeolojik eserler sergilenmektedir.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Köşk iki katlı kâgir olarak inşa edilmiştir. Klasik üslupta yalın ve parçalı bütünlük anlayışıyla yapılan köşkün bahçesinde barok tarzda çeşmeler ve büyük heykeller yer almaktadır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Genel müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
Emirgan Mahallesi, Sakıp Sabancı Cd. No:42, 34467 Sarıyer/İstanbul	

Ek 81: Santral İstanbul Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Santral İstanbul Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	81
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Müze, İstanbul Bilgi Üniversitesi'ne tahsis edilen tarihi Silahtarağa elektrik santralinde açılmıştır. Bina Türkiye'nin ilk termik santralidir. 1911 yılında İstanbul'un elektrik ihtiyacını karşılaması için Macar Ganz şirketiyle anlaşma yapılmış ve Osmanlı Anonim Elektrik Şirketi adıyla kurulmuştur. 1945 yılında İETT'ye, 1963 yılında ise Etibank'a ve 1970 yılında Türkiye Elektrik Kurumu'na devredilmiştir. Tesisin eskimesi ve soğutma suyunu aldığı Alibeyköy Deresi'nin kirlenmesiyle tesis 1983 yılında kapatılmıştır. Tesis 1 Mayıs 2004 tarihinde üniversiteye tahsis edilmiş, renovasyon çalışmaları bitirilerek Santral İstanbul adıyla 8 Eylül 2007 tarihinde açılmıştır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>118.000 m2 lik bir alana kurulu tesis üç makine dairesi, iki kazan dairesi, işçi lojmanları ve idari binadan oluşmaktadır. Müze 1.738 m2 lik bir taban alanına sahip olan eski elektrik santralinde mimar Han Tümertekin tarafından tasarlanmıştır. Müzede iki makine dairesinde bulunan korumaya alınmış makineler ve semtlere dağıtıldığı kontrol odası bulunmaktadır.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Yapı çelik konstrüksiyonla yapılmıştır. Cephesinde geniş açıklıklara sahip dairesel kemerli ve demir çerçeveli pencereleri bulunmaktadır. Çelik taşıyıcı sistemin arasında dolgu duvarları ve çelik asma çatıları bulunmaktadır. Endüstriyel bir yapı özelliği taşımaktadır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Endüstri Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
Emniyettepe Mahallesi, Kazım Karabekir Cd. No:2, 34060 Eyüp/İstanbul	

Ek 82: Saray Koleksiyonları Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Saray Koleksiyonları Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	82
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DİŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Osmanlı İmparatorluğu'nun önemli mimari eserleri cumhuriyetin ilanından sonra TBMM'ne devredilmiş ve milli saraylar olarak müzeye çevrilmiştir. Müzeye çevrilen saraylar içindeki bazı eşyalar müzede yer bulamamış ve saklanmak üzere depolara kaldırılmıştır. Dolmabahçe Sarayı'nın bodrum katı ve çatı katı arasında saklanan eşyalar zamanla iklimlendirme koşullarının yetersizliği ve modern müzecilik kriterlerine uymayışı nedeniyle meclisin 15 Aralık 2004 tarihli kararla korunmaya alınmış ve Dolmabahçe Kültür Merkezi (Dolmabahçe Sarayı Matbah-ı Amire) depo müzesi olarak tahsis edilmiştir. 2000 m2 alana sahip olan yapı müzecilik anlayışıyla restore edilerek 07 Temmuz 2006 tarihinde ziyaretçilere açılmıştır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Sergileme mekanı kemerli bir yapıdan oluşmaktadır. Müzede özel eşyalar, çini sobalar, gümüş şamdanlar, bazı mutfak eşyaları, ipekli perdeler, silahlar, şehzadeler tarafından giyilmiş kıyafetler gibi objeler sergilenmektedir. Sergileme bölümünün yanı sıra depolama koşulları da ziyaretçilere sunulmaktadır. Sergileme kapalı vitrinleri ve açık sergileme sistemleriyle yapılmaktadır. Müzenin depo kısmında bulunan 43.000 adet tarihi objeden sadece 5.000 adedi sergilenmektedir. Müzenin giriş kısmında idari ofisler ve kafeterya bulunmaktadır.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Taş ve tonozlarla inşa edilmiş tek katlı bir yapıdır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Sanat Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ	
Vişnezade Mah., Dolmabahçe Caddesi, 34357 Beşiktaş/İstanbul	

Ek 83: Sirkeci Garı TCDD Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Sirkeci Garı TCDD Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	83
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF 	İÇ FOTOĞRAF
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	August Jasmund
TARİHÇE	Sirkeci Garı, Sultan II. Abdülhamit tarafından Alman mimar August Jasmund'a 11 Şubat 1888 yılında temelleri atılmıştır. 1890 yılında inşaata tamamlanmış 3 Kasım 1890 yılında hizmete açılmıştır. Ortasında üç katlı giriş bölümü iki tarafında tek katlı yapılar ve kalan kısmı iki katla sonlandırılmıştır. Müze, Sirkeci Garı içerisinde 23 Eylül 2005 tarihinde ziyarete açılmıştır.
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	3836 m2 lik bir alana kurulmuş dikdörtgen planlı bir yapıdır. Müze 150 m2 lik bir salonda yaklaşık 300 eser sergilenmektedir. Müzede, ilk elektrikli banliyö treni, demiryollarına ait araçlar, orient eksprese ait yemek takımı, resimler, biletler, rozetler, madalyalar ve demiryolu meslek lisesine ait belgeler bulunmaktadır.
CEPHE ÖZELLİKLERİ	Mimar August Jasmund 19. y.y. oryantalist üslubundan etkilenerek yapılmıştır. Cephelerinde tuğla bantlar üslubu ortaya çıkarmıştır. Ön cephesinin iki tarafında saat kulesi yer almaktadır. Yapıda çevresi basık Bursa tipi ve sivri at nalı kemerlerden oluşan yuvarlak vitraylı gül pencereler bulunmaktadır. Yapı granit kaideyle yapılmıştır. Taşıyıcı sistemi çelik karkas, döşeme sistemi ise putrelli voltadır. Yapının çatısı manastır tonozlu olup, beşik çatılı bir şekilde yapılmıştır. Çatı parapetlerinde neo-klasik bezemeler bulunmaktadır. Ana girişte yer alan yapının her kat penceresi farklı tasarlanmıştır. Mukarnas sütun başlıkları dökme demirden yapılmıştır
MÜZE TÜRÜ	Tarih Müzesi
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	Özel Müze
MÜZE ADRESİ	Hocapaşa Mahallesi Ankara Caddesi, Halil Lütfü 4. İş Merkezi K: 1 No:113, Hoca Paşa,, 34110 Fatih/İstanbul

Ek 84: Şair Faruk Nafiz Çamlıbel Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Şair Faruk Nafiz Çamlıbel Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	84
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Müze, ünlü şair Faruk Nafiz Çamlıbel adına edebiyat öğretmenliği yaptığı Kabataş Erkek Lisesi'nde dönemin Okul Müdürü Korel Haksun tarafından 2005 yılında ziyarete açılmıştır. Müzede koleksiyonlar şairin oğlu İsmet Okyay ve kızı Yelis Belgin tarafından özel eşyaları bağışlanmasıyla meydana gelmiştir.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müzede şairin kitapları, yazı masası, gözlüğü, saati, pasaportu, ödülleri ve fotoğrafları gibi eşyaları cam vitrinlerde okulun Adnan Dinçer salonunda sergilenmektedir.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Müzenin bulunduğu lise yapısı neo-klasik üslupta yapılmıştır. Plam dikdörtgen ve ortası sofalı bir yapıdadır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Müze Ev	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
Çırağan Cad. No:40 Ortaköy, Beşiktaş/İstanbul	

Ek 85: Şehir Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Şehir Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	85
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
Raimondo D'Aronco	
TARİHÇE	
<p>Şehir Müzesi, ilk olarak 1939 yılında Beyazıt'ta bulunan belediye ait kütüphane binasında açılmıştır. Daha sonra 1945 yılında Gazanfer Ağa Külliyesi'ne Belediye Müzesi olarak hizmete girmiştir. Son olarak 1988 yılında Yıldız Sarayı'nın güzel sanatlar binasında şehir müzesi olarak ziyarete açılmıştır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze 18. ve 19. yy lara ait şehir hayatına dair koleksiyonlar sergilenmektedir. Cam eserler, hat levhaları, keramik ve çiniler, mahfazalar, resimler, takılar, buhurdanlar müzede sergilenen bazı eşyalardır.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze alt ve üst katta yer alan iki salonda yer almaktadır. Müzenin olduğu yapı Sultan III. Selim tarafından yaptırılan Yıldız Sarayı'nın içinde kalmaktadır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Sanat Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Yerel Yönetim Müzesi	
MÜZE ADRESİ	
Yıldız Mah., Yıldız Sarayı, Barbaros Bulv., 34349 Beşiktaş/İstanbul	

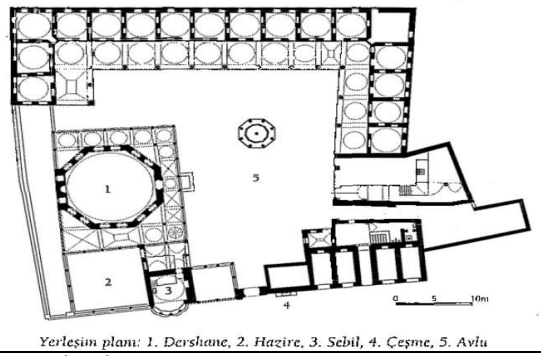
Ek 86: Tekfur Sarayı

MÜZE ADI	Tekfur Sarayı
ARAŞTIRMA NUMARASI	86
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>İstanbul'da Roma ve Bizans dönemlerinden günümüze gelebilmiş saraylardan biridir. Tekfur Sarayı, bazı görüşlere göre Bukoleon Sarayı görevlilerinin ikamet alanı olarak düşünülürken daha kabul gören bir görüşe göre Blaherne Sarayı kompleksinin bir parçası olmasıdır. Taş ve tuğla işçiliği incelendiğinde erken dönem olmadığı anlaşılan sarayın 11.yy. da yapıldığı düşünülmektedir. Günümüzde Sultanahmet'te bulunan Büyük Saray Osmanlı'daki Topkapı Sarayı gibi geniş bir alana yayılmış ve 1204'teki Haçlı Seferine kadar yoğun olarak kullanılmışken 1261'e kadar süren yağma ve ikametle artık kullanılamaz hale gelmiştir. Bu dönemden itibaren Tekfur Sarayı da yükselişe geçmiştir.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
-	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>İmparatorların saraylarının bir parçası olarak yapılan pavyon simetrik bir cepheye sahiptir. Taş, tuğla malzemeli olarak yapılmıştır. Bu almasıç örgü cephede tuğlaların geometrik düzenlerde yerleştirilmesiyle daha da hareketli bir görüntü kazanmıştır. Giriş kısmı kemerlerle düzenlenmiştir. Doğu cephesinde çıkma yapan bir şapel kısmı bulunmaktadır. Kişisel bir dua mekanı olarak yapıldığı düşünülmektedir. Kubbeli olduğu düşünülen bu alan son restorasyonlarda tonozlu olarak örtülmüştür.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Anıt Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Yerel Yönetim Müzesi	
MÜZE ADRESİ	

Ek 87: Topkapı Sarayı

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Topkapı Sarayı
ARAŞTIRMA NUMARASI	87
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Mimar sinan	
TARİHÇE Fatih Sultan Mehmed tarafından 1478'de yaptırılmıştır. Sultan Abdülmecid'in Dolmabahçe Sarayı'nı yaptırmasına kadar yaklaşık 380 sene Devletin idare merkezi ve Osmanlı sultanlarının resmi ikametgahı olmuştur. Topkapı Sarayı, Saray halkının Dolmabahçe, Yıldız ve diğer saraylarda yaşamaya başlaması ile birlikte boşaltılmıştır. Padişahlar tarafından terk edildikten sonra da içinde birçok görevlinin yaşadığı Topkapı Sarayı önemini hiç kaybetmemiştir. Saray zaman zaman onarılmıştır. Topkapı Sarayı Hazinesi'ndeki eski eserleri yabancılara göstermek gelenek haline gelir ve Sultan Abdülaziz (1861-1876) zamanında, ampir üslupta camcanlı vitrinler yaptırılır. Sultan II. Abdülhamid tahttan indirilince ziyarete kapatılır. bazı geçirdiği onarımlardan sonra Mustafa Kemal Atatürk'ün emriyle 1924 yılında ziyarete açılmıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Yeni Saray dört avlu ve harem olarak ayrılmaktadır. ilk giriş kapısının bulunduğu yerdir. ikinci avlu divanü hümayün. dış hazine, mutfak, has ahırlar ve cami bulunmaktadır. üçüncü avluda ise sünnet odası, revan köşkü, bağdat köşkü, mecdiye köşkü bulunmaktadır. divanü hümayün tonoz şeklinde bir baldaken yapıdır. Bu kıymetli mekanın süslemesinde bitkisel bezemeye beraber anka kuşu ile ejder mücadelesi de görülmektedir. Elçi kabulleri, sefere gönderilen komutanların teslim törenleri de burada yapılmıştır. Divan'ın bitişğinde Dış Hazine yer almaktadır. Yapı yüksek duvarlarla örülmüş ve sekiz kubbe ile örtülmüştür.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Osmanlı klasik üslubunu göstermektedir. Romanya'daki Corvin Şatosu ve Avrupa'daki diğer örneklerle benzeyen iki kuleyle tamamlanmıştır. Kulelerin altında ise Osmanlı yönetim mekanizmasının merkezi olan Divan-ı Hümayun (Kubbealtı) yer almaktadır. İki kubbeden oluşan yapı günümüzde barok özellikler sergilemektedir. Saray'ın tek girişi olması sebebiyle askeri bir duruşa sahiptir. Günümüzde müze girişi bu kapıdan yapılmaktadır. Üçüncü avluya açılan yönünde geniş bir revakı bulunmaktadır. Barok dönemdeki onarımlarda eklenmiştir. Kapının sağ yönünde saray mutfakları olan Matbah-ı Amire	
MÜZE TÜRÜ Anıt Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ Cankurtaran Mh., 34122 Fatih/İstanbul	

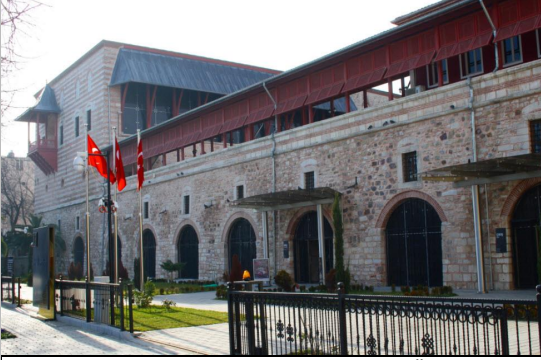

Ek 88: Türk İnşaat ve Sanat Eserleri Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Türk İnşaat ve Sanat Eserleri Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	88
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
Yerleşim planı: 1. Dershane, 2. Hazire, 3. Sebîl, 4. Çeşme, 5. Avlu	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	İbrahim Ağa
TARİHÇE	Türk İnşaat ve Sanat Eserleri Müzesi Şehzadebaşı'nda bulunan Amcazade Hüseyin Paşa Külliyesi'nde 1966 yılında açılmıştır. Külliye, Sultan 2. Mustafa devrinde Sadrazam Amcazade Hüseyin Paşa tarafından İbrahim Ağa'nın mimarbaşılığında 1700 yılında yaptırılmıştır. Külliye'nin medrese odaları, kütüphane, sıbyan mektebi, sebîl ve dershane-mescit bölümleri bulunmaktadır.
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	Müzedeki koleksiyonlar külliye'nin kütüphane ile sıbyan mektebi arasında ve bahçe ile dershane arasında kalan yerde açık havada sergilenmektedir. Kitabeler, tuğralar, mezar taşları, sütun başlıkları, minare külahı, çiniler, çeşme aynaları, rahleler, şamdanlar, ölçme aletleri, deve kuşu yumurtaları gibi toplam 1529 adet eser bulunmaktadır. Müze restorasyon nedeniyle kapalıdır.
CEPHE ÖZELLİKLERİ	Açık Havada sergilenmektedir.
MÜZE TÜRÜ	Bilim ve Teknoloji Müzesi
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	Vakıf Müzesi
MÜZE ADRESİ	İskender Paşa Mah. Saraçhane Sok. No:1, 34400 Fatih/İstanbul

Ek 89: Türk Vakıf Hast Sanatları Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Türk Vakıf Hast Sanatları Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	89
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Yusuf bin Papas	
TARİHÇE Müze, ilk olarak 1968 yılında Sultan Selim Medresesi'nde açılmıştır. 1979 yılına kadar burada bulunan müze daha sonra Bayezid Medresesi'ne taşınmıştır. 28 Ekim 1984 yılında Türk Vakıf Hat Sanatları Müzesi olarak ziyarete açılmıştır. Medrese II. Beyazıt tarafından 1508 yılında yaptırılmıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Müze, ünlü hattatların eserleri, 12. y.y.' yazılan risaleler, Hint yazıları, Kufi Kur'anı Kerim, şecereler, belgeler, sultan II. Abdülmecit'in gül ve ceviz ağacından yaptığı rahle olmak üzere 3638 adet eser bulunmaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Medrese merkezi bir dershanenin U şekline çevrelemiş 19 adet odadan meydana gelmektedir. Yapı kesme taştan yapılmıştır. Ortada bulunan dersane ise bir sıra taş ve bir sıra tuğladan yapılmıştır. Etrafındaki odalar kare planlıdır. Köşe odalar ise daha büyük planlıdır. Kubbe ve tonozlu bir yapıya sahiptir. 16. y.y. Osmanlı mimarisinin klasik örneklerindedir.	
MÜZE TÜRÜ Sanat Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Vakıf Müzesi	
MÜZE ADRESİ Balabanağa Mahallesi, 34134 Fatih/İstanbul	

Ek 90: Türk ve İslam Eserleri Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Türk ve İslam Eserleri Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	90
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Müze ilk olarak 1914 yılında Evkaf-ı İslamiye Müzesi (İslam Vakıfları Müzesi) adı ile Süleymaniye Külliyesi'nin içinde yer alan imaret binasında ziyaretçilere açılmıştır. II. Dünya Savaşı'nda burada ve Topkapı Sarayı'nda yer alan eserler korunmak üzere Niğde'ye gönderilmiştir. Daha sonra 22 Mayıs 1938 yılında ise Sultan Ahmet meydanında yer alan İbrahim Paşa Sarayı'nda müze yeniden ziyaretçilere açılmıştır. 1926 yılında müzenin idaresi Milli Eğitim Bakanlığı'na geçmiş ve müzenin adı Türk ve İslam Eserleri Müzesi olarak değişmiştir. Türk ve İslam sanatı eserlerinin bulunduğu ilk müzedir. Osmanlı İmparatorluğu döneminde açılmış olan son müze olma özelliğine sahiptir.</p> <p>İbrahim Paşa Sarayı, dönemin sultanı olan Kanuni Sultan Süleyman tarafından Sadrazam İbrahim Paşa'ya 1520 yılında hediye edilmiştir. Yapıyı kim tarafından ve ne zaman yapıldığı bilinmemektedir.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Sarayın müze olarak kullanılan bölümü merasim salonu ve ikinci avludur. Büyük merasim salonu Osmanlı minyatürlerinde ve gravürlerde yer almaktadır. İkinci avludaki mekanlar tonoz ve kubbelerle örtülüdür. Avluda revaklı odalar bulunmaktadır. Müzede ahşap eserler bölümü, cam ve seramik bölümü, halı bölümü, hat sanatları bölümü, etnografya bölümü, taş sanatı bölümü ve maden sanat bölümü yer almaktadır.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Tarihi Roma dönemi hipodromunun kademeleri üzerine kesme taşlardan inşa edilmiştir. Kemerli yapı geleneksel Osmanlı sarayları sivil mimarisi örneklerindedir. Saray İbrahim Paşa'nın ölümünden sonra cezaevi, askerlik şubesi, mehterhane, dikimevi, elçilik sarayı gibi birçok işlevde kullanılmıştır. Yapıldığı dönemde dört avludan oluşmaktadır. 1908 yılında yan tarafına tapu kadastro binası, 1937 yılında arkasına adliye binası yapılırken sarayın bazı bölümleri yıkılmıştır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Genel Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ	
Sultan Ahmet Mahallesi, Meydanı Sok. No:46, 34122 Fatih/İstanbul	

Ek 91: Türkiye İş Bankası Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Türkiye İş Bankası Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	91
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Türkiye İş Bankası Atatürk'ün talimatı ile kurulan ilk bankadır. Yapı 1890 yılında yapımına başlanılıp 1892 yılında postane binası olarak hizmet vermeye başlamıştır. 14 Kasım 2007 tarihinde ise İstanbul postane binası olarak kullanılan yapı müzeye dönüştürülerek ziyaretçilere açılmıştır. Banka adını Celal Bayar'ın Atatürk'e önerdiği isimle 26 Ağustos 1924 tarihinde hizmete açılmıştır. Daha sonraki yıllarda kuruluşundan günümüze kadar gelişimini, toplumsal açıdan ülkemize katkısını kültürel ve ekonomik anlamda faaliyetlerini sergilemek amacı ile ilk olarak 2006 yılında "Cumhuriyete doğru, 1919-1923 Özgürlük ve Bağımsızlık yolu" sergisi ile müze temellerini atmıştır.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Müze giriş katı birinci kat ve bir bodrum kat olmak üzere 2.643 m2 lik bir alandan oluşmaktadır. Müzede para sayma makinaları, gaz lambaları, eski arşiv belgeleri, fotoğraflar ve bankacılıkta kullanılan birçok araç ve gereç sergilenmektedir. Müzenin giriş katında iki sürekli sergi salonu ve bir süreli sergi salonu bulunmaktadır. Birinci katında sergi salonları ve idari ofisler bulunmaktadır. Bodrum katında ise ana kasa ve kiralık kasa daireleri bulunmaktadır.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>taş ve tonozdan yapılmıştır. Giriş kısmının orta aksı çıkmalı ve sütunlarla taşınmış yapısı Neo-Klasik izler taşımaktadır. Alt katın pencereleriyle üst katın pencereleri birbirinden farklıdır.</p>	
MÜZE TÜRÜ	
Tarih müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
Hobyar Mahallesi, Bankacılar Sk. No:2, 34112 Fatih/İstanbul	

Ek 92: Türkiye Yazarlar Sendikası Edebiyat Müzesi ve Yazın Belgesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Türkiye Yazarlar Sendikası Edebiyat Müzesi ve Yazın Belgesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	92
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
Türkiye Yazarlar Sendikası tarafından 2002 yılında Yıldız Sarayı Arabacılar Dairesi'nde ziyarete açılmıştır. Ünlü yazarlara ait eşyalar sergilenmektedir. Yıldız Sarayı 1805 yılında III. Selim tarafından yaptırılmıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
Müze belgelik ve kitaplık olmak üzere iki bölüme ayrılmıştır. Belgelik bölümünde ünlü yazarlara ait mektuplar, fotoğraflar ve yapıtlar bulunmaktadır. Kitaplık bölümünde ise tezler, ansiklopediler, dergiler ve denemeler bulunmaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
Neo-klasik üslupta bir yapıdır.	
MÜZE TÜRÜ	
Uzmanlık Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Özel Müze	
MÜZE ADRESİ	
Yıldız Sarayı Arabacılar Dairesi Beşiktaş İstanbul	

Ek 93: TÜRVAK Sinema ve Tiyatro Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	TÜRVAK Sinema ve Tiyatro Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	93
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	-
TARİHÇE	Eski sinema ve televizyoncu olan Türker İnanoğlu 1997 yılında kurduğu TÜRVAK Türker İnanoğlu Vakfı tarafından 2001 yılında Kavacık'ta açılmıştır. Türkiye'nin ilk sinema müzesidir. Müze 2010 yılında taksiminde bulunan yeni yerine taşınmış ve 2011 yılında ziyaretçilere açılmıştır.
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	Giriş katında kafe ve sergi salonları bulunmaktadır. sergi salonunda Türkiye'ye ilk gelen projeksiyon aleti, film gösterim cihazları, stüdyo pikabı bulunmaktadır. Birinci, ikinci ve üçüncü katlarında geçmişe ait sinema biletleri, film çekimlerinde kullanılan kamera vb eşyalar bulunmaktadır. Dördüncü katında 60.000 ciltlik kütüphanesi bulunmaktadır. Son katta kafe bulunmaktadır. Katlar arası merdivenlerde ise sinema ve tiyatro sanatçıların resimleri bulunmaktadır.
CEPHE ÖZELLİKLERİ	Müze zemin kat ve beş kattan oluşan modern bir yapıdır. Zemin katı kesme taşlarla kaplıken diğer katlar sıvalıdır.
MÜZE TÜRÜ	Uzmanlık Müzesi
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	Özel Müze
MÜZE ADRESİ	Tomtom Mahallesi, Yeni Çarşı Cd. No:24, 34433 Beyoğlu/İstanbul

Ek 94: Ural Ataman Klasik Otomobil Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Ural Ataman Klasik Otomobil Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	94
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	-
TARİHÇE	Ural Ataman Müzesi'nde, 1920-1970 yılları arasında kullanılan klasik araçlar sergilenmektedir. Müze 2000 yılında açılmıştır ve özel müzeler sınıfında yer almaktadır.
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	Müzenin iç mekanı klasik ve modern üslubu beraber yansıtmaktadır. Neon dev reklam panoları, jant kapakları iç mekânın detaylarındandır. Müze iki ayrı blok şeklinde tasarlanmıştır. A blokta maket otomobillerin yanı sıra o dönemin Amerika'sında meşhur olan dinner fast food restoranı dizayn edilmiştir. B blokta Avrupa otomobilleri sergilenmektedir. A bloğun üst katında konseptine uygun İngiliz barı dizayn edilmiş olup kütüphane, piyano ve klasik otomobil sürüş pisti yer almaktadır. Müzede hediyelik eşya alanı da bulunmaktadır. Müzede 60 adet in üzerinde otomobil, dönemine ait aksesuarlar sergilenmektedir. Müzede bulunan tüm klasik araçların arkasında araba ile ilgili belgeler ve bilgiler yer almaktadır.
CEPHE ÖZELLİKLERİ	Yapı 2000 m2'lik bir alan üzerine çelik ve betonarme konstrüksiyonla yapılmıştır.
MÜZE TÜRÜ	Uzmanlık Müzesi
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	Özel Müze
MÜZE ADRESİ	Ferahevler Mahallesi, Nuri Paşa Cd. No:107, 34457 Sarıyer/İstanbul

Ek 95: Vakıflar Genel Müdürlüğü Halı Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Vakıflar Genel Müdürlüğü Halı Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	95
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR İsidoros ve Anthemios	
TARİHÇE Müze, Türkiye'nin tek halı müzesi olarak Sultan Ahmet Camii'nin Hünkâr Kasrı'nda 13 Nisan 1979 tarihinde ziyaretçilere açılmıştır. Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün müzeleri yeniden yapılandırma projesiyle müze 2006 yılında kapatılmış, Ayasofya İmaretinde 2013 yılında Vakıflar Halı Müzesi olarak tekrar ziyaretçilere açılmıştır. İmarethane, halkın günlük yemek ihtiyacını karşılamak için padişah I. Mahmut tarafından 1743 yılında Ayasofya Camii'nde tamir ve ek binalar yapımı sırasında yaptırılmıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Müze cami ve mescitlerden toplanan veya bağışlanan halılar arasında sanat değeri olanlarının sergilenmesiyle oluşmuştur. Çeşitli yöresel dokuma halılar, İran halıları, Kafkas halıları gibi birçok halı kronolojik sıraya göre müzenin içine yerleştirilmiştir. Üç bölümden oluşan müzenin ilk bölümde erken dönem, klasik dönem ve betlik dönemi Anadolu halıları, ikinci bölümde Osmanlı dönemi halıları ve Doğu Anadolu halıları son bölümünde ise Osmanlı dönemi büyük boyutlu Uşak halıları ve saf halı seccadeler bulunmaktadır.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Yapı hazine, foflahane ve aşhanenin olduğu üç bölümden oluşan kubbeli bir yapıdır. Giriş kapısı barok üslubuyla yapılmıştır. Hazine binası yuvarlak Bizans döneminden kalmadır. Aşhane yemek yenilen mekândır ve burası ince uzun taş ve tuğladan oluşmuştur. Bu bölüm girişinde sütunlara oturan üç bölümlü revaktan oluşmaktadır.	
MÜZE TÜRÜ Uzmanlık Müzesi	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Vakıf Müzesi	
MÜZE ADRESİ Cankurtaran Mah. Babı Hümayun Caddesi Soğukçeşme sok. Fatih / İstanbul	

Ek 96: Yahya Kemal Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Yahya Kemal Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	96
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR -	
TARİHÇE İstanbul Fetih Cemiyeti tarafından Yahya Kemal Enstitüsü kurulmuş ve enstitü tarafından Divanyolu üzerinde bulunan Merzifonlu Kara Mustafa Paşa Medresesi'nin içinde sebil kısmında Yahya Kemal Müzesi açılmıştır. Medrese İstanbul Fetih Cemiyeti, Kubbealtı Akademisi ve Yahya Kemal Beyatlı Enstitüsü tarafından kullanılmaktadır. Medrese sıbyan mektebi, dükkân, sebil, su deposu ve hazireden meydana gelmiştir. Müze ise sıbyan mektebi bölümünde yer almaktadır. Medrese Merzifonlu Kara Mustafa Paşa tarafından yapımına başlanmış fakat kendisi Viyana Kuşatması'nda idam edildiği için yapı, oğlu Ali Bey tarafından Mimar Hamdi'ye 1690 yılında tamamlattırılmıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ İki katlı taş yapıda giriş katında pasaportları, İstanbul Fetih Cemiyeti tarafından basılan kitaplar, al yazısı eserleri, kartpostalları, ödülleri, plaketleri, fotoğrafları ve kişisel eşyaları yer almaktadır. Üst katında ise güneş gözlükleri, makası, annesinin Kur'anı, kalemleri ve valizleri yer almaktadır. Eserler cam vitrinlerde sergilenmektedir.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Sebil 5 cepheden oluşmakta ve üzeri sekizgen kasknaklı bir kubbe ile örtülmüştür. 17. yy özgün bir mimariyle yapılmıştır.	
MÜZE TÜRÜ Müze Ev	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Özel Müze	
MÜZE ADRESİ Mimar Hayrettin Mahallesi, 34126 Fatih/İstanbul	

Ek 97: Yapı Kredi Bankası Vedat Nedim Tör Müzesi

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Yapı Kredi Bankası Vedat Nedim Tör Müzesi
ARAŞTIRMA NUMARASI	97
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	-
TARİHÇE	Vedat Nedim Tör Yapı Kredi Bankası'nın kuruluşundan 1977 yılına kadar bankanın kültür ve sanat gibi etkinliklerini düzenlemiştir. 1992 yılında Banka bünyesinde kurulan müze adını emeklerinden dolayı Yapı Kredi Bankası Vedat Nedim Tör Müzesi olarak açmıştır.
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	Müze sanat tarihi arkeoloji alanında dünya çapında çalışma yapan birçok araştırmacıya referans olmaktadır. Müzede sikke koleksiyonu, etnografik eser koleksiyonu, özel Atatürk bölümleri haricinde sürekli sergi salonları da bulunmaktadır. Müze Beyoğlu İstiklal Caddesi'nde bulunan Yapı Kredi Kültür Merkezi'nin içerisinde yer almaktadır.
CEPHE ÖZELLİKLERİ	betonarmeden yapılmış modern bir yapıdır. Dış cephesi camla yumuşatılmış modern bir görünüm almıştır.
MÜZE TÜRÜ	Genel Müze
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	Özel Müze
MÜZE ADRESİ	Yapı Kredi Kültür Merkezi Tomtom Mahallesi, İstiklal Caddesi No:161, 34433 Beyoğlu/İstanbul

Ek 98: Yedikule Hisarı

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Yedikule Hisarı
ARAŞTIRMA NUMARASI	98
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR -	
TARİHÇE Bizans Kralı II. Teodosios tarafından kralları karşılamak için yapılmıştır. İstanbul'un fethinden sonra II. Mehmet tarafından ek olarak Altın Kapının arkasına üç kale yaptırılmıştır. Yapı Bizans ve Osmanlı döneminde zindan olarak kullanılmıştır. Daha sonraları sanat evi, hayvanat bahçesi ve darphane olarak kullanılmıştır. 1968 yılında Hisarlar Müze Müdürlüğü'ne bağlanmıştır. Hisar adını surların üzerinde bulunan yedi kuleden almıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Cephanelik kulesi, bayrak kulesi, top kulesi, hazine kulesi, Genç Osman kulesi, zindan kulesi ve III. Ahmet kulesi olmak üzere yedi kuleden oluşmaktadır. Cephanelik kulesi, cephanelik olarak kullanıldığı için bu ismi almıştır. Bayrak kulesi; Bizans döneminde altın kapı olarak bilinen kule kralların girdiği kapının üstünde yer almaktadır. Yeniçerinin nöbet tutması nedeniyle bu ismi almıştır. Top kulesi; hapishane olarak kullanılmıştır. Hazine kulesi; Osmanlı İmparatorluğu'nun hazineleri bir dönem burada saklanmıştır. Genç Osman kulesi; Genç Osman'ın öldürüldüğü yerdir. Zindan kulesi; zindan olarak kullanılmıştır. III. Ahmet kulesi; III. Ahmet yaptırdığı için bu ismi almış fakat deprem nedeniyle yıkılmıştır. Yedikule'nin bahçe kısmında mermer sütun başlığı, sütun parçaları ve taş top güllesi gibi 17 adet eser sergilenmektedir.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Beş köşesi bulunan yıldız plana sahiptir. Taş ve tonozlardan yapılmıştır.	
MÜZE TÜRÜ Anıt Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ Kule Meydanı No: 4 Yedikule Fatih/İstanbul	

Ek 99: Yerebatan Sarnıcı

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Yerebatan Sarnıcı
ARAŞTIRMA NUMARASI	99
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR	
-	
TARİHÇE	
<p>Bizans İmparatoru I. Justinianus tarafından 532 yılında büyük sarayın su ihtiyacını karşılamak için yaptırılmıştır. Ayasofya'nın güney batısında stoa bazilikasının altında yer almaktadır. İstanbul'da bulunan en büyük sarnıçtır. Fetih'ten sonra 100 yıl boyunca fark edilmeyen sarnıç sepet sarkıtıp balık tutan insanların varlığıyla keşfedilmiştir. Sütunların sayısının fazla olması nedeniyle halk arasında Yerebatan Sarayı olarak bilinmektedir. Çeşitli onarımlar gören sarnıç, Osmanlı döneminde 1723 yılında mimar Kayserili Mehmet Ağa tarafından, ardından 1876, 1987 ve son olarak da 1994 yıllarında temizlenip, batı ucuna kadar devam eden bir iskele eklenmiştir.</p>	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ	
<p>Sarnıç 138 metre uzunluğunda ve 64,5 metre genişliğinde bir dikdörtgen alandan oluşmaktadır. 9.800 m2'lik alana 100.000 ton su depolama kapasitesi bulunmaktadır. Sarnıca 52 basamaktan oluşan taş bir merdivenle inilmektedir. Korint sütun başlıklarından oluşan sarnıçta eğrisel örtüler kullanılmıştır. Sarnıçta 9 metre yükseklikte 336 adet sütun bulunmaktadır. Birbirlerine 4.80 metre aralıklarla yapılmıştır ve her 12 sırada 28 adet sütun bulunmaktadır. Sütunlar Bizans korent ve İyon üslubuyla yapılmıştır. Sarnıçta bulunan 8 adet sütun 1955 yılında yapılan bir inşaatla zarar görmesi nedeniyle beton kalıp içine alınmış ve eski özelliğini kaybetmiştir. Silindirik şeklindeki sütunların bir kısmı köşeli veya yivlidir. Sütunlar oyma ve kabartmalarla süslenmiştir.</p>	
CEPHE ÖZELLİKLERİ	
<p>Sarnıç 4.80 metre kalınlığında horasan harcından sıvanmış su geçirmez duvarları ve tuğla döşeli tabanı bulunmaktadır.</p>	
KOMÜZE TÜRÜ	
Anıt Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ	
Yerel Yönetim Müzesi	
MÜZE ADRESİ	
Alemdar Mh., Yerebatan Cd. 1/3, 34410 Fatih/İstanbul	

Ek 100: Yıldız Sarayı

İSTANBUL MÜZELERİ	
MÜZE ADI	Yıldız Sarayı
ARAŞTIRMA NUMARASI	100
MÜZEDEN GÖRÜNTÜLER	
DIŞ FOTOĞRAF	İÇ FOTOĞRAF
	
MÜZE HAKKINDA BİLGİLER	
MİMAR Raimondo D'Aronco ve Balyan ailesi	
TARİHÇE Sarayın bulunduğu koruluk daha önceleri Hazine-i Hassa olarak bilinmiş ve padişahların av için kullandığı bir yer olmuştur. Sultan I. Ahmet buraya ilk kasrı yaptırmıştır. 1807 yılında Sultan III. Selim'in annesi Mihrişah Sultan bu araziye başka bir kasrı daha yaptırmış ve yıldız ismini vermiştir. Sultan Selimde bahçesine çeşme yaptırmıştır. 1834-1835 yılları arasında Sultan II. Mahmut'ta buraya bir köşk yaptırıp bahçesini de düzenlemiştir. 1842 yılında Sultan Abdülmecit burada bulunan köşklere yıkılarak annesi için Kasr-ı Dilkuşa adıyla bir köşk yaptırmıştır. Daha sonra 1866 yılında Sultan Abdülaziz buraya Mabeyn, malta ve çadır köşkünü yaptırmıştır. Sultan Abdülaziz'in tahtan indirilmesinin ardından Sultan V. Murat, Sultan II. Abdülhamit burada yaşamıştır. Saray daha sonraları Harp Akademisi olarak kullanılmıştır. 1978 yılında Kültür Bakanlığına devredilmiş ve 8 Nisan 1994 yılında müze olarak ziyarete açılmıştır.	
MEKANSAL ÖZELLİKLERİ Saray 500.000m2'lik bir arazide mabeyn, malta, çadır ve çit kasrından oluşmaktadır. Mabeyn köşkü, cephesi kompozit başlıklı, sütunlardan oluşan ihtişamlı bir yapıdır. Dilimli arşitravlarla bezenmiştir. İç planı ise dikdörtgen biçiminde klasik orta sofalı Osmanlı mimarisidir. Kristal trabzanlı merdiven ve havuzlu divanhanesi bulunmaktadır. Yıldız sarayı müzesi Sultan Abdülhamid'in sarayın mobilyaları için yaptırılan marangozhane binasında bulunmaktadır. 90 metre uzunluğunda bir galeriden oluşmaktadır. Müzede Sultan II. Abdülhamid'in eşyaları, yıldız porselen fabrikası ürünleri ve saraya ait eserler sergilenmektedir.	
CEPHE ÖZELLİKLERİ Son Osmanlı mimarisinin en güzel örneklerindedir. Saray belirli bir sistematik düzen içinde değildir. Kurgusu dağınık ve hizmete yöneliktir. yapı aralarını boşluk bırakmadan kapatan, kalın ve yüksek duvarlarla çevrili olan saray, içeride de, padişaha ve hareme ait yapıları ve hasbahçeyi çevreleyen ikinci bir duvara daha sahiptir. Sarayın duvarlarla çevrili bölümlerine beş kapıdan girilmektedir. Bezemeler sütunlarla süslenmiş köşkler batıdan izler taşımaktadır.	
MÜZE TÜRÜ Anıt Müze	
BAĞLI OLDUĞU KURUMA GÖRE MÜZE TÜRÜ Devlet Müzesi	
MÜZE ADRESİ Yıldız Mh., Serencebey Ykş. Barbaros Bulvarı No:62, 34349 Beşiktaş/İstanbul	

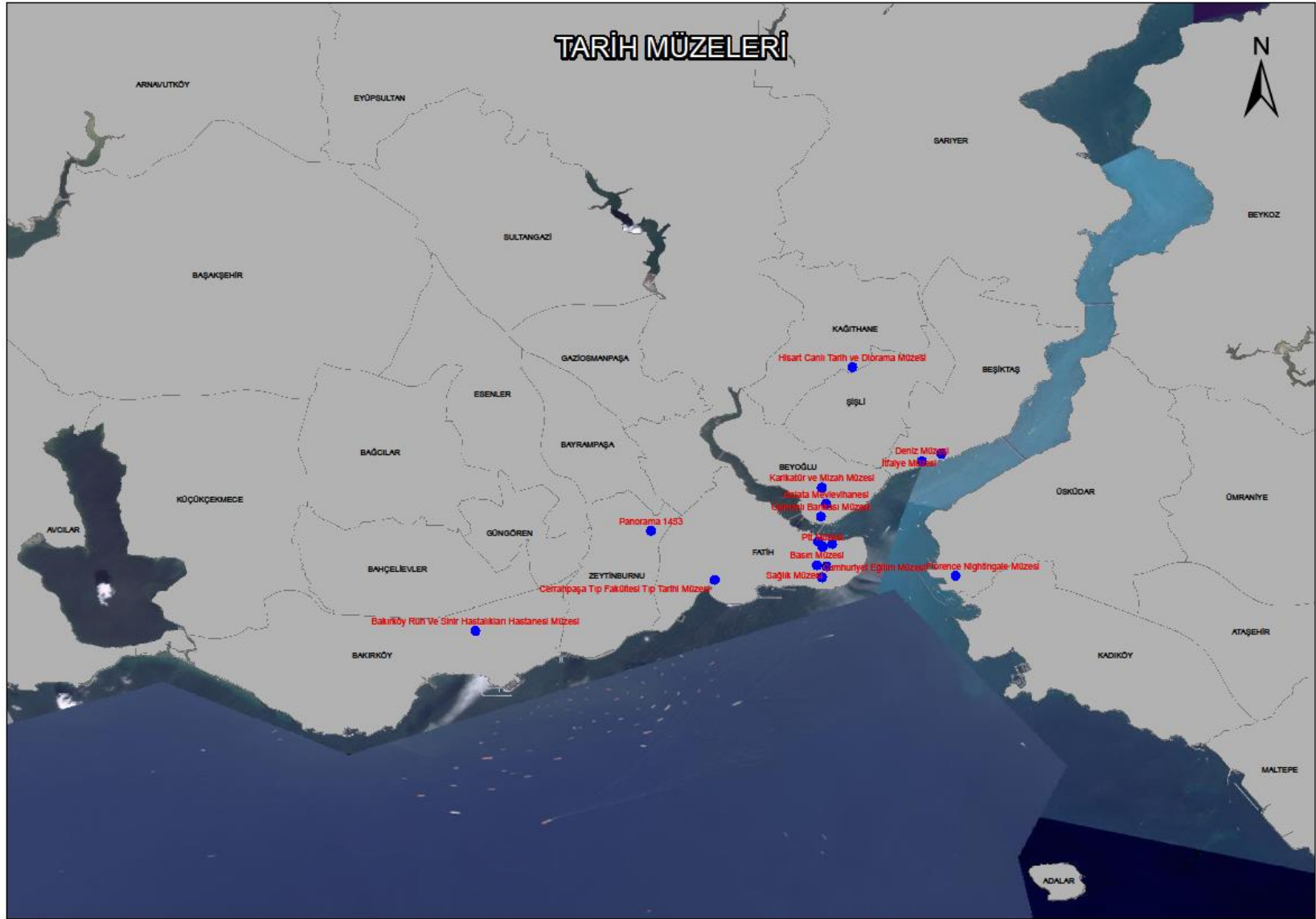
Ek 101 İlçeler Göre Müze Dağılım Haritası

Ek 102 Anıt Müzelerin İlçelere Göre Dağılım Haritası

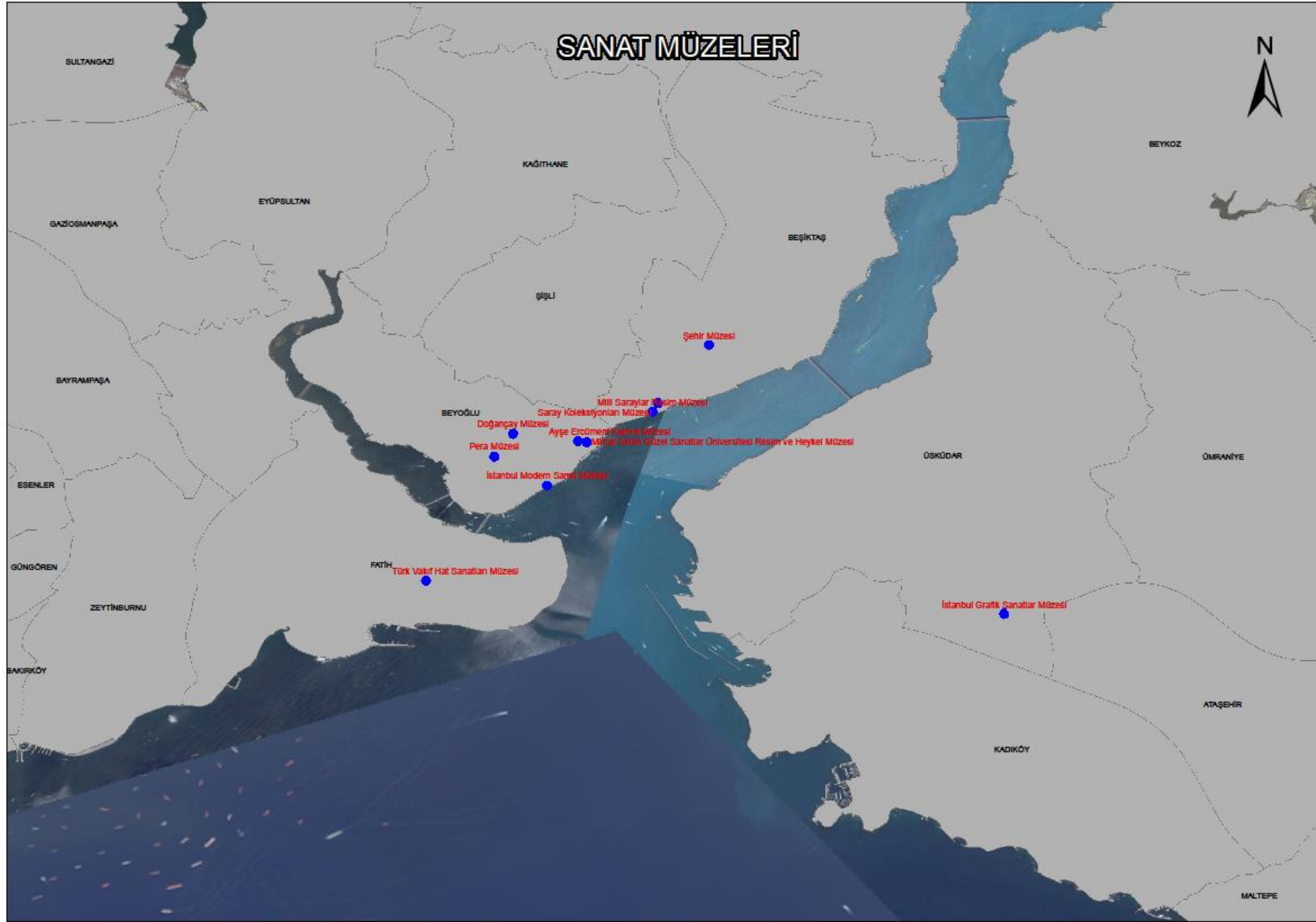
Ek 104 Tarih Müzelerinin İlçelere Göre Dağılım Haritası

Ek 105 Müze Evlerin İlçelere Göre Dağılım Haritası

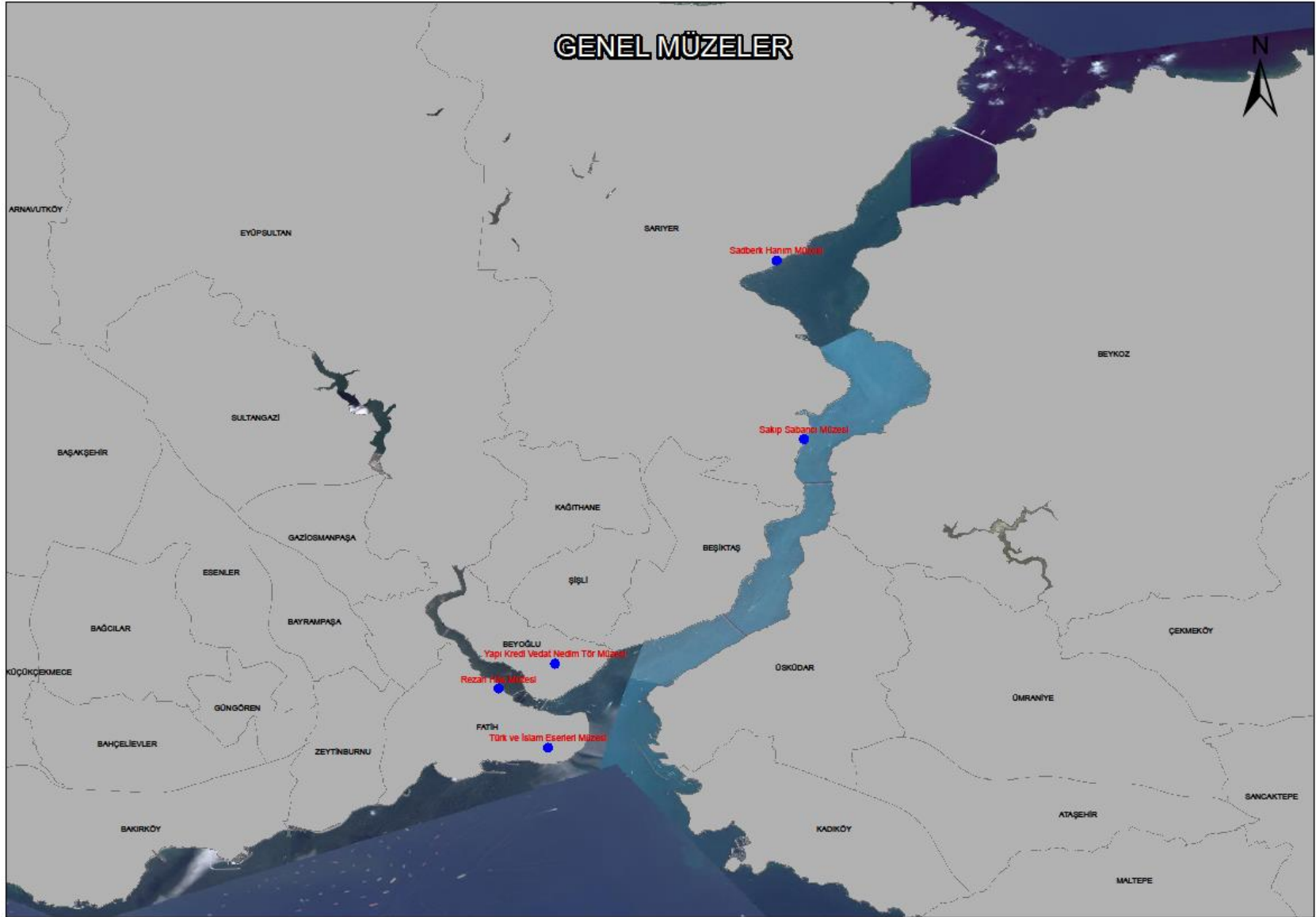
Ek 106 Sanat Müzelerinin İlçelere Göre Dağılım Haritası

Ek 107 Arkeoloji Müzelerinin İlçelere Göre Dağılım Haritası

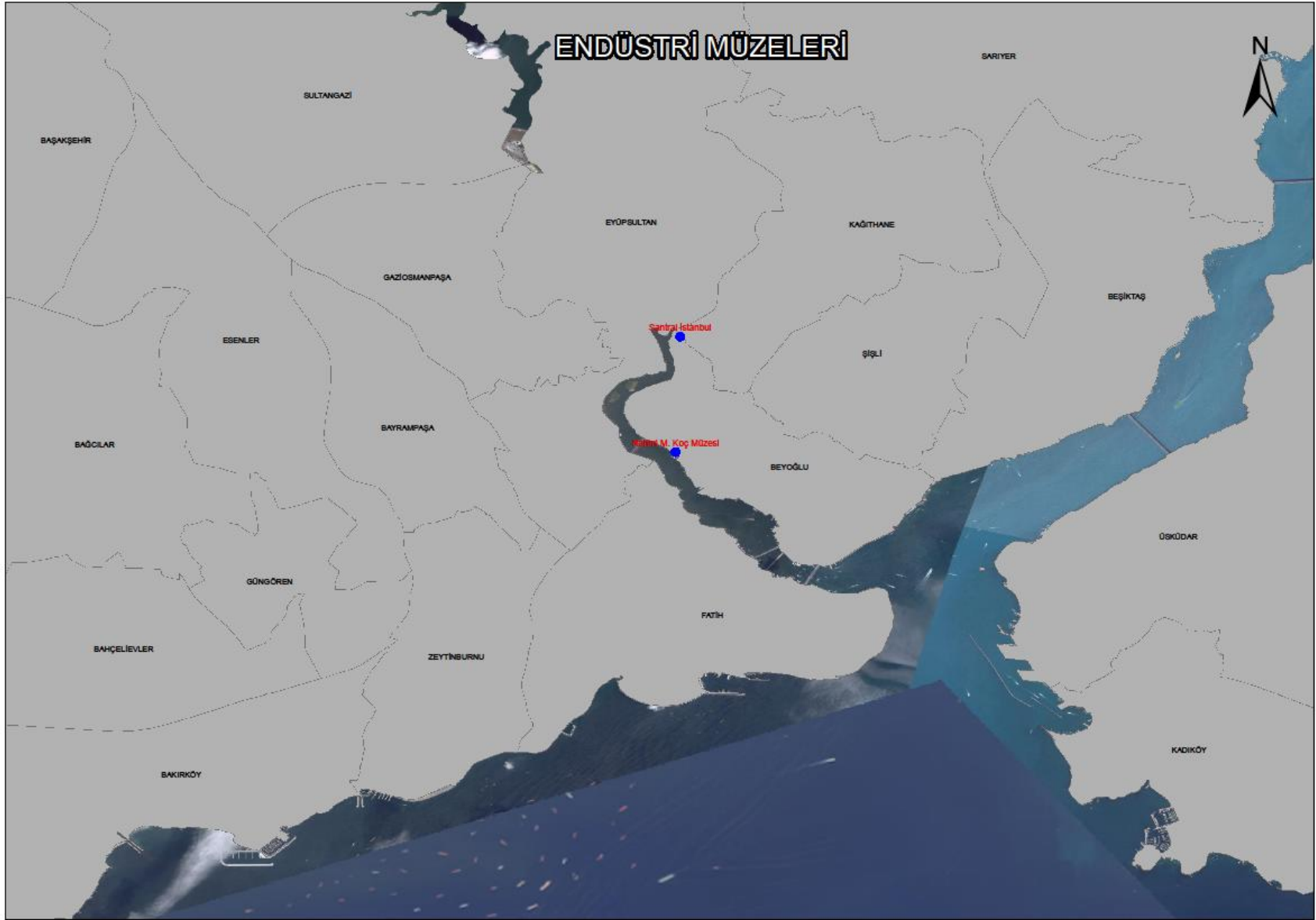
Ek 108 Genel Müzelerin İlçelere Göre Dağılım Haritası

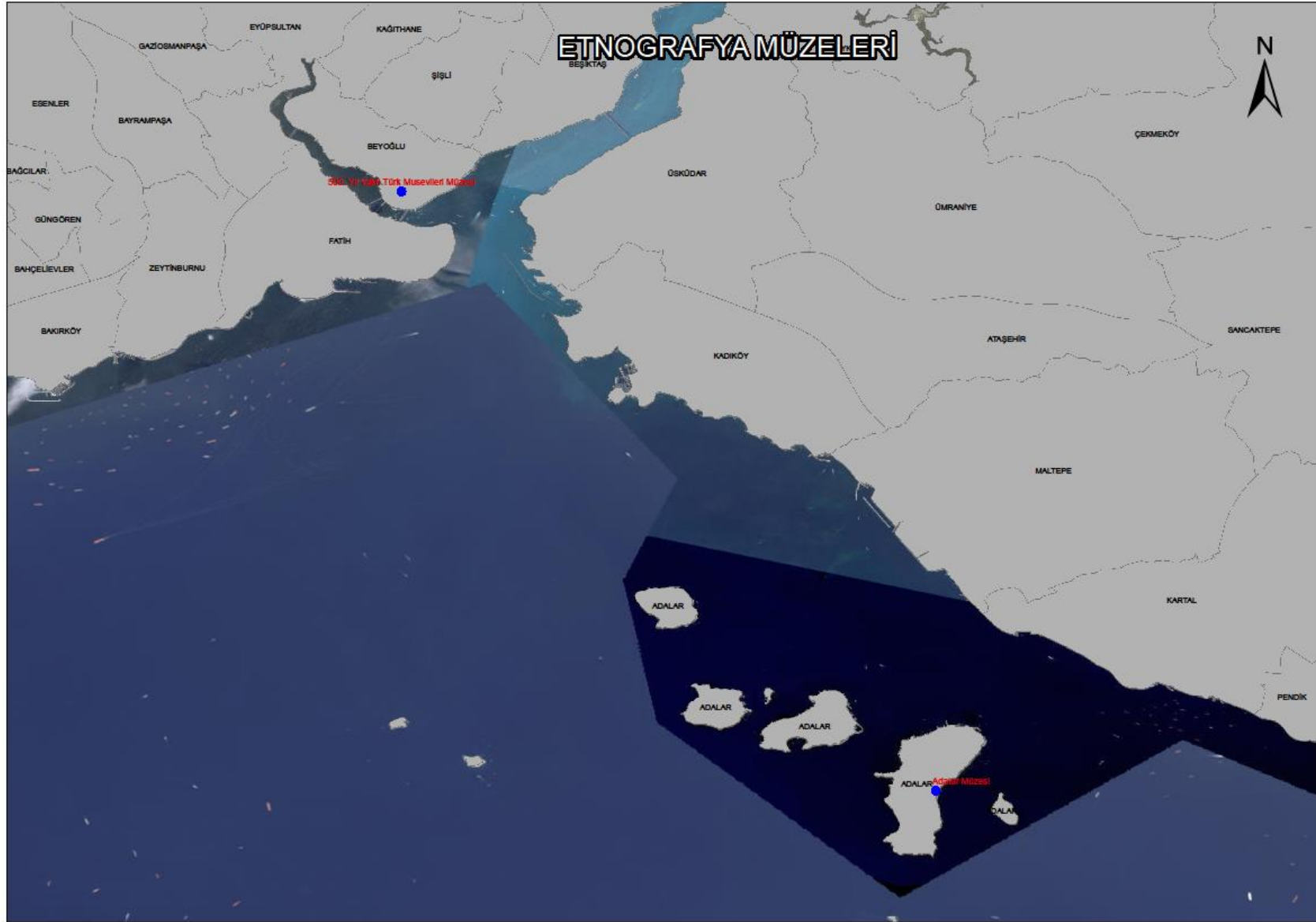
Ek 109 Doğa Tarihi ve Jeoloji Müzelerinin İlçelere Göre Dağılım Haritası

Ek 110 Endüstri Müzelerinin İlçelere Göre Dağılım Haritası

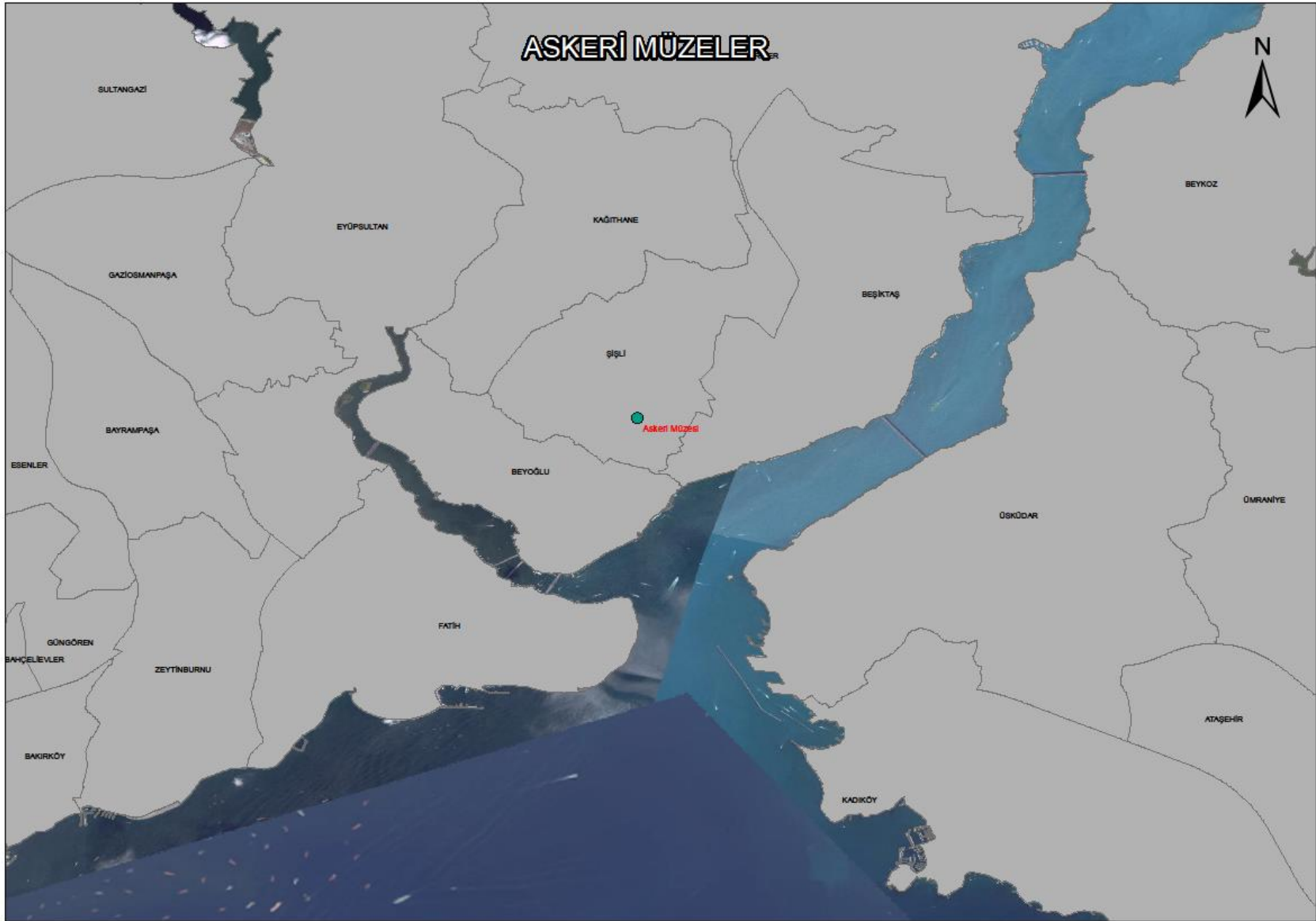
Ek 111 Etnografya Müzelerinin İlçelere Göre Dağılım Haritası

Ek 112 Bilim ve Teknoloji Müzelerinin İlçelere Göre Dağılım Haritası

Ek 113 Askeri Müzelerin İlçelere Göre Dağılım Haritası

ÖZGEÇMİŞ

Ad Soyad: Şeymanur TUĞ

Doğum Yeri ve Tarihi: İstanbul – 16.02.1992

Lisans Üniversite: Haliç Üniversitesi-Mimarlık Fakültesi

Yüksek Lisans Üniversite: Haliç Üniversitesi – Fen Bilimleri Enstitüsü

Şeymanur TUĞ, 2009 yılında Bağlar Lisesi'nden mezun olmuştur. 2010 yılında Haliç Üniversitesi'nde başlamış olduğu lisans eğitimini 2015 yılında tamamlamıştır. 2015 yılında başladığı Haliç Üniversitesi Mimarlık Anabilim Dalında yüksek lisans eğitimini sürdürmektedir. 2016 yılında İstanbul Büyük Şehir Belediyesi Üstyapı Projeler Müdürlüğü'nde mimar olarak başladığı çalışma hayatına devam etmektedir.